T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ PROGRAMI

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1185-1187/M.1771-1773)

Hazırlayan
Tuğba DÜKAR

Danışman
Doç. Dr. Kadir ADAMAZ

MANİSA – 2024

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ PROGRAMI

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1185-1187/M.1771-1773)

Hazırlayan
Tuğba DÜKAR

Danışman
Doç. Dr. Kadir ADAMAZ

MANİSA - 2024

TAAHHÜTNAME

Bu tezin Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalında akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını ve kullanılan tüm literatür bilgilerinin referans gösterilerek tezde yer aldığını, tamamen kendi çalışmam olduğunu, her alıntıya kaynak gösterdiğimi, tezin yazımında akademik ve etik kurallara aykırı herhangi bir yapay zeka ve program kullanmadığımı beyan ederim.

İmza

Tuğba DÜKAR

ÖZET

218 Numaralı Manisa Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1185-1187/M.1771-1773)

Tuğba DÜKAR
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Kadir ADAMAZ

Antik Çağlardan günümüze kadar çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan Manisa Saruhanoğulları Beyliği ile Türk egemenliğine girmiş, sonrasında Osmanlı Devleti'nin klâsik taşra teşkilatında Saruhan Sancağı'nın bir kazası olarak yer almıştır. Çalışmaya konu olan 218 numaralı Manisa şer'iyye sicili H.1185-1187 (M.1771-1773) tarihini taşımakta olup Manisa Kazası'nın bu dönemine ait bilgilere sahiptir. Bunlar; Vergi kayıtları ve tereke kayıtları, kaza, nahiye, mahalle ve köy gibi idarî birimlerin taksimatı, tarım ve hayvancılıkla ilgili belgeler, ticaret, alım-satım, vakıflar, eşkıyalık hadiseleri olarak sıralanabilir. Çalışmada 218 numaralı şer'iyye sicilindeki bilgiler bilimsel olarak tasnif edilmiş ve sırasıyla ele alınmıştır. Bu bağlamda H.1185-1187 yılları arasındaki Manisa kazasının hukûkî, siyasî, sosyal, ekonomik, kültürel, askerî yönleri mevcut şer'iyye sicilindeki veriler çerçevesinde ortaya konulmaya çalışılmıştır. Öncelikle Manisa şehrinin kısa bir tarihi ardından şer'iyye sicilleri hakkında bilgiler verilmiş, 218 numaralı şer'iyye sicilinin değerlendirme ve transkripsiyonu yapılmıştır. Çalışmayla Manisa şehri bağlamında Osmanlı Devleti'nin 18. asrına bir nebze de olsa ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Osmanlı, Manisa, Kadı, Şer'iyye Sicili, Dava.

SUMMARY

Transcription and Evaluation of Manisa Sher'iyye Registry No. 218 (H.1185-1187/M.1771-1773)

Tuğba DÜKAR

Manisa Celal Bayar University

Institute of Postgraduate Education

Department of History

Supervisor: Assoc. Prof. Kadir ADAMAZ

Manisa, which has been home to various civilizations from ancient times to the present day, came under Turkish sovereignty with the Saruhanogullari Principality and then took place as an accident of Saruhan Sanjak in the classical provincial organization of the Ottoman Empire. Manisa şhariyya registry number 218, which is the subject of this study, is dated H.1185-1187 (1771-1773 AD) and contains information pertaining to this period of Manisa kaza. These can be listed as tax records and probate records, the division of administrative units such as kaza, district, neighborhood and village, documents related to agriculture and animal husbandry, trade, purchase and sale, foundations, and banditry incidents. In this study, the information in the shar'iyye registry numbered 218 has been scientifically classified and discussed in order. In this context, the legal, political, social, economic, cultural and military aspects of the Manisa Kaza between 1185-1187 AH have been tried to be revealed within the framework of the data in the existing shar'iyye registry. First of all, a brief history of the city of Manisa is given, followed by information about the shar'iyya registers, and then the evaluation and transcription of the shari'iyya registry number 218 is made. This study tries to shed some light on the 18th century of the Ottoman Empire in the context of Manisa city.

Key Words: Ottoman, Manisa, Kadi, Shariyya Records, Case.

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Şer'iyye sicilleri; ilgili dönemin siyasî, sosyal, ekonomik, askerî, hukukî, kültürel konularını ele alan kayıtları içermektedir. Bu yönüyle belli dönemlerin tarihi yapısının aydınlatılmasına önemli katkılar sunar. 218 numaralı şer'iyye sicili de bu kapsamda değerlendirilebilir. Nitekim içeriğinde yer alan kayıtlar vasıtasıyla M.1771-1773(H.1185-1187)yılları arasındaki Manisa tarihine ışık tutmaktadır. Tezimizde bu şer'iyye sicilinde yer alan bilgiler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Şer'iyye sicilinden tespit etmiş olduğumuz vergi, miras, idarî birimlerin taksimatı, tarım ve hayvancılıkla ilgili belgeler, ticaret, alım-satım, vakıflar, eşkıyalık hadiseleri, dava kayıtları ile ilgili kayıtlar Manisa şehrinin 18. asrının ikinci yarısına ait dönemine ışık tutmaktadır. Dolayısıyla şer'iyye sicilleri şehir tarihi araştırmalarında önemli arşiv malzemeleri arasında yer almaktadır. Şer'iyye sicilleri, kadı tarafından yazılmış olan veya kadıya gönderilen belgeleri içeren tarihi kaynaklardır. Bu kaynakların içinde ferman, berat, emir, buyruldu, mektup, ilam, hüccet, mürasele vb. belgeleri içinde taşımakta olup siyasî, idarî, adlî, hukukî, askerî birçok konuyu ele almaktadır.

Çalışma, dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kadılık kurumu ve şeriyye sicilleri içeriğinin, mahkemelerinin, mahkemedeki görevli kimselerin, şer'iyye sicilinin içinde yer alan belgelerin anlatıldığı giriş kısmıdır. İkinci bölüm 218 numaralı Manisa şer'iyye sicilinin içindeki idarecilerin, idarî birimlerin anlatıldığı, üçüncü bölüm vergilerin, toplumsal kurumlar ve durumların, ticaret, tarım ve hayvancılık ile tereke kayıtlarının anlatıldığı bölümdür. Son olarak dördüncü bölümde ise 218 numaralı şer'iyye sicilinin transkripsiyonuna yer verilmiştir. Ekler bölümünde ele alınan sicille ilgili görseller verilmiştir.

Öncelikle Yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerini esirgemeyen, çalışmamın her aşamasında bilgi ve tecrübesiyle yol gösteren tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Kadir ADAMAZ'a, bu süreçte bana her zaman destek olan aileme, ve kıymetli dostlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Tuğba DÜKAR

Manisa

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

a.g.m	**:Adı Geçen Makale**
a.g.e.	**:Adı Geçen Eser**
AHS	**:Avârız Hâne Sayısı**
C.	**:Cilt**
Ek.	**:Ekler**
H.	**:Hicri**
h.	**:Hüküm**
MŞS	**:Manisa Şer'iyye Sicili**
M.	**:Milâdi**
ss.	**:Sayfadan Sayfaya**
S.	**:Sayı**
s.	**:Sayfa**
TDVİA	**:Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**
Yy	**:Yüzyıl**
Vs.	**:Vesâire**
Vb.	**:Ve benzeri**

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1.218 Numaralı Sicilde Yer Alan İdareciler……..…….19
Tablo 2.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Kazalar……..…..……...……....21
Tablo 3.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Nahiyeler…….……..……...….22
Tablo 4.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Mahalleler……...……..…23
Tablo 5.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Köyler…….....26
Tablo 6.218 Numaralı SicildeYer Alan Bazı Eşyalar…….…….36
Tablo 7.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Hayvan İsimleri……..…..47
Tablo 8. 218 Numaralı Sicilde Yer Alan Meslekler ve Dükkanlar…….48

İÇİNDEKİLER

ÖZET……I

ABSTRACT…….....II

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR…….....III

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ…….IV

TABLOLAR DİZİNİ……...V

İÇİNDEKİLER……..VI

GİRİŞ…….....1

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DÖNEMİ HUKUK SİSTEMİ

1.1.Kadılık Kurumu ve Şer'iyye Mahkemeleri…….6

1.2. Şer'iyye Sicilleri ve İçerikleri.…….…..……11

1.2.1.İlam……12

1.2.2.Hüccet……12

1.2.3.Temessük……12

1.2.4.Maruz……..12

1.2.5.Mürasele……13

1.2.6.Tezkere……...13

İKİNCİ BÖLÜM

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRMESİ

2.1. 218 Numaralı Manisa Şer'iyye Sicili Hakkında……14

2.1.1.Sicilde Tespit Edilen Görevliler……..……...14

2.1.2. Sicilde Yer Alan İdari Birimler……20

2.1.2.1. Kaza……20

2.1.1.2. Nahiye……..21

2.1.1.3. Mahalle……22

2.1.1.4.Köy……25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MANİSA'NIN TOPLUMSAL VE EKONOMİK DURUMU

3.1. Toplumsal Yapı…….....29

3.1.1.Müslümanlar……..29

3.1.2.Gayrimüslimler……...29

3.1.3.Aile……...31

3.1.4.Miras……32

3.1.5.Terekelerde Geçen Eşya İsimleri……..35

3.2. Toplumsal Kurumlar……..36

3.3. Toplumsal Düzenin Sağlanması ……38

3.4. Ekonomik Durum……40

3.4.1. Vergiler……..……41

3.4.1.1.İmdâd-ı Seferiyye……41

3.4.1.2.Ağnam……..42

3.4.1.3.Avarız……...43

3.3.2.Tarım……..……44

3.3.3.Hayvancılık……..……..45

3.3.4.Ticaret……..……..47

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

SONUÇ……..266

KAYNAKÇA…….268

EKLER……..273

GİRİŞ

MANİSA'NIN TARİHÇESİ

Manisa, Osmanlı İmparatorluğu'nun Saruhan Sancağı içerisindeki merkez kazasıdır. Şehir, Osmanlı Devleti gibi birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, Gediz Nehri'nin geçtiği verimli tarım arazisi içinde Spil (Sipylos) Dağı'nın eteğinde yer almasıyla dikkat çekmiş ve Magnetler tarafından kurulmuştur.[1] Magnetlerin ardından İlkçağ Uygarlıklarının hakimiyetine giren şehir önce Hititler ardından Trakya'dan gelen Friglerin yerleşim kurdukları bir bölge olmuştur. Şehir, ismini kurucuları olan Magnetler'den alarak Magnesia olarak adlandırılmıştır. Magnesia, Friglerden sonra Antik Dönem Anadolu Uygarlıklarından biri olan Lidyalıların hakimiyetine girmiştir. Lidyalılar MÖ.546 yılında Persler ile savaşmışlar ve mağlup olmuşlardır. Mağlubiyet sonrası Magnesia, bir Pers satraplığı haline gelmiştir. Bu dönemde Persler tarafından başkentlerinden başlayarak Sart'a ulaşan Kral yolu yaptırılmıştır. Kral yolunun Magnesia'ya olan yakınlığından dolayı şehir, ticari ve ekonomik gelişmeler kaydetmiştir. Pers hakimiyetinden sonra Magnesia MÖ.334'de İskender İmparatorluğu'nun hakimiyetine girmiştir. Şehir, İskender'in ölümünün ardından Bergama Krallığı'na bağlanmıştır. Magnesia, MÖ. 133'de Roma İmparatorluğu nüfûzuna girmiş ve sonrasında Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması ile Doğu Roma'ya bağlanmıştır. Bu dönemde şehir piskoposluk merkezi olmuştur.[2] 1204 yılında İstanbul Latinler tarafından istilaya uğramış ve Latin istilasından sonra hanedan üyeleri İstanbul'u terk etmek zorunda kalmışlardır. Bölünen Doğu Roma'nın merkezleri, Trabzon ve İznik olmuştur. İznik'teki imparatorluk, Kral Vatatres döneminde Manisa'dan idare edilmiştir. Ayrıca Vatatres Manisa'da bir saray inşa ettirmiştir.[4]1071 Malazgirt Muharebesi'nden sonra Anadolu'ya Birinci Dönem Türk Beylikleri hakim olmuş ve bir süre sonra Anadolu'da Türkiye Selçuklu Devleti kurulmuştur. Bu dönemde Magnesia şehri hâlâ Doğu Roma'nın hakimiyetindedir. Anadolu Selçuklu Devleti, Moğollarla yapılan 1243 Kösedağ Savaşı sonrasında yıkılma sürecine girmiş ve Anadolu Moğol istilasına uğramıştır. Moğol akınlarından kaçan Anadolu ve Orta Asya Türkleri batıya doğru ilerlemiş ve Anadolu'da

[1]Sema Gündüz Küskü, "Türk Dönemi Manisa Kenti ve Düşündürdükleri*", International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, C. 9, S.10, Ankara, 2014, s.634.
[2] Feridun M. Emecen, *16. Asırda Manisa Kazası,* Türk Tarih Kurumu, C.54, S.210, Ankara, 2013, s.15
[4] Küskü, a.g.m., s.634.

İkinci Dönem Türk Beylikleri kurulmuştur. 1313 yılında Saruhan Bey tarafından Magnesia, Saruhanoğulları Beyliği'nin merkezi haline gelmiştir. Bu dönemde şehrin ismi Mağnisa olarak değişime uğramıştır. Saruhan Bey Osmanlılara karşı Aydınoğulları ve Bizans ile ittifak kurmuş hatta Foça Kuşatması'nda Bizans'a yardımcı olmuştur. Saruhan Bey, beyliğe en parlak devirlerinden birini yaşatmıştır. Saruhan Bey'in vefatından sonra beyliğin başına oğlu İlyas Bey geçmiştir. İlyas Bey, bu dönemde Aydınoğulları Beyliği'nin reisi olan Umur Bey ile ittifaklar kurmuştur. Ekonomik anlamda daralan Saruhanoğulları Beyliği'nin başına bu dönemde İshak Bey oturmuş ve İshak Bey Dönemi'nde Manisa canlı bir dönem geçirmiştir. İshak Bey, Saruhan Bey gibi Manisa Şehri'ne en parlak devrini yaşatmış ve döneminde Osmanlılarla iyi geçinmeye özen göstermiştir. Örnek olarak Yıldırım Bayezid ile Germiyanoğulları Bey'inin kızının evlenme merasimine katılması verilebilir. İshak Bey'den sonra idareyi Hızırşah almıştır. Hızırşah Dönemi'nde beyliğin hakimiyeti Yıldırım Bâyezid'in fetihleriyle Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Osmanlı Devleti'nin 1402 yılında Timur ile yapılan Ankara Savaşı'ndan sonra Fetret Devri'ne girmesiyle birlikte Manisa, Osmanlı Devleti'nin hakimiyetinden çıkmıştır. Yeniden bağımsızlık kazanan Saruhanoğulları 11 yıl süren Fetret Devri sonrasında Çelebi Mehmed tarafından tekrar Osmanlı Devleti hakimiyetine sokulmuştur. Kat'i olarak Manisa ve çevresinin Osmanlı idaresine geçmesi II. Murad döneminde gerçekleşmiştir.[6] II. Murad döneminde Macaristan ile Edirne-Segedin Antlaşması, Karamanoğullarıyla da Yenişehir Sevgendnâmesi(antlaşma) imzalanmıştır. Ardından devletteki düzeni sağladığını düşünen II. Murad oğlu Alaaddin'i kaybetmesinin verdiği üzüntüyle inzivaya çekilmek için Manisa'ya gelmiş ve buraya yerleşmiştir. Oğlu II. Mehmed bu sıralarda Manisa'da şehzadelik yapmaktadır. 12 yaşındaki II. Mehmed babasının Manisa'ya gelmesi üzerine başkent Edirne'ye doğru tahtın varisi olarak gitmiştir. Yeni padişahın küçük yaşta oluşunu fırsat bilen diğer devletler Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmak amacıyla bir haçlı ittifakı oluşturmuş ve Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açmıştır. II. Murad ve II. Mehmed döneminde veziriazam olan Çandarlı Halil Paşa Manisa'daki eski padişahın tekrar tahta çıkması için büyük uğraşlar vermiştir. II. Mehmed ise bu uğraşlar neticesinde babasına şu sözlerle bir mektup yollamıştır: "Baba, eğer padişah siz iseniz geliniz ve ordunun başına geçiniz. Yok, eğer padişah benim isem, size emrediyorum!

[6] Emecen, a.g.e., s.20

Gelip ordunun başına geçiniz." Bu mektubun ardından II. Murad Manisa'dan tekrar başkent Edirne'ye giderek tahta oturmuştur. II. Mehmed ise ikinci kez tahta geçeceği döneme kadar Manisa'daki şehzadeliğine devam etmiştir.[7] 16. yy. sonlarına kadar önemli bir sancak merkezi olan Manisa birçok şehzâdenin eğitim aldığı ve tecrübe kazandığı bir yer olmasından dolayı "Şehzâdeler Şehri" olarak adlandırılmaktadır. Manisa, Fatih Sultan Mehmed, Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim, III. Murat ve son olarak III. Mehmed gibi padişahlara şehzadelik deneyimi kazandıran tarihi bir şehirdir. III. Mehmed Dönemi'nde sancağa çıkma usulünün kaldırılmasıyla birlikte Manisa eski önemini yitirmiş ve şehirde 17. yy. dan itibaren çeşitli buhranlar başlamıştır.[8] Osmanlı Devleti'nde bu dönemden itibaren artan enflasyon, ekonomik sıkıntılar, sosyal ve askeri bozulmalar, teknolojik ve lojistik yetersizlikler imparatorluğun genelini etkilediği gibi Manisa'yı da etkilemiştir. Avrupa'da ise bu dönemlerde çeşitli gelişmeler yaşanmıştır. 18.yy. da İngiltere'de yaşanan Sanayi Devrimi sonucunda seri üretime geçilmiş, bu üretim karşısında Osmanlı esnafının ürettikleri yetersiz kalmıştır. Sanayi Devrimi sonucunda Manisa'nın en önemli sektörü olan dokumacılık 19.yy. itibariyle büyük bir gerileme yaşamıştır. Bu durum çoğu esnafın işsizliğine sebep olmuş ve Avrupa mallarının Osmanlı Devleti'ne girmesi ile ekonomik bağımsızlık zayıflamıştır.[9] Böylece Osmanlı Devleti Avrupa'nın yarı açık pazarı haline gelmiştir. Osmanlı Devleti'nin Dağılma Devri'ne girdiği bu yıllarda aynı zamanda çeşitli devletlerle savaşlar yaşanmaktadır. Savaşların en önemli nedenlerinden biri Sanayi Devrimi ile ortaya çıkan ham madde ve pazar arayışıdır. Bu nedenlerle yaşanan bloklaşma ve silahlanma yarışı (1914-1918) I. Dünya Savaşı'nın başlamasına sebep olmuştur. Osmanlı Devleti'nin bu savaştan mağlup devlet olarak ayrılması ile birlikte 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmadan bir süre sonra Manisa gibi diğer Anadolu şehirlerinin de kaderini değiştirecek olan işgaller dönemi başlayacaktır. 25 Mayıs 1919'da Manisa, Yunanlılar tarafından resmen işgal edilmiştir. Şehirdeki Türkler bu olayı büyük bir üzüntü ile Rum ve Ermeni azınlıklar ise sevinçle karşılamışlardır. Türklere kısıtlamalar getirilmiş ve ağır cezalar uygulanmıştır. Yunan

[7] Çağlar Saygan, "II. Murad ve II. Mehmed Arasındaki Mektuplaşma Hadisesine Bir Bakış", *Bitig Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 2, 2021, s.330
[8] Emecen, a.g.e., s.41.
[9] İbrahim İnci, Selahaddin Gök, "Osmanlı'nın Son Dönemlerinde Manisa'da Sanayi ve Zanaatlara Dayalı Üretim", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.11, S.2, 2022, s.717

birliklerinin Manisa halkına çoluk çocuk, kadın, yaşlı demeden uyguladıkları işkence ve baskılar 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması'yla daha da artış göstermiştir. Sevr Barış Antlaşması'na göre Manisa'nın Yunanistan'a verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu dönemlere kadar Türk tarafında ise Kuvayı Milliye, Yunanlılara karşı başarılı savunmalar yapmıştır. Batı Anadolu Bölgesi'nde bir süre sonra Kuvayı Milliye yerine düzenli birlikler oluşturulmuş ve İsmet İnönü komutasındaki düzenli ordu Yunanlılara karşı büyük başarılar elde etmiştir. Tarihler 26 Ağustos 1922'yi gösterdiğinde ise Büyük Taarruz başlamış ve Yunan birlikleri Batı'ya doğru geri çekilmişlerdir. Geri çekilme sırasında Yunan birliklerinin en çok zarar verdiği şehirlerden biri Manisa olmuştur. 6 Eylül'den itibaren Yunanlılar şehri yakarak kaçmaya başlamışlardır. Yunan mezalimi 8 Eylül'de son bulmuş ve 8 Eylül 1922 Manisa'nın işgalden kurtulduğu tarih olmuştur. Günümüzde ise bu kadim şehrin kurtuluş günü kutlanmaya devam etmektedir., [11]

Manisa'da, birden çok tarihi eser bulunmaktadır. Bu eserlerden birkaçı Sart Harabeleri, Ulu Camii, İvaz Paşa Camii, Hatuniye Külliyesi, Ayşa Hafasa Sultan Külliyesi, Muradiye Camii'dir.

Evliya Çelebi seyahatnamesinde Manisa'dan şu şekilde bahseder: "Sihirli Kale'nin bulunduğu puslu dağın eteğinde doğudan batıya doğru tıpkı Bursa şehri gibi kurulmuş müzeyyen bir şehirdir".[12]Şehrin merkezi Manisa Kalesi'nin etrafında yer almakta olup Spil Dağı'nın eteğinde konumlanmıştır. Bu yönüyle Osmanlı'nın başkenti olan Bursa şehrine benzetilmiştir.

[11] Nejdet Bilgi, *"Millî Mücadele Döneminde Manisa, Milli Mücadelenin Yerel Tarihi 1918-1923: İzmir, Aydın, Manisa, Uşak, Kütahya, Afyonkarahisar, Eskişehir",* Ed. Mustafa GÖLEÇ, Zeynep Kevser ŞEREFOĞLU, İlhami DANIŞ, *Türkiye Bilimler Akademisi*, C.1, S.1, Ankara, 2023, s.136.
[12]Küskü, a.g.m., s.639

Manisa Tarihi ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır.[13] Bununla ilgili çalışmalardan bazıları aşağıda yer almaktadır:

Çalışmanın konusu (H.1185-1187) M.1771-1773 tarihli 218 numaralı Manisa şer'iyye sicilinin transkripsiyon ve değerlendirilmesidir. Şer'iyye sicilleri başta hukuk olmak üzere dönemin siyasî, askerî, ticarî, dinî ve idarî durumunu aktarması açısından mühim kaynaklardır. Tez konusu belirleme sürecinde öncelikle Manisa ile ilgili yapılmış şer'iyye sicilleri taranmış ve Manisa El Yazmaları Kütüphanesi'nde bulunan daha önce üzerinde çalışılmadığı tespit edilen 218 numaralı şer'iyye sicili incelenmiştir. 1771-1773 yılları arasını ihtiva ettiği belirlenen sicil seçilerek Manisa'nın bu tarihlerine ışık tutulması amaçlanmıştır. Birkaç yıllık bir dönem de olsa Manisa'da bu tarihlerde meydana gelen olayların, olguların ortaya konmasının Manisa Tarihi için önem arz ettiği düşünülmüştür. Sicilin öncelikle transkripsiyon aşaması tamamlanmış ve içindeki belgeler belirlenerek değerlendirilmesi yapılmıştır. Böylece Manisa Tarihi'nin daha önce yapılmış olan tez çalışmalarına bir yenisi eklenerek belli bir boşluğun giderilmesi sağlanmıştır.

[13] M. Çağatay Uluçay, *Manisa'daki Saray-ı Amire ve Şehzadeler Türbesi*, Resimli Ay Matbaası, İstanbul 1941, ss.1-80; Feridun M. Emecen "Manisa", *TDVİA*, C.23, İstanbul 2003, ss 577-583; Feridun M. Emecen, *16. Asırda Manisa Kazası,* Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2013, ss.15-42; Yuzo Nagata, "XVI. Yüzyıl'da Manisa Köyleri: 1531 Tarihli Saruhan Sancağına Ait Bir Tahrir Defterini İnceleme Denemesi", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergis*i, S.32, İstanbul 1979, ss.731-753; M. Çağatay Uluçay & İbrahim Gökçen, *Manisa Tarihi*, Manisa Halkevi, İstanbul, 1939, s.128; M. Çağatay Uluçay, "Manisa Şer'iye Sicillerine Dair Bir Araştırma", *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Mecmuası,* C.10, İstanbul, 1939, ss.285-298; Feridun M. Emecen, *Tarihin İçinde Manisa,* Manisa Belediyesi Kültür Yayınları, Manisa 2017, s.268; Feridun M. Emecen, "Evliya Çelebi'nin Manisa'ya Dair Verdiği Bilgilerin Değeri", *Türklük Araştırmaları Dergisi,* İstanbul 1988, S.4, ss. 214-223.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DÖNEMİ HUKUK SİSTEMİ

1.1.Kadılık Kurumu ve Şer'iyye Mahkemeleri

İlk akla gelen anlamı ile kadı hâkim niteliğinde bir görevlidir. Kadı arapçada "kaza" kökünden gelmekte olup hükmetmek, idare etmek manalarına gelir. Kadılar insanlar arasındaki davalara bakan, çözülmeyen konularda devletin verdiği yetkiyle davaları çözüme kavuşturan, gerektiğinde noterlik görevini yapan, esnafı teftiş eden, kazalarda devletin adaletteki gücünü gösteren görevlidir.[15] Kadılık kurumu islamın ilk dönemlerinden itibaren başlar. İslamiyet öncesi dönemde çeşitli uygarlıklarda adaletin sağlanmasıyla ilgili çeşitli kurum ve görevliler bulunmaktadır. İslâmiyet'in ilk senelerinde Hz. Muhammed ilk kadı sıfatıyla insanlar arasındaki davalara bakmış, daha sonra Hz. Ömer, Amr b. As, Ukbe b. Amir, Huzeyfe b. Yemân gibi sahabelere yargılama yetkisi vermiştir. İslâm topraklarının genişleyip Mekke, Medine dışında İslâm şehirlerinin oluşmaya başlamasıyla birlikte buralara gönderilen valilere idarî görev ve yetkileri dışında ayrıca yargılama yetkisi de verilmiştir.[16] Ardından Emevilere ve daha sonra Abbasilere geçen kadılık kurumu Gazneliler, Karahanlılar ve Selçuklular, İhşidiler, Memlükler, Tolunoğulları, Eyyübiler gibi Türk devletlerinde de görülmüştür. Selçuklu' da kadılar askeri ve günlük davalara bakanlar olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.[17]

Osmanlı Devleti'nde kadılar; padişahın iradesini, adaletini temsil etmenin yanında belediye başkanı gibi kazaların mülki amiri olan kişilerdir. Osmanlı Devleti'nde ilk kadı tayini Osman Bey döneminde yapılmıştır. Osmanlı kroniklerinde bir yere kadı atanmasıyla ilgili en eski rivayet budur.[18]Osman Bey, devleti kurduğu dönem itibariyle ekonomi ve adalet sistemi üzerine kararlar almıştır. Osman Bey'in bac vergisini uygulaması ve ilk kadı tayinini yapması bu duruma örnek olarak verilebilir.[19]

---

[15] Fahrettin Atar, "Kadı", *TDVİA*, C. 24, İstanbul 2001, s. 66

[16]Zeynep İnce, *Patrona İsyanının Gölgesinde (1730-1731) Batı Anadolu'da Sosyal Hayat ve Osmanlı Müesseseleri*, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın 2014, s.6

[17] Abdullah İslamoğlu, "Osmanlı Devletinde Kadılık Kurumunun Tarihi Gelişim Süreci", *Adalet Dergisi*, S. 62-63, 2019, s.68

[18]İnce, a.g.m., s.45.

[19]Abdullah Demir, "Osmanlı Devletinde Kadılar ve Naipler", *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi,* Cilt 1, Sayı 1, 2017, s. 28

Osmanlı Devleti'nde kadılar II. Mehmed dönemine kadar padişah tarafından tayin edilmiş, II. Mehmed dönemi sonrasında ise kazaskerler tarafından tayin edilmeye başlanmıştır. Sancakların alt birimi olan kazaları yöneten kadılar, görevli oldukları kazalarda padişahı temsilen kararlar vermiş ve bu kararları verirken de kimsenin baskısı altında kalmamıştır.[20]

Kadıların medreselerde eğitimi bittikten sonra isimleri mülâzemet defterine yazılmış ardından çeşitli yerlere atamaları yapılmıştır. Kadılar atandıkları yerlerde iki yıl ile 18 ay arası gibi kısıtlı bir sürede görev yapmışlardır. Devlet bu şekilde kadıların görev sürelerini kısaltarak "kayırma" adı verilen durumun oluşmasını engellemeye çalışmıştır. Bunun gibi durumların yanında kadıların Müslüman olmaları zorunludur.[21] Kadılar akıllı, buluğ çağına ermiş ve herhangi bir problemi olmayan erkekler arasından seçilmiştir.[22]

Kadının görevleri şu şekilde sıralanabilir:

- Alım satım işlemleri
- Noterlik
- Tereke kayıtlarını tutma
- Adaleti sağlama ve davaları çözme
- Güvenliği sağlama
- Kazanın idaresini yerine getirme
- Naip ataması
- Fiyatların tespiti
- Lonca teşkilatının denetimi
- Padişahın mutlak gücünü kazalarda temsil etme
- Gayrimüslimlerin davalarına bakma
- Devşirme sistemiyle belirlenmiş olan çocukların, Türk örf ve adetini öğrenmesi için gönderildikleri ailelerdeki durumunu takip etme.[24]

[20] Şeniz Anbarlı Bozatay, Konur Alp Demir, "Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.6, S.10, 2014, s.71
[21] Demir, a.g.m., s. 30
[22] İslamoğlu, a.g.m., s.68
[24] Bozatay, Demir, a.g.m., s.79

Kadılık kurumuna ilk şeklini veren II. Mehmet olmuş ve kadılıkla ilgili bazı hususlar Fâtih'in Kanunnâmesi'nde yer almıştır. İlk kez kadılar ile müderrislerin mertebelerine göre tayin edileceği kanunnamede belirtilmiştir. Kanûnî'nin kendi kanunlarını çıkarması ve Süleymâniye Medreselerini yaptırmasıyla birlikte ilmiye sınıfında rütbeler tekrar belirlenmiş, medrese ve kadılık kurumunun derece ve hiyerarşisi kesin olarak tespit edilmiştir. 16.yy.dan itibaren kadılık kurumu yaşanan olumsuzluklardan dolayı tekrar şekillenmiştir. Kadılık kurumunun bozulmasındaki başlıca sebep kadıların görev yerlerine gitmeyip yerlerine naip göndermesi olmuştur. 1799 yılı itibariyle derece fark etmeksizin bütün kadıların görev yerlerine gitmeleri zorunlu kılınmış ve naip yollama usulü tamamen kaldırılmıştır. 17.yy. itibariyle kadılık kurumu liyakatsiz kişilerin eline geçmiş ve bu kişiler teşkilat içinde gittikçe artış göstermiştir. Normalde en alt kaza kadılığından bir kadının kadılığın en üst mertebesi olan sitte makamına ulaşması için yaklaşık 30 yılı devirmesi gerekirdi fakat bu dönemde liyakatsiz şekilde göreve gelen kadılar kısa süre içinde bu makama ulaşabilmişlerdir.[25] 18.yy.da devlette merkezi otoritenin güç kaybetmesinden dolayı kadıların görevlerine mahalli güçler müdahalede bulunmuştur. Hatta adalet ve kanuna güven duygusu azalan halk mahkemeleri basma noktasına gelmiştir. 19. asra gelindiğinde ise kadılık kurumunun itibarı ve yetkisi gitgide önem kaybetmeye başlamış ve 9 Nisan 1924 tarihli şer'î mahkemelerin kaldırılması kanunuyla beraber kadılık müessesesi sona ermiştir.[26] Şer'iyye mahkemeleri, Osmanlı Devleti'nin klâsik dönemde "meclis-i şer" veya "meclis-i mahfil" olarak da adlandırılan yargı merciidir. Bu mahkeme tek dereceli olup tek hakimlidir. Müslümanların davalarına bakan bu mahkemeler aynı zamanda aralarında anlaşmazlığa düşmüş olan Gayrimüslimlerin davalarına da bakmıştır.[27] Bunun dışında mahkemelerin belli bir görev yeri bulunmamaktadır. Kadı, mahkemeyi bazen evinde bazen camilerde görmüştür. Bunun dışında kazadaki mahkeme kararına itiraz eden olursa davası dönemin en yüksek mahkemesi olan divan'da görüşülmüştür. Şer'iyye mahkemeleri Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde şeyhülislamlığa, 1917 yılında ise

[25] İnce, a.g.m., s.49.
[26] İlber Ortaylı, "Kadı", *TDVİA*, C.24, İstanbul 2001, s. 69
[27] Mehmet Akif Aydın, "Osmanlı Devleti'nde Mahkeme", *TDVİA*, C. 27, Ankara 2003, s.341

Adliye Nezaretine bağlanmıştır. 1924 yılında ise laik hukuk düzenine geçildiğinden dolayı şeriyye mahkemelerinin önemi kalmamış ve yine aynı yıl kaldırılmıştır.[28]

Osmanlı Devleti'nde kadılara yardımcı görevliler bulunmakta olup sayıları ise ondur. Bunlar; mübaşir, muhzır, çavuş, kâtip, mukayyit, kassam, kethüda, mümeyyiz ve Fetih-Hân' dır.[31]

Mübaşir, kadının huzuruna çıkacak olan ya da başka bir deyişle mahkemedeki duruşmaya katılacak kişileri duruşma salonuna davet eden kişi için kullanılan bir tabirdir. Mübaşirlerin aynı zamanda mahkeme içinde oluşabilecek herhangi bir olumsuz duruma karşı güvenliği sağlama görevleri de bulunmaktadır.[33]

Muhzır, mahkemeye davalı ve davacıyı getiren kişidir. Kadı tarafından taraflara verilmesi için çıkartılan celb kağıdıyla tarafları mahkemeye çağıran ve herhangi bir şekilde yargılamayı aksatmaya çalışan kişileri engellemekle görevli olan muhzırlar, adli polis olarak da adlandırılırlar. Muhzırlar, mahkemenin yapıldığı kazadaki askeri zümreden seçilmişlerdir.[34]

Çavuşların görevleri bakımından çeşitleri vardır. Kendi içinde Divan-ı Hümayunun işleyişini sağlayanlar, seferde ordunun düzen içinde olmasını ve disiplinli hale gelmesinden sorumlu olanlar ve son olarak eyaletlerde görev alanlar olmak üzere üçe ayrılır. Çavuşlar merkezdeki gibi toplantıların teşrifatını düzenlemiş ve mahkemedeki işleyişi sağlamışlardır.[35]

Katip, "ketb" denilen yazma fiilinden ortaya çıkmış bir kelimedir. Bu görevli çeşitli makamların yazıcılığını yapmış ve kadının mahkeme kararlarını kayda geçirmiştir. Mahkemedeki tüm konuşanların kaydını tutmakla görevli olup aynı zamanda İstanbul'dan gelen emirleri deftere kaydeder.[36]

---

[28]Ekrem Buğra Ekinci, "Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Müesseseleri" *Türkiye Araştırmaları Litaratür Dergisi,* C.3, S.5, 2005, s. 418
[31] İnce, a.g.m., s.74
[33] Orhan Doğan, "Tanzimat Sonrası Osmanlı Mahkemelerinde Görev Yapan Adliye Çalışanları", *Adalet Dergisi*, S.62-63, 2019, s.530
[34] İnce, a.g.m., s.74
[35] Orhan F. Köprülü, "Çavuş", *TDVİA,* C. 8, İstanbul 1993, s. 236
[36]Doğan, a.g.m., s.536.

Mukayyit, mahkemelerde davaları kaydeden mahkeme görevlisi için kullanılan bir tabirdir. Padişah tarafından atamaları yapılır. Mukayyidin mahkemedeki görevi sicilleri usulüne uygun, doğru ve tam bir şekilde yazmaktır.[37]

Kassam, kadının iradesini temsilen vefat eden kişinin mallarını taksim eden görevlidir. Kaydettikleri eşyalar tereke defterlerinde yer almıştır.[38]

Kethüda, Osmanlı Devleti'nde devlet görevlilerinin yardımcısı olarak hizmet eden kişidir. Kethüdalar, mahkemede kâtiplerin olmadığı zamanlarda, olay yerine giderek gerekli soruşturmayı yapar ve ardından sonucu mahkemeye getirerek 'sicilli mahfûz'a kaydeder.[39]

Mümeyyiz, mahkemelerde katiplerin kaydettikleri belgeleri inceleyip ardından bu belgeleri yeniden düzenleyen ve temeyyüze çeken görevlidir. Ayrıca katibin yanında mukayyid ve mübeyyiz gibi görevlilerin yazdıklarını kontrol etmek de yine mümeyyizin görevleri arasındadır.[40]

Fetih-Hân, mahkeme görevlilerinden olan Fetih-Hân her sabah mahkemede Fetih suresini okumakla görevlidir. Padişah beratıyla ataması yapılan bu görevli, sesi güzel olan hafız kimselerden seçilir.[41]

Naip, İstanbul'da merkezi yerlere bakan kadılar, yoğunluklarını azaltmak veya hafifletmek için kendi yerlerine görevli atamıştır. Osmanlı Devleti'nde kadıların yardımcısı olan görevlilere naip denir. Kadılar naip atayacağı zaman öncelikle merkezden gerekli izinleri almış ve ardından naipleri göreve getirmişlerdir. Naipler, kadının yerine davalara bakıp halkın şikayetlerini dinlemişlerdir. Naipler, eğer bir suç işlerlerse direkt merkez tarafından görevden alınmıştır. Naip, ikinci aşamadaki işleri halletmiş ve her kazanın ihtiyacına veya büyüklüğüne göre naip atanmıştır. Naip aynı zamanda hiyerarşi gereği üstündeki kadı tarafından denetime tabii tutulmuştur.[42]

[37]İnce, a.g.m., s.73
[38] Doğan, a.g.m., s.541
[39] İnce, a.g.m., s.73
[40]Doğan, a.g.m., s.540
[41] İnce, a.g.m., s.6
[42] Demir, a.g.m, s. 30

1.2. Şeriye Sicilleri ve İçerikleri

Sözlükte, kaydetmek ve yazmak anlamlarına gelen sicil, merkezden gönderilen ferman, berat, buyruldu, kanunnameler, kadıların birbirleriyle veya diğer idarecilerle yaptıkları yazışmaların kaydedildiği belgelerdir. Osmanlı Dönemi'nin siyasî, tarihî, dinî, hukukî, askerî, idarî, adlî, toplumsal ve ekonomik hayatına dair birçok bilgi aktaran arşiv kayıtlarıdır. İçinde miras, boşanma, cinayet, yaralama, alacak-verecek davaları başta olmak üzere tereke kayıtları, vakıflar ve lonca teşkilatı ile ilgili birçok husus yer almaktadır. Söz konusu hususlar ile ilgili davaların kaydedilmesi şer'iyye sicillerinin günümüze ışık tutan belgeler arasında yer almasını sağlamıştır. Ulaşılabilen en erken tarihli şer'iyye sicili Bursa'ya aittir. Sicillerin içinde; miras, mülkiyet, izdivaç, boşanma gibi hukukî konular yer almakta olup tereke kayıtlarından dönemin aile yapısı ve ailenin mali durumu ile o dönemde kullanılan eşyalar öğrenilebilmektedir. Bunun dışında kadı tarafından kayda geçirilen belediyecilikle ilgili yazılar, narh ve vakıf kayıtları, lonca teşkilatıyla ilgili hususlar da sicilde yer alan bilgilerdir. Ayrıca sicillerde asayiş ve güvenlik ile ilgili bilgiler de bulunmaktadır. Adam kaçırma, isyan, eşkıyalık ve iç karışıklıklar bu duruma örnek olarak verilebilir. Siciller aynı zamanda atamalar, aziller, tarım ve hayvancılık, vergiler, Müslüman ve Gayrimüslimler ile ilgili kayıtlar olmak üzere de birçok belgeyi ihtiva eden tarihi kaynaklardır.[44] Şeyhülislamın fetvaları ve kadıların kendi görüşleri de sicilin içerisinde yer almıştır.[45] Şer'iyye sicilleri, en büyük idari birimden en küçük kazaya kadar tutulmaktadır.[46] Büyük şehirlerdeki defterlerin hacmi daha büyüktür ve her büyük şehrin kendi defteri vardır. Şehirlerden küçük olan idari birimlerde ise davalar tek bir deftere kaydedilmiştir. İstanbul, Bursa, Edirne, Şam gibi büyük şehirlerde belgeler türlerine göre ayrı defterlerde tutulurken daha küçük kazalarda bütün belgeler aynı defterde bir arada yer almaktadır. Şer'iyye sicilleri uzun ve dar boyutlu (40 cm boy, 16-17 cm en) sicillerdir. Sayfa sayıları değişkenlik gösterebilir, 10-300 sayfa aralığında olanlar vardır. Genelde sicilde talik, rik'a, divani yazı kullanılmıştır.[48] Şer'iye sicilleri, belli bir düzene göre yazılmıştır. Bu usûle "Sakk-ı Şer" denir. Şer'iyye sicillerindeki belgeler, kadı tarafından yazılan ve başkaları tarafından kadıya gönderilenler

[44] İnce, a.g.m., s. 6
[45] Yunus Uğur, "Şeriyye Sicilleri", *TDVİA* C.39, İstanbul 2010, s. 8
[46] İnce, a.g.m., s. 6
[48]Uğur, a.g.m., s .8

olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Şer'iyye sicillerinde yer alan hüccet, ilam, mürasele, maruz gibi belgeler kadı tarafından gönderilirken; ferman, berat, buyruldu gibi belgeler ise padişah ve devlet adamları tarafından gönderilmiştir.[49]

Şer'iyye sicilleri pek çok belgeyi ihtiva etmektedir. Bunlar aşağıda ifade edilmiştir.

1.2.1.İlam

İlam, kelime anlamı olarak bildirmek manasına gelmektedir. Karar verilen hükmün altında kararı veren kadının imza ve mührünün olduğu belgelere denir. İlamın içerisinde davada görüşülen konular yer alır. Davadaki sorular, cevaplar, alınan son kararın nedenleri gibi ayrıntılı bilgiler içermektedir. İlamda, hüccetten farklı olarak sadece kadının imzası bulunmaktadır.[51]

1.2.2.Hüccet

Hüccet, kadının şahitler huzurunda davayı dinledikten sonra hükme vardığı belgelerdir. Bu hükümlerin altında şühudu'l-hâl dediğimiz şahitlerin isimleri yer alır. Hüccetler kendi içlerinde evlilik, nafaka, tayin olmak üzere birden çok kısma ayrılmaktadır.[52]

1.2.3.Temessük

Bir işi sıkı tutmak anlamında olan ve Arapça'da "tutunmak, sarılmak, yapışmak" mânasına gelen temessük diplomatik dilinde borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi veya teslim alınması gibi durumlarda karşı tarafa verilen belgeyi ifade eder. Temessükün tahvil veya sened manaları da bulunmaktadır.[53]

1.2.4.Maruz

Maruz, arz edilen demektir. Maruz, kadı tarafından mevcut durum veya şikayetin üste bildirildiği belgeler için kullanılan bir tabirdir. Herhangi bir kararı içermeyip astın üste bir durumu beyan ettiği belgeleri ifade etmektedir.[54]

---

[49] Ömer Faruk Teber, "Osmanlı Devleti Adlî Yapısından Bir Kesit: Şer'iye Sicilleri", *Erdem Dergisi,* C.12, S.35, 2000, s. 549.
[51] Teber, a.g.m., s.547.
[52] Teber, a.g.m., s.553.
[53]Mübahat Kütükoğlu, "Temessük", *TDVİA,* C.40, İstanbul 2011, s.413
[54] Teber, a.g.m., s.549

1.2.5.Mürasele

Haberleşmek manasına gelmektedir. Kadının kendisine eşit olan veya kendisinden aşağı rütbelerde olan kişilere yazdığı belgelerdir.[55]

1.2.6.Tezkere

Sözlükte "anmak" mânasındaki zikr kökünden türeyen tezkere, Osmanlı diplomatiğinde çeşitli bürolar veya kişiler tarafından kaleme alınan ve konuyu özet halinde açıklayan belgelerdir. Tezkereler kendi içlerinde birçok kısma ayrılmaktadır. Mürur, arz, ruûs bunlardan birkaçıdır.[56]

Bu döneme kadar Manisa şer'iyye sicilleri ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalardan ilk akla geleni Çağatay Uluçay'ın makalesidir. Makale, çalışmanın da konusu olan Manisa şer'iyye sicillerinin geçirdiği sıkıntılı süreci aktarmakta ve sicillerle ilgili bu döneme ışık tutmaktadır. Siciller; Manisa'nın ekonomik, sosyal, hukuki, demografik vs. yönlerini içerisindeki belgeler kapsamında aktaran tarihi kaynaklardır. Uluçay, kendisinin belirttiği gibi Manisa'da Osmanlı Dönemi'nin ilk yıllarındaki sicillerin bazı sebeplerle günümüze ulaşamadığını aktarmıştır. Uluçay, sicillerin günümüze kadar geçirdiği süreci şöyle izah etmiştir: Siciller, Muradiye Camiine getirilmiş ve gelen ziyaretçilerin ilgi odağı olmuştur fakat bunun sonucunda siciller tahrip edilmiş, sayfaları kopuk ve düzensiz hale gelmiştir. Dönemin yetkililerinin camiyi ziyaret ettiği esnada sicillerin durumunu tesadüfen görmesiyle birlikte gerekli makamları harekete geçirmiş ve ardından siciller mühürlenmiştir. Siciller bir süre sonra Çağatay Uluçay ve diğer görevlilerin yardımları sayesinde kurtarılmıştır. Siciller öncelikle havalandırılıp temeyyüzlenmiş ve ardından tasnif edilerek kopan parçaları yerlerine konmuştur. Sicillerin Beylikler Dönemi ve Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemleri ile ilgili kısımlarının tahrip veya yok olduğu görülmüştür. Osmanlı'nın Yükselme Devri ve sonrasıyla ilgili ise net bilgilere ulaşılmıştır. 1945 yılında Çağatay Uluçay ve diğer görevlilerin uğraşları sonucunda siciller müzeye yerleştirilmiştir. Günümüzde sicillerin mikrofilm kopyalarına Manisa El Yazmaları Kütüphanesinden ulaşılabilmektedir.[57]

---

[55]Teber, a.g.m., s.550
[56]Mübahat Kütükoğlu, "Tezkire ", *TDVİA,* C.41, İstanbul 2012, s.73
[57]M.Çağatay ULUÇAY, "Manisa Şeriyye Sicillerine Dair Bir Araştırma*", Türkiyat Mecmuası*, C.10, İstanbul, 2007, s. 28

İKİNCİ BÖLÜM

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRMESİ

Bu bölümde 218 numaralı Manisa şer'iyye sicili hakkında bilgiler verilmiştir. Sicilde adı geçen kadı gibi görevliler; kaza, nahiye, mahalle, köy gibi idarî birimlere ait örnekler; terekelere ait kayıtlar; tarım ve hayvancılık ile ticaret gibi konulara ait belgeler örneklendirilerek sayfa numaraları verilmiştir.

2.1. 218 Numaralı Manisa Şer'iyye Sicili Hakkında

218 numaralı Manisa şer'iyye sicili, padişah III. Mustafa döneminin 1771-1773(H.1185-1187) yıllarına tekabül etmektedir. Sicilin aslı Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi'ndedir. Sicilin dijital ortamdan aktarılan mikrofilmleri Manisa Yazma Eser Kütüphânesi'nde yer almaktadır. 218 Numaralı Manisa şer'iyye sicilinin pozları da Manisa Yazma Eser Kütüphanesi'nden alınmıştır. Sicilin ebatı 40-16 şeklindedir. Şer'iyye sicili ayrıntılı şekilde incelenerek transkribe edilmiş ve ardından içindeki bilgiler düzenli şekilde sıralanarak değerlendirilmiştir. Sicil 62 varaktan ve 108 sayfadan oluşmaktadır. Hüküm sayısı ise 163'tür. Sicil transkribe edilirken okunamayan bazı kelimeler "-------" şeklinde belirtilmiştir. Tereddütte kalınan kelimeler ise yanına soru işareti (?) konularak yazılmıştır. 218 Numaralı sicilde belgenin başlangıcından 81. sayfaya kadar sağdan sola şeklinde giden sayfa numaralarının, 81. sayfadan itibaren soldan sağa şeklinde değiştiği görülür. Ayrıca sicilin 66, 83, 84 ve 87 numaralı sayfaları boş olup mevcut değildir.

Bunun dışında sicilin tarihi oluşundan mütevellit mürekkebin yayıldığı ve bazı yerlerin okunamadığı görülmektedir. Bu yerler "tahrip olmuş" şeklinde belirtilmiştir.

2.1.1. Sicilde Tespit Edilen Görevliler

Kadı

Aşağıda 218 Numaralı şer'iyye sicilinde yer alan kadı ile ilgili örnekler verilmiştir.

a)"Şerî'at-ı şî'âr Manisa Kadısı zîde fazluhû bâde's-selâm inhâ olunur ki taht-ı kazânızda serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil".[58]

[58] MŞS, 218, s.8

Yukarıda yer alan kayıtta, kazada yer alan serdâr görevden alınmış olup yerine eskiden belirlenen usule göre bir yetkili atandığı Manisa Kadısına bildirilmiştir.

b)"Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l- kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları zîde fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki…".[59]

Yukarıda, başkentten Saruhan Sancağı Kazalarında görev alan kadılara gönderilen emrin giriş kısmı yer almaktadır.

c)"Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemn ve yesârına varınca vâkî' olan kadılar ve nâ'ibler zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân".[60]

Yukarıda yer alan kayıtta, kadıya ve diğer görevlilere; görevleri ve yetkileri konusunda talimatlar iletmek amacıyla pahitahttan gönderilen emirlerin giriş kısmı yer almaktadır.

Bu kayıtlar gibi daha birçok örnek sicilde yer almaktadır. [61]

Naip

Aşağıda 218 Numaralı şer'iyye sicilinde yer alan naiple ile ilgili kayıtlardan örnekler verilmiştir.

a)"…sen ki naib-i mûmâ ileyhsin sen dahî mûceb-i emr-î şerîfim ile amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur".[62]

Hükümde, bir naibe belirli bir görev için yetki verilmesi ve bu görevin padişahın emirleri doğrultusunda yerine getirilmesinden bahsedilmektedir.

b)"… Saruhan Sancağı'nda vâkî' Manisa ve Ilıca ve Temürci ve Mermere ve Mendehorya ve Gördük ve Adala ve Gördüs ve Kayacık ve Akhisar ve Borlu Kazâlarının Kadıları ve Naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân taraf-ı devlet-i

[59] MŞS, 218, s.17
[60] MŞS, 218, s.36
[61] MŞS, 218, s. 39,43,48,49,55,57,59,60,71,72,73,74,80,85,98,100.
[62] MŞS, 218, s.13

aleyhümâ bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed mecduhû".[63]

c)"...Manisa Naibi memhûr i'lâmıyla inhâ ve bi'l-cümle ahâlîleri dahî kıt'a mahzârlarıyla istid'â ve istirhâm ve ahâlî taraflarından mahzâr ve i'lâm ile der aliyyeme vürûd idenler...".[64]

Yukarıdaki kayıtta, Manisa Naibi tarafından hazırlanan belgeyle halkın istek ve dilekçelerinin padişaha sunulmasından bahsedilmektedir.

d)"Kazaların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zabıtân ve 'ayân ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki".[65]

Yukarıdaki örnekte, naip ve diğer görevlilere verilen emirlerden bahsedilmektedir.

Bu örnekler gibi daha birçok örnek sicilde yer almaktadır .[66]

Mütesellim

Mütesellim, "Görevi teslim alan" demektir. Mütesellimler, Osmanlı Devleti'nde yerel idareciler olan beylerbeyinin veyahut sancakbeyinin makamlarında olmadıkları zamanda onlara vekillik yapan kişilerdir. Mütesellimler, İstanbul'dan gelen ferman ile göreve atanmışlardır. Görev süreleri bir yıldır fakat bu sürenin değişkenlik gösterebildiği durumlar olmuştur. Osmanlı Devleti, Duraklama Devri sonrası sıkıntılı bir sürece girmiş ve bundan dolayı bu görev bir süre sonra kaldırılmıştır.[67]

Aşağıda 218 Numaralı şer'iyye sicilinde yer alan mütesellim ile ilgili hükümlerden örnekler verilmiştir.

a)"...hâlâ Anadolu Vâlisi ve Kefe Cânibi seraskeri düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahhâm nizâmü'l-âlem Vezirim İbrahim Paşa edamallâhu te'âlâ iclâluhû tarafından eyâlet-i mezbûreye mütesellim olan dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından iftihârü'l -emâcid ve'l-ekârim Seyid Abbas dâme mecduhû zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve

[63] MŞS, 218, s.80
[64] MŞS, 218, s.48.
[65] MŞS, 218, s.8
[66] MŞS, 218, s.33, 48, 55, 57, 59, 72.
[67] Yücel Özkaya, "Mütesellim", *TDVİA* C. 32, İstanbul 2006, s.203

sıyânet emsâli ve ra'iyyet ile meşgûl iken bu esnâda eyâlet-i merkûme mütesellimliğine dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından Yılanlı Musa dâme mecduhûya ihâle olunmuştur deyü şâyî' olmakdan nâşî umûruna hilât-ı tarîk iylediği inhâ ve mütesellimlik mezbûr-ı mûmâ ileyhe ibkâ olunmağla siz ki mûmâ ileyhimsiz mütesellimlik-i mezbûr müceddeden Kapucubaşı mûmâ ileyh Seyid Abbas dâme mecduhûya zabt ve taraf-ı müşârun-ileyhe râci olan a'idât ve teyyârat-ı sâ'iresi ahz ve kabz ittirüb mütesellimliği umûruna ahz-ı müdâhale ve ta'arruz ittirilmemek bâbında fermân-ı alişânım sâdır olmuştur".[68]

Yukarıda yer alan kayıtta, Vezir İbrahim Paşa, adı geçen eyalet yönetiminin devredildiği söylentisinin doğru olmadığını ve bu nedenle adı geçen mütesellim Seyyid Abbas'ın Anadolu eyaleti mütesellimliği görevinin devam ettiğini ve bölgedeki yetkililerin bu duruma müdahale etmemeleri gerektiğini bildirmiştir.

b)"...dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından iftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim Kütahya Mütesellimi Esseyid Abbas ve Bozok Mütesellimi Cabbarzâde Mustafa dâme mecduhûmâ ile kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Karamânî Çavuşzâde Zeynel Abidin ve Nevşehir Vakfı Ka'imakâmı İbrahim Bey zîde mecduhûmâ başka başka emr-î şerîfimle".[69]

Bu kayıtta, yukarıda adı geçen görevlilere gönderilen emirlerden bahsedilmektedir.

c)"Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub zahâir ve mühimmât-ı nakl ve tahmîl ve hidemât-ı sâ'ire istihdâm olunmak içün Saruhan Sancağı'ndan iki yüz elli mehâr mekkârî deve tertîb ve ihrâc olunub nevrûz-ı firûzdan mukaddem ordû-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak bâbında sancağ-ı mezkûr kazâlarının kuzât ve nüvvâbına ve mütesellimine vesâ'ire hatta ba isti'câli hâvî emr-î âlî sâdır olduğu işbu mahâlle kayd şûd".[70]

Yukarıda yer alan kayıtta, Osmanlı ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere 250 yük devesinin orduya gönderilmesi emredilmekte ve bu sürecin hızlı bir şekilde gerçekleşmesi için sancağın yöneticilerine ve mütesellimlerine talimat verildiğinden bahsedilmektedir.

[68] MŞS, 218, s.1
[69] MŞS, 218, s.9
[70] MŞS, 218, s.22

d)" ile vezir-i mükerrem devletlü inâyetlü Elhac Ömer Paşa hazretlerine tevcîh ve ihsân buyrulmakdan nâşî eyâlet-i mezbûrunun rü'yet umûr mütesellimliği hâlâ…".[71]

Bu örnekte, Elhac Ömer Paşa'ya gelen emirle birlikte vezirlik ünvanı ve yetkileri ile eyalet işleri idaresinin verildiği bildirilmiştir.

e)"Mütesellim-i mûmâ ileyh hazretlerinin umûr-ı belde içün masrufı olan yüz kırk sekiz guruş elli bir guruş derûn-ı deftere idhâl olunub bâkî doksan yedi".[72]

Mütesellim kayıtlarına havi benzer örnekler için sicildeki şu sayfalara bakılabilir.[73]

Askerler

Aşağıda 218 Numaralı şer'iyye sicilinde yer alan askerler ile ilgili kayıtlardan örnekler verilmiştir.

a)*"Şerî'at şîâr Manisa Kadısı Efendi zîde fazluhû bâ'de's- selâm inhâ olunur ki taht-ı kazânızda serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün Mahmud Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur".*[74]

Bu örnekte, Manisa Kazası'ndaki mevcut serdârın görevden alındığı ve onun yerine beşinci bölükten Mahmut Ağa'nın, yeni serdâr olarak atandığından bahsedilmiştir. Yeni atama Manisa Kadısına mektup ile bildirilmiştir.

b)"Şerî'at şîâr Manisa Kadısı Efendi zîde fazluhû bâ'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı kazânızda serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân ikinci bölüğün Elhac Esseyid Ali Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunub işbu".[75]

Yukarıdaki kayıtta, mevcut serdârın görevden alındığı ve onun yerine ikinci bölükten Elhac Esseyid Ali Ağa'nın, yeni serdâr olarak atandığından bahsedilmiştir. Manisa Kadısına bu durum bildirilmiştir.

c)Şerî'at şîâr Manisa Kadısı efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki taht -ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l emâsil ve'l-

[71] MŞS, 218, s.36
[72] MŞS, 218, s.42
[73] MŞS, 218, s.9,16,17, 20, 23, 30, 35, 36, 40, 42.
[74] MŞS, 218, s.22
[75] MŞS, 218, s.34

akrân on üç bölüğün serdengeçtiyânından Esseyid Elhac İbrahim Ağa zîde kadruhû serdâr nasb olmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olunmuştur".[76]

Yukarıda yer alan kayıtta, mevcut serdârın görevden alındığı ve onun yerine on üçüncü bölükten Esseyid Elhac İbrahim Ağa'nın, yeni serdâr olarak atandığından bahsedilmiştir. Manisa Kadısına bu atama mektub ile bildirilmiştir.

d)"Sakız Muhafızı ma'rifetiyle yoklama olunarak virileceği ta'yîn ve karındaşın âheri geri göndermek münâsibi görür isek bilâ tereddüd-i azîmet ve muhâlefet idenlerin te'dîblerine me'zûn olduğunu ve emr-î muhâfazada kusûr ve reâyâya cevr ve ezâ iylememelerini telkîn ile bir kadem akdem cezîre-i mezbûreye îsâle ve muhâfazaya kıyam ittirmeye...".[77]

Yukarıda yer alan kayıtta padişah, Sakız Adası'nın güvenliği ve düzeni için emir vermiştir. Sakız Muhafızına, belirli bir yoklama yaparak gerekli kişileri adaya gönderme ve görevi ihmal eden veya halka eziyet edenleri cezalandırma yetkisi tanımıştır.

Sicilde daha birçok örnek şu sayfalarda görülebilir.[78]

Bu örneklerin dışında 213 Numaralı Manisa şer'iyye sicili'nde Manisa'da ve Osmanlı Devleti'nin yönetim mekanizmasında görev alan birçok idarecinin isminin geçtiği tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda sicilde geçen idarecilerin isimleri ve görevleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Tablo 1.218 Numaralı Sicilde Yer Alan İdareciler[79]

İsmi	**Vazifesi**	**Vazife Senesi**
Elhac Halil Ağa	Saruhan Mütesellimi	1186
Seyyid Abbas	Kütahya Mütesellimi	1185
	Manisa Naibi	1184
Cabbarzâde Mustafa	Bozok Mütesellimi	1186
Mehmed Sadık	Saruhan Mütesellimi	1186
İbrahim Paşa	Anadolu Vâlisi, Kefe Canibi, Vezir	1185
Mustafa Arif Efendi	İzmir Kadısı	---
Mustafa Paşa	Sakız Muhafızı, Vezir	

[76] MŞS, 218, s.74
[77] MŞS, 218, s.65
[78] MŞS, 218, s.22, 30, 25, 36, 26, 38, 27, 40, 50, 51, 52, 53.
[79]MŞS, 218, s.1, 6, 9, 10, 11,12, 13, 15, 16, 23, 25, 35, 36, 38, 40, 48, 50, 59, 73, 74.

Ali Paşa	Boğaz Canibi Seraskeri, Vezir	---
Süleyman Paşa	Vezir	1186
Mehmed Hulûsi	Foça Naibi	
Karaosmanzâde Elhac Ahmed	İzmir Voyvodası	---
Turnacıbaşı Ali	Yeniçeri Zâbiti	1185
Mehmed Paşa	Adana Valisi, Vezir	1185
Osman Paşa	Midilli Muhafızı, Vezir	---

2.1.2.Sicilde Yer Alan İdari Birimler

2.1.2.1. Kaza

Günümüzde ilçe kelimesinin karşılığı olan kaza, Osmanlı Devleti'nde kadıların görev yeridir. Kazalar, 15.yy'dan itibaren toprakların genişlemesi ve kadı sayısının artması ile birlikte yeni idari birim ihtiyacını karşılamak için kurulmuştur. Sancaklardan ayrılıp hiyerarşik olarak sancağın altında teşekkül etmiştir. Kadılar burada vazifelerini icra etmişlerdir. Osmanlı Devleti'nden önce böyle bir idari birimin olmadığı görülmektedir. Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatlanmasında büyükten küçüğe doğru;

I. Beylerbeylik(Eyalet, Vilayet)
II. Sancak(Liva)
III. Kaza
IV. Nahiye
V. Köy(Karye)
VI. Mezra

şeklinde idari yapılanma vardır.[81]

218 numaralı şer'iyye sicilinde 16 adet kaza isminin mevcut olduğu tespit edilmektedir. Bu kaza isimleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

[81] Fahrettin Atar, "Kaza", *TDVİA* C. 37, Ankara 2003, s. 341.

Tablo 2:218 Numaralı Sicilde Yer Alan Kazalar [82]

Sicildeki Kazaların İsimleri	Günümüzdeki İsimleri
Turgutlu	Turgutlu
Nif	Kemalpaşa
Menemen	Menemen
Mendehorya	Kemaliye
Akhisar	Akhisar
Kayacık	Kayacık
Ilıca	Ilıca
Focalar	Foça
Mermere	Göl Marmara
Gördük	---
Adala	Adala
Güzelhisar	Güzelhisar
Temürci	Demirci
Gördüs	Gördes
Borlu	Borlu

2.1.1.2.Nahiye

Nahiye; bölge, yöre anlamlarına gelmektedir. Osmanlı Devleti'nde çeşitli şekillerde karşılaşılan nahiyelerin ne zaman ortaya çıktığı kesin olarak bilinmemektedir. Nahiyelerin, taşra teşkilatında sancakların bir alt birimi olarak yer almaya başlaması 15.yy'da görülür. Nahiyelerin altında köy ve mezraa olup içindeki bu idari birimlerin sayılarına göre de genişliği paralellik göstermektedir. Savaş döneminde bu idari birimdeki sipahiler seraskerin emri altında toplanırlar ve sancakbeyinin bayrağı altında sefere giderler. Kadıların hem idarî hem de hukukî yetkisine giren bu birimde kadıyı temsilen naip görev yapmıştır. Nahiyelerin ilerleyen dönemlerde, 1864 ve 1871 Vilayet

[82] MŞS, 218, s.17

Nizamnamesi ile içerik ve kapsamı düzenlenmiştir. Cumhuriyet Dönemi'ne kadar üzerinde çeşitli değişiklikler yapılan nahiyeler, Teşkilâtı Esasiye Kanunu'na göre kasaba ve köylerden oluşan idari birim şeklinde tanımlanmıştır. 1945 ve 1970 yıllarında da bazı düzenlemelere tabii tutulan nahiyelerin 20.yy. sonlarında bir kısmı ilçelere dönüşmüş ve bir kısmı ise ilçe merkezlerine bağlanmıştır.[84]

218 numaralı şer'iyye sicilinde çeşitli nahiyelerin olduğu görülür. Kazada köyler nahiyelere taksim edilmiştir. Sicile göre Manisa Kazası'nda dört adet nahiye mevcuttur. Sicilde dikkat çeken noktalardan biri de günümüzde Yunt Dağı olarak isimlendirilen bölgenin III. Mustafa döneminde Yurt Dağı olarak isimlendirilmekte olduğudur. Tablo 3'te de görüleceği üzere en az köy ve avârız hane sayısına sahip Palamud Nahiyesi olmuştur. En fazla köy ve avârız hanesine sahip olan nahiye ise Yurt Dağı'dır.[85]

Tablo 3. 218 Numaralı Sicilde Yer Alan Nahiyeler[86]

Nahiyelerin İsimleri	Bağlı Olan Köy Sayısı	Avârız Hâne Sayıları
Palamud	30	110
Belen	18	65
Emlâk	21	78
Yurt Dağı	76	343.5

2.1.1.3.Mahalle

Sözlükte "bir yere inmek, konmak, yerleşmek" anlamına gelen hall (halel ve hulûl) kökünden türeyen mahalle, devamlı veya geçici olarak yerleşmek için kurulan küçük yerleşim birimleridir. Osmanlı Devleti'nde şehirlerin temel birimi olan mahalle; toplumsal kaynaşmanın yaşandığı, kişilerin birbirlerinin yaptıklarından sorumlu olduğu ve genel olarak birbirlerini tanıyan insanların yaşadığı bir yerdir. Mahalleler, Müslüman ve Gayrimüslim mahalleri olarak ikiye ayrılmıştır. Mahallelerde paşmakçı, berber, ekmekçi, eskici gibi meslek grupları yer almıştır. Bunun dışında eğer mahallede kimin yaptığı belirlenemeyen bir suç işlenmişse bütün mahalle sakinleri bu suçtan sorumlu tutulmuştur. [88] Mahalle sakinlerinin sorumlu oldukları bir

[84] İlhan Şahin, "Nahiye", *TDVİA,* C.32, İstanbul 2006, s.306
[85] MŞS, 218, s.3, 4.
[86] MŞS, 218, s.20, 28, 31, 32,40, 41, 50, 62, 76, 78.

başka nokta ise bazı masrafları ortaklaşa karşılamalarıdır. Karşıladıkları masraflar şunlardır:

- Mahallenin camii, çeşme, mektep gibi yapılarının onarımı
- İmam, muallim, müezzin gibi görevlilerinin maaşları
- Tekalif-i Örfiyye ve Avârız-ı Divaniyye gibi olağanüstü vergilerin ödenmesi.

Osmanlı Devleti'nde mahallelerin merkezinde camii veya mescid yer almış ayrıca Müslüman mahallelerinin başına mahalle sorumlusu olarak padişah hükmüyle imamlar atanmıştır.[89] Gayrimüslim mahallelerine ise patrikhane tarafından papaz ataması yapılmıştır. Gayrimüslimler devletin birçok alanında olduğu gibi esnaf teşkilatında da yer alarak Müslümanlar ile kaynaşmıştır. Mahallelerde Gayrimüslimlere Müslümanlar gibi benzer haklar ve sorumluluklar verilmiştir.[90]Gayrimüslimler, mahallelerde sınıfsal olarak değil dine dayalı olarak ayrılır. Mahallelerin önemli unsuru olan vakıflar, Osmanlı Devleti'nde mahallelerin gelişmesine katkı sağlamış ve mahalle etrafındaki vakıf hizmetleri ve özellikle Batıda Sanayi Devrimi ile birlikte artan yabancı mal üretimi Osmanlı Devleti içindeki Gayrimüslimlerin esnaf teşkilatında daha aktif olmasını ve böylece mahallelerin nüfusunun artmasına neden olmuştur. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmud Dönemi reformlarıyla birlikte Müslüman mahallelerinin idaresi imamlardan muhtarlara geçmiştir.[91]

Tablo 4. 218 numaralı Sicilde Yer Alan Mahalleler [92]

Mahalle İsimleri	**Avârız Hane Sayıları**	**Günümüzdeki İsimleri [93]**
Sultâniye	Buçuk	Sultaniye
Alaybey	12	Alaybey
Çarşu	4	Adakale
Dilşikâr	11	Necati Bey
Ali Ağa	10.5	Anafartalar
Bektaş-i sagîr	11.5	Arda
Hâki Baba	11.5	Kaynak

[89]Özer Ergenç, "Osmanlı Şehrindeki Mahallenin işlev ve nitelikleri üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi,* C.4, S.4, İstanbul, 1984, s.70
[90]Yel, Küçükkaşçı, a.g.m., s.323
[91]İmre Özbek Eren," Türkiye'de Dönüşen Kentlerin Son Kalesi: Kent Kurucu Öğe Olarak Osmanlı'dan Günümüze 'Mahalle'", *International Journal of Human Sciences*, İstanbul , 2012, C. 9, S. 2 , s.1547
[92]MŞS, 218, s.3,15, 20, 23, 31, 40, 42, 51, 54, 61, 77, 79.
[93]Emecen, a.g.e, s.48

Bektaş-ı kebîr	6	Arda
Nişancı Paşa	4.5	Atıcı
Câmi-i kebîr	2	İshak Çelebi
Serâbâd	8	Bayındır
Bölicek-i Atîk	5	Dinçer
Deveciyân	6	Ege
Göktaşlı	4	Göktaş
Niflizâde	4	Atıcı
Saz	9.5	Bayındır
Derviş Ağa	8	Peker
Gürhâne	8	Saruhan
Hüsrev Ağa	9.5	Sakarya
Çabrastlar-ı kebîr	8.5	Utku
Çengizâde	3	Göktaşlı
Sakalar	3.5	Bayındır
Seydi Hoca	2.5	Adakale
Dânişmend Halil	5	Ege
Elhac İlyâs-ı sagîr	4	Kuyualan Akıncılar
Elhac İlyâs-ı kebîr	4.5	Kuyualan Akıncılar
Elhac İvâz Paşa	4.5	Mutlu
Karayunus	7	Mimar Sinan
Narlıca	3.5	Lalapaşa
Nasırlu	2	Ulus
Lâla Paşa	4.5	Lalapaşa?
Recâî	5	Bayındır
Tekke	1	Ulus
Ebekuyusu	1.5	Topçu Asım
Babakuyusu	4	Topçu Asım
İbrahim Çelebi	4	İbrahim Çelebi
Dere	2	Dere
Hüccaclar	2	Gediz
İmâd	2	İshâk Çelebi
Yaviler	4	Bayındır
Ayn-ı Âli	4	Ayn-ı Âli
Çaprastlar-ı sagîr	2.5	Utku
Yarhasanlar	9	Yarhasan
İsa Fakıh	2.5	Kocatepe
Elhac Yahya	2.5	Topçu Asım
Attar Hoca	4	Topçu Asım
Akmescid	1	Akmescid
Bölicek-i Cedîd	3	Dinçer
Rumîyân	17	---
Ermeniyân-ı Bâlâ	20	---

Ermeniyân-ıSüflâ	21.5	---
Yahûdiyân	4	---
Karahisar	1.5	Adakale

İncelenen 218 numaralı Manisa şer'iyye sicilinde kayıtlı toplam 53 mahalle olduğu görülmektedir. Gayrimüslimlerin de yer aldığı bu mahallelerden Müslümanlara ait en fazla avârız hane sayısına sahip olan mahallenin Alaybey olduğu anlaşılmaktadır. Gayrimüslimlerde ise en fazla avârız hanesine sahip olan Ermeni mahallesidir. Tablo 4'te Manisa'daki Müslüman mahallelerine yer verildiği gibi gayrimüslim mahallelerine de yer verilmiştir. Şehirde; Rumlar, Ermeniler ve Yahudilerin yaşadıkları görülmektedir. Tablodaki avârız hâne sayısına göre Ermeni nüfusunun Yahudi ve Rum nüfusuna göre fazla olduğu tahmin edilmektedir.[95]

2.1.1.4.Köy

Sözlükte "mahalle, semt, sokak, yöre" anlamındaki Farsça kûydan gelmektedir. Türkçe'de sürekli iskân yerlerinin en küçüğünü tanımlamaktadır.[96] Köy, ilk kez Sultan II. Mahmut döneminde idari bir birim olarak ortaya çıkmıştır. 1842 ve ardından 8 Kasım 1864'te çıkarılan Tuna Vilâyet Düzenlemesiyle ülkenin idari taksimatı belirlenmiş ve vilayet, sancak, kaza ve köy şeklinde bir yapılanma getirilmiştir. Bu idari taksimat şeklini bütün eyaletlerde uygulayabilmek amacıyla 1867'de İdare-i Umumiye-i Vilâyet Düzenlemesi oluşturulmuştur.[97]Köylerin ise 1871 Vilayet Nizamnameleriyle birlikte esasları belirlenmiş ve köyler Cumhuriyetin İlânından sonra 1924 Köy Kanunu ile yerel yönetim birimi olarak ele alınmıştır. 1924 kanunuyla nüfusu 2000 ve aşağı olan birimler köy olarak tanımlanmıştır. Köyün idaresinde muhtar, ihtiyar heyeti ve köy derneği yer almaktadır.[98]

218 numaralı şer'iyye sicilinde 143 köy ismi belirlenmiştir. Bu köylerin isimleri aşağıda verilmiştir.

[95] MŞS, 218, s.3,15.
[96] Osman Gümüşçü, Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Köy", *TDVİA*, C.2, Ankara 2019, s.85.
[97] Ömür Özdemir Yazıcı, "*Osmanlı Devri Denizli Tarihi Kaynakçası, Denizli Çalışmaları Birikim ve Yol Haritası",* Ed. Yasemin Beyazıt*,* Nobel Yayıncılık, Ankara, 2021, s.365.
[98]Mehmet Arsoy, "Köy Kanunu Ve Tarihçesi "442 Sayılı Köy Kanunu'nun Tarihi Ve Mevcut Durum Üzerine Bir Değerlendirme", *Türk İdare Dergisi,* S.493, 2021, s.16

Tablo 5. 218 Numaralı Sicilde Yer Alan Köyler (Karye)[99]

	Palamud Nâhiyesi	**A.H.S**		**Belen Nâhiyesi**	**A.H.S**
1	Yaya	10.5	31	Nefs-i Belen	1.5
2	Gökçe	9	32	Ali Beyli	6
3	Kalemli	1	33	Gümülceli	2
4	Baytara	1	34	Beşir Ağa Çullusu	2
5	Sakarkaya	12	35	Sinirli	5
6	Paşa	3	36	Geri	1
7	Büknüş	4	37	Saruhanlı	3
8	Memiler	1	38	Akçe Pınar	2
9	Aydınlar	1	39	Karaköy	3
10	Doğanhisarı	1	40	Ahmedli	2.5
11	Şatırlar	1	41	Kara Oğlanlı	2.5
12	Elhac Rahmanlar	2	42	Çobanisa	3
13	Dere	7.5	43	Ermanas	21
14	Sarıçamlı	2.5	44	Aladılar	Rub 2
15	Süleyman Obası	2	45	Karasıllı	Rub 2
16	Kepenekli	1	46	Tatar	2
17	Üç Havlu	4.5	47	Çonkara	Rub 2
18	Arabacı Boz	6	48	Elhac İbrahimler	2
19	Aşık	2	49	Selimşahlar	Rub 2
20	Erdelli	3			
21	Sindelli	2			
22	---	Rub 1			
23	Sabancılar	2			
24	Sırt	4			
25	Karye-i Halıdlı	1			
26	Seydi Obası	3			
27	Âdil Obası	2			
28	Ballıca	10			
29	İlyaslar	10			
30	Ahmed Paşalu	1			

	Emlâk Nâhiyesi	**A.H.S.**		**Yurt Dağı Nâhiyesi**	**A.H.S**
50	Sırtlanlı	3.5	70	Çalışlar	Rub 1
51	Evrenos	2.5	71	Eğri	1
52	Siğetli	2.5	72	Yazıcı Çullusu	1
53	Kaya Pınar	2.5	73	Dibek Alayı	Rub 1
54	Uncu Boz	4.5	74	Sarma	1
55	Manastır	2	75	Dellâklar	2
56	Penpecik	3	76	Yağcılar	1
57	Tekeliler	3.5	77	Sarı Nasuhlar	1

[99] MŞS, 218, s. 20, 28, 31, 32, 40, 41, 50, 52, 61, 62, 76, 78.

58	Kara Ali	2	78	Yörukân-ı Şomar	1,Rub1
59	Bargir	3.5	79	Çiftlig-i Bâlâ	Rub 3
60	Kersen	1.5	80	Çiftlig-i Süleyman	Rub 1
61	Daye İli	4	81	Kaba Ağaç	1.5
62	Çaltı	3	82	Çamlıca	2
63	Değirmenderesi	4	83	Osmancalu	3,Rub3
64	Selendi	10	84	Mamaklı	1
65	Düğlek-i sagîr	1	85	Siyetli	4
66	Düğlek-i kebîr	1	86	Uzun Hasanlar	10
67	Dere	3.5	87	Akça Ma'a Çıtak	Rub 3
68	Kafır Boz	5	88	Çekmeler	Rub 3
69	Horos	8	89	Durasıllı	1,Rub3
			90	İlyaslar	1
			91	Belen	Rub 2
			92	Kartallar	Rub 2
			93	Dazyurt	Rub 3
			94	Derebeğli	Rub2
			95	Karakılıçlı	1
			96	Davudlar	1
			97	Bereketlü	Rub 1
			98	Muslu	Rub 1
			99	Kara Ahmedli	1
			100	Örencik	1,Rub1
			101	Maldan	1.Rub3
			102	Çukur	Rub 2
			103	Kazaklar	Rub 2
			104	Elhac Musa	Rub 2
			105	Kara Veliler	Buçuk
			106	Ahadlar	1
			106	Kayalılar	2
			107	Derziler	1
			108	Ömerler	Rub 1
			109	Kapukaya	Rub 2
			110	Yunuslar	Rub 1
			111	Erkeçli	1,Rub1
			112	Elhac Ömerler	Rub 2
			113	Kalabak	1
			114	Temurcular	Rub 3
			115	Dere	1
			116	Köseler	Rub 2
			117	Seklik	1
			118	Sarılar	1
			119	Öksüz Aliler	2
			120	Atcılar	Rub 2
			121	Sarı Ahmedli	Rub 1

			122	Pınar	Rub 3
			123	Yenice	Rub 1
			124	Asmacık	1
			125	Sakallı	1
			126	Rahmanlar	1.5
			127	Recebli	1.5
			128	Avunduk	1
			129	Kocahaliller	Rub 3
			130	Koca	Rub 2
			131	Bekirler	Rub 1
			132	Hacılar	1
			133	Bostanlık	Rub0.5
			134	Süngüller	1
			135	Tavuk Çukuru	1
			136	Uzun Hamzalar	Rub 3
			137	Balabanlar	1.5
			138	Öksüzler	1,Rub3
			139	İsmailli	1
			140	Bayramşah	1.5
			141	---	Rub 2
			142	Ma’aruflar	1
			143	Orta	3.5

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MANİSA'NIN TOPLUMSAL VE EKONOMİK DURUMU

3.1.Toplumsal Yapı

3.1.1. Müslümanlar

218 numaralı sicilden çıkan sonuçlar dahilinde Alaybey en fazla avârız hane sayısına sahip olan müslüman mahallesidir. 12 avârız hanesi olan Alaybey'in ardından 9 avârız hane sayısına sahip olan Saz Mahallesi gelmektedir. Bu mahalleyi takip eden Hüsrev Ağa Mahallesi'dir. Yarhasanlar, Derviş Ağa ve Gürhâne ise yine avârız hane sayısının çoğunlukta olduğu Müslüman mahalleleridir.[104]

3.1.2.Gayrimüslimler

Sicilden elde edilen verilere göre Manisa şehri'nin müslüman mahalleleri olduğu gibi gayrimüslim mahallelerinin de olduğu görülür. Bu mahalleler aşağıda belirtilmiştir;

Ermeniyân-ı Bâlâ

Ermeniyân-ı Süflâ

Yahudiyân

Rumiyân

olmak üzere üç azınlık mahallesi olduğu anlaşılmaktadır. Azınlıklar içinde özellikle 1771-1773 yılları arasında en fazla avârız hane sayısına sahip olan Ermenilerdir. Ermeniyân-ı Süflâ Mahallesi'nin avârız hane sayısı 21,5; Ermeniyân-ı Bâlâ Mahallesi'nin ise 20 avârız hâne sayısı olduğu bilinmektedir. Ermenileri takip eden 17 avârız hane sayısı ile Rumlar olmuştur. Rumları takip eden ise 4 avârız hane sayısıyla Yahudiler'dir.[105] Bu dönemde Yahudi nüfusunun azalmakta olduğu görülmektedir bunun nedeni Feridun M. Emecen'in de bahsettiği gibi Manisa'da 16.yy itibariyle başlayan isyanlardır. Manisa özellikle dokuma, ham madde, ticaret gibi faaliyetlerin yapıldığı bir şehirdir. Sicilde bununla ilgili örneklere rastlanmaktadır. Bu canlılığını 16.yy'a kadar korumuştur. Bu

[104] MŞS, 218, s.3,15, 20, 23, 31, 40, 42, 51, 54, 61, 77, 79.
[105] MŞS, 218, s.3,15.

yüzyıla gelinceye dek özellikle Yahudilerin Selanik civarlarından Manisa'ya gelerek yerleştikleri bilinmektedir. Fakat 1500 yıllarının sonundan itibaren başlayan huzursuzluk, ayaklanmalar, karışıklıklar Manisa'yı olumsuz yönde etkilemiştir. Bu tarihten itibaren Yahudiler özellikle Ermeni ve Rumlar tarafından ekonomik baskıya uğramış ve yaşanan olaylar sonucunda İzmir'e göç etmişlerdir.[106]

218 Numaralı sicilde gayrimüslim unsurlarla ilgili yukarıda bahsedildiği gibi kayıtlar mevcuttur. Aşağıda bunlara dair örnekler ve sayfa numaraları verilmiştir.

a)"Fi'l-asıl Eğriboz olup medine-i Mağnisa'da ber-vech-i sâferde mütemekkin olan Yorgaki şeref-i islâm ile müşerref olup Hasan ismiyle müsemmâ…".[107]

Osmanlı toplumu, içinde varlıkları her daim görülen gayrimüslimlerden bazılarının ihtida ederek Müslüman oldukları bir vakıadır. Buna dair örnekler pek çok arşiv malzemesinde görüldüğü gibi şeriyye sicillerinde de bulunmaktadır. Ele alınan sicilde de yukarıdaki kayıtta görüldüğü üzere örnekler mevcuttur. Bu örnekte gayrimüslim Yorgaki 'nin Müslüman olup ismini de Hasan olarak değiştirdiği anlaşılmaktadır.

b)"Fî'l-asıl Mora Kazâsına ta'bii Kaldırah Karyesi mütemekkininden olub medine-i Mağnisa'da Rumîyân Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ataş veledi Dimitri'nin verâset-i zevcesi Marya bint Yani ile li-ebeveyn erkarındaşları Konstantin ve Yanaki ve Panayota inhisârî beytü'l-mâli âmme-i hassa emni vekîli müvâcehesinde şühûdu'l-udûl ile ba'de's-subût tahrîr ve beyne'l verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki…".[108]

Müslümanlarda olduğu gibi gayrimüslim halkta da miraslar devletin kontrolü altında işlem görmektedir. Yukarıda Rumîyân Mahallesi'nde ikamet eden Dimitri'nin ailesi ve devlete kalan mirasının bölünmesinden bahseden bir örnek yer almaktadır.

---

[106] Özgür Oral, *"Tarih İçinde Manisa, Osmanlı Araştırmaları"*, Ed. Halil İnalcık, İsmail Erünsal, Feridun Emecen, Heath Lowry, Klaus Kreıser, *The Journal Of Ottoman Studıes*, İstanbul, 2007, S.29, s.236.
[107] MŞS, 218, s.108
[108] MŞS, 218, s.101

c) "*…müslimîn huzûrunda teslîm olundukda oldahî meblâğ-ı mezbûr yetmiş altı guruşa bi'l-emân kabz ve gâ'ib ---- Anton veled-i Yorgaki zımmînin zühûrunda teslîme...".*[109]

Gayrimüslimler arasında meydana gelen çeşitli hukuki meseleler sicil kayıtlarında görülmektedir. Yukarıdaki kayıtta da bunlardan biri bulunmaktadır. Kayıtta; Yorgaki'nin oğlu olan Anton'un kayıp olmasından ve belirtilen paranın Anton'un tekrar ortaya çıkmasıyla kendisine teslim edileceğinden bahsetmektedir.

3.1.3.Aile

"Aile, Türk toplumunun temelidir. Aile; evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük bütündür.[117] Aile kurumu tüm toplumlarda farklılık göstermektedir. Aile yapısı, çekirdek ve geniş olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.[118] Diğer toplumlarda olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de geniş aile yapısının yanında çekirdek aile yapısı görülür.[119]

218 numaralı Manisa şeriyye sicilinde de Osmanlı toplumunun temeli olan aileye dair örneklere rastlanır. Aşağıda buna dair sicilden tespit edilen örneklere yer verilmiştir.

a)"Medine-i Manisa'da Aliağa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem Âsitâne-i aliyyede vefât eden Timur Kazakzâde Eşşeyh Mehmed Ağa'nın verâset-i zevceteyn metrûkiyesi Saliha Kadın ibnet Ali ve Aişe Kadın ibnet kızı Emineyle sulb-i sagir oğulları Mehmed ve Yakub ve Halil'e ve sulbiye-i kebîre kızları Hatice ve Rukiye ve Aişe ve Ümmühani'ye ve sagire kızı Afife'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'il-enver zâhir ve nümûyân olduktan müteveffâ-yı mezbûrun harç-ı ez ve defter-i zuhûr ve merkûmun yanlarında bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur…".[121]

---

[109] MŞS, 218, s.90
[117] Sürmeli Ağdemir, "Aile ve Eğitim", *Sosyal Politikalar Çalışmaları Dergisi*, C.1, S.1, 1991, s.2
[118] Ahmet Özkiraz, Gül İşçi Baş, "Osmanlı'dan Günümüze Türk Toplumunda Aile Yapısı ve Boşanma", *Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, C.18, S.30, 2016, s.87
[119] Berrin Eyce, "Tarihten Günümüze Türk Aile Yapısı", C.1, S.4, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi,* 2000, s.234.
[121] MŞS, 218, s.98

Bu kayıt Osmanlı toplumunda çok eşliliğin olabildiğine dair bir örnektir. Kayıtta Mehmed Ağa'nın Saliha ve Aişe adında iki zevcesinin olduğu tespit edilmiştir. Buna göre Manisa şehrinde de çok eşliliğin bu dönemde mevcut olduğu ifade edilebilir.

b)"Medine-i Manisa'da Göktaşlı Mahallesi'nde sâkin iken vedâ-ı âlem-i fânî iden Şeyh Osman Efendi ibn Şeyh Mehmed Efendinin zevce-i metrûkesi Meryem Kadın bint Osman Ağa ile sulbî kebir oğulları Şeyh Bahaddin Efendi ve Şeyh Mehmed Efendi ve kebire kızları Aişe Kadın, İmânullah Kadın, Neslihan Kadın münhasıra bâ'de mezbûr Şeyh Mehmed Efendi vefât idüp verâset-i zevcesi Atike Kadın ibnit Elhac Mustafa Efendi sulbî sagir oğlu Osman Efendi sagîre kızı Hatice ve vâlidesi mezbûre Meryem Kadına münhasıra…".[122]

Yukarıda yer alan kayıt miras ile ilgilidir. Şer'iyye sicillerinde yer alan tereke kayıtları Osmanlı toplumunda miras ile ilgili bilgilerin aile hakkında da bilgileri ihtiva ettiği görülmektedir. Üstteki örnekte Şeyh Mehmed Efendinin vefatıyla beraber eşi Atike Kadın, küçük oğulları Osman Efendi ile küçük kızları Hatice ve Şeyh Mehmed Efendinin annesi Meryem Kadının mirasçı olduklarından bahsedilmektedir. Dolayısıyla sicillerdeki örneklere bakılarak Osmanlı toplumunda ve Manisa şehrinde çekirdek aile veya geniş aile yapısı gibi hususlarda fikir edinilebilmektedir.

3.1.4.Miras

Kelime manası kök ve bakiye olup virâse kökünden türemiştir. Miras, hukukî anlamda vefat eden kişinin kalan mallarını düzenlemektir. Mirastan pay sahibi olabilmek için bazı şartlar gerekmekte olup bu şartlar, kan bağı ve evliliktir. Feraiz ashabı denilen kişiler ise mirasta payı olanlardır. Mirastaki hak sahipleri ilk olarak birinci dereceden yakın olan kişilerdir. Mirasçının bıraktığı mallara "tereke" denir. Osmanlı Devleti'nde kalan miras için öncelikle devletin tayin ettiği görevliler tarafından terekeleri oluşturulur. Yapılması gereken kurallara göre hareket edilerek mirasın eşit ve adil şekilde paylaşılması sağlanmaya çalışılır. Bu tereke kayıtları şeriyye siciline de kaydedilerek kayıt altında alınır ve ileride herhangi bir ihtilafta kontrol için saklanmış olur. Eğer vefat eden kişinin mirasçısı yoksa tüm mal varlığını devlet alır. Terekeler, İslam hukuku olan şer'i hukuka göre dağıtılır. Miras, varislere dağıtılmadan önce yapılması gereken şudur: Vefat eden

[122] MŞS, 218, s.105

kişinin önce vasiyeti yerine getirilmeli ve ardından borçları ödenmelidir. Bu öncelikler yerine getirildikten sonra miras dağıtılmalıdır.[123]

218 numaralı Manisa sicilinde yer alan miras ile ilgili örnekler aşağıda yer almaktadır.

a)"Medine-i Mağnisa'da Danışmend Halil Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffiye olan Rukiye Kadın binti Ahmed Ağa'nın verâset-i vâlidesi Fatma Kadın ile sadriye-i kebîre kızı Aişe ve sadriye-i sagîre kızları Amine ve Saliha ve li-ebeveyn erkarındaşı Hasan Ağa ve li-ebeveyn kız karındaşı Emine Kadına münhasır olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra bi'l-iltimas tahrîr ve beyne'l-verese bi'l- fârizati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur…".[124]

Yukarıda yer alan kayıtta, vefat eden Rukiye Hatun'un mirasının, ailesine pay edilmesi üzerinde durulduğu görülmektedir.

b)"Ba'de mezbûr Mehmed vefât edip verâset-i vâlidesi mezbûre Saliha Kadın ile li-ebeveyn kız karındaşları mezburât Hatice ve Rukiye ve Aişe ve Ümmühaniye ve li-eb erkarındaşı mezburân Yakub ve Halil ve li-ebkarındaşı Afife'ye münhasır olduğu mütehakkıkından sonra beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur…".[125]

Yukarıda yer alan kayıtta, vefat etmiş olan Mehmed'in kalan mirasının annesine, kız ve erkek kardeşlerine bölündüğü görülmektedir.

c)*"…asıl Karahisâri olub medine-i Mağnisa'da Saz Mahallesi'nde ber-vech-i ---- ---sâkin iken bundan akdem vefât iden Veliyüddin bin Yusuf'un zâhîrde vâris-i ma'rûf ve ma'arufesi olmayub cem' terakâtı cânib-i beytü'l-mâle â'îd ve ref'…".*[126]

Miras hukukuna göre eğer fevt olan kişinin geride mirasçısı kalmamış ise mirası beytülmâle yani devlete bırakılır.[127] Yukarıda yer alan örnekte Manisa'nın Saz

[123] Hamza Aktan, "Miras", *TDVİA,* C. 30, Ankara 2020, s.143.
[124] MŞS, 218, s.85
[125] MŞS, 218, s.98
[126] MŞS, 218, s.88
[127] Aktan, a.g.m., s.143.

Mahallesinde oturmuş ve vefat etmiş olan Veliyüddin'in kimsesi olmadığı için mallarının devlet bünyesine alındığı anlaşılmaktadır.

Bir diğer örnek:

d)"Fî'l-asl mahrûse-i İslâmbol sükkânından olub Medine İzmir Kadısı---- Medine-i Mağnisa'da fevt olan çukadar Elhac Ahmed Ağa ibn Abdullah'ın verâset-i mahrûse-i mezbûrede sâkin (tahrip olmuş) Ankarazâde Şeyh Mehmed Emin Efendi inhisârı tahaffüfünden sonra müteveffâ-yı mezbûrun cümle merkûmesinde yanında mevcûd terekesini zabt ve mezbûr Şeyh Mehmed Efendiye îsâle vasî muhtâr nasb iylediği emn-i beytü'l-mâlı müvâcehesinde".[128]

Yukarıda yer alan kayıtta, İstanbul sakinlerinden olan, İzmir Kadılığı yapan ve Manisa'da vefat eden Ahmed Ağa, Şeyh Mehmed Efendiyi vasi tayin etmiş ve Şeyh Mehmed ise şahitler huzurunda mevcut mirası beytülmâle teslim etmiştir.

e)"Fî'l-asl Akşehir Kasabası'ndan olub medine-i Mağnisa'da Bektâşi-i kebîr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Fatma binti İsmail'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'arufesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle â'it ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellim ve beytü'l-mâlı âmme ve hassa mukâta'ası emn-i ser bevvabîn dergâh-ı âlî umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Elhac Ahmed Ağa tarafından vekîl-i müsecceli Elhac Adem Ağa ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l- müzâyede fürûht ve emn-i mûmâ ileyh teslîm olunan terekesidir ki ber-vec-i âtî zikr olunur".[129]

Yukarıda yer alan örnekte Bektâşi-i kebîr Mahallesi'nde oturan Fatma'nın vefâtından sonra bırakmış olduğu mirasın varisi olmadığından dolayı beytü'l-male aktarıldığı görülmektedir.

f)"Medine-i Mağnisa'da Alaybey Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Mustafa bin İbrahim'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'arufesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle â'id ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi 'umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Ağa tarafından

[128] MŞS, 218, s.103
[129] MŞS, 218, s.95

vekil-i müsecceli Elhac Zâ'im Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' tahrîr ba'de sûk-ı sultânide fürûht ve emn-i mûmâ ileyh teslîm olunan…".[130]

Sicilde yer alan kayda göre Alaybey Mahallesi'nde oturan ve burada vefat eden Mustafa'nın varisi olmadığı için terekesi devlet hazinesine aktarılmıştır.

218 numaralı Manisa şeriyye sicilinde ilgili tarihlerde Manisa Şehri'ndeki tüm tereke kayıtları bulunabilmektedir. Bunun dışında miras paylaşımları da takip edilebilmektedir. Aşağıda buna dair sicilden alınan bir örnek verilmiştir.

g)"Medine-i Mağnisa'da Bölicek-i Atik Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Elhac Hüseyin bin Elhac Ali'nin verâset-i zevcesi Rabia bint Hamza ile sulbiye-i kebire kızları Alime ve Fatma'ya ve li-ebeveyn erkarındaşı oğulları Esseyid Mehmed Ali ve Ömer ve Aliye münhasır olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra bi'l-iltimas tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-fâriziyeti'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr…".[131]

Sicilde yer alan kayda göre, Elhac Ali'nin mirası eşi Rabia'ya, kızları Alime ve Fatma'ya, oğulları Ömer ve Ali'ye bırakılmıştır.

Bu kayıtlar gibi daha birçok örnek sicilde yer almaktadır.[132]

3.1.5.Terekelerde Geçen Eşya İsimleri

Terekeler, Osmanlı kadı sicilleri içerisinde yer alan miras kayıtlarıdır. 218 numaralı sicilde de tereke kayıtları bulunmaktadır. Sicilde yer alan terekelere göre kalan mallardan halkın sosyo-okonomik durumu hakkında tahminler yürütülebilmektedir. Ayrıntı içeren terekelerde vefat eden şahsın sahip olduğu makam, mevkii, sakin olduğu yer, vefat durumu, kısaca kişisel hayatı ve en önemlisi de kalan mallarının taksimi yer almaktadır. Mallar, kassamlar tarafından bölüştürülür ve malların ekonomik değerleri yazılır. Vefat eden kişinin kimsesi yoksa bu mallar devlete kalır, eğer ailesi veya varisi varsa deftere kaydedilir.[133]

---

[130] MŞS, 218, s.93
[131] MŞS, 218, s.90
[132] MŞS, 218, s.85, 90, 91, 92, 93,98, 99, 100, 101, 102, 106, 107.
[133] Yasemin Aktaş, "Kadı Sicilleri Işığında Tereke Defterlerine Dair Bir İnceleme", *Genç Kalemler Tarih, Düşünce ve Kültür Dergisi*, S.6, 2019, s.140.

218 numaralı Manisa şeriyye sicilinde bölge insanı tarafından kullanılan eşyalar tespit edebilmiştir. Dolayısıyla kullanılan eşyalar yanında halkın ekonomik yapısı hakkında da fikir sahibi olmak mümkündür. Aşağıda verilen Tablo 6'da 218 numaralı şer'iyye sicilinde yer alan tereke kayıtlarında tespit edilen eşyalar görülmektedir. Kayıtlar 1771-1773 arasındaki dönemin toplumsal ve mali hayatıyla ilgili kısmî de olsa bazı bilgileri günümüze ulaştırmaktadır**.**

Tablo6: 218 Numaralı Sicilde Yer Alan Bazı Eşyalar[134]

Kıyafet ve Takı	**Ev Eşyaları**	**Mutfak**
İnci yakalı şâlî cebe	Peşkir	Kazan
İnci petekli küpe	Havlu	Yağlık
Arap altın	Beştemal	Bekmez
İncili yelek	File	Çıkrık
Müste'mel ferace	Perde	Güğüm
Müste'mel peçe	Kutu	Sahan
Kazak	Hasır	Tencere
Don	Selecik	Bardak
Aba yağmurluk	Halat	__
Yaşmak	Ibrık	__
Şalvar	Kürek	__
Müste'mel Sarık	Boğça	__
Çanta	Çarşab	__
Kemer	Kadife Döşek	__
Kavus	Hamam Rahtı	__
Fes	Yorgan	__
Oya	Yasdık	__
__	Sanduka	__
__	Kilim	-_
__	Halı	-_
__	Minder	---
__	Şamdan	----

[134] MŞS, 218, s. 85, 91, 92, 93, 98, 104.

3.2. Toplumsal Kurumlar:

Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde toplumun yararı için birçok vakıf kurulmuştur. Vakıf kelimesi durmak, alıkoymak anlamlarına gelmektedir. Vakıf, bir kişinin menkul veya gayrimenkulünü Allah rızası için halkın yararına bırakmasıdır. Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde toplumun yararı için mektep, çeşme, kervansaray, tekke, zaviye, aşevi(imarethane), çarşı, bedesten, han ve hamam gibi birçok vakıf kurulmuştur.[135] Cami, çeşme, mescid gibi vakıfların yanında şerbet, ramazan helvası, kar, aşure, hasır, hatim ve Muhammediye ve abdesthâne vakıflar da halkın ihtiyacı için yapılan vakıflar arasında yer almaktadır.[136]

Vakıflar: sahih vakıf ve gayri sahih vakıf olmak üzere ikiye ayrılabilir. Sahih olan vakıf, kişiler tarafından yaptırılır. Gayri sahih denilen vakıflar ise devlet tarafından yaptırılan vakıflardır. Vakıflar, Osmanlı Devleti'nin ruhunu ve mimarisini günümüze yansıtan eserler olmakla birlikte özellikle mahallelerin merkezini de şekillendiren tarihi yapılardır. Genelde Osmanlı Devleti'nde mahallelerin orta noktasında camiler yer almıştır.[137]

218 numaralı Manisa şer'iyye sicilinde de Manisa yöresinde yer alan vakıflarla ilgili kayıtlara rastlanmaktadır. Vakıfla ilgili bilgilere tahrir defterleri, vakfiyeler gibi belgelerden ulaşılmakta olup bunun dışında şeriyye sicillerinden de bölge vakıfları hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Bununla ilgili olarak Manisa şehrinde yer alan vakıflarla bağlantılı bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir.

a)"Beyyine-i taleb olundukda udûl ve ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Halil Efendizâde Hüseyin ve Molla Mehmed'in Halil ve Halil Ağa ibn Halil Efendi ve Elhac Mustafa Abdullah ve Ahmet Efendi ibn-i Şeyh Mehmed ve Abdullah Efendi ibn-i Mustafa ve Ali bin Halil ve Mehmed Efendi ibn-i Ahmet ve Elhac Mehmed bin İbrahim Hüseyin Ömer ve İbrahim bin Mehmed nâm-ı kimesneler li- ecli'ş-şehâde meclîs-i şer'iyye hâzırûn olub eserü'l-imtisâl fi'l-hakîkâ dükkân mahdûd-ı mezkûrun binâ ve arsası icâreteyn ile

[135] Erol Cansel, "Vakıf, Kuruluşu, İşleyişi ve Amacı", *Vakıflar Dergisi*, S. 20 ,1988, s.321.
[136] Ertan Gökmen, "211 Numaralı Manisa Şer'iyye Sicilindeki Vakıf Muhasebe Kayıtları (1778-1795)", *Vakıflar Dergisi,* S.38, 2012, s.115.
[137] Ömer Faruk Teber, "Osmanlı Toplumunda Bir Sosyal Kurum Olarak Vakıf Çeşitleri ve İşleyişi", *Dini Araştırmalar Dergisi*, C.4, S.12, 2002, s.202.

sâlifü'z-zikr Ali Bey Vakfı olub kadîmü'l-eyyâmdan berû icâresini vakf-ı mezkûr mütevellilerine icâreteyn ile mutasarrıf edâ edegeldükleri ma'lûmumuzdur…".[138]

Örnekte, adı geçen şahitler vakfın mülkiyetine ve yönetimine dair bilgi vererek, söz konusu dükkânın Ali Bey Vakfına ait olduğunu ve vakıf yöneticileri tarafından kira gelirleri elde edilerek kullanıldığını ifade etmektedir.

b)"Medine-i Mağnisa'da vâkî' Ali Bey binâ iylediği câmî'i- şerîf ve imâret-i âmiresi vakfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere bâ berât-ı şerîfi-i âlişân mütevellisi tarafından işbu bin yüz seksen altı senesinde kâimakâmı olan bâ'is-i hezel-kitâb Ahmet Ağa? ibn Mehmed Ağa meclîs-i şer'i'l-enverde medine-i mezbûrede temurciyân sûkında vâkî' sebilhâne ve kazânın mütevellisi olan Elhac Ali bin Mahmud nâm-ı kimesne mahzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb sâlifü'z-zikr Ali Bey Vakf-ı musakkafâtından olub medine-i mezbûrede Yoğurt Pazarı'nda vâkî' yine Ali Bey Vakfına bir tarafı muhzır başı kızı ve bir taraftan Hidâyetullah Paşa dükkan ve tarafını tarîk-i 'âmm ile mahdûd-ı mümtâz…".[139]

Yukarıda yer alan örnekte, Manisa'da Yoğurt Pazarı yakınında bulunan bir mülkün sınırları ve komşu dükkanlar ile olan ilişkisi tanımlanmıştır. Ali Bey tarafından yapılmış olan cami ve imaretin vakfı olduğundan ve vakıf yönetiminin, belirli koşullara bağlı olarak el değiştirmesi gerektiğinden bahsedilmiştir.

3.3. Toplumsal Düzenin Sağlanması

1600'lü yıllardan itibaren savaşların geçmiş dönemlere göre uzun sürmesi, Avrupa'da yaşanan teknik ve sanayi alanındaki gelişmelere ayak uydurulamaması, modern askeri yöntemlerin ve ordu tipinin örnek alınmasında gecikilmesi, artan enflasyon, Celali İsyanları sonucunda tımar sisteminin bozulması, liyakatsizlik, yolsuzluğun artması, adalet ve eğitim sistemindeki bozulmalar ve beraberinde gelen merkezi otoritenin yoksunluğu gibi sayabileceğimiz birçok nedenden ötürü imparatorlukta eşkıyalık faaliyetleri ortaya çıkmıştır. Osmanlı'da en geniş kapsamlı eşkıyalık faaliyetleri Celali İsyanlarıyla birlikte başlamıştır. Bu yıllardan itibaren başlayan isyanlar ve eşkıyalık faaliyetleri Duraklama Dönemi'nde olduğu gibi Gerileme

[138] MŞS, 218, s.86
[139] MŞS, 218, s.89

Dönemi'nde de devam etmiş ve Gerileme Dönemi padişahı olan III. Mustafa'nın tahtta olduğu yıllarda da bu durum etkisini sürdürmüştür.[144]

218 numaralı şer'iyye sicili, III. Mustafa Dönemi'ndeki Manisa'nın üç yıllık durumunu elde edilen veriler dahilinde aktaran belgelerden biridir. 18.yy.ın ikinci yarısına denk gelen üç yıllık dönemde sicilden çıkarılan sonuç Manisa'da askeri, sosyal, ekonomik sıkıntılar yaşandığı ifade edilebilir. III. Mustafa döneminde yaşanan uzun süreli savaşlar devlet içindeki huzursuzluğu ve isyanları beraberinde artırmıştır. 1770 yılında Ruslar tarafından gerçekleştirilen Çeşme Baskını yine bu dönemin önemli kayıplarından biridir[145]. Bu yıllarda devletin devam eden olumsuz gidişatı yönetici sınıflarına da sirayet etmiş ve örneğin eşkıyalık faaliyetleri, bazı zamanlar emri altındaki halkı sömürmek isteyen taşradaki yöneticileri hoşnut eder hale gelmiştir. Devlet böyle durumlarda gereken tedbirleri alarak eşkıyaların bir kısmını yok etmeyi başarmıştır. Padişah tarafından çeşitli fermanlar taşraya yollanmış ve taşra yöneticileri bu konuda uyarılmıştır.[146]

218 numaralı Manisa şer'iyye sicilinde de Manisa bölgesinde meydana gelen eşkıyalık hareketleri ile ilgili bilgi bulunduğu tespit edilmiştir. Aşağıda buna dair örnek verilmiştir.

a)"Mütesellimine ve Tokat Voyvodası dahî bu mahsûs tenbîh-i mülukânem olub cümlesini yerlerinden tahrîk ve eşkıyânın tedmîrleri hâlâtına sa'î-yi mezîd olunmak bâbında ma'iyetlerine dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından sabıka başbâkikulu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârîm Mehmed Paşazâde Abdi Bey dâme mecduhû mübâşîr ta'yîn ve tesyîr olunduğu ve Kapusız eşkıyâsının damları hırdavât ve basât üzerlerinde bulunan eşyaları katillerinin olmağla bâ'de zamân vereselerinin dem ü diyet ve emvâl ve eşyâ-ı a'dâları? bir tarîkle mesmû'a olmayacağı cümlenin ma'lûmları oldukda fîma bâ'de zikr olunan tâ'ife-yi habeşiyeye bir yerde kat'â aman ve zaman ve meydan ve cevelân virilmeyüb birbiriniz ve civârınızda bulunanlar ile muhârebe ve ittifak iderek bulundukları

[144]Mustafa Ünver, "Osmanlı'da Eşkıyalık Meselesi ve Sözlü Tarih Işığında Bir Âlim Ailesinin İkamet Macerası", *İslami Araştırmalar Dergisi*, C.29, S.1, Ankara, 2018, s.109.
[145]H. Ahmet Arslantürk, Fatih Bozkurt, "18. Yüzyılın İkinci Yarısına Dair Önemli Bir Osmanlı Tarihi: İbretnümâ-yı Devlet-i Câvîd", *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2016, s.157.
[146]Mehmed Öz, "*Modernleşme Öncesinde Osmanlı Toplumunda Eşkıyalık Hareketlerinin Niteliği ve Özellikleri, Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör",* Ed. Osman Köse, Kültür Yayınları, Samsun, 2017: 2, s.226.

yerlerde üzerlerine varılub tedmîr ve tenkîllerine ve levt-i vücûd şekâvet âlûdlarından rû-yi arz-ı tethîr ve tanzîfe ve şer've ----- sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-ı sebîli ta'yîn ve tahlîs ve merâm muhâfaza-ı hudûd ve muhârebe tarafa ihtimâm-ı tâm ve cedd-i mâlü'l-kelâm ve bundan sonra dahî bir dürlü özr ve bahâne ile tedmîr-i eşkıya ve tethîr-i hudûd inhâda tekâsül ve kusûr-ı izhârından ve hükûmet ve hudûdlarınız ve ihlâllerinde Kapusız tâ'ifesinin geşt-i güzâr ve ahâli ve ebnâ-yı sebîlin mal ve canlarına miktâr-ı zerre zarar ve hasâret-i îsâl iyledikleri ve bir mahâlde cem'iyetleri semî-i hümâyûnuma lâ-hak...".[147]

Kayıtta görüleceği üzere Habeşiye namlı eşkıyalardan bahisle, bunların halka zulüm ettikleri, bu haydutluğun son bulması için de Paşazâde Abdi Bey'in görevlendirilen kimseler arasında olduğu, eşkıyalık hareketlerinin yok edilmesi ve eşkıyaların aldıkları eşyaların ele geçirilmesi, halkın canına bir şey gelmemesi için bir daha bu topraklarda böyle hadiseler olmaması emri kayıtta yer alan bilgiler arasındadır.

3.4.Ekonomik Durum

218 numaralı Manisa şeriyye sicilindeki çeşitli kayıtlardan Osmanlı Devleti ve Manisa şehrindeki ekonomik yapı hakkında bilgi sahibi olunabilmektedir. Bu bağlamda Manisa şehri veya Osmanlı ülkesinde mevcut olan bazı vergi türleri yanında tarım ve hayvancılığa ait kayıtlara da sicilde rastlanmaktadır. Aşağıda öncelikle sicilde adı geçen vergi çeşitleri, ardından da tarım ve hayvancılığa dair kayıtlardan örneklere yer verilmiştir.

3.3.1.Vergiler:

Vergi, devlet yapısının devamlılığı adına halktan alınan maddi kaynak olup devlet hazinesine katkı sağlamak için gereklidir. Osmanlı İmparatorluğu'nda devlet ve kamu hizmetlerinin devamlı olabilmesi için bünyesindeki halktan vergi almıştır. Klasik dönemde vergi kelimesinin karşılığı olan tekâlif, tekâlif-i örfiyye ve tekâlif-i şer'iyye olmak üzere ikiye ayrılır. Tekâlif-i şer'iyye adı verilen öşür, haraç, zekat ve cizye vergileri dini olup müslüman ve gayrimüslimlerden alınmıştır. Devletin halktan islami esaslara dikkat ederek zorda kaldığı dönemlerde halktan aldığı vergiler ise tekâlif-i örfiyye'dir.[148] Osmanlı Devleti'nde ilk vergi bâc-ı pazar adıyla Osman Bey döneminde alınmaya

[147] MŞS, 218, s.10
[148] Ömer Döşemetaş, "Osmanlı Devleti'nde Avarız Vergisi: XVIII. Yüzyılın İkinci Çeyreğinde Kastamonu", C.3, S.2, *Akademik Matbuat Dergisi*, 2019, s.28.

başlanmıştır. Duraklama Devri ile birlikte devlet bazı masrafları karşılayabilmek yukarıda bahsedilen olağanüstü vergiler eklemiştir. Bu olağanüstü vergi olan tekâlif-i örfiyye özellikle savaş dönemlerinde alınmıştır. Bu vergiler ilerleyen dönemlerde halkın üzerinde büyük bir yük haline gelmiştir.[149]

218 numaralı sicilde de yukarıda bahsedilen vergilerden birkaçı yer almaktadır. Dönemin ilgili birkaç yılının ekonomisini ve alınan vergi türlerini göstermesi bakımından sicillerin ne denli mühim kaynaklar olduğu bir kez daha anlaşılmaktadır.

3.4.1.1.İmdâd-ı Seferiyye:

Osmanlı Devleti'nde ekonomik sıkıntıların yaşanmasıyla birlikte yapılan savaşların masraflarını ödemek amacıyla halktan sıkça vergi alınmaktadır. Alınan bu vergilerden biri imdâd-ı seferiyye vergisidir. Askerin ihtiyacını karşılamak, devlete mali destek sağlamak amacıyla halktan alınan bu vergi ya direkt devlet hazinesine aktarılmış ya da sefer komutanına iletilmiştir. Vergi, 1718 yılında düzenlemeye tabi tutulmuş ve yapılan son düzenlemelerle eyalet ve sancakların bir geliri haline gelmiştir.[150]

Aşağıda bu verginin toplanması, taksimi, konuyla ilgili görevlendirmeleri ve emirleri içeren kayıtlardan örneklere yer verilmiştir.

a)"...kırk altı guruş Kütahya Vâlisi imdâd-ı seferîyesi üç bin yüz yetmiş altı buçuk guruş Osman Paşa her sene muhtesip Hasan Ağa yediyle tezkere masraf...".[152]

b)"İşbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben Anadolu Vâlisi devletlü Zaniallah? Paşa hazretlerine ta'yîn ve tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye eyâlet-i mezbûre kazâlarında-serî'an ve âcilen tahsîl ve kabzına memûre edâ ve teslîm olunmasını mütezammın isti'câli hâvî sâdır olan emr-î âlişânım mûcibince bir sa'at mukaddem ta'cîl ale't-ta'cîl tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîm olunmak üzere buyruldu sâdır olmuştur…".[153]

[149] M. Macit Kenanoğlu, "Vergi", *TDVİA*, C.43, İstanbul 2013, s.52
[150] Ahmet Tabakoğlu, "İmdadiye", *TDVİA,* C.22, İstanbul, 2000, s.221
[152] MŞS, 218, s.2
[153] MŞS, 218, s.36

Yukarıda yer alan örnekte Osmanlı İmparatorluğu'nda vali ya da yüksek bir memura sefer (askeri) yardımı olarak tahsis edilen bir miktarın hızla tahsîl edilmesi ve görevli kişilere verilmesi emrinden bahsedilmektedir.

c)"*…eyâlet-i Anadolu'dan vâli içün tertîb ve ta'yîn olan yüz altmış beş bin imdâd-ı seferiyyenin yüz seksen yedinci senesine mahsûben sefer-i merkûme-i ibtidâ-yı muharreminde defâ'aten tevzî' ve taksîm ve yerlüyerinden cem' ve tahsîl müşârûn ileyh tarafından kabzına…".*[154]

d)"…Paşa edamallâhû te'âlâ iclâlehûye işbu bin yüz seksen beş senesine mahsûben eyâlet-i mezbûreden mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyesi ordu ve rikâb-ı hümâyûnum tarafından sâdır olan…".[155]

Yukarıdaki kayıtta belirli bir yıl için eyaletten toplanması gereken bir sefer yardımından söz etmektedir.

Bunun gibi daha birçok örnek sicilde yer almaktadır.[156]

3.4.1.2.Ağnam

Ağnam vergisi, Osmanlı Devleti'nde küçükbaş denilen koyun veya keçi yetiştiren müslüman kimselerden alınan hayvan vergisidir. Dini olan vergi; merai, ganem gibi isimlerle de adlandırılmıştır. Hayvan sahiplerinden senede bir, nisan veya mayıs ayında alınan şer'i bir vergidir. Vergi yerleşik olan kişilerden alınırken göçebelerden alınmamıştır. Vergi, iki koyuna bir akçe olmak üzere hesaplanıp sahiplerinden alınmıştır.[158]Dolayısıyla buna bağlı olarak özellikle tahrir defterlerinde vergi miktarları belirtildiğinden bölgede yetiştirilen küçükbaş hayvan sayısını tespit emek mümkün olmaktadır.

218 numaralı sicilde ağnam vergisinden bahsetmektedir. Aşağıda bununla ilgili örnekler verilmiştir.

[154] MŞS, 218, s.50
[155] MŞS, 218, s. 1
[156] MŞS, 218, s. 1,17,40, 49, 50, 58, 68, 76,77.
[158] Elvan Demirel, "TBMM'nin İlk Kanunu: Ağnam Resmi", *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, S.5, 2020, s.22.

a)"....çiftlik -i mezbûrun bedeliye 'itâ olunan sûret-i defter mûcibince derûnunda mevcûd altıyüz aded ağnam ve mûmâ ileyh kıstına takas olmak üzere müceddeden".[160]

b)"ağnamı füruht içün kendü hevâbaşlarıyla peyderpey Âsitâne-i sa'adetime gönderub".[161]

Sicilde küçükbaşların merkezi idareye olan satışından söz edilmektedir.

c) "...ağnam getürenler ağnamlarıyla sâlimen Âsitâne-i aliyyede tesyîr ile bu tarafda diledikleri mahâlde istedikleri kimesnelerde bey' iylemeleri fermânım olmağın…".[162]

Bu kayıtta hayvan sahiplerinin küçükbaş hayvanlarını başkentte satma özgürlüğüne sahip oldukları ve bu satış işlemlerini diledikleri yer ve kişilerle gerçekleştirebilecekleri belirtilmiştir.

d) "*…beş yüz kuruş ağnam fermânı getüren Tatar Ağasına ba tezkere hizmet beş guruş, Recep Paşaya…".*[163]

Sicilde ağnam vergisiyle ilgili daha birçok örnek bulunmaktadır.[164]

3.4.1.3.Avârız

Avârız, Osmanlı Devleti'nde örfî alınan ve aynı zamanda olağanüstü hallerde halkın padişahın emriyle devlete vermek yükümlülüğünde olduğu vergidir. Askerin ihtiyacı olan harp malzemesini ve gerekli olan arpa ile saman ihtiyacını karşılamak , asker için gerekli olan araba ve hayvanı almak, kürekçi ve azeb gibi orduya yardımcı sınıfları getirmek, hisar yapmak amacıyla "avârız bedeli akçe" adı altında nakit para olarak devletin halktan aldığı vergi avârız olarak adlandırılır.[165]

Aşağıdaki kayıtta avarız vergisi ile ilgili örnek yer almaktadır.

[160] MŞS, 218, s.82
[161] MŞS, 218, s.30
[162] MŞS, 218, s.30
[163] MŞS, 218, s.2
[164] MŞS, 218, s.2, 30, 76, 82, 89, 101.
[165] Döşemetaş, a.g.m., s.28.

a)"…kırk guruş hakkını müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezbûre avârızını vakfına olan deyn içün eyyâm-ı sefarının vasi'i(?) ma'rifetiyle yirmi guruşu avârıza olan deyn içün…".[167]

b) "Defter oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben Kasabâ-i Turgutlu'dan mâ'dâ medine-i Mağnisa Kazâsı'ndan ba fermân-ı âlişân mütâlebe buyrulan mâl-ı avârız ve bedel-i nuzûl…".[168]

Kayda göre Manisa Kazası'ndan avârız ve nüzûl vergilerinin alınması emrinden söz edilmektedir.

c) "*…livâ-i mezbûrda vâkî' kazâların ol mikdar avârız hânelerinin beher hânesinden beş yüz akçe avârızları malı ol mikdar mütekâ'idin akçelerin irsâl olunan mühürlü..".*[169]

Sicildeki bu kayda göre belirtilen livada yer alan kazalardaki her haneden, avârız vergisi olarak beş yüz akçe tahsîl edilmesi söz konudur.

d) "*…mahsûben livâ-ı mezbûr avârızıyla Nif Kazâsı avârızının dahî tahsîl-i merkûme ihâle ve tefvîz olunmaktan nâşî elhâlet-i hâzihi mukâtâ'a-yı mezbûr ve avârız -ı merkûm mallarından....".*[170]

Sicilde avârız vergisi ile ilgili daha birçok örnek yer almaktadır.[171]

3.3.2.Tarım

Anadolu, ikliminin elverişli ve toprağının verimli olması nedeniyle asırlar boyu çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış bir bölgedir. Burada kurulan Hitit, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı gibi kadim devletler ekonomilerinin toprağa dayalı olmasından ötürü tarım ile uğraşmışlardır. Özellikle ekonomisi %90 tarıma dayalı olan Osmanlı Devleti'nde

[167]MŞS, 218, s.108
[168] MŞS, 218, s.61
[169] MŞS, 218, s.31.
[170] MŞS, 218, s.74.
[171] MŞS, 218, s.31, 33, 36, 50, 60, 61, 70, 74, 76, 91, 102, 108

pamuk, pirinç, kenevir, tütün, üzüm, meyve, sebze ve tahıl gibi çeşitli tarım ürünleri yetiştirilmiştir.[173]

218 numaralı Manisa şeriyye sicilinde Manisa bölgesindeki tarımsal faaliyetler hakkında bilgilere ulaşılabilmektedir. Çiftlikler, buğday, arpa gibi tarımsal ürünlerden, bunlara ait alım-satım, ağırlık ve çeşitli emirler gibi işlemlere kayıtlarda rastlanılmaktadır.

a)"…Saruhan ve Karesi ve Kocaeli Sancakları'ndan ve Kuşadası ve Sığla Cânibleri'nden vesâ'ir ma'lûmü'l- esâmi kazaların ve Aydın Cânibi 'ayânlarının kendü nefslerinde min hâysü'l- mecmû'mübâyâ'sı fermânım olan iki yüz doksan bir bin İstanbûlî keyl-i hınta ve şairin beher kilesine onar akçe zam olunması irâde-i senîyye-i padişâhâne ta'allûk itmekle mîr-î mûmâ ileyhin me'mûru mübâyâ'sı olduğu hıntanın beher-i İstanbûlî kilesi mâ'azâm olmuş akçeye ve şâîrin beher İstanbûlî kilesi mâ'azâm kırkar akçeye mübâyâ' olunması fermânım olunmağın…".[175]

b) "…hıntanın beher kilesi mâ'azâm altmışar ve şâîri beher kilesi kırkar akçeden icâb eden bahaları yedimde olan mir-i akçeden an nakd ashabına teslîm iderek zehâir- i mezbûriyesi…".[176]

c) "…Âsitâne-i aliyyede hazîne-i âmireye teslîm olunan hınta ve şair bedeliyesinin tecvilât sûretidir…".[178]

d) iki kilesi bir keyl-i hıntaya tebdîl birle mecmû'otuz bir bin seksen yedi İstanbulî keyl-i hıntaya mübâyâ'ası tertîb ve tanzîm olunmuş iken…".[179]

Sicilde yer alan kayıtlarda tarım ile ilgili birçok örnek mevcuttur.[180]

3.4.3. Hayvancılık

Tarihin en eski dönemlerinden itibaren hayatın birçok alanında hayvanlardan yararlanılmıştır. Yerleşik tarım toplumunda tarım yapılırken beygir, öküz, manda gibi

[173] Zeki Doğan, Seçkin Arslan, Ayberk Nuri Berkman, "Türkiye'de Tarım Sektörünün İktisadi Gelişimi ve Sorunları: Tarihsel Bir Bakış", *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.-S.8(1), 2015, s.32.
[175]MŞS, 218, s.6
[176]MŞS, 218, s.6
[178] MŞS, 218, s.75
[179] MŞS, 218, s.81
[180] MŞS, 218, s.2, 6, 7, 48, 50, 53, 75, 76, 80, 81.

hayvanların gücünden faydalanılmıştır. Göçebe toplumlarda binek ve savaş aracı olarak kullanılan hayvanlar bunun dışında et, süt, ticaret, ulaşım, nakliye alanlarında da insanlığa fayda sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nde de hayvanların önemli bir faktör olduğu şüphesizdir. Örneğin; tarım toprağı belirlenirken bir ailenin bir çift öküz ile sürebildikleri alanın çiftlik olarak adlandırılması, hayvanların ne denli mühim olduğunu göstermektedir.[181]

218 numaralı şer'iyye sicilinde bölgede yapılan hayvancılık faaliyetleri hakkında da bilgi sahibi olunabilmektedir. Küçükbaş hayvan yanında büyükbaş hayvanların da varlığı, bölgede yetiştirildiği sicilde yer alan ağnam, camuş, kara sığır ineği, kara sığır öküzü gibi kelimelerden tespit edilebilmektedir.

Aşağıda hayvancılık faaliyetlerinin izini taşıyan kayıtlardan örnekler verilmiştir.

*a)"...*an asıl mevcûd olan üç re's kara sığır ineği üzerlerine yedi aded dahî tekmîliyle on re's kara sığır ineği ve iki re's mevcûd olub üzerlerine tekmîliyle on re's kara sığır öküzü dört re's tosun mevcûben ve iki re's mevcûd olub üzerlerine sekiz aded tekmîliyle on re's camuş öküzü *".*[182]

b) " ve koyun ashâbları bi'avnillâh-ı te'âlâ bu sene-i mübârekede getürecekleri ağnamdan geçen senelerden ve ma'mûllerinden ziyâde kâ'ide ideceklerini kendülerde beyân ve tesyîr iyleyerek Âsitâne-i sa'adetime koyun nakline tergıb ile ashâb-ı ağnâmın mevcûd olan koyunlarına bir gün mukaddem yola çıkardub mu'âvenet ve müzâheret iderek selâmet".[183]

Yukarıda yer alan kayıtlara bakıldığında ise hem küçükbaş hem de büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin yapıldığı görülmektedir. Ağnam vergisinden dolayı küçükbaş yetiştiriciliğinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunun dışında sicilde yer alan saban demiri, araba, nacak gibi bulgular da tarım yanında bölgedeki hayvancılığa dair izlere işaret etmektedir. Yine sicilin içinde yer alan terekelerdeki hayvan isimleri de bu konuda bilgi vermektedir.

---

[181] Mustafa Öztürk, "Osmanlı Devleti'nde Hayvancılığın İktisadi Boyutu", *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Dergisi Uluslararası Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi,* C.1, S.1,2019, s.40.
[182] MŞS, 218, s.82
[183] MŞS, 218, s.30

c) "…ve bir re's mevcûd olub üzerlerine dokuz aded tekmîliyle on re's camuş ineği ve altı re's mevcûd olub üzerlerine dört aded tekmîliyle on re's kısrak ve iki re's mevcûd tay …".[184]

Sicilde yukarıda yer alan örnekler gibi daha birçok örnek bulunmaktadır.[186]

Tablo 7.218 Numaralı Sicilde Yer Alan Hayvan İsimleri:

Büyükbaşlar	Küçükbaşlar	Yük Hayvanları
Camuş	Koyun	Bargir
Tosun	---	At
Kara Sığır İneği	---	Tay
Kara Sığır Öküzü	---	Kısrak
Camuş Öküzü	---	Merkeb
Deve	---	---
Camuş İneği	---	---

3.4.4.Ticaret

Ticaret, kâr amaçlı mal mübadelesine denmekte bu işle uğraşan kişiye tacir denir. Ticaret Hz. Peygamber tarafından dahi yapılan ve birçok devletin de ekonomik durumunu etkileyen mühim bir meslektir. Osmanlı Devleti de pek çok devlet gibi ticarete önem vermiş ve Avrupa Devletleri ile çeşitli ticari antlaşmalar imzalamıştır.[187] İç ticarette ise Klasik Devirde şuan gibi bir fabrikalaşmadan söz mümkün görünmemektedir. Dönemin ticaretinin gerçekleştirildiği en önemli unsuru Lonca Teşkilatıdır. Üretilen malzemeler el emeği sonucunda ortaya çıkmıştır. Klasik Dönemde üretilen malzemeler şu şekilde sıralanabilir: silah, maden, dokuma ve ziynet eşyası, deri, halı vb.'dir.16. yüzyıl' da, Bursa ipek ticaretinin önemli bir merkezi olmuştur. Sanayileşmeden önce devletlerin pek çoğunda görüldüğü gibi Osmanlı Devleti'nde de tekstil üretimi önemli yer tutmuştur.[188]

218 numaralı sicilde çeşitli iş kollarının olduğu görülmektedir. Sicilde yer alan meslek ve iş kolları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.[189]

[184] MŞS, 218, s.82
[186] MŞS,218, s.30, 40, 65, 82, 2, 14, 20, 23, 42, 50, 54, 76, 17, 18, 22, 43, 53, 55, 57, 58, 72, 103.
[187] Cengiz Kallek, "Ticaret", *TDVİA* C.41, İstanbul 2012, s.144
[188] Ensari Yücel, "Osmanlı Dış Ticaretinin Analizi Ve Osmanlı İktisat Anlayışındaki Değişimin Dış Ticaret Politikalarına Yansımaları" *Bilgi Ekonomisi ve Yönetim Dergisi,* C.18, S.1, 2023, s. 34
[189] MŞS, 218, s. 2, 6, 7, 20, 23, 31, 40, 49, 50, 61, 73, 75, 77, 89, 90, 92, 94, 95, 97, 101, 102, 103, 105, 107.

Tablo 8: 218 Numaralı Sicilde Yer Alan Dükkanlar ve Meslekler

Dükkan	Meslek
Helvacı	Çamaşırcı
Bardak	Çukadar
Bezzaz	Kethüda
Hafaf	Katip
	Ekmekçi
	Muhzır
	İmam
	Mimarbaşı
	Tüccar
	Müderris
	Çuhadar
	Balıkçı

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

218 NUMARALI MANİSA ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

s.1-h.1

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l- fezâil ve'l-kelâm eyâlet-i Anadolu'da vâkî' kuzât ve nüvvâb zîde fazluhûm tevkî'-i refî' -i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hâlâ Anadolu Vâlisi ve Kefe Cânibi seraskeri düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezirim İbrahim Paşa edamallâhû te'âlâ iclâluhû tarafından eyâlet-i mezbûreye mütesellim olan dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Seyyid Abbas dâme mecduhû zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet emsâli ve râ'iyyet ile meşgûl iken bu esnâda eyâlet-i merkûme mütesellimliği yine dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından Yılanlı Musa dâme mecduhûya ihâle olunmuştur deyü şâyî' olmakdan nâşî umûruna hilâf-ı tarîk eylediği inhâ ve mütesellimlik mezbûr-ı mûmâ ileyhe ibkâ olunmağla siz ki mûmâ ileyhimsiz mütesellimlik-i mezbûr müceddeden Kapucubaşı mûmâ ileyh Seyyid Abbas dâme mecduhûye zabt ve taraf-ı müşârun ileyhe râci olan â'idât ve teyyârat-ı sâ'iresi ahz ve kabz ittirüb mütesellimliği umûruna dahl-ü müdâhale ve ta'arrûz ittirilmemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukta bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı-ı ita'at makrûnuyla âmil olub hilâfından hazer ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife 'itimad kılasız

Hurrire fî evâil-i şehr-i Rebi'ü'l-âhir sene 1185.

İslambol el-mahrûse

s.1-h.2

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâil ve'l-kelâm eyâlet-i Anadolu'da vâkî' kuzat ve nüvvâb zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mukaddemâ bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan zîde mecduhû ve mefâhirü'l- emâsîl ve'l- akrân sâ'ir zâbıtân ve a'yân zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsîl ve'l-akrân sâ'ir zâbıtân ve a'yân zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Anadolu Vâlisi ve Kefe Cânibi seraskeri ve düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l- âlem Vezirim İbrahim Paşa edamallâhû te'âlâ iclâlehûye işbu bin yüz seksen beş senesine mahsûben eyâlet-i mezbûreden mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyesi ordu ve rikâb-ı hümâyûnum

tarafından sâdır olan evâmir-i şerîfîm mûciblerince halâ Kütahya mütesellimliği dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından iftihârü'l-emâcîd ve'l-ekâbir Abbas dâme mecduhû tahsîl ve kabzına me'mûre sa'î iken bu esnada Kütahya mütesellimliği yine Kapucubaşılardan Yılanlı Musa dâme mecduhûye ihâle olunmuştur deyü istimâ' ve şâyî' olduğundan mütesellim mûmâ-ileyh tarafından seferiye akçesi kabzından tayîn olunan mübâşirlere bâis-i cevâbı virilüb seferiye-i merkûme bu vechle mânde-i ifret te'hîr olduğun vezîr-i müşârun-ileyhin Kapu kethüdâsı olan kıdvetü'l-emâcîd ve'l a'yân bâ buyruldu Mustafa zîde mecduhûye (tahrip olmuş) itmekle sene-i merkûmeye mahsûben eyâlet-i merkûmeden mu'ayyen olan ordu-yı hümâyûnum tarafından sâdır olan emr-î şerîfîm şurûtı ve Kütahya mahkemesinden mahrec pusula mûcibince aceleten ve müsâra'aten mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle yerlü yerinden tahsîl olunmak fermânım olmağın siz ki mevlâna ve mübâşîr ve zâbıtân ve a'yân mûmâ-ileyhimsiz sene-i merkûmeye mahsûben eyâlet-i merkûmeden müşârun-ileyhe ta'yîn olan imdâd-ı seferiyesi ordu-yu hümâyûnum tarafından sâdır olan emr-i şerîfîm şurûtı ve Kütahya mahkemesinden mahrec ve pusula-ı mûcibince yerlü yerinden aceleten ve müsâra'aten mübâşîr mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bir gün akdem ve bir saat mukaddem tahsîl ve müşârun-ileyh tarafından kabzına me'mûr edâ ve teslîm itmâm-ı dikkat ve emr-î şerîfîme mugâyir-i mükebbir ziyâde tahsîlinden ve bu vesîle ile fukarâya zulm ve te'addîden begâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l imtisâlimin mazmûn-ı-ı itaat makrûnuyla 'amîl olub hilâfından begâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Hurrire fî evâ'il-i şehr-i Rebi'ü'l-âhîr sene 1185.

Be makâm -ı İslâmbol el-mahrûse

Mûciblerince Kütahya mütesellimleri mûmâ-ileyh Abbas Ağa tarafından buyuruldu sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

s.2-h.3

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen beş senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlişân Manisa Kazası'ndan mütâlebe buyrulan mâl-ı maktû' dört bin dört yüz seksen sekiz guruş kalemiye, üç yüz elli guruş ve harc-ı bâb, iki yüz guruş hisse-i Selendi, kırk dört guruş

hisse-i Ballıca ve İlyaslar, yüz kırk beş guruş hisse-i Ahmedlü ve Aladılar, kırk altı guruş Kütahya Vâlisi imdâd-ı seferîyesi üç bin yüz yetmiş altı buçuk guruş Osman Paşa her sene muhtesip Hasan Ağa yediyle tezkere masraf, altmış üç guruş menzil ücreti bâ-tezkere, dokuz guruş sekbanbaşıya menzil ücreti bâ-tezkere, yetmiş dört guruş turnacıbaşı Osman Ağaya menzil ücreti bâ-tezkere, yirmi iki buçuk guruş def'an menzil ücreti bâ-tezkere, otuz iki guruş turnacıbaşı ittibâ'-ı rukûbçün menzil ücreti bâ-tezkere, elli guruş Kasaba'dan Alaşehir'e varınca menzil ücreti bâ-tezkere, altmış iki guruş def'an Kasaba'dan Palendire (?)varınca kırk re's bargir ücreti bâ-tezkere ve seksen guruş Aydın tarafından zuhûr eden hazineye bargir ücreti bâ-tezkere, elli guruş Osman Paşa ittibâ'-ı rukûbçün yetmiş re's bargir ücreti bâ-tezkere, yüz yetmiş üç mübâşiriye bâ-tezkere, hizmetkârımıza beş guruş Düğlek Karyesi imdâdiyesi bâ-tezkere on guruş altun, Yurt Dağı Nahiyesinin hane-i kesiri bâ-tezkere, elli guruş Osman Paşa cürmüçün Şeyh Ali Efendizâde konağına bâ-tezkere masraf yirmi guruş, Recep Paşa Konağına bâ-tezkere masraf üç yüz altmış yedi guruş, Osman Paşa kethüdâsıçün Çavuşzâde konağına masraf bâ-tezkere yirmi iki buçuk guruş, müceddeden bayrağı küşâd olunan on nefer Serdengeçti Ağalarına bâ-tezkere, beş yüz kuruş ağnam fermânı getüren Tatar Ağasına bâ-tezkere hizmet beş guruş, Recep Paşaya tâb içün barut akçesi bâ-tezkere, on iki guruş askeri ihracçün fermân getüren Tatar Ağasına bâ-tezkere hizmet, yirmi yedi buçuk guruş hınta vesâ'ir emir götüren getüren Tatar'a hizmet bâ-tezkere, on beş guruş hazineye cebelü ücreti bâ-tezkere, dokuz guruş Serdâr Körüzâde Mehmed Ağaya bâ-tezkere, bin guruş def'an hazineye cebelü ücreti bâ-tezkere, dokuz guruş Turnacı Osman Ağanın konak masrafı bâ-tezkere, kırk guruş emr-î Velizâdenin esnaftan füzûlen ahz iylediği zehâir bahası bâ-tezkere, on beş guruş dokuz bin etbâ'çün Hatipzâde Konağına masraf bâ-tezkere, yüz elli beş guruş mekkâri devesi isti'câliçün fermân getüren Tatara bâ-tezkere hizmet, on guruş hazineye cebelü ücreti bâ-tezkere, altı guruş İzmir Serdengeçti Ağasına masraf ve bargir ücreti bâ-tezkere, on yedi buçuk guruş bayrağı küşâd olan Saka Hüseyin Ağaya bâ-tezkere, otuz beş guruş emri götürene hizmet on beş guruş def'an hazineye cebelü ücreti bâ-tezkere on beş guruş Karaköy Karyesi imdâdiyesi bâ-tezkere, on beş guruş def'an bayrağı küşâd olunan Serdengeçti Ağalarından Mustafa Ağanın zahâir bahası bâ-tezkere, altı yüz beş kadim cânibine me'mûr-ı züemâya emir getüren Tatara hizmet bâ-tezkere beş guruş, imdâd-ı seferîye mübâşiri Ağaya konak masrafından Manisa Kazası'na

hisse yüz elli guruş umûr-ı belde için gelen Tatara bâ-tezkere on beş guruş Recep Paşa etbâ'ına muhtesip Hasan Ağa yediyle şaîr bâ-tezkere, seksen dört buçuk guruş Sekbanbaşı Ağanın konak masrafı bâ-tezkere, dört yüz guruş Menzilci Halil Paşaya imdâdiye bâ-tezkere, iki yüz seksen guruş mütesellim Ağanın üç günlük zâhire baha, iki yüz elli guruş mütesellim Ağanın deyn hesâbında akçe faizi akçe dört yüz yirmi altı guruş Kütahya imdâd-ı seferîye mübâşiriyesinden Manisa Kazası'na hisse yüz guruş Emlâk Nahiyesi imdâdiyesi, yetmiş guruş Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi yetmiş guruş, Düğlek Karyesi imdâdiyesi on beş guruş, Karaköy Karyesi imdâdiyesi on guruş, Ahmet Paşalu Karyesi imdâdiyesi on guruş menzilci Halil Paşaya bu def'a imdâdiye iki yüz guruş umûr-ı belde içün verilen senedât harcı iki yüz elli guruş def'an umûr-ı belde için virilen i'lâmat ve senedât-ı sâ'ire harcı yüz elli guruş kethüdâ'iye yirmi beş guruş, hüddâmiye yirmi beş guruş, kalemiye ve kaydiye otuz beş guruş, Kâtip Efendilere on guruş ve muhzırâne sekiz guruş teyyâre bayrağı küşâd iden Serdengeçti Ağasına bargir ücreti ve masârıf-ı sâ'ire bâ-tezkere yirmi bir guruşuna an haysü'l- mecmû', on dört bin yüz yirmi altı guruş bâliğ olmağla meblağ-ı mezbûrdan hane hesâbınca asl-ı mâl-i maktû'dan yedi yüz on beş guruş ve Kütahya imdâdiye seferîyesinden yedi yüz doksan dört guruş .

s.3-h.4

Ve mübâşiriyesinden altmış iki guruşa cem'an bin beş yüz yetmiş bir guruş Kasaba-i Turnadili içün ba' de'l-ifrâz bâkî on iki bin beş yüz elli beş guruş bi'l-cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ vesâ'ir ahâli ma'rifet bâ-ma'rifet-i şer' şehr-i kurrânın hane-i etbâ' ber-vech-i ta'dilleri tevzî' ve taksîm olundukda beher haneye on dokuzar guruş sekizer pâre isâbet itmekle ber-vech-i meşrûh ve defter-i tahrîr ve tahsîline me'mûr mütesellim Saruhan 'umdetü'l- a'yân Elhac Halil Ağa yedine i'ta olundu.

Hurrire fî'l-yevmü's-salis ve'l- ışrîn min Cemâziye'l-evvel sene hamse ve semânîn mi'e ve elf.

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 12	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 10	Mahalle-i Aliağa Hane 11

Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 11	Mahalle-i Haki Baba Hane 11	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8 Mahalle-i Sakalar Hane 3.5	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5

Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

NAHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi Hane 10.5	Gökçe Karyesi Hane 9	Kalemli Karyesi Hane 1	Ahmed Paşalu Karyesi Hane 1	Baytara Karyesi Hane 1

s.4

Sakarkaya Karyesi Hane 12	Paşa Karyesi Hane 3	Büknüş Karyesi Hane 4	Memiler Karyesi Hane 1	Aydınlar Karyesi Hane 1
Doğan Hisarı Karyesi	Şatırlar Karyesi	Elhac Rahmanlar Karyesi	Dere Karyesi	Sarı Çamlı Karyesi

Hane 1	Hane 1	Hane 2	Hane 7.5	Hane 2.5
Süleyman Obası	Kepenekli	Üç Havlu	Arabacı Boz	Aşık
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4
Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane 10

NAHİYE-İ BELEN

Alaybeyli	Gümülceli	Beşir Ağa Çullusu	Sinirli	Geri
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 6	Hane 2	Hane 5	Hane 1
Saruhanlı	Tatar	Akça Bekâr	Karaköy	Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 2	Hane 2	Hane 3	Hane2.5
Karaoğlanlı	Çobanisa	Ermanas	Aladılar	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Hane 2.5	Hane 3	Hane 21	Rub 2	Rub 2

Çonkara Karyesi	Elhac İbrahim Karyesi	Selimşâhlar Karyesi	Nefs-i Belen Karyesi
Rub 2	Rub 1	Rub 2	Hane 10

NAHİYE-İ EMLAK

Sırtlanlı Karyesi	Eğri Dere Karyesi	Evrenos Karyesi	Siğetli Karyesi	Kaya Pınar Karyesi
Hane 3.5	Hane 1.5	Hane 2.5	Hane 1.5	Hane 2.5

Uncu Boz Karyesi	Manastır Karyesi	Penpecik Karyesi	Tekeliler Karyesi	Kara Ali Karyesi
Hane 4	Hane 2	Hane 3	Hane 3	Hane 2
Bargir Karyesi	Kersen Karyesi	Dâye İli Karyesi	Çaltı Karyesi	Değirmenderesi Karyesi
Hane 30	Hane 1	Hane 4	Hane 3	Hane 4

Selendi Karyesi	Düğlek-i sagîr Karyesi	Düğlek-i kebîr Karyesi	Dere Karyesi	Kafirboz Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1
Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub3	Rub 3
Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1

s.5

Orta	Siyetli	Uzun Hasanlar	Akça Ma'a Çıtak	Çekeler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3
Durasıllı	İlyaslar	Belen	Kartallar	Dazyurt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli	Kara kılıçlı	Davudlar	Bereketlü	Karasıllı

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 2	Hane 1	Rub 1	Rub 2
Muslu	Örencik	Kara Ahmedli	Maldan	Çukur
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane1, rub 1	Hane 1	Hane 1, rub 2	Rub 2
Kazaklar	Elhac Musa	Kara Veliler	Ahadlar	Kayalılar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Rub 2	Rub buçuk	Hane 1	Rub 2
Derziler	Ömerler	Kapukaya	Yunuslar	Erkeçli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub 1	Rub 2	Rub 1	Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler	Kalabak	Temurcular	Dere	Köseler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 1	Rub 3	Hane 1	Rub 2
Seklik	Sarılar	Öksüz Aliler	Elmacılar	Sarı Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Hane 2	Rub 2	Rub 1

Pınar Karyesi Rub 3	Yenice Karyesi Rub 1	Asmacık Karyesi Hane 1	Sakallı Karyesi Hane 1	Rahmanlar Karyesi Hane 1.5
Recepli Karyesi Hane 1	Avunduk Karyesi Hane 1	Karahaliller Karyesi Rub 3	Koca Karyesi Rub 2	Bekirler Karyesi Rub 1
Hacılar Karyesi Hane 1	Bostanlık Karyesi Rub buçuk	Süngüller Karyesi Hane 1	Tavuk Çukuru Karyesi Hane 1	Uzun Hamzalar Karyesi Rub 3
Balabanlar Karyesi Hane 1	Öksüzler Karyesi Hane 1, rub 3	İsmailli Karyesi Hane 1	Bayramşah Karyesi Hane	Ma'ruflar Karyesi Hane
Çerdin Karyesi rub 2				

s.6-h.5

İftihârü'l-emâcîd ve'l-ekârîm câmi'ü'l-mehâmid ve'l-hükkâm el muhtass bî-mezîdi inâyeti'l-meliki'd-dâ'îm dergâh-ı mu'allâm Kapucu başılarından rikâb-ı hümâyûn Kapucular kethüdası vekili olub Aydın havâlisinde

vâkî’ bazı mahallelerden zahâir mübâyâ’sına me’mûr olan Mehmed Tayfur Bey dâme mecduhû ve sâbıka fahrü’l-kuzat ve’l-hükkâm ma’adini’l- fezâil ve’l- kelâm zahâir tertîbine me’mûr olan kazaların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü’l- emâsil ve’l- akrân zabıtân ve a’yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî’-i refî’-i hümâyûn vâsıl olacak ma’lûm ola ki ‘Âsitâne-i sa’adetimde sâkin olan ibâdullâhın akvât yevmiyeleriçün sene-i mâzide mir-i mûma-ileyh ma’rifetiyle Aydın havâlisinde Saruhan ve Karesi ve Kocaeli Sancaklarında vesâ’ir ma’lûmü’l-esâmi Kazaların ve bazı ‘ayânların kendü neferleründen mübâyâ’sı fermânım hıntanın beher kile-i İstanbûlî ellişer ve şaîr beher İstanbûlî kilesi otuzar akçe olmak üzere mübâyâ’ ittirilmişti ancak ve rabb-i halîkü’l-bereyâ olan ahâli ve reayânın zulm ve nâmedardan sıyânet olunmaları lâzime-i hâlden olmağla fukarâ-yı ahâli ve reayânın hâllerine merhameten işbu sene-i mübârekede mir-i mûma-ileyh ma’rifetiyle Saruhan ve Karesi ve Kocaeli Sancaklarından ve Kuşadası ve Sığla câniblerinden vesâ’ir ma’lûmü’l-esâmi kazaların ve Aydın cânibi ‘ayânlarının kendü nefslerinde min hâysü’l-mecmû’ mübâyâ’sı fermânım olan iki yüz doksan bir bin İstanbûlî keyl-i hınta ve şa’irin beher kilesine onar akçe zam olunması irâde-i senîyye-i padişâhâne ta’allûk itmekle mir-i mûma-ileyhin me’mûru mübâyâ’sı olduğu hıntanın beher-i İstanbûlî kilesi mâ’azâm olmuş akçeye ve şaîrin beher İstanbûlî kilesi mâ’azâm kırkar akçeye mübâyâ’ olunması fermânım olunmağın işbu emr-î celîli’l kadrim ısdar ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki mûmâ-ileyhsin me’mûr-ı mübâyâ’sı olduğun zahâirin beher kilesine ale’l-umûm on bir akçe zam olunduğu ma’lûmun oldukda gerek elviye-i selâse-i mezkûr ve gerek Kuşadası ve Sığla Sancağı’nda ve gerek ma’lûmü’l-esâmi Kazaların ve Aydın cânibinde ‘ayânlarının me’mûr-ı mübâyâ’sı olduğun hıntanın beher kilesi mâ’azâm altmışar ve şaîrin beher kilesi kırkar akçeden icâb eden bahaları yedimde olan mir-i akçeden an nakd ashabına teslim iderek zahâir-i mezbûreyi bir an akdem mübâyâ’ ve tahsîl ittirüb kıraat-i mezkûreden noksan teklîf ile fukarâ-yı ahâli ve re’ayaya cevr-ü te’addî itmekten mücânebet iyleyesiz ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve zâbıtân ve iş erleri ve ‘ayânsız mir-i mûmâ ileyhin me’mûr-ı mübâyâ’sı olduğu zahâirin ale’l-umûm onar akçe zam olunduğu ma’lûmunuz oldukda keyfîyet hâl-i kazalarınızda ihâle ve reayâsına ifhâm birle

mir-i mûmâ ileyhine mübâyâ' ideceği hıntanın ma'azâm beher kilesi altmış ve şa'irin kilesi mâ'azâm kırkar akçeden icâb iden bahâların mir-i mûma-ileyhin yedinde olan mir-i akçeden ashâbına teslim ittirerek ve matlûb olan zahâirin bir an ve bir saat mukaddem mübâyâ' ve tahsîl ve müddet-i kalilde tekmîl ittirilmesini her bulduğu ikdâm nam bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-i şerîf -i celîlü'ş-şân vâcibü'l -ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı-ı ita'at makrûnuyla âmil olub hilâfiyle vaz' ve hareketten tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız.

Tahrîren fî'l yevmü'l- hamse aşer min Cemâziye'l-evvel sene hamsee ve semânîn ve mi'e ve elf

Vesale fî yirmi altı sene Cemâzîye'l-evvel sene el-merkûm

s.7-h.6

İftihârü'l- emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-ekârim el-muhtass bî-mezîdi inâyeti'l-meliki'd-dâ'îm dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından rikâb-ı hümâyûnumda Kapucular kethüdâsı vekîli olub Aydın havâlisinde zehâirin mübâyâ'sına me'mûr olan Mehmed Tayfur Bey dâme mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Saruhan Sancağı'nda vâkî' Manisa ve Ilıca ve Temürcü ve Mermere ve Mendehorya ve Gördük ve Adala ve Gördüs ve Kayacık ve Akhisar ve Borlu Kazalarının kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbıtan ve a'yân ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyun vâsıl olacak ma'lûm ola ki 'Âsitâne-i- sa'adetimde olan ibâdullahın tevsî-i akvât yevmiyeleriçün icâb bahası hakk-ı nakd-ı ashâbına verilmek şartıyla balâda mezkûr kazalardan mübâyâ'sı tertîb ve fermânım olan ma'lûm ol-miktar hınta ve şaîr tahsîli bâbında bundan akdem şerefyafte-i südûr olan emr-î âlişânım mahallelerine lede'l-vürûd zikr olunan kazaların ahâlileri kemâl-i huşûnetlerinden nâşî i'lâna adem-i kudretlerinden ----ile hassa-i mübâyâ'larını edâdan ittibâ' ve imtinâ üzere oldukları bu def'a der 'aliyyeme tahrîr ve inhâ olunmaktan nâşî sen ki kuzât ve nüvvâb ve mûmâ-ileyhim vesâ'irlersiz kazalarınızdan mübâyâ'sı fermânım olan zahairin bir gün akdem ve bir saat mukaddem yerlü yerinden cem'

ve tahsîl ve sizlerün matlûb-ı hümâyûn-ı mülûkânem olmağla mûkîm-i ferde inâd ve muhâlefet ittirilmeksizin bir gün akdem ve bir saat mukaddem tevzî' ve taksîm ve defter be-her kazanın hisse-i mübâyâ'ları yerlüyerinden alâ-eyyi-hâl-i cem' ve tahsîl mu'ayyen olan iskeleleriyle nakl ve teslîm ittirilmek fermânım olmağın hassa işbu emr-î celîli'l-kadrim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde mübâyâ'sı fermânım olan der 'aliyyemde mûkîm ibâdullahın def'-i zarûretlerinden müretteb nakd akçe matlûb bey' ve sirâ' olduğundan olub bir kile ve bir habbesinin afv ve te'hiri mümkün olmamağla kazalarınızdan matlûb-ı hümâyûn-ı mülûkânem olan zahâyiri yerlüyerinde alâ-eyyi-hâl cem' ve tahsîl ve mübâşir mûmâ ileyhe tamâmen teslîm ile isti'mâl-i rızâ-yı bi-hakku'l-iktizâ-i mülûkânem müsârâ'at iyleye ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin me'mûr-ı mübâyâ'sı olduğun ve zahairin bir saat mukaddem mübâyâ'sı matlûb-u hümâyûnum olmağın mukaddem ve bu def 'a şerefrîz-i südûr olan emr-i celîlü'l-kadrim mûciblerince zahair-i mezbûreyi alâ-eyyi-hâl cem' ve tahsîle ve tekmîle mübâderet ve eğer bundan sonra dahî sadr-ı muhâlefet eder olur ise ahz ve habs ve kal' abend olmaları içün acale der aliyyeye tahrîr ve i'lâma müsârâ'ât itmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-i şerîf-i celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfiyle vaz' ve hareketden tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sânî aşer Cemâziye'l-evvel li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf

Vesale fî 26 min Cemâziye'l- evvel li-sene el merkûm .

s.7-h.7

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim olunmak el muhtass bimezîdî inâyeti'l- meliki'd-dâ'îm dergâh-ı mu'allâm Kapucuı başılarından rikâb-ı hümâyûnda Kapucular kethüdası vekili olup Aydın havâlisinde zahâir mübâyâ'sına me'mûr olan Mehmed Tayfur Bey dâme mecduhû mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm me'adenü'l- fezâil ve'l-kelâm zâhireleri Çandarlı ve Kuşadası iskelelerine nakl olunmak üzere müretteb olan

s.8-h.8

Kazaların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbıtân ve a'yân ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki 'Âsitâne-i sa'adetimde sâkin olan ibâdullahın akvât buyruldu lazımesiçün Çandarlı ve Kuşadası iskelelerine nakl olunmak üzere mir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle ol-havâlinin mübâyâ'sı fermânım olan zahair Bahr-i Sefîdin ihtilâli sebebiyle ba'zan muharebe ve davarları boğaza vürûdunda vâkî' Bandırma vesâ'ir iskelelere nakl ittirilmesi lazım hâlden olub ancak zahair-i mezbûrenin ba'zan davarları ile naklinde fukarâ-yı aksâ ve ra'iyyet-i mûceb -i sıklet olmamak için zahair-i mezbûrenin boğaza vürûdunda vâkî' iskelelere ba'zan davarlarıyla nakliçün beher kilesine yirmi beş akçe ücret nakliye i'tası müsa'ade-i seniyye -i padişâhânem erzan kılınmağla zikr olunan Çandarlı ve Kuşadası iskelelerine müretteb olan zahairin ba'zan boğazda vürûduna nakliçün beher kilesine ücret-i nakliye yirmi beş akçe virilmek şartıyla zahair-i mezbûre ba'zan davarları boğazda vürûdunda vâkî' iskelelere nakl ittirilmek fermânım olmağın işbu emr-i celilü'l- kadrim ısdâr ve ile irsâl kılınmıştır imdi vusûlünde sen ki mûmâ-ileyhsin iskeleteyn-i mezbûreteynde müretteb olan zahairin beher kilesine yirmi beş akçeden icâb iden ücret-i nakliyeleri yedinde mir-i akçeden an nakd ashabına teslim iderek zahair-i mezbûre ba'zan davarları ile boğaza vürûdunda vâkî' Bandırma vesâ'ir iskelelere nakl ittirmeye dikkat iyleyesin ve siz ki kuzat ve nüvvâb ve zâbıtân ve a'yân iş erlerisiz iskeleteyn-i mezbûreteynine müretteb olan zahâirin ba'zan davarları ile boğaza vürûduna nakl içün beher kilesine yirmi beş akçeden icâb iden ücret nakliyeleri mir-i mûmâ ileyh yedinden an nakd- ı ashabına teslim olunmak şartıyla kazalarınızdan ve sizlerden matlûb ve müretteb olan ba'zan araba ve davarları boğaza vürûdunda vâkî' iskelelere nakl ittirilmeye bezl-i vasî'-yi kudret itmeniz babında fermân-ı alişânım sâdır olmuştur buyurdum ki şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-i şerif -i celîlü'ş-şan vâcibü'l-'ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmun-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vaz' ve hareketten tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimad kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sânî 'aşer Cemâziye'l-evvel li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf .

Vesale fî 25 Cemâziye'l-evvel li-sene el merkûm

s.8-h.9

Şerî'at şiâr Mağnisa Kadısı zîde fazluhû bade's-selâm inhâ olunur ki taht-ı kazânızda serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l- emâsil ve'l-akran altıncı bölük Serdengeçdi Ağalarından Hüseyin Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur İnşâ'allâhu te'âlâ vusûlünde gerektir ki merkûm kaza-i mezbûrun serdârlığı ile kıyâm ve öteden berû olageldüği vechle zabt ve rabtı husûsuna i'anet ve ihtimâm iyleyesiz ve sen ki serdâr-ı mezbûrumsun kaza-i mezkûr serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerektir ki kâ'ide-yi kadîm üzere zabt ve rabt taarruza def'-ü ref' hasaretleriyle tanzîm-i bilâd ve terfîh-i bâde bezl-i kudret iyleyesiz ve kazâ-i mezkûrede mûkîm ve misafir

s.9-h.10

Yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbıt bilüb sözünden dışara hareket bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrunu şer'i-şerîfe ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbîk ve tavâ'if-i merkûmeden bilâ vâris ma'rûf-ı fevt olanların metrûkatların zabt ve fürûht ve hâsıl olan nükûdunu beytü'l-mâl içün ocak tarafına göndermeye dikkat ve sükkân-ı vilâyetin emîn ve rahatlarına bâ'is-i hizmet-i celîle ibrâzına mecide sâ'ir olub mûceb-i mektûb ile âmîl olasız.

Hurrire fî gurre Receb-i şerîf sene 185.

s.9-h.11

Mûcibince amel oluna

Akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlâ vülâtü'l-muvahhidîn ma'adini'l-fezâil ve'l-yakîn rafi'u 'ilâmü'ş-şerîfe ve'd-dîn vârisi'l-ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtass bîmezîdi inâyeti'l-meleki'l-mu'în Anadolu'nun sağ kolu yemini ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' mevâli-i fîhâm zîdet fezâiluhûm ve mefâhîrü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâil ve'l-kelâm sâ'ir kuzat ve nüvvab zîde fazluhûm ve mefâhîrü'l- emâsîl ve'l-akrân eyâlet

ve elviye mütesellimleri ve voyvodalar ve havâs ve evkâf zâbitleri vesâ'ir zâbıtân ve 'ayân ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki mutlaka şekâvet mel'ânetlerinden nâşi vüzerâ ve mir-i mirân kapuları ve bin başılar mâ'iyetleriyle seferde mevcûd olmayub memâlik-i Anadolu'da serseri geşt-ü güzâr kuttaü't-tarîk ve katl-i nüfûs misillü şenâyi' ve müfâsid ictisarları muhakkak ve âşikâr olan kapusız eşkıyâsı muzırr-ı ibâd vesâ'ir bi'l-fesâd ve fi'l-arz olduklarına binâ'en bulundukları yerlerde 'ale'l-ittifâk üzerlerine varılub tedmîr-i istibsâllerine ve ahâli ve ebnâ-ı sebîlin tahsîl-i esbâb-ı emin ve itminânlarına ihtimâm-ı tâm olunmak cümleden matlûb-ı mulûkânem olduğu bundan akdem başka başka evâmîr-i şerîfemle cümleye tenbîh ve te'kid olunmuşken eşkıyâ-yı mezbûrenin ihâta-i cevr ve ezâlarından rehâvet ve kusûr olunduğundan günbegün mütezâyid olarak elyevm Konya etrafında tecemmü ve ızrâr-ı 'îbâde tecâsür üzere oldukları Karaman Valisi tarafından der 'aliyeme tahrîr ve iş'âr ve eşkıyâ-yı mezbûrenin sabıka-ı mel'ânet ve şekâvetlerinden başka bu levendât sefer-i hümâyûnuma 'âzim olan girde? bayrağı askeriyesinin üzerine hücûm ve at ve besât ve harç-rahlarını vesâ'ir eşyalarını yağma ve garet idüb bugün fesâhat ve şekâvetleri Devlet-i Aliyyeme mahz-ı ihânet ve düşmân-ı dinden i'anet olub kahr-u tedmîrleri cümle üzerine mertebe-i vücûd müntehâl olduğuna binâ'en bulundukları mahallerde üzerlerine varılub kahr-u istihsâlleriyle tam ve nişânlarının rû-yı arzdan izâle ve irtifa' zımnında dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından iftiharü'l-emâcid ve'l ekârim Kütahya Mütesellimi Esseyid Abbas ve Bozok Mütesellimi Cabbarzâde Mustafa dâme mecduhûmâ ile kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Karamânî Çavuşzâde Zeynel Abidin ve Nevşehir Vakfı Ka'imakâmı İbrahim Bey zîde mecduhûma başka başka emr-î şerîfimle me'mûr ve Sivas .

s.10-h.12

Mütesellimine ve Tokat Voyvodası dahî bu mahsûs tenbîh-i mülukânem olub cümlesini yerlerinden tahrîk ve eşkıyânın tedmîrleri hâlâtına sa'y-i mezîd olunmak bâbında ma'iyetlerine dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından sabıka başbâki kulu iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârîm Mehmed Paşazâde Abdi Bey dâme mecduhû mübâşîr ta'yîn ve tesyîr olunduğu ve Kapusız eşkıyâsının damları hırdavât ve basât üzerlerinde bulunan eşyaları katillerinin olmağla bâ'de zamân vereselerinin dem ü diyet ve emvâl ve eşyâ-ı a'dâları bir tarîkle mesmû' olmayacağı cümlenin ma'lûmları oldukda fîmâ bâ'd zikr olunan tâ'ife-yi habeşiyeye bir yerde kat'a aman ve zaman ve meydan ve cevelân

virilmeyüb birbiriniz ve civârınızda bulunanlar ile muhârebe ve ittifak iderek bulundukları yerlerde üzerlerine varılub tedmîr ve tenkillerine ve levt-i vücûd şekâvet âlûdlarından rû-yi arz-ı tathîr ve tanzîfe ve şer' ve ------ sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-ı sebîli ta'yîn ve tahlîs ve merâm muhâfaza-ı hudûd ve muhârebe tarafa ihtimâm-ı tam ve cedd-i mâlü'l-kelâm ve bundan sonra dahi bir dürlü özr ve bahâne ile tedmîr-i eşkıya ve tathîr-i hudûd inhâda tekâsül ve kusûr-ı izhârından ve hükûmet ve hudûdlarınız ve ihlâllerinde Kapusız tâ'ifesinin geşt-i güzâr ve ahâli ve ebnâ-yı sebîlin mal ve canlarına miktâr-ı zerre zarar ve hasâret-i îsâl iyledikleri ve bir mahâlde cem'iyetleri semî-i hümâyûnuma lâ-hak olmaktan gâyetü'l-gâye tehâşi ve nüfu? olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan fermân-ı vâcibü'l- 'ittibâ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla amel olub hilâfından begâyet tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevm fi'l- evâ'il Cemâziye'l-evvel li-sene hamse ve semânin ve mi'e ve elf.

Be makâm-ı İslambol el-mahrûse

s.10-h.13

Hâlâ Mağnisa'da seccâde-nişîn şerî'at garrâ izzetlü ve fazîletlü Efendi hazretleri ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Serturnacı Seyfi Ağa zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zâbıtân zîde kadruhûm inhâ olunur ki boğaz müsebbazları? muhâfazasıçün me'mûr olan Serdengeçti Ağaları Elhac Receb Ağa Elhac Ahmed Ağanın neferâtları mevcûd olmayub neferâtları cem' eylemek üzere zikr olunan Ağaların esâmîleri virilmez. Sen ki turnacıbaşı Ağa-yı mûmâ-ileyhsin istid'â ve karâr iylememelerine ve neferatlarını cem' iylemelerine ta'ahhüd iylediğine binâ-ı memhûrları îtâ olunduktan sonra mezbûrâna karar itmeleriyle muktezâ-yı ta'ahhüdün üzere merkûmları bu tarafa ihzâr ve hizmet-i lâzımelerinde kâ'ide-i ocak üzere kıyâm ittirmeye ihtimâm ve dikkat iylemeniz matlûb olmağla imdi mezbûrân-ı âlâ-eyyi-hâl bu tarafa getürmeye ve muhâlefet iderler ise kâ'ide-i ocak üzere te'dîb olunmalarına mübâderet ve siz ki Efendi vesâ'ir mûmâ ileyhimâsız mezbûrların vech-i me'mûriyetleri üzere bu tarafa hizmetlerinde kıyâm iylemeleriçün turnacı mûmâ-ileyha ma'rifetiyle boğaz hisârına irsâl ve ihzârlarına mübâderet ve

muhâlefet iderlerse te'dîb olmağın 'arz ve ilâma müsârâ'at iylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve kul çavuşlarından Mehmed Çavuş ile irsâl olunmuştur. İnşâllah-ı te'âlâ gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ve hareket ve hilâfından begâyet ihtirâz ve mücânebet iyleyüb mûceb buyruldu ile âmîl olasız deyü

Fî 4 Cemâziye'l-âhir sene 185 .

s.11-h.14

Midillü mukata'sına me'mûr tavâ'if-i askeriye Yeniçeri (tahrip olmuş)

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Midillü muhâfazasında olan turnacıbaşı zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân muhâfaza-yı mezkûrenin Yeniçeri kâtibi ve keşîdelü ocakkesân ve mütekâi'dîn ve Serdengeçti Ağaları ve 'alemdârân ve orta zâbitleri ve ocak ihtiyârları ve emekdârları ve bi'l-cümle odalu atîk ve cedîd yamakân neferât zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki kadimden berû serhad muhâfazalarına me'mûr ve ta'yîn olunanların odalu ve gerek yamakân dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri neferâtları me'mûr oldukları serhadleri muhâfazalarında dâ'imâ kıyâm ve iktizâ iden ve dîn-i mübîn hidemât-ı lâzımelerinde istihdâm olunagelüb me'mûr oldukları mahâlden mahalli ahâra bir hatve ve tecâvüz itmeksizin ocak-ı me'mûrenin kanûn-i kadîmi üzere hareket iyledikleriçün sâ'ir asâkirden mümtâz ve şerefrîz oldukları ma'lûm havâs ve avâm olub ale'l-husûs bu vaktlerde muhâfazalardan bir an müttefik olmak bir dürlü münâsib değil iken Midillü muhâfazasına me'mûr neferâtın bazıları hilâf-ı kânûn ocak serhadd-i mansure-i mezkûreden ber-takrîb ticâret bahânesiyle hurûc ve Âsitâne-i 'aliyeme ve Aydın ve Edremid ve Balıkesir'i ve Bergama ve ? Yeşere ve Mağnisa ve İzmir câniblerinde vürûdları sebebiyle muhâfaza-i mezbûre-i askerî tâ'ifesinden hâlî kalduğu inhâ ve ihbar olunduğuna binâ'en ve ocaktan bir mu'temed kul çavuşu ta'yîn ve mübâşeretiyle muhâfazâ-i mezkûrenin gerek atîk ve gerek cedîd yamakân neferât-ı mahâl-i mezkûreden ihrac ve gerü Midillü muhâfazına sevk ve isâlleri mehâm ve muktezâ ve matlûb-ı hümâyûnum olunmağla mübâşir merkûm ma'rifeti ve cümlenizin ma'rifetleriyle zikr olunan gerek atîk ve gerek cedîd yamakân neferât-ı mahâl-i mezkûreden vesâ'ir bulundukları mahâllerden alâ-eyyi-hâl ihrâc ve geru savb-ı me'mûrları olan Midillü muhâfazasına sevk ve tesîre her biriniz dikkat-i tâm ve sa'y ve ihtimam iylemeniz fermân olunmağın kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün Ali Çavuş zîde kadruhû mübâşîr

ta’yîn ve irsâl olunmuştur .İmdi siz ki mûmâ ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere ma’rifetiniz ve mübâşir-i merkûm ma’rifetiyle muhafaza-i mezkûrenin gerek atîk ve gerek cedîd yamakânın neferâtlarının cümlesini mahâl-i mezkûreden vesâ’ir bulundukları mahâllerden aliyyü’l-hâl ihrac ve geru savb-ı me’mûrları olan Midillü muhâfazasına sevk ve tesyire her biriniz ihtimâm ve sa’y-i mâlü’l-kelâm ve bu husûs itâ’at emr-î ‘âlî ve inkıyâd zâbıtân itmeyenler ol misillülerin mutasarrıf oldukları esâmîleri hazîne mânde olunacak kendülere ifâde ve ifhâm olunarak hilâf-ı kânûn vaz’ ve hareketden cümlesin ferâgât ve bir gün akdem ve bir sa’at mukaddem Midillü muhâfazasına vürûdları husûsuna mezîd-i ihtimâm ve dikkat idüb mugâyir-i emr-î ‘âlî ve hilâf-ı kânûn vaz’ ve hareketden hazer ve mücânebet iyleyesiz deyü iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim, sekbânbaşı Yusuf dâme mecduhû tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşrûh üzere âmîl olunmak bâbında fermân-ı alişânım sâdır olmuştur .

Buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefrîz südûr olan fermân-ı celîli’l-kadrim ve sekbân başı mûmâ ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince amel ve hareket ve hilâfından hazır iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız.

Hurrire fî evâ’il Cemâziye’l-evvelî lisene hamse ve semânîn ve mi’e ve elf.

İstanbul el-mahrûse.

s.12-h.15

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü’l-âlem müdebbir-i umûru’l-cumhûr bi’l-fikrü’s-sâkıb mütemmim-i mehâmü’l enâm bi’r rey’is-sâib mümehhid-i bünyânü’d-devlet ve’l-ikbâl-i müşeyyid-i erkânü’s-sa’âdet ve’l-iclâl el-mahfûf bi-sınûf-u avâtıfü’l meliki’l ‘alâ hâlâ Sakız muhâfızı vezirim Mustafa Paşa edâmallahü te’alâ iclâluhû ve kıdvetü’n-nüvvâb ve’l-müteşerri’în Sakız Cezîresi’nde nâibü’ş-şer’ olan zîde ilmuhû ve iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim câmî’ü’l-mehâmid ve’l-mekârim el-muhtass bîmezîdi inâyeti’l-meliki’d-dâ’îm dergâh-ı mu’allâm Kapucubaşılarından olub hala İzmir voyvodası olan Karaosmanzâde Elhac Ahmed dâme mecduhû ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân hâlâ Mağnisa mütevellisi zîde mecduhû tevkî’-i refî’-i hümâyûn vâsıl olacak ma’lûm ola ki Sakız Cezîresini mekâyid-i a’dâdan muhârese zımnında ma’lûmu’l- aded ve neferât ile cezîre-i mezbûr muhâfazasına me’mûr olan dergâh-ı mu’allâm Kapucı

başılarından Mehmed İvaz dâme mecduhûnün hasbe'l-iktizâ-i cezîre-i mezbûre muhâfazasına me'mûriyeti fesh olunub lakin cezîre-i mezbûre muhâfazasıçün mikdâr-ı kifâye neferât ile kârgüzâr ve gayret şi'ar bir kimesnenin me'mûr olmasından li-ebed ve sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin bu mâkûle hidemât-ı devlet-i aliyyemin dikkat-i matlûb-ı hümâyûnum üzere idâre ve rü'yete sâhibü'l-iktidâr ve her vechle mücerreb ve müstakîmü'l-etvâr olduğuna binâ'en baş muhâsebeden ihrâc-ı vatan emr-î şerîfine mevzû'en irsâl olunan mümzâ sûret-i defter mûcibince beher şehir icâb iden altı bin dörtyüz seksen yedi buçuk guruş ulûfe ta'yînâtını bahaları cezîre-i mezbûreye duhulleri gününden itibâren beher reis-i şehirde Mağnisa tevliyeti malından virilüb vezîr-i müşârûn-ileyh ma'rifetiyle yoklama olunarak tevzî ve taksîm olunmak şartıyla bin beş yüz nefer tâmmü'l-eslihâ dilâver ve bahadır ve darb-u harbe kâdir piyâde asker zafer biner ile cezîre-i mezbûre muhâfazasını Eğricesinin? 'uhde-i ihtimâmına ihâle ve tefvîz olunub ancak mesen-i İzmir ve sancak bu dahî kal'ası muhâfazasına me'mûriyetin hasebiyle sinîn-i belde-i nefs Sakız Cezîresi'ne azmetmek ve Medine-i İzmir'den infikâk ve hareketin münâsib olmayub ancak o ma'kûle neferât baş buğuluğuna hidmet-i merkûmenin uhdesinden gelmeğe şâyân karındaşın vesâ'ire akraba ve müte'allâkan olduğundan gayrı Sığla ve Saruhan Sancaklarında vâkî kazalarda gayret-şi'ar ve nâmdâr ve a'yânlar dahî mevcûd olmaktan nâşî levâeyn-i mezbûreyn kazâlarının o mâkûle gayretkeş a'yânları ve karındaşın vesâ'ir akraba ve müte'allâkatının ittifak ve ittihatlarının bin beş yüz nefer güzîde ve Dilâver tâmmü'l-eslihâ ve piyâde askeri Çandaruz? tarafına tertîb ve tahrîr ve tekmîl iyledikden sonra gerek karındaşın vesâ'îr akraba ve müte'allakatından her kim münâsib görülürse üzerlerine zabt ve başbuğ nasb u ta'yin bir saat sa'yr-i iktirânda mükemmel bin beş yüz nefer levândâtı başbuğları ile ma'a cezîre-i mezbûreye sevk ve tesyîr iylemek fermânım olmağın işbu emr-i celîli'l-kadrim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur. .İmdi vüsulunde cezire-i mezburenin mekâyid-i a'dâdan muhâfazası ehemm-i umûrdan idüğü ma'lûmun oldukda bu mande yeksar mevâtekâsül ve rehâvete ruhsat ve cevâz göstermeksizin der-akab temşît umûrına mübâderet ve cümlenin ittifâkıyla bin beş yüz nefer tâmmü'l-eslihâ piyâde levândâtı olmevâlinde aceleten tertîb ve tedârîk ve ber-vech-i muhârrer münâsib görülen bahâdır ve zabt ve rabt askere kâdir bir kimesneyi üzerlerine zabt ve başbuğ nasb ve ta'yîn ve bir sâ'ir iktirânda cezîre-i

mezbûreye sevk ve tesîr iylemeyüb gerek hilâl-i ramide? ve gerek cezîre-i mezbûrede hengâm-ı ikâmetlerinde

s.13-h.16

Fukarâ-yı ra'iyyetden hiç ferde zülm ve te'addî iylemekden tehâşi ve mübâ'adet iylemelerini başbuğ mûmâ-ileyhe ve zâbıtân-ı vesâ'ireye ve âlâ ---- neferât-ı merkûmeye tenbîh ve te'kide ihtimâm ve dikkat iyleyesin ve sen ki mütevellî mûmâ ileyhsin neferât-ı mezbûrenin cezire-i mezbûre vusûlleri gününden itibâren şehriye altı bin dört yüz seksen yedi buçuk guruş ve ta'yinât bahalarını kemâ-kân cezîre-i mezbûreye irsâl ve vezîr-i müşârûn-ileyh ma'rifetiyle başbuğ mûmâ-ileyhe teslîm ile ve hitâm-ı maslahata değin her ne mikdâr akçe virilür ise an ve âlî? ve eyyâm ve şuhûr ve mikdâr-ı tasrîhiyle memhûr-ı sened ve hüccet-i şer'iyye ahz ve hesâbına mahsûb olmak içün yerinde hıfz iyleyesin ve sen ki vezîr-i müşârûn ileyhsin neferât-ı mezbûre başbuğ mûmâ ileyh ile cezîre-i merkûmeye vusûllerinde hizmet-i muhâfazada istihdâm ve cezîre-i mezbûreye vusûlleri gününden itibâren şehriye altı bin dört yüz seksen yedi buçuk ulûfe ve ta'yinât bahalarını beher reisi şehirde mütevelli merkûm tarafından cezîre-i mezbûreye celb ve neferât-ı merkûmeye te'addî ve yoklama iderek mevcûdlarına göre başbuğları ma'rifetiyle tevzî' ve taksîm ve mâl-i mir-i-yi itlâf ve izâ'ından himâyet ve sıyânete bezl-i cell-i himmet iyleyesin ve sen ki naib-i mûmâ ileyhsin sen dahî mûceb emr-î şerîfim ile amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte südûr olan işbu emr-î şerîf-i celîli'ş-şân vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin münif birle âmîl-i hilâfete rızâ ve cevâz göstermeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimâd kılasız.

s.13-h.17

İftiharü'l-emâsil ve'l-ekârim câmî'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bîmezîdi 'inayeti'l-meliki'd-dâ'îm dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından İzmir ve Bursa Elhac Ahmed dâme mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Sığla ve Saruhan Sancaklarında etbâ' ve işbâ' sahib olub din ve devlet-i aliyyeme hizmet-i istihkâkı olan urgan? zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki muhâfazası kasaba-yı mütehattimeden olan Sakız ceziresi'nde asâkirin tevfîr-i teksîri mühim ve muktezâ ve sen ki voyvoda mûmâ-ileyhsin senden ma'mûl ve meczûm olan devlet-i

aliyyeme hizmet (tahrip olmuş) ve ihlâs ve isnât ve atiyyü'l-merâm ve cezîre-i mezbûre muhâfazasıçün bin beş yüz nefer kefillü boyunlu güzîde ve tuvana şâyü's-silâh asker-i celâdet-i eser-i tedârik tesyîre ikrâm-ı matlûb-ı mülûkânem olmakdan nâşî ol mikdâr Ahmet dâme askeri ma'rifetin ve Sığla ve Saruhan Sancaklarında 'etbâ ve işbâ' sâhib-i dîn-i devlet-i aliyyeme hizmete istihkâkı olan a'yân mûmâ ileyhimin ittifak ve ittihâdlarıyla bir gün evvel cem' ve tahrîr üzerlerine karındaşını veyâhut ânâ muâdil kârgüzâr ve münhıfz ve mütebessir ve zabt ve rabt neferâta muktedîr bir kimesneyi başbuğ ta'yîn ve mâliye emr-î şerîfim mûcibince silâhları misüllü mâhiye iktizâ iden ulûfe ve ta'yinatları Mağnisa tevliyeti malından her bir re's şehirde Sakız Muhafızı ma'rifetiyle yoklama olunarak ve virileceğini ta'yîn ve karındaşın ahzı geri göndermek münâsib görür isek bilâ tereddüd azîmet ve muhâlefet idenlerin te'dîblerine me'zûn olduğunu ve emr-î muhâfazada-kusûr ve reaya cevr ve ezâ iylememelerini telkîn ile bir kadem-i akdem cezîre-i mezbûrede îsâle ve muhâfazaya kıyâm ittirmeye sa'y-i sehel iylemek fermânım olmağın işbu emr-î hümâyûnum ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi ol mikdâr asâkirin bir nefes-i akdem tahrîr ve ikmâl ve cezîre-i mezbûreye îsâlinden matlûb-ı hüsrevânem olduğunu ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer harb ve darbe kâdir yarar kefillü ve boyunlu tâmmü'l-esliha bin beş yüz

s.14-h.18

Nefer askerî ma'rifetin ve a'yân mûmâ-ileyhin ittifak ve ittihadlarıyla ta'cîl ale't-ta'cîl cem' ve tahrîr ve birkaç gün zarfında tekmîl ve ol-vechle ulûfe ve ta'yinâtları virileceğini ve azimette muhâlefet idenlerin te'dîblerine me'zûn olduğunu ve reayaya bir dürlü cevr ve te'addî iylememelerini tekrar tekrar te'kîd ve iş'âr birle tesîre sarf vüs-i iktidâr ve siz ki a'yân mûmâ-ileyhimiz voyvodâ-i mûmâ-ileyhimsiz emr ve rû'iyetine mütebâis asâkir-i mezbûrenin bir an akdem cem' ve tekmîline ve cezîre-i merkûme muhâfazasına sevk ve tesyîre müsâraat idüb şöyle ki birinizden mikdâr-ı zerre taksîr zuhûr iderse bir tarikle arz ve cevâb-ı mesmû' olmayub voyvodâ-yı mûmâ-ileyh tarafından mazhâr-ı ikâb-ı elîm olacağınızı cezman yakînen bilüb ânâ göre bu babda her biriniz mezîd-i ihtimâm ve voyvoda-yı mûmâ ileyh kemâl-i muvaffâkiyet ve asker cem' ve tesyîrine bezl-i tâb ve tâkât iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte südûr olan fermân-ı vâcibü'l-

ittiba’ ve lâzimü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itaat makrûnuyla amel ve hareket iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i’timâd kılasız.

Tahrîren evâhir Cemâziye’l-âhir sene 1185.

İslambol el-mahrûse

s.14-h.19

Berâ-yı ulûfe ve baha-yı ta’yinât-ı levandât-ı piyâdegân berâ-yı muhâfaza cezîre-i Sakız ki be-ma’rifet Elhac Ahmed Ağa voyvodâ-i İzmir tahrîr ve tekmîl ve cezîre-i mezbûre irsâl ve tesyîr-i şer’e ve beher-i şehrâyin kadr-i meblâğ-ı rayic tevliyet-i Mağnisa ahz ve be-ma’rifet muhâfaza-i Sakız

Piyâdekân nefer

1500

Berâ-yı Ta’silât	Berâ-yı Ulûfe	
Nefer	Nefer	Beher nefer
1500	1500	Keyl-i sefer
		2.5
---------- ?		Sefer
		3750

Hisse	Hisse	Keyl-i Sefer
1500	750	15
3000	Guruş	Guruş
Yekün	7500	450
10950		
30		
328500		

2737 .5

Sene 1185

Guruş 6487 buçuk

s.14-h.20

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen beş senesi (tahrip olmuş) recebü'l-ferd gurresinden altı ay tamâmına değin kabl-i devlet-i aliyyeden ve mesned pirâ-yı vüzerât izâm cânib-i müşirânelerinden medine-i Mağnisa emr-î şer' iden ulakların rükûb-ı nüzûllerinde bilâ tevakkûf tuvana bargirleriyle menzilcilik hizmetini edâ idüb medine-i mezbûreye tahrîk-i likâmı azîmet iden veziriâzâm hazerâtına iktizâ iden menzil bargiri ve hazîne-i âmire naklinden ma'dasın virüb ihâle rencide olmamak üzere iki bin iki yüz elli guruş ücret kavliyle medine-i mezbûre serdârı fahrü'l-esbâh Hüseyin Ağa bi'l-cümle a'yân ve eşrâf, eimme, hutebâ ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' menzili nasb olundukda ol dahi kabûl ve hizmet lâzımesiz edâya ta'ahhüd itmekle meblâğ-ı mezbûr şehr-i Mağnisa'nın hanelerine tevzî' ve taksîm olundukda beher haneye yedişer guruş beşer pâre birer akçe isâbet itmekle defter-i tahrîr ve tahsîliçün mezbûr Hüseyin Ağaya îtâ olundu.

s.15

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 12	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 10	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11,5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5

Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 3	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Sakalar Hane 2.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20

Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

s.15-h.21

Düstûr-ı mükerrem ve mu'azzâm müşîr-i müfahham ve muhterem nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-saadet ve'l-iclâl el-mahfûf bi sınûf-ı avâtifi'l-meliki'l-âlâ boğaz cânibi seraskeri sadr-ı esbâk Vezirim Ali Paşa ademullâh-u te'âlâ iclâlühû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim ca'mi'ü'l-muhâkeme ve'l-mekârim el-muhtass bimezîdi inâyeti'l-meliki'd-dâ'îm dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından olub İzmir Voyvodası olan dâme mecduhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Focalar Kazası Naibi Mevlânâ Mehmed Hulûsi zîde ilmühü rikâb-ı hümâyûnuma 'arz gönderüb Foca-i Atîk Kal'asını mekâyid-i a'dâdan muhâfaza zımnında Güzelhisar-ı Menemen a'yanlarından Zeyne'l-Abidin ve Fazlullah ve Ali zîde kadruhûm tarîkleriyle tertîb ve tahrîr-i fermânım olan üç yüz nefer piyâdenin şehriye beş yüz kırk yedi buçuk guruş ta'yinât bahaları Menemen mukâta'ası malından mahsûb olmak şartıyla mâh-be -mâh Menemen Voyvodası tarafından virilmek üzere emr-î şerîfim ısrâr olunmaktan nâşi seksen dört senesi rebi'ü'l-evvelinin on beşinci gününden ve zil'hiccesi inâyetine değin dokuz buçuk ay ta'yinât bahaları olan beş bin iki yüz bir guruş Eğrice mukata'a-yı mezbûr malından mahsûb olunub ancak merkûmun Seyyid Zeyne'l Abidin ve Fazlullah ve Alî me'mûriyetleri târihinden ve zilhicce gelinceye dek sayf ve şitâda bilâ hâsıla ol mikdâr müsellah ademlerle dâimâ ve müstemirren muhâfazaya kıyâm itmişler midir yahûd merkûmun bir müdetten berû Focalarda mütevelli ve a'yân olan sagir karındaşları Hüseyin'in mevcûd olan hazinesine bir mikdar adem ilhakı iylemesi muhâfaza idüb bu sebeple

s.16-h.22

Tahsîs olunan ta'yînât bahası ahz itmişlerdir ve Foca-ı Atîk Kal'ası ve liman ağzında olan burc-ı cedîdin başka başka dizdâr ve topçu bânileri ve serdâr ve neferâtları var iken hâricden muhâfız ta'yîn olunmasına (tahrip olmuş) muhtâc olduğu sûrette ne mikdâr muhâfız ta'yîn olunub ta'yînâtları ne mikdâr ve ne güne virilmek iktizâ ider sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhin ma'rifetinle bi't-taharrî tefahhûs ve âlî vechi'l-îsâl der aliyyeye i'lâm ve tarafından tahrîrât ve i'lâm vürûduna değin mukâta'a-ı mezbûre tarafından neferât-ı mezbûrenin ta'yînât bahaları virilmeyib tevkîf olunması bâbında bundan mukaddem ısdâr ve irsâl olunan emr-î âlişânım buyuruldu ile ma'an Focalar Kazası mahkemesine lede'l-vürûd dizdarân ve sertopçuyân ve birileri?ve bedellü mustahfazân neferâtı ve a'yân ve ihtiyârları meclîs-i şer'e da'vet ve müvâcehelerinden feth ve kıra'at ve keyfîyet muhâfaza ve ta'yînât baha ve ne mikdâr muhâfızın lüzûm ve ne güne askerin iktizâsı var ise ahâliden istintâk olundukda bundan akdem hasbe'l-kazâ vâkî' olan deryâ ihtilâllerinde cânib-i mir-iden ta'yînât baha ve masârıf-ı mirîye ile muhâfız ta'yîn olunduğu ma'lûmlarınız olub ancak livâ-ı Saruhan'da vâkî' kazaların mütesellim ve voyvoda ve serdârları vesâ'ir darb ve harbe kâdir askerî tâ'ifeleri ve ahâli-yi beldezâr ve zâhireleri ile kadîmü'l-eyyamdan berû kal'a-ı mezbûre muhâfazasına me'lûflar ve me'mûrlar olub ve vakt-i ızdırabta ve serî'an hazırdan ve ahâli-i kal'anın imdâdlarına şitâb iyledikleri müsinn ve ihtiyârımızın ve emr-î muhâfazada vukûf-ı tâm olanlarımızın ma'lûmlarıdır mu'tad-ı kadîm üzere livâ-ı mezbûrda vâkı'a kazaları mütesellimleri voyvoda ve serdârları ve darb ve harbe kâdir askerî tâ'ifeleri --- ve zahireleriyle dikkat-i ihtiyacımızda serî'an imdâd ve muhâfazaya şitâb iylemeleri bâbında müceddeden bir kıt'a emr-î âlişânım südûr-u bi'l-iltimas kaza-i mezbûr naibi mûmâ ileyh ----inhâ ve bu sûrette mukaddem hizmet-i muhâfazaya me'mûr olan üç yüz neferin Menemen mukâta'ası malından mu'ayyen olan şehriye beş yüz kırk yedi buçuk guruş ta'yînât bahaları seksen beş senesi muharremi gurresinden kat' olunmak iktizâ iylediğini ol havâliden âvdet iden ruznâmçe Mustafa'nın zîde mecduhû i'lâm ve inhâ itmekle i'lâm ve istid'a olunduğu üzere neferât-ı mezbûrenin mukâta'a-yı merkûme malından mu'ayyen olan ta'yînât bahaları seksen beş senesi muharremi gurresinden itibâr ile kat' olunmak üzere başmuhasebeye kayd ve ilâm-ı hâl siyâkında başka başka ve kal'a-i mezbûre muhâfazasıçün istid'â olunduğu vech üzere başka başka emr-î şerîflerim verilmek bendehü iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l- fi'il rikâb-ı hümâyunum defterdârı Elhac Ömer ---- dâme uluvvuhû telhîs

mûcibince başmuhâsebeye kayd olunub kal'a-i merkûme muhâfazasında istihdâm ittirilmek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüb def'-i neferât-ı mezbûrenin mukâta'a-yı merkûme malından mu'ayyen olan ta'yînât bahaları seksen beş senesi muharremi gurresinden itibâr ile kat' olunmağla vech-i meşrûh üzere şerefyâfte südûr olan işbu emr-î şerîf-i âlişânımın mazmûn-ı münif birle âmîl olub hilâfına rızâ ve cevâz göstermeyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Fi 13 Cemâziye'l-evvel sene 1185.

Mûcibince vezir müşârûn-ileyh tarafından buyuruldu, sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd

Defter-i Livâ Saruhan Be makam İslambol el-mahrûse fî 6 Cemaziye'l sütürân-ı Mehar Ahir Sene 1185.

250

s.17-h.23

Mefârü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l fezâil ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazaların kadıları ve naibleri zîde fazluhû ve kıdveti'l emâcid ve'l-a'yân Saruhan Sancağı mütesellimi ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan kâimakâm kethüdâsı kâtib-i hülefâsından Mehmed Sâdık zîde mecduhûmâ mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân ve zâbıtân vesâ'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki birkaç seneden berû dîn-i devlet-i aliyye ebediyyetü'l-istimrâriye sü'i-kasd ile izhâr-ı tuğyân iden küffâr mezi'ed? kurranın memâlik-i islâmiyeye vâkî' olan hümâyûnum hisâretlerine binâ'en müdâfa'a ve ahz-ı şâr kaffe-i---- imân-ı farz-ı 'ayn olub ânâ 'inâyet cenâb-ı hazret rabbü'l- müste'an ---------- eyyâde? nusret-i nüvvâb hazret-i resûl hüdâ'l-aliyye efdâlü's-salâvât ve't-tahayâ zîde sayesinde tecemmü ve ihzâr idecek esnâf-ı asâkir-i encüm-ü iş'ârıyla mütevekkilen Allallâhü'l-vâhidü'l-kahhâr cânib-i küffâr tevcîhi ve azîmet-i mukarrer olmağın binâ'en aleyh nevrûz-ı firûz dühûlünde ordû-yı hümâyûnunda mevcûd bulunub iktizâ iden zahayir ve mühimmât-ı seferîye naklinde ve hidmât-ı sâ'irede istihdâmçün buna girdükleri günden

hizmetde olduklarınca ber-vech-i mu'tâd lâzım gelen ücretleri sarban bâ'is-i yedinden virilmek şartıyle mevkûfâtından ihrâc olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter-î mûcibince sene-i sâbıkı üzere Saruhan Sancağı'ndan iki yüz elli mehâr mekkâri develeri ihrâc-ı tertîb ve fermânım olmağla işbu emr-î âlişânım ısdâr ve mübâşir mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim mûmâ-ileyhim vesâ'irelersiz bu husûsa cümleniz gönül birliği ile ol mikdâr mekkâri develerinin cümlesi buna elverir cümle sâkile? mütehammil tuvana ve havut ve çuval ve urgan vesâ'ir âlât ve besâtları tekemmül olmak şartıyla tevzî' ve tedârik ve vakt-i zamâniyle ihrâc nevrûzdan mukaddem ordû-yı hümâyûnuma irsâl ve îsâli sizlerden matlûb-ı hümâyûnum olmağla ma'azallâh-ı te'alâ sene-i sâbıka üzere ednâ mertebe tekâsül afv ve tenzîl ve mu'âfiyet serbestiyet es'âsı vesâ'ir bahaneyle ta'allûl ve muhâlefet iderler olur ise işbu sefer hümâyûnuma 'âle'l-ittifâka imdâd ve i'ânet lâzîme-i gayret-i diyânetten olduğu cihetten o mâkûle te'hîr ve terâhiye sebeb ve illet olanlar her kim olurlarsa hâl ve şanlarına göre bilâ tevakkuf ve te'dîb ve güşmâl vesâ'ir muceb-i ibret olacaklarını ifâde ve tefhîm iyleyüb bahâne itti emirde muktezâ-yı hâl-i fikir ve mülâhaza ve o misüllü ta'tîl mühimmât-ı seferîyet zımnında mezkûr olan a'idâ't-ı serîreye mazhâr olmakdan hazer ve mücânebet birle seksen altı senesine mahsûben müretteb ve matlûb olan ol mikdâr mekkâri develeri mükemmel takımlarıyla vakt-ı zamânıyla tevzî' ve vakt-i mu'ayyende mevcûd bulunmak üzere mahalline kayd içün bilâ tevakkuf ve ta'ahhüd i'lâmlarını ordû-yı hümâyûna irsâl ve hilâf rızâ-ı hareket veyâhûd 'afv ve tenzîl dâ'iyesiyle i'lâm ve istid'âya ictirâ olunur ise ol babda gelen i'lâmlara bir dürlü amel ve itibâr olunmadığından gayrî mübâşir mûmâ-ileyh tarafından gelürse der-akab-ı mübâşeretten 'azl ve nefy ve yedine ahz-ı mukaddem ve mübeşşirim? mübâşir ta'yîn ve eğer hükkâm ve zâbıtân vücûd-ı ahvâli taraflarından zuhûr iderse onlar dahî vârid? diyârlarından tard ve te'dîb ile temşîn karh? ikram olunacağını yakînen ve tahkîken bilüb ânâ göre tevzî' ve ihrâcı husûsuna ale'l- ittifâk ihtimâm ve dikkat iyleyesiz ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer mazmûn emr-î şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından sen dahî tevakku' ve mübâ'adet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte südûr olan işbu emr-î şerîf-i celili-şân vâcibü'l-imtisâl lâzimü'l ittibâ'ımın mazmûna itaat makrûnuyla âmîl olub

hilâfıyla vâz'-ı hareketten begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmü'l-aşer min şehr-i Cemâziye'l-âhir sene hamse ve semânîn mi'e ve elf

Sahra-yı Babadağı

s.17-h.24

Defter oldur ki bâ 'avn-ı inâyet bârî ve tevfîk-i samadânî işbu sene-i mübârekede Moskov Keferesi üzerine ----olan sefer-i hümâyûn nusret makrûnda mevcûd-ı asâkire iktizâ iden zahair ve mühimmât-ı sa'ire tahmîliçün Saruhan Sancağı Kazalarında bâ-fermân-ı âlişân matlûb şehrîyâri buyrulan iki yüz elli mehâri mekkâri devesi mükemmel raht ve havut ve çuval ve urgan ve âlât-ı sa'iresi sâbık-ı mukâyeseyiyle medine-i Mağnisa sicillâtında mestûr ve mukayyed olduğu üzere bi'l-cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ-i ma'rifet ve ba-ma'rifet-i şer' sancağ-ı mezkûr kazâlarına tevzî' ve taksîm olunan esterân defter-i budur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fi yevmü's-sâlis aşar ve min Şevvâlü'l-mükerrem sene 1185

Kaza-i Menemen	Kaza-i Nif	Kaza-i Turgutlu	Kaza-i Manisa
Katır re's 27	Katır Res 1	Katır re's 16	Katır re's 47
Ayak 3		Ayak 2	
Kaza-i Ilıca	Kaza-yı Kayacık	Kaza-i Akhisar	Kaza-i Mendehorya
Katır re's 1	Katır re's 7	Katır re's 20	Katır re's 3
Ayaklık 21.5		Ayak 2	Ayak 1
Kaza-i Adala	Kaza-i Gördük	Kaza-i Mermere	Kaza-i Focalar
Katır re's 19	Katır re's 13	Katır re's	Katır re's 3
	Ayak 3	Ayak 3	
Kaza-i Borlu	Kaza-i Gördes	Kaza-i Temürci	Kaza-i Güzelhisar
Katır re's 3	Katır re's 27	Katır re's 34	Menemen

Ayak 1 Ayak 2 Katır re’s 10

Ayak 1.5

s.18-h.25

Ordû-yı hümâyûnda mevcûd bulunub zahair ve mühimmât-ı nakl ve tekmîl ve hidemât-ı sa’yrede istihdâm olunmak içün Saruhan Sancağı’ndan iki yüz elli mehâri mekkâri devesi ihrâc ve tertîb olunub nevrûz-ı firûzdan mukaddem ordû-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak bâbında sancağ-ı mezkûrdan vâkî’ kazâların kadılarına hatta ba isti’câl-i hâvî emr-î âlî sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Hurrire fi Şevvâl sene 1185

Sâdânzâde Esseyid Ali Efendi şerefesinde

s.18-h.26

Umdetü’s-sa’adeti’l-kirâm Mağnisa ve Nif ve Ula ve Mendehorya ve Güzelhisar kazalarında kaimakamları ba’de’t-tâhiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene hamse ve semânîn ve mi’e ve elf şevvâlü’l-mükerrem ışrîsinden kemâkân kaza-i mezbûr kaimakamlığı tarafımdan cenâbınıza ibkâ olunmuştur gerektir ki sâ’dât-ı kirâma i’zâz ve ikrâm idüb üzerlerine şer’an sâbit olan ahkâmın ma’rifetiniz ile hüsûl pezîr olmasına ikdâm ve bundan akdem cenâbınıza virilen tevcîh-i mektûbunda muharrer olan kuyuda mürâca’at idüb şevketlü muhabbetlü kerâmetlü padişâh-ı islâm Abdullah te’âlâ ---- iyâzen ile’l-yevmü’l-kıyâm hazretlerinin devâm-ı ömür ve devletleriçün sa’adât-ı kirâmın ve da’avât-ı hayriyelerin isticlâb idüb beher-i emirde şer’-i şerîfe imtisâl ve inkıyâd ile mazhâr-ı şefâ’at hazret-i seyyidü’l-enâm-ı aliyye efdâlü’l-tehiyye ve’s-selâm--- kelâm

El asr Esseyid İbrahim Başayiş------.

s.18-h.27

Mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma’adini’l-fezâ’il ve’l-kelâm Anadolu’nun sağ kolu yemin ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî’ kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân ocaktan sürici mübâşiri ta’yîn olunan serturnacı zîde mecduhû ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân kaza-i mezkûreleri dergâh-ı mu’allam yeniçerileri serdârları ve a’yân-ı vilâyet ve iş erleri ve ocak ihtiyârları zîde kadruhûm

tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki düşmân-ı dîn-i hazlen? karîn olan Moskov Keferesi lâ'în nakz-ı ahd ve memleket-i islâmiyeye sü'i-kasd iylediği sâbit olmaktan nâşî ve câhid vâfî sebilillah fermân-ı azîmü'ş-şânı muktezâsınca üzerlerine sefer-i hümâyûn birle ikâmet-i ahkâm-ı gâzâ ve def'-i müfsitleri içün bezl-i miknet ve tedmîr edâ olunmak şer'an ve kavlen icâb ve iktizâ iylediği hasebiyle geçen senelerde deb-i? devlet ve mu'tâd-ı saltanat üzere tertîb ve etrâf ve eknâftan cem' ve techîz olunan asâkir-i mensûre sâ'ye-i ilm hazret-i resûl-i ekrem-i aliyyü's-selâmda mükemmel edevât-ı harbiye ve levâzamât-ı kaviye ile küffâr-ı haksâr üzerlerine ihâle ve tesyîr olunub öteki sene Han Tepesi ve Hotin Kal'ası ve geçen sene Nehir-i Tuna'dan öte Gülbaş nam mahallerde mukâtele olundukda evvelki sene bir gün bahaneyle bilâ mûceb Hotin Kal'ası ve Eflak ve Boğdan misüllü memleketleri terk ve tevfîkan avdet ve geçen sene mukâbele ve ibtidâ'-ı cenk ve mukâtelede küffâr-ı haksâra yüz tutmuş iken mir-i tâ'ifesi firâr ve anlara ta'biyetleriyle? kuvvet-i kalb-î mü'minîn 'ad olunan piyâde ehl-i meteris dilâverleri def-i 'inâyet perverdegâna ümitvâr ve selef gaziler misüllü meterislerinde kânem bünyân-ı mersûs müfâdiyle kâ'im ve pâyedarlık ve merâsimine ri'âyet ve sabır ve gayret itmeyüb ma'azallâh-ı te'âlâ rugerdân ve perişân olduklarından sonra Tuna-yı uhûr ubûr idenler dahi vâcibe-i zimmet diyânetleri olduğu vechle sancağ-ı resûl-i kiberâya-yı aleyh ezkiyü'z-şahayâ-yı muhâfazaya bakmayub vilâyetlerine 'avdet ve bu güne sû-i ted bîr ve taksîratları sebebiyle bunca kal'a ve bukâ-ı mülûkâne-i eyâdî-î küffardoz haksâra girifdâr olub ba'dekân mekân mehan-ı?'inâyet-i yezdân ile yine telâfî mehata? mübâderet ve bu sal-i meymenet istimâlde dahî masârıfât-ı kesîre ve tedârikât-ı azîme ile kemâkân cem' asâkir ve celb-i zahayir olunub hasbe'l- iktizâ' ve dîn-i cânibinden serasker zafer-i rehber mâ'iyetiyle mertebe-i asâkir nusret müzâherenin bâ tevfîk hemedânî fevz ve fütûhatle karşu taraftan vürûdların müterakkıb ve bu taraftan dahî ittihâz-ı fırsata tavakkûf üzere iken teneffür-i asâkire bâ'dî bir sıklet ve bir alet ve kalet yoğken ve her dürlü levâzımât gerek hassa elhâc nân azîz ta'yînât ve envâ'-ı me'kûlât ve meşrûbât mübâh ve mebzûl iken bu kere dahî vârid olan asâkir-i mensûrenin ekserîleri haftasına kalmayub haftaya firâr ve men' ve ircâlarına ikdâm olundukça dahî göre göre firâra ısrâr ve kadimden ordû-yı hümâyûnumda bulunan cünûd- gayr-î mensûre?dahî îrâs ihtilâl itmeleriyle eğerce bu husûsta rûz-ı kasımdan evvel bilâ izn-i fermân bu ma'kûle firâriler

itmen ve günahkâr oldukları şer'an vâzh ve âşikârdır ancak bu misüllü hilât nâmerziyeden tövbe ve istiğfâr ve selef gâzilerince itmâm-ı hizmet-i gazâ ve cihâd itmeksizin

s.19-h.28

Fîmâ bâ'de 'avdet ve firâr itmemek şürûtına teşebbüs olunub sıdk-ı hûlûs ile fî sebilillah gazâ ve cihâd ve düşmân-ı dînden ahzşâr ve feth-i husûn ve bîlâ zimmetlerine sefer-i hümâyûn zafer makrûn padişâhî emr-i muhakkak olmağla ve katlü'l-müşrîkîn kâffe kemâ-yükâtilü neküm kaffe hükm muktezâsınca mukâ'tele-i müşrîkîn fârizîye-i zimmet kaffe-i mücâhidîn olunduğuna binâ'en kazâ-i mezkûrelerinde sâkin-i harp ve darbe kâdir yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân-ı acemî ve kul oğlu bahadurlu sâfî piyâde ve tammii ıs-sılâh olmak üzere ale'l-umûm serdârları bayraklarıyla ve atîk Serdengeçti Ağaları ve alemdârları dahî bir ferdi gerüye kalmamak şartıyla ittibâ' ve levâhıklarıyla sefer-i hümâyûnuma me'mûrlar olub cümlesi evvel bahar-ı hüceste âsâr nevrûz-ı firûzdan evvelce yerlerinden ve yurdlarından hareket ve gelüb ordû-yı hümâyûnumda sâye-i himâvâye hazret-i risâlet penâh gâyet mevcûd bulunub mevâcib-i diyânet ve lâzıme-i zımmetleri üzere sabır ve sebatla cenk ve cihâda iftihâm ve 'avn ve 'inâyet rabbe'l- izzet ile a'dâdan ahz intikam ve i'lâ-yı kelimetullah ve tekmîl-i namûs-ı islâm olunmasına gayretü'l-kelâm iyleyüb asâkir-i mensûre-i mezkûrenin ihrâc ve sevk ve irsâllerine her mû'în ve muvahhid ve bâ husûs her vilâyetin hâkim ve zâbıt ve iş erleri bâ iltizâm cedd ve ihtimâm ve izhâr gayret-i islâm iylemeleri bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmadığı vusûlünde gerektir ki vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-î 'âlî mûcibince amel ve hareket ve siz ki Molla Mevlânâ vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz cümleniz bu emr-i celîl-i vâcibü'l-imtisâl ve lâzımü't-ta'cîlde ittifâkâne icrâ ve infâzına dikkat ve müfadınca tavâife askerinin ihrâc ve tesyillerine iş'âr nakdine kudret ve mübâşir mûmâ-ileyh i'ânet ve kazâ' ve kasabât ve kurranızda tavâif-i askeriyyeden olanları bir ve ihtiyar ve amel mande ma'adâların umûmen ve sefer-i hümâyûnuma tesyîr ve cümlesi vakt-i mezkûr ordû-yı hümâyûnuma vürûd isbât-ı vücûd itmeleriçün bezl-i mechûr iyleyüb zinhâr ve zinhâr darb ve harbe kâdir tavâ'if-i mezkûreden bir ferdî ber-takrîb alıkomayub himâye ve gazâdan men' iylemekden begâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz ve siz ki mahâl-i mezkûre serdârlarısız mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle serdâr bayraklarınızı küşâd ber-vech-i mu'tâd-ı kadîm ve kazâ' ve kurrâ ve kasabanızda mevcûd cünûd ve nusret-i mev'ûdun zikr olunduğu minvâl üzere şürût-ı mezkûre ile cümlesiz cem' ve bayraklarınız

altına alub der-akab-ı hareket ve vilâyetinizde ve karyelerde ve yollarda meks ü ârâm ve ferd ve uhdesiz ve neferâtınız zulm ve te'addî iylemeyüb ve ittirmeyüb doğru yollardan savb-ı me'mûrenize müsârâ'at ve yollarda ayak sürmekten ve sû'-i harekâttan ve tarlaları bastırmaktan ve hayevânetinize yedirmekten begâyet ictinâb iyleyesiz ve sen ki sürücü mübâşiri mûmâ-ileyhsiz ve senden gayri vechler gayret ve cemiyet ve dîn-i devlet-i aliyyemde Saruhan'a hizmet ma'mûl olmakdan nâşî bu hizmet-i azîmeye ta'yîn olunmuşsundur imdi zikr olunan mahâl ve memleketlerde bir saat evvel varub serdârları bayraklarını küşâde ve şürût-ı mezkûre üzere her kazâdan matlûb olan asâkire-i mensûreyi ihrâc ve vakt-i mezkûrda cümlesiz ordu-yı hümâyûnuma irişdirmeye dikkat ve ziyâde sa'y ve müsârâ'at iyleyüb ve bu emrin ma'azallâh-ı te'âlâ hilâfıyla âdem-i tenfîz ve icrâsına kaimakam her kimler muhâlefet iderse ahz ve kal'a bend ve icrâ-yı mücâzatları içün isim ve resimleriyle keyfiyetlerin arz ve i'lâm ve bizzat kendin varmadığın mahallere mâ'iyetine me'mûr kul çavuşlarıyla sûret-i emr-î âlişânımı irsâl ve cümlesini hâb-ı gafletten bidâr ve bu sene-i mübâreke-i sâbıkalara kıyas iylemeyüb ve -----ve hamiyyet ve izzetleri ele alub hasbeten fî sebilillah gâzâ ve cihâda azimetlerin teşvîk ve bir gün evvel cümlesini ve ol diyârlarından ihrâc ve ardların alub tesyîre mübâderet ve her kazâdan ihrâc olunan asâkiri mikdâr ve kemiyetlerinin i'lâm-ı ahz ve -----itmâm-ı hizmet ve ordu-yı hümâyûnuma îsâle müsâra'at birle sermû-yı tâb'-ı dünyâ sevdasında olmayub iğmâz ile ihmâlden gâyetü'l-gâye hazer iyleyesiz deyü iftihârü'l-umerâ' ve'l-ekâbir bi'l-fi'il dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağası olan Süleyman Ağa dâme uluvvuhû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte südûr olan fermân-ı celîli'l-kadrim ve ağa-yı mûmâ-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince amel ve hareket iyleyüb hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Tahrîren fî evâil-i şehr-i Şa'banü'l-muazzam sene 1185 mûcibince mektûb-ı Ağa-yı yeniçeriyân-ı dergâh-ı âlî sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Be-yurd-i Hacıoğlu.

s.20-h.29

Defter oldur ki işbu binyüz seksen beş senesinde sefer-i hümâyûn nusret makrûnda mevcûd asâkire iktizâ' iden zâr-u zahair nakliçün Saruhan Sancağı Kazalarından bâ-emr-î âlî matlûb olan ikiyüz elli mehâri mekkâri devesinde Mağnisa Kazasına isâbet iden kırk yedi mehâr deve kıtmîr üç bin elli beş guruş kapusuz levandât içün hatt-ı hümâyûn getüren tatar hizmet on guruş hazîne-i âmireye bâ-tezkere cebelü ücreti altı guruş Aydın tarafından zühûr iden hazîne-i âmireye bargir ücreti bâ-tezkere kırk guruş hazîneye ta'yîn olunan dört nefer cebelü ücreti on iki guruş bayrağı küşâdçün ta'yîn olunan serturnacı ağaya iktizâ' iden bargir ücreti bâ-tezkere kırk altı guruş Kaftan Ağasına menzil bargiri ücreti bâ-tezkere otuz dokuz guruş deyü isti'câlçün gelen tatara hizmet on beş guruş başbaki Mustafa Ağaya bâ-tezkere menzil bargiri ücreti kırk guruş mekkâri devesi Sâdık Mehmed Ağanın konak masrafı içün bâ-tezkere defâ'atle yüz otuz guruş hazîneye bâ-tezkere dört nefer cebelü ücreti on iki guruş def'a bâ-tezkere cebelü ücreti dokuz guruş Cihânzâde tarafından zühûr iden hazîneye menzil bargir ücreti bâ-tezkere yirmi altı guruş ocak çavuş yediyle vürûd iden hazîne-yi âmireye bâ-tezkere menzil bargiri ücreti seksen bir guruş silâhşör şehrî yârîye bâ-tezkere menzil bargiri ücreti elli bir guruş def'â Cihânzâde tarafından zühûr iden hazîneye menzil ücreti kırk sekiz guruş hazîne-yi mezkûreye ta'yîn olunan cebelü ücreti on iki guruş Foça Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan mübâşire masraf on beş guruş ulaklar rükûbçün iktizâ' iden menzil ücreti bâ-tezkere elli iki guruş def'â cebelü ücreti on iki guruş menzilci Hüseyin Ağaya imdâdiye bâ-tezkere yüz guruş menzilci mezbûre-yi imdâdiye şâîr bahası bâ-tezkere iki yüz yirmi beş guruş def'â menzilci mezkûre-i imdâdiye dokuz re's bargir akçesi iki yüz yetmiş iki buçuk guruş umûr-ı belde içün Âsitâneye irsâl olunan imam efendilere harc-ı râh yüz on guruş def'â deve mübâşiri Ağaya muhtesib Hüseyin Ağa birle masârıf otuz beş guruş kaldırım ve köprü tamirçün Mütesellim Ağa yediyle olan masârıf iki bin iç yüz dört guruş Mütesellim Ağanın deyn hesâbınca akçe fâ'izi üç yüz guruş Emlâk Nâhiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi elli guruş Düğlek Karyesi imdâdiyesi on beş guruş Karaköy Karyesi imdâdiyesi on guruş Ahmed Paşalu Karyesi imdâdiyesi on guruş Recâi Mahallesi imadâdiyesi yirmi guruş harc-ı mahkeme iki yüz elli guruş harc-ı i'lâmât iki yüz elli guruş kethüdâiye yirmi beş guruş hüddâmiye yirmi beş guruş kalemiye otuz guruş kaydiye beş guruş Kâtib Efendilere on guruş muhzırıye sekiz guruşuna fi haysü'l-mecmû' yedi bin sekiz yüz otuz beş guruşa bâlîğ olmağla meblâğ-ı mezbûr şehr ve kurranın

hânelerine cümle ma'rifeti ve ba ma'rifet-i şer' tevzî' ve taksîm olundukda beher haneye on ikişer guruş beşer pâre isâbet itmekle defter-i tahrîr ve tahsîlçün mütesellim Saruhan umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân saadetlü Elhac Halil Ağaya îtâ olundu.

Hurrire fi'l-yevmü'l- --- aşer min Zi'l-hicceti'ş-şerîfe li-sene hamse ve semanin ve mie ve elf.

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 10	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11,5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4.5

Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 4.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1.5	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Sakalar Hane 2.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 3
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4	Mahalle-i Bektâşî-i sagîr Hane 11.5		

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi Hane 10.5	Gökçe Karyesi Hane 9	Kalemli Karyesi Hane 1	Ahmed Paşalu Karyesi Hane 1	Baytara Karyesi Hane 1

Sakarkaya	Paşa	Büknüş	Memiler	Aydınlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 12	Hane 3	Hane 4	Hane 1	Hane 1

s.21

Dere	Sarı Çamlı
Karyesi	Karyesi
Hane 7.5	Hane 2.5

Süleyman Obası	Kepenekli	ÜçHavlu	Arabacı Boz	Aşık
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2

Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4

Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane

NAHİYE-İ BELEN

Nefs-i Belen	Alaybeyli	Gümülceli	Beşir Ağa Çullusu	Sinirli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 2	Hane 6	Hane 2	Hane 5

Saruhanlı Karyesi Hane 3	Tatar Karyesi Hane 2	Akça Pınar Karyesi Hane 2	Karaköy Karyesi Hane 3	Ahmedli Karyesi Hane2.5
Karaoğlanlı Karyesi Hane 2.5	Çobanisa Karyesi Hane 3	Ermanas Karyesi Hane 21	Aladılar Karyesi Rub 2	Karasıllı Karyesi Rub 2
Çonkara Karyesi Rub 2	Elhac İbrahim Karyesi Rub 1	Selimşâhlar Karyesi Rub 2	Geri Karyesi Hane 1	

NAHİYE-İ EMLAK

Sırtlanlı Karyesi Hane 3.5	Eğri Dere Karyesi Hane 1.5	Evrenos Karyesi Hane 2.5	Siğetli Karyesi Hane 1.5	Kaya Pınar Karyesi Hane 2.5
Uncu Boz Karyesi Hane 4	Manastır Karyesi Hane 2	Penpecik Karyesi Hane 3	Tekeliler Karyesi Hane 3	Kara Ali Karyesi Hane 2
Bargir Karyesi	Kersen Karyesi	Dâye İli Karyesi	Çaltı Karyesi	Değirmenderesi Karyesi

Hane 30	Hane 1	Hane 4	Hane 3	Hane 4
Selendi Karyesi	Düğlek-i sagîr Karyesi	Düğlek-i kebîr Karyesi	Dere Karyesi	Kafirboz Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURTDAĞI

Çalışlar Karyesi	Eğri Karyesi	Yazıcı Çullusu Karyesi	Dibek Alanı Karyesi	Sarma Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1
Dellâklar Karyesi	Yağcılar Karyesi	Sarı Nasuhlar Karyesi	Yörukân-ı Şomar Karyesi	Çiftlig-i Bâlâ Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3
Çiftlig-i Süleyman Karyesi	Kaba Ağaç Karyesi	Çamlıca Karyesi	Osmancalu Karyesi	Mamaklı Karyesi

Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1
Orta Karyesi	Siyetli Karyesi	Uzun Hasanlar Karyesi	Akça Ma'a Çıtak Karyesi	Çekeler Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3
Durasıllı Karyesi	İlyaslar Karyesi	Belen Karyesi	Kartallar Karyesi	Dazyurt Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli Karyesi	Kara kılıçlı Karyesi	Davudlar Karyesi	Bereketlü Karyesi	Karasıllı Karyesi
Rub 2	Hane 2	Hane 1	Rub 1	Rub 2
Muslu Karyesi	Örencik Karyesi	Kara Ahmedli Karyesi	Maldan Karyesi	Çukur Karyesi
Rub 1	Hane, rub 1	Hane 1	Hane 1, rub 2	Rub 2
Kazaklar Karyesi	Elhac Musa Karyesi	Kara Veliler Karyesi	Ahadlar Karyesi	Kayalılar Karyesi
Rub 2	Rub 2	Rub buçuk	Hane 1	Rub 2
Derziler	Ömerler	Kapukaya	Yunuslar	Erkeçli

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub 1	Rub 2	Rub 1	Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler	Kalabak	Temurcular	Dere	Köseler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 1	Rub 3	Hane 1	Rub 2
Seklik	Sarılar	Öksüz Aliler	Elmacılar	Sarı Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Hane 2	Rub 2	Rub 1
Pınar	Yenice	Asmacık	Sakallı	Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 3	Rub 1	Hane 1	Hane 1	Hane 1.5
Recepli	Avunduk	Kara Haliller	Koca	Bekirler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Rub 3	Rub 2	Rub 1
Hacılar	Bostanlık	Süngüller	Tavuk Çukuru	Uzun Hamzalar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub buçuk	Hane 1	Hane 1	Rub 3

Balabanlar Karyesi Hane 1	Öksüzler Karyesi Hane 1, rub 3	İsmailli Karyesi Hane 1	Bayramşah Karyesi Hane 1	Ma'ruflar Karyesi Hane 1

Çerdin

Karyesi

Rub 3

s.22.-h.30

Şerî'at şi'ar Mağnisa Kadısı Efendi zîde fazluhû ba'de's- selâm inhâ olunur ki taht-ı kazânızda Serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l akrân beşinci bölüğün Mahmud Ağa zîde kadruhû Serdar nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur. İnşâ'allah-u te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûme-yi kazâ' merkûmun serdârlığı ile kıyâm ve öteden berû ola geldiği vechle zabt-û rabtı hususuna ve i'ânet ve ihtimâm iyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ'-i mezkûr Serdarlığı sana tefvîz olunmağla gerektir ki kâ'ide-i kadîm üzere zabt -u rabt ve vâkî' olan haşerâtı def ve tanzîm-i bilâd ve terfîh-i hâl-i 'ibâda bezl-i kudret iyleyesiz ve kazâ'-i mezkûrda mûkîm ve misâfir Yeniçeri ve cebeci ve tobçu ve tob arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdar ve zâbit bilüb sözünden dışara varmakdan harc-ı vâzî'-u hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrunı şer-î şerîf ve kânûn-ı kadîm ve emr-î münîfe tatbîk ve tavâ'if-i merkûmeden bilâvâris ma' rûf fevt olanların ma'rifet-i şer'iye metrûkâtların zabt ve sûk-ı sultânide ve fürûht ve hâsıl olan nükûdunu cânib-i beytü'l-mâl içün ocak tarafına getürmeğe dikkat ve sükkân-ı vilâyetin emn ve rahâtlarına ba'îs-i harekâta meşkûre sa'y olub mûceb-i mektûbla âmîl olasız.

Tahrîren fî muharremü'l- kirâm li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf Süleyman Ağa Yeniçeriyân-ı dergâh-ı âlî .

s.22-h.31

Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunub zahâ'ir ve mühimmât nakl ve tahmîl ve hidemât-ı sâi're istihdâm olunmak içün Saruhan Sancağı'ndan iki yüz elli mehâr mekkârî deve tertîb ve ihrâc olunub nevrûz-ı firûzdan mukaddem ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak bâbında sancağı mezkûr kazâlarının kuzat ve nüvvâbına ve mütesellimîne vesâ'ire hatt-ı ba isti'câli hâvî emr-î âlî sâdır olduğu işbu mahâlle kayd şûd.

Fî 14 Şevvâl sene 1185 mûcibince mektûb-ı hazret sadr- sâdır olduğu işbu mahâlle.

s.22-h.32

Vech-î tahrîr-i hurûf oldur ki berât-ı âlişân iştirâken mutasarrıf olduğum Sarûhan Sancağı mukâta'ası nısf-ı sümün hisse ve ber-vech-i iltizâm uhde-i ferd olan müştereklerimizin hisselerini işbu bin yüz seksen altı senesi muhârremü'l-harâmî gurresinden sene-i mezbûre zi'l-hiccesi gâyetine gelince yine zabt u rabt iylemek üzere işbu tâlib ve râgıb olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Elhac Halil Ağa zîde mecduhûye otuz beş bin guruşa der'uhde ve iltizâm mûmâ-ileyhe def ber-vech-i tahrîr iltizâm ve kabûl itmekle livâ-i mezbûre hâsıl kayd olunan rüsûm-i kışlak ve yaylak ve dem-i öşr ve beytü'l-mâl- âmme-i hassa ve yâve ve kaçkûn ve resm-i aruzhâne? ve ---degân ve salb-ı siyâset ve cürm-i cinâyet ve bâd-ı hevâ vesa'ir kaçkûn rüsûm' kadîmden olageldiği üzere zabt ve rabt ve ahz u kabz olunub sancağı mezkûr fî külli'l-vücûh serbest olmağla öteden berû şürût-ı serbestiyet ve kâ'ide-i (tahrip olmuş) ri'âyet olunarak tevcîhle zabt ve rabt olunagelmiş ise Ağa-yı mûmâ-ileyh def' ol vechle zabt ve rabt ve ahz ve kabz idüb şürût-ı berât-ı âlişân mugâyir taraf-ı aherden müdâhale ve ta'arruz(tahrip olmuş) olunmaya

Tahrîren fî't-tarîhü'l-mezbûr

El'asr Abdülkerim Hazret Emin ve (tahrip olmuş)

s.23-h.32

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesi mâh-ı muhârremü'l-harâmî gurresinden altı ay tamâmına değin gıbel-i devlet-i 'aliyye mesned bîzâr vüzerâ-yı izam-i cânib müşirânelerinden medine-i Mağnisa'ya âmed şüd iden ulakların rükûb-ı nüzûllerinde bilâ tavakkuf tuvana bargirleri ile menzilcilik hizmetini edâ idüb medine-i mezbûre tahrîk-i likâm gayret iden vüzerâ izâm-ı hazerâtına iktizâ' iden menzil bargiri hazîne-i âmire naklinden ma'adâsını virüb ahâli rencide olmamak üzere iki bin iki yüz elli

guruş ücret kuluyla Hüseyin Ağa bi'l-cümle a'yân ve eşrâf ve eimme hutebâ ma'arifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' menzilcilik ibkâ olundukda ol dahî kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya taahhüd itmekle meblâğ-ı mezbûr şehr-i Mağnisa'nın hânelerine tevzî' olundukda beher hâneye yedişer guruş beşer pâre isâbet itmeğin defter-i tahrîr ve tahsîlçün hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi umdetü'l-a'yân sa'adetlü Elhac Halil Ağaya itâ olundu.

Tahrîren fî gurre Muhârremü'l-harâm li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf .

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 31	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 4	Mahalle-i Aliağa Hane 10
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4.5

Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1	Mahalle-i Narlıca Hane 3	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1.5	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Sakalar Hane 2
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 3
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4	Mahalle-i Bektâşî-i sagîr Hane 11.5		

s.23-h.33

Vech-i tahrîr-i hürûf oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben uhde-i iltizâmımızda olan Saruhan Sancağı mimar başılığı mukata'ası mülhakâtından nefs-i Mağnisa ve Nâhiye-i Belen ve Nâhiye-i Palamud ve Nâhiye-i Yurt dağını sene-i sabıkı üzere işbu bin yüz seksen altı senesinin mâh-ı muharremü'l-harâmın ibtidâsından bir sene tamâmına değin bani kaffe-i ustaya ilzam olunub ol dahî minvâl-i muhârrer üzere iltizâm ve kabûl idüb bedel-i iltizâmı olan meblâğ-ı bi't-tamâm tarfımıza edâ ve teslîm iylediği

ecelden gerektir ki öteden berû ne minvâl üzere zabt olunageldi ise yine ol minvâl muhârrer üzere zabt iylemesi içün merkûm ustaya yedine işbu iltizâm temessükî zabt içün itâ olundu tarafımızdan ve taraf-ı âhardan ferd-i vâhid dahî dahl ve ta'arruz kılmayalar sene 1185

Halis ……. Ali voyvoda-i Saruhan hâlâ

s.24-h.34

Vech-i tahrîr-i hürûf oldur ki

Bin yüz seksen beş senesine mahsûben ber-vech-i mâlikâne-i Mağnisa'da vâkî' damga-yı tahmîs ve resm-i duhan ve hane mukâta'asının iki buçuk akçe hissesi uhde ve iltizâmımızda olmağla mukâta'-yı mezkûrîn sene-i mezkûreye mahsûb zabt ve iltizâmına tâlib ve râgıb olan kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Mustafa Ağa zîde kadruhûye der uhde ve iltizâm olmağla mûmâ ileyh dahî iltizâmı kabûl idüb bedel-i iltizâmın teslîm itmekle işbu zabt temessükî yedine îtâ kılındı. İnşâ'allah-ı te'âlâ sene-i mezkûrunun martı ibtidâsından şubat gâyetine değin zabt ve rabt idüb mukata'a-yı mezkûre ve tevâbî'inden hâsıl olan hâsılat ve rüsûmatın ahz ve kabz eyleyüb ber-mu'tad kadim zabt ola geldiği üzere zabt idüb tasarrufuna tarafımızdan ve taraf-ı ahârdan bir ferdi mânî' olmaya

Tahrîren fî

Halisü'l-Murad EsSeyid Elhac İbrahim mültezim-i mukata'a-yı mezbûr

s.24-h.35

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân ocakdan mukaddemâ sürücü mübâşiri ta'yîn olunan Serturnacı ve bu def'a isti'câl zımnında mübâşir ta'yîn olunan turnacıbaşı Osman Ağa zîde mecduhûma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve ocak ihtiyârları zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki bundan akdem zikr olunan sağ kol kazâlarında mütemekkinlerin sınuf-ı askerîyenin mecmûnın sefer-i hümâyûnuma me'mûriyetlerini müş'ir şerefsüdûr bulan emr-î şerîfin tevzî' mûmâ-ileyh ile irsâl olunalı müddet ve efred-i? mürûr ve şimdiye dek ordû-yı zafer bunca vusûlleri me'mûl iken henüz bir eser ve haber-i zühûr eyleyüb eyyâm-ı bahar dahî

takarrub a'da-yı dîn taraf (tahrip olmuş) hudûd-ı islâmiyeye hücûm ve ümmet-i muhammedî tazyîk iyledikleri cümleye ma'lûm ve asâkir-i mezkûrenin sevk ve tesyîrinden nâdân tekâsül-ü gayret-i dinîyeye menâfî ve bu emr-î ehemde ihtimâm iyleyenler indallah muâteb olacakları âşikâr ve üç senedir resminden ahz ve intikam mülâhazasıyla bî had ve bî nihâye hazâ'în mülûkânem sarf olunub hazar mihan ve meşak ile celb olunan cünüd-ı mevfûre müddet-i seferî tekmîl iylemeksizin rûz-ı kasımdan evvel avdet ve küffâr-ı haksârın bu kadar bilâd ve hukâıma istilâlarına badi olduklarına binâ'en fimâ ba'de bu gayretsizlik terk olunub gelecek cüyûş-ı deryâ-ı huruş emcihadda rızâ-yı esmâ ve şefâ'at peygamberi tahsîli na'ibi ve ahidet-i? öteden din üzere ahz-ı intikam irâde mukata'asıyla gelmeleri bi'd-defe'at ısrâr olunan evâmîr-î münîfimde te'kîd ve tenbîh ve yine bir dürlü müyesser olmayub --- ahkâm-ı şerîfimde münderic ayât-ı celîle ahadîs-i nebevîye kimesnenin sem'i intibâhına girmeyüb bu sene-i mübârekede tevârüd iden esnâf-ı öşriyye kemâfi's-sabık kasım hululûnden bir iki ay mukaddem livâ-i Serdâr enbiyâ-ı aliyye ezkiyü'l-hayâtının ve tenhâ düşmân-ı din civârında bırağub hazele-i müşrîkîn ordû-yı hümâyûnumun askerden hâlî kaldığını istima' ve asker-i menhûsesini İsmailden tobcu'ya imrâr ve andan makarr-ı ordû-yı zafer puye olan Babadağı sahrâsına hücûm ve istilâ ve gayr-ı mesbuk hasâret-i azîme iysâl iylediği âmme-i 'âlimyâne ma'lûm ve bu'âr ve melâlet-i kıyâmete dek dağ deyyân-ı senîyye ehl-i diyânet

s.25-h.36

Olduğu bî iştibah ve bundan sonra dahî irtikâb-ı betâ'et ile ağır ağır hareket hamiyyet-i islâmîye tahammül idecek ma'nî olmadığı zâhîr ----. İmdi hükm-i şerîfim vârid olduğu sa'at kazâ've kasabât ve memleketlerde sâkinlerin yeniçeri ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve gılmân-ı acemî ve tuvana kul oğullarını piyâde ve müselleh olmak üzere serdârları bayraklarıyla ve atîk a'yân ve alemdarânî tevabi'leriyle yerlü yerinden ihrâc ve mart duhûlünden evvel sâye-i livâ-i şerîfde mevcûd bulunub 'avn ve inâyet ve yezdânî ve ısrar saniye-i nebevî ile hazele-i müşrîkînden ahz-ı intikâm iylemek ve sînîn-i sâbıka misüllü vaktinden evvel bir ferd avdet iylememek i'lâ-yı kelimetullah sarf-ı makderet itmek şartıyla serî'an ve âcilen ordû-yı zafer-i rehinem cânibe sevk ve tesîrlerine ihtimâm nâm ve sa'y-i mâlâkelâm oluna deyü hâlâ dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri Ağası olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfâhham nizâmü'l-âlem Vezirim Süleyman Paşa edâmallâhû te'alâ iclâluhû tarafından mühürlü mektub virmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak

içün te'kid isti'câli mutazammın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ocaktan isti'câle me'mûr turnacıbaşı mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur bu hatb-ı cisim ve emr-î azimde sa'y ve dikkat kaffe-i mûhidîne ve ecneb-i zimmet olmağın siz ki kuzat ve nüvvâb ve sâ'ir mûmâ ileyhimsiz kazâ' ve kasabalarınızda birebir münâdiler nîdâ ittirilüb bilâde mestûr Yeniçeri dilâverleri vesa'ir ifrâd-ı askeriye kullarım ikâme-i ahkâm-ı gazâ ve cihâda sür'at iylemelerini ve marttan evvel sultan-ı serîr-i risâlet sallallâhû aleyhi vesellem hazretlerinin livâ-i nefarâna ihtimalleri sâyesine gelüb yetişmelerini tenbîh ve te'kid ve evvel bezl-i ordû-yı hümâyûnuma gelüb rızâ-yı meyamın iktizâ-yı şahânem tahsîl idenler da'vât-ı hayriye-i mulûkâneme mazhar olacaklarını cümleye tefhîm iyleyesiz el hâletü hâzihi kefere fecerenin? Tuna sâhillerinde kesreti ve asâkir-i islâmın müteferrik başka başka mahâllerde bulunmaları sebebiyle kıllet ve ----- olub hudûd-ı memâlik mahrûsemin mekâyid-i a'dâdan muhâfazası külli ısdara muhtac olduğu ma'lûmdur tenbihat-ı aleyhişahânem ile amel olub fî sebîlillâh gazâ ve cihâda niyet-i sâdıkasıyla müddet-i kalile zarfında ordû-yı hümâyûnuma dâhil olanlara nan ve ni'met-i mulûkânem helal ve hoş-güvâr ve dünya ve ahirette nâciler zümresine ilhâk ile berhürdâr olalar ve bu husûsunda irtikâb-ı tekâsül ve ihmal idenler dahî inkisâr kılıb padişâhâmeni mazhar olacaklarını bî şübhedir ve siz ki serdarlar ve zâbıtânsız mukaddem ve muahhar şerefbahşâ-yı südûr olan evâmir-i aliyyeme şürûtı üzere memleketleriniz asâkirini umûmen bayraklarınız tahtına cem' ve geceyi gündüze katarak ve iki konağı bir iderek ordû-yı nusretmakrûnuma vusûle acele ve şitâb idüb ve siz ki sürücü ve isti'câle me'mûr ve mübâşir-i mûmâ ileyhimasız emr-î celîli'l-kadrimi kasabât ve kazâ' ve imtisande? feth ve kırâ'et ve sâlifü'l-beyân cünûd-ı gayret ve -----? mesken ve menzillerinde ihrac ve sâye-i sancâğ-ı şerîfe irsâl ve tesyîrlerine ve işbu umûr-ı dînîyede muhâlefet ve te'hîr-i asâkire bâdî olanların tertîb cezâları meşrû' olduğu ecilden o mâkûleleri ahz ve kal'a-bend ve ism-î resimleriyle hakîkat hallerini i'lâm ve ba'de ne güne emrim olur ise icrâsına ikdâm ve sıdk ve istikâmet birle tekmîl-i me'mûrîyyte sa'y mâlâkelâm ve terâhî ve müsâmahadan gâyetü'l-gâye hazer ve ittikâ ---iylemeniz bâbında fermân-âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki :

s.25-h.37

Vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh şerefyâfte südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfından begâyet tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe itimad kılasız

Tahrîren fî evâhir şehr-i Ramazânü'l-mübârek li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf

Vesale fî 13 Muharrem sene 1186.

s.26-h.38

Mefâhirü'l kuzat ve'l-ekârim ma'adinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyete varınca vâkî' kazâların kuzatü'n-nüvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân zikr olunan kazâların askerî sınuf sürücü mübâşir ta'yîn olunan turnacıbaşı Osman Ağa zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahall-i mezkûre kazâlarının serdar ve a'yân ve iş erleri ve atîk serdengeçti Ağa ve alemdârları ve ocak ihtiyarları zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki imdâd-ı seferden berü Anadolu ve Rumili memleketlerinden cem' ve celb olunan tavâ'if-i askeriye düşmandan ahz-ı intikam ve tahsîl ve meram?-ı hizmet-i me'mûrelerin itmâm iylemeksizin bilâ fermân avdet iyledikleri sebebiyle rûz-ı kasımdan nice zaman evvel itîrâf muhâfaza ve ordû-yı hümâyûn asâkirden hâli kılmak hasebiyle küffâr-ı haksâr ittihaz-ı fırsat ile memleket-i islâmiyeye bâ-hücûm ve irsâl-i hasaret iylediği bundan evvel ısdâr olunan sürücülük emrinde sebt ve beyân ve herkese ma'lûm-ı a'yân olub bu kere dahî vukû-ı mütehakkık olan sefer-i hümâyûnuma me'mûr ecnâs-ı asâkir bir güne zühur iden ve ezküb fî sebîlillâh gazâ ve cihâd niyetle savb-ı me'mûriyetlerine azimet ve bulundukları mahallerde mardâne hareket ile düşmân-ı dinde meblağ yüz çevirmemek şartıyla sefer-i hümâyûnuma vürûd ve istaf begâyet hasret hayrû'l-nasırîn ile küffâr rûz-ı haksârdan ahz ve intikam ve tekmîl namûs-ı islâm olunması tavsiye ve her memleketin umûmen neferâtı piyâde olmak üzere serdârları bayraklarıyla ve atîk Ağa ve imdâdları def-i etbâ' ve levâhıklarıyla ordû-yı hümâyûnuma me'mûriyetlerini (tahrip olmuş) ve nevrûz-ı firûzdan evvel hareket ve savb-ı memuriyetlerinde mevcûd bulunmaları ve ale'l-husûs bu sene-i mübâreke sinîn-i sâbıkaya kıyâs olmayub küffâr-ı haksâr Tuna'nın beru cânibine dahî ----ikdâm itmekle asâkir-i mezkûrenin sür'at ve şitâbları bu kere gelmeleri tenbîh ve te'kîd olunmuşdu bâ-avn-ı te'âlâ gayret 'ubûd kılub mûhîdinde zühûr ve cümlesi vürûd ve savb-ı me'mûriyetlerinde mevcûd bulunacakları eğrice ma'mûldür ancak atîk-i ağavât ve Alemdârından ekserleri sene-i sâbıkada ferîkata celb-i dünya ve iştigal zevk-ı safâları hasebiyle bazıları ihtifâ ve bazıları bir ve ihtiyara ve alîlim deyü seferden nükûl

ve niceleri dahi a'yân ve hükkâma itinâ ve kuvvet irtişa ile vilâyet umûrunı rü'yet ideriz deyü hilâf vâkî' seferden afv ve vilâyetinde ikâmete 'ilâmlar ahz ve ibrâz ve sürücü ve mübâşiri taklît ve kendileri böyle böyle birer bahâne ile seferden nükûl ve gelmediklerinden başka darb ve harbe kadar nice tuvana ve bahadır neferâtı dahî iğfâl ve te'hîr ve gazâdan alıkoyub Ağa ve alemdârân zümresi bu güne etvâr nâ-marziye sü'al iylediklerinde ekseriyya ve cenke birer güzide neferât tâ'ifesi dahî ağavât ve alemdârâna müteferid ve sâhib esâmî-yi askerînden iken anlar sefere gitmedikleri sûretde biz niçün (tahrip olmuş) gideriz deyü gelmekten imtinâ' üzere oldukları ber-takrîr ekserî vilâyetin serdarları tekmîlen memleketleri asâkiri gelmeyüb kurra ahâlilerinden beşer onar cenk ve sefer hâlinden bî haber biraz neferât ile geldikleri ve bu sû-i harekete bâdî ağavât ve alemdârların adem-i takayyüdü ve bi'z-zat sefere gelmedikleri sahîhâ ve cezâma ma'lûm mülûkânem olub bir gûne vaz' nâ-meşrûha bir dürlü rızâ-yı hümâyûnum olmayub memleket-i mezkûrede mütevattın esâmîleri Asîtâne ve gerek serhadlerde olanların cümlesi ordû-yı hümâyûnuma me'murlar olub bir ferdî girüye kalmamak şartıyla umûmen ordû-yı hümâyûnuma vürûd ve din-i devlet- i aliyyem uğrunda gaza ve cihada bezl-i mechûd iylemelerine hassa-i irâde-i aliyyem ta'allûk itmekle imdi şürût-ı mezkûremin üzere cümlesi sürücü mübâşirler ma'rifetleri ve ahâli-i memleket ittihâdlarıyla yerlerinden ihrac ve ordû-yı hümâyûnuma sü'î tesyîr ve bundan sonra

s.27-h.39

âdem itâ'at-ı seferden nükûl ve bahâne ve âdet idenler ber-takrîb ile memleketlerinin askerinin terâhi ve te'hirlerine sebeb olanların mâlik oldukları esâmîleri alındıktan sonra böyle emr-i azîm ve hatb-i cisme izhâr-ı rehâvet ve cebânet idenlerin ibreten li-gayr-ı cezâ sezâları tertîb ve terhîb olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmağın irsâl olunmuştur vüsûlunde siz ki Mevlâna vesa'ir mûmâ ileyhimâsız sâdır olan emrim mûcibince amel ve tenfîz ve icrâsına mezîd-i itinâ ile kazâlarınızda mevcûd atîk ağavât ve alemdârâna mazmûn-ı emr-i âlişânım tefhîm ve cümlesini hâb-ı gafletten iykâz ve cümlesinden evvel ağavat alemdârân harekete ibtidâr iylemelerine mübâderet gâyetü'l-gâye ihtimâm iyleyüb ba'de-ez-în âlet-i betâ'et olur ise i'tizârlarına i'tibâr olunmayub tertîb-i cezâlarına ibtidâr olunacağı emr-i padişâhî olduğu güşhoşlarına ilgâ ve serî'an âcilen etbâ-ı levâhıklarıyla vakt-i mezkûrda ordû-yı hümâyûnumda bulunmalarına gâyetü'l-gâye ikdâm ve ibrâm ve tenbîh olmayanların ism-i resimleriyle i'lâma müsârâ'at

iyleyesiz ve siz ki atîk ağavât ve alemdârân mûmâ ileyhimsiz ber minvâl-i muharrer ordû-yı hümâyûn zafer makrûnuma gelmeniz murâd-ı mülûkânem olduğu ma'lûmunuz oldukda akıllarınızı başınıza cem' ve bu vakitleri evkât-ı sa'îreye kıyas olmayub ve bu emri gayriya tahmîl itmeyüb alâ-eyyi-hâl emr-i hümâyûnuma imtisâl evvel be evvel hareket-i azîmet ve müsârâ'at iyleyüb sünnî ve te'hîr misüllü harekatından ittikâ ve tahsîl rızâ ile --- sa'adet dünyâ ve 'ukbâya bezl-i kudret ve iysâl ve sa'y ve miknet iyleyüb ednâ kusûr-ı küsûrdan begâyet ihtirâz-ı ictinâb iyleyesiz deyu bi'l-fi'il dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Süleyman Paşa edamallâh-ı te'ala iclâluhû tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım ve müşârûn-ileyh tarafından virilen mühürlü mektub mûcibince amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız.

Tahrîren fî evâhir Ramazânü'l-mübârek li-sene hamsee ve semânîn ve mi'e ve elf. …… ?

s.27-h.40

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kol yemîn ve yesârında vâkî' kazaların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân bundan akdem sürücülük ile ocakdan mahsûs mübâşir ta'yîn olunan Turnacıbaşı Osman zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kazâ-i mezbûrları serdarları ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn nusret makrûnum içün Anadolu'nun uc kollarının yemîn ve yesârlarında vâkî' kazâların umûmen tavâ'if-i askerîyesi serdârları bayraklarıyla ve atîk ve cedîd serdengeçti Ağaları ittibâ' ve levâhıkla azîmet ve nevrûz-ı firûzdan evvelce savb-ı me'mûrları olan ordû-yı hümâyûna vusûl vezir livâ-i nusret hazret-i resûl-i kibriyâ-ı aleyh ---------- kıyâm ve a'dâ-yı dîn-i mübînden ahz şâr ve ittikâda cümle gazât-ı muvahhidînin gönül birliğiyle ikdâm iylemek üzere bir an akdem ve bir sâ'at mukaddem ordû-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîr ve irsâl ve ibsâliçün bundan akdem emr-î şerîfim sâdır ve sen ki Turnacı başı mûmâ-ileyhsin mahsûs sürücü ve mübâşir ta'yîn olunmakla yedinde olan emr-î şerîfimdir …. ve zikr ve tasrîh olunduğu vechle sene-i sâbıkada esâmîleri zabt ---- pâreleri i'tâ olunan atîk ve cedîd

serdengeçti Ağaları ve Alemdarları ve bi'l cümle etibbâ' ve levâhıklarıyla ordû-yı hümâyûna me'mûr olduklarını tefehhüm ve bir ferdi gerüye kalmamak şartıyla tenbîhü'l-

---- ve bizim esâmîlerimiz geçen sene zabt olunmağla atîk Ağalar vekilleriz deyü bahâne ile muhâlefat ve sefer-i hümâyûna gitmekten nükûl ve imtinâ' ideriz zuhûr iderse sen ki turnacıbaşı mûmâ-ileyhsin ol misillülerin nan pâreleri hazîne-i ka'imede olunduktan sonra kendülerinin def'-i cezâ-yı aylıkları icrâ olunacağı muhakkak olduğunu cümleye i'lân ve itâ'at ve ism ve şöhretleriyle der-aliyyeme arz ve i'lân mübâderet ve siz ki kazâ-i mezbûrlara sâkine-i atîk ve cedîd serdengeçti Ağaları ve alemdarlarsız bu sene sînîn-i sâbıkaya kıyas olunmayub havâb ve rahatı terk ve kâffe

s.28-h.41

Gayret-i der meyân idüb mukaddem ve bu def'a me'mûr olduğunuz ve câvizde etibbâ ve levâhıkınız ile ordû-yı hümâyûnuma azîmet ve nevrûz-ı firûzdan evvelce vürûd ve sancağ-ı şerîf Nusretredîf sâyesinde isbât-ı vücût iylemeyi kendünüze dünya ve ahirât izzet ve def'at bilerek bir an evvel ordû-yı hümayunuma duhûl ve luhûka? cedîd sa'y ve ihtimâm ve mezîd-i dikkat-i tâm iylemeniz fermân olunmağın irsâl olunmuştur imdi siz ki Mevlana ve serdâr ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz vech-i meşrûh üzere bu def'a şerefbahş sürûr iden emr-î âlişânımda zikr ve tasrîh olunduğu vech üzere kazâlarınızda sâkin gerek atîk ve gerek cedîd Ağa ve alemdarları yerleründen ihrac ve bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem nevrûz-ı firûzdan evvelce me'mûr oldukları ordû-yı hümâyûnuma irsâl ve îsâl sa'y ve gayret avk-ı te'hîr birle geru kalmalarından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet iyleyesiz ve siz ki Ağa ve Alemdarlarsız siz def-i kıt'a bu husûsa tekâsül ve iğmaz --- harekâttan tehâşî ve mücânebet ve me'mûr olduğunuz vech üzere bir güne evvel bir sâ'at mukaddem nevrûz-ı firûzdan evvel savb-ı me'mûrlarınız olan ordû-yı hümâyûnuma azîmet-i izzet ve mezîd-i sa'y ve dikkat encâm kârî ve fikr ve hata iderek hilâfından hazer ve mücânebet iyleyesiz deyü sekbânbaşı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Yusuf dâme mecduhû tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşruh üzere amel olunmak babında ferman alişanım sadır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda sadır olan evrim ve sekbanbaşı mûmâ ileyh tarafından virilen mühürlü mektub mûcibince amel idüb hilâfatdan begâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız .

Tahrîren evâsıt-ı Zi'l-kâde li-sene hamse ve semânîn mi'e ve elf.

Be makâm-ı islambol

s.28-h.42 Mûcibince amel oluna Hatt-ı hümâyûn

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükâm ma'adinü'l-fezâ'il ve'l-kelâm hatt-ı Anadolu'nun uc kolundan sefer-i me'mûr tavâ'if-i askeriyenin vâkî' olan kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde-fazluhûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân eyâlet ve elviye mütesellimleri zîde mecduhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran alaybeyleri ve ocaklu zâbıtânı ve rüe'sâ-yı asâkir zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl ola ki iki üç seneden beru a'dâ-yı din Düzeh? Karyesi kuvve-i istidrâcası ve'abdim metânet asâkir-i islâm sebebiyle vukû bulan keyfiyât cümleye mâ'lûm olub lâkin ---yağlu evvelâ yağlı mefhûm hikmet nümunu üzere dîn-i mübîn ulviyetine icâb-ı kadrîmin teslîyetine ve'l-tenbitü min ruhâllah kul şerîfine i'timâd ve i'tikâd ve fimâba'ad sabr-ı sebât ile düşmanından ahz ve intikama --- olunmak cümle mümînîn mûhidine farz-ı 'ayn olduğuna binâ'en --- tevfîk kadr-i sû'al işbu sene meymenet isti'mal seferine lazım olan zahair mühimmat ve bi'l-cümle adevât karzar? fevka'l-'âde tehiyye ve amâde olmağın ordû-yı hümâyûnumdan ve rikâb kâm-yâb südûr-ı vürûd olan evâmir-i aliyye vâcibü'l-ittibâ'ın mûcibince memâlik-i etvaliden sefere me'mûr olan eyâlet halkı ve siyâh-ı silahdar ve Yeniçeri vesa'ir esnâf-ı askeriyenin mecmû'u evvel bahardan akdem ve sebt-i ikdâmına fersarnâ ale'l-kavmü'l-kâfîrîn teferru'uyla yerlerinden ve yurdlarından hareket ve ordû-yı hümâyûnuma vusûl-ı müsârâ'at ve hulûs-ı niyet ve kemâl-i sebât metânetle düşman-ı dinden ahz ve intikam ve gönül birlikle kıyâm ve gayret iylemelerini farîza-yı zimmetleri olmakdan nâşî asâkir-i me'mûreden ferd-i vâhid gerüye kalmamak üzere vaktiyle tahrîk ve tesyîrlerine ihtimâm ve adem itâ'at ve izhâr-ı rehâvet ve betâ'et idenleri mâ'dâ ibret iderek sevk ve asâkire ikdâm eyleyecek ruhsât-ı kâmilesi ile sâbıka Mısır vâlisi olub vüzerâ-yı âzâmın akdem gayret şiârı vezî meknet-i hamiyyet-düçâr? ve vükelâ-ı mefâhımın akıl ve efham kaviyü'l-iktidârı düstûr-ı mükerrem müşir.

s.29-h.43

Mufahhâm nizâmü'l-âlem Esseyid Osman Paşa edemallâhû iclâluhû hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumla ---- emr-î şerîfime ita'at olmağla hassa sürücü ta'yîn ve tahsîs kılındığı siz ki Mevlânâ ve mütesellimin vesa'ir mûmâ-ileyhimsiz cümlenizin

ma'lûmu oldukda vezîr-i müşârûn-ileyh tarafından sevk-i asâkire dâ'ir mübâşir ile vârid olan tahrîrât ve tenbîhâtı tenfîz ve icrâ ve ber-vech-i muhârrer muktezâ-yı me'mûrîyetleri üzere sefer-i nusretmüessere azîmet-i tereddüd idenleri mâ'adâ-yı ibret-i rûhsat-ı şâmile ------olduğu cümlenin üzere intibahâlarına ilgâ ve askeri tâ'ifesi ve zâbıtânın izhâr adem-i itâ'at ve betâ'et üzere hareket ider olur ise derhal müşârûn-ileyh tarafına i'lâm ve inhâ ile evvel bahardan sonra ihâle-i me'mûrînden bir ahd kalmamak üzere alâ-eyyi-hâl bi'l-ittifak ikdâm-ı tâm olunarak mecmû'unu yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve ordû-yı hümâyûnuma irsâle nesâr ve sa'y-i mecâl ve farzü'l-mü'minîn ale'l-fezâ'il emr-î ----sür'at ve imtisâl idüb ma'azallâh-ı te'âlâ maslahat-ı ---- sizin dahî müsâmaha ve kusûrunuz me'murlarından bir uhdeniz alâniyeten? müsâ'ade ve himâyenüz hareketiniz zuhûr iylemek lazîm gelürse hâl ve şânınıza göre hakkınızda iktizâ' iden---- icrâya müşârûn-ileyhe me'zûn ve murahhas olduğu meczûmunuz ve ma'lûmunuz olub âna göre hareket ve sarf-ı tâb-ı tavân ve hilâfından gâyetü'l-gâye ittikâ ve ictinâb ve siz ki alaybeyleri vesa'ir esnâf asâkir-i islâm zâbıtânı ve rü'esâsı mûmâ-ileyhim siz minvâl-i mezkûr üzere vezîr-i müşârûn-ileyhin ruhsat-ı kamile ve istiklâl-i tâm ile sizleri sevk ve tesyîre me'mûrîyetini ma'lûmunuz oldukda tarafından vürûd olan emr-î tenbîh mütâve'at ve fasl-ı bahardan mukaddem ale'l-umûm neferâtınız ile yerlerinizden hareket ve hilâl-i tarîkde mûceb inkisâr mü'eddî fukarâ ve zu'efâlara zulm-i te'addîden kemâl-i perhîz ve mücânebet ve bâ'is-i fevz-i nusret olan amel ve etvara ri'âyet ve ziyâde dikkat iderek serî'an ve âcilen zîde livâ-yı hazret-i resûl-i kibriyâ-ı aliyye efdalü't---- dâhil olmağa nesâr ve sa'y kudret iyleyesiz şöyle ki seri'ân cümleniz yerinizden hareket ve azîmet itmeyüb sizlerden ve neferâtınızdan ferd-i vâhid vilâyetlerinde kalmamak lazîm gelürse ise der aliyeye i'lâm ve istîzân itmeksizin ma'âdanı terhîben mecâzât-ı lâyıkanızı tertîb ve icrâya müşârûn-ileyh murâhhas olduğundan başka yola cıktıktan sonra fukarâ ve zai'fâya te'addî ve zulme tasaddîsi zuhûr idenler dahî kimler olduğu taraf-ı hümâyûnumdan tecessüs ve tahkik ve bilâ amân cezâları tertîb olunacağını iştibâh olduğu mülâhaza ve etvâr-ı sâbıkâyı külliyen ferâmûş ile ------ tevekkül nâmesine temessük ve üzerimize farz-ı 'ayn olan cihâd ale'l-küffâra sarf-ı gâyet ve sa'y kudret eylemez babında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki vâsıl oldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla amel ve hareket iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâl li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf.

İstanbul el-mahrûse

Mûcibince vezîr-i müşârûn-ileyh tarafından buyûruldu emr-î üslûbları sâdır olduğu işbu mahâlle kayd şûd .

s.30-h.44

Adana Vâlisi vezîr-i mükerrem Mehmed Paşa ve Üsküdar'dan ve Anadolu'nun sağ koluyla Adana'ya varınca vâkî' olan kazâ' (tahrip olmuş)öteden beru vilâyet-i Anadolu'da vâkî' bela'dân ve ihsar ve kasabât ve kurrâda sâkin fukarâ' ve ra'iyet vesa'ir erbâb-ı ticâretin konar göçer aşaîr ve kabâ'il ricâlinin yedlerinde bulunan ağnamı füruht içün kendü hevâbaşlarıyla peyderpey Âsitâne-i sa'adetime gönderub kasabbaşılar tarafından ve taraf -ı ahzdan ta'arrûz ve müdâhale olunmaksızın kendüleri fürûht ve ba husûs senîye-i afiyede sâdır olan evâmir-i şerîfimle ağnam getürenlerin cümlesi diledikleri mahâlde bilâ nizâ' be' ile intifâ-ı kesb ve kâr iyledikleri cümlenin ma'lûmu ve el-hâletü hâzihi istifa? sefer-i rûm iki cânibinde asker olmamak takrîbesiyle yalnız rûmili cânibinden gelen ağnam İstanbul'da olan ibâdullaha vefa itmeyüb beher-i hâl cümlenin iltizâm ve ikdâmıyla Anadolu tarafından def-i kesret üzere ağnam tesyîri matlûb-ı hümâyûn olduğuna binâ'en Anadolu câniblerinden gelen ağnamdan çaşni? tutulmasını olunmaktan nâşî geçidler ve mermer ve ma'berlerde def-i Âsitâne-i sa'adet getürenlerden ----ve mugâyir hâlî-tarikü'l-bedia----mütâlebe olunmamak be içün ağnam getürenler ağnamlarıyla sâlimen Âsitâne-i aliyyede tesyîr ile bu tarafda diledikleri mahâlde istedikleri kimesnelerde bey' iylemeleri fermânım olmağın işbu emr-î şerîfim ısdâr ve mübâşîr ta'ife oluna kâ'imakâm rikâb-ı hümâyûnum bu kararlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ---zîde kadruhû ile irsâl olunmuştur imdi vech-i meşrûh üzere Türkmen ve Celebi tâ'ifesinin vesa'irleri Âsitâne-i sa'adetime getürdükleri koyunları rızâlarıyla diledikleri mahâlde istedikleri kimesnelerde bey' ve bahaları tamâmen ashâbına teslîm olunmağa ve kasab başı vesa'irleri taraflarından ve siyâhü'l-vücûd cevr ve te'addî olunmamak üzere bu taraftan tenbih lâzım gelenlere ber-vech-i te'kîd-i tenbîh olunduğu ma'lûmunuz olduktan siz dahi koyun getürenlerden ve mürûr ve übûr iyledikleri geçitlerde mu'tâda mugâyir-i âlâ tarîkü'l bedia akçe mütâlebesiyle bir dürlü rencide olunması hususlarını iktiza idenlere mahkeme-i tenbîh ve---- kazâlarınızda Türkmen ve ---- tâ'ifeleri vesa'ir ashâb-ı ağnamı getürüb kasab başılar

vesa'ir taraflarından çaşnî? tutulmayacağını cümlesine ifâde ve takrîr --- te'âlâ götürecekleri koyunların bir --- gerüde olunmayub cümlesini her geçen zamanlarda istedikleri kimesnelerde bey' itmelerine hassaten ihtimâm olunduğu ve koyun ashâbları bi'avnullâh-ı te'âlâ bu sene-i mübârekede getürecekleri ağnamdan geçen senelerden ve ma'mûllerinden ziyâde fâ'ide ideceklerini kendülerde beyân ve tesyîr iyleyerek Âsitâne-i sa'adetime koyun nakline tergîb ile ashâb-ı ağnâmın mevcûd olan koyunlarına bir gün mukaddem yola çıkardub mu'âvenet ve müzâheret iderek selâmet ve emniyet birle acaleten ve müsârâ'aten bu tarafa sevk ve tesyîre sa'y ve dikkat ve miktâr üzere ----ve tekâsülden begâyet tevzî' ve mücânebet iyleyesiz deyü emr-î âlişân sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Fî sene 12 hurrire evâhir-i Zi'l-ka'de sene 185.

Be makam-İslambol.

s.30-h.45

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'-l fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan ve Aydın Sancaklarında vâkî' kazaların kadıları ve na'ibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân bundan akdem bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan livâ'în-i mezbûrîn mütesellimleri zîde mecduhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbıtân vesa'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'i-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki nevrûz-ı firûz mukaddem ordû-yı hümâyûnumda mevcûd bulunub zahair ve mühimmat naklinde ve hidemât-ı sâ'ire istihdam olunmak üzere buna gerügeldi günden hizmetde olduklarınca ber-vech-i mu'tâd ve lâzım gelen ücretleri Sarban Paşa yedinden an nakd tamâmen virilmek şartıyla Saruhan Sancağı'ndan iki yüz elli mehâr ve Aydın sancağından ucuz mehâr mekkâri setrân ihrâc-ı tertîb ve isti'câli hâvî mukaddem ve muahhar bi'd-def'at evâmir-i aliyyem ısdâr ve îsâl olunmuşken henüz haber ve eseri zuhûr itmeyüb ve el-hâletü hâzihi işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın on ikinci pencişembe günü sadrazam ve serdâr-ı ekrem tuğ bir furû' kemâl-i 'ayn ve ikbâl ile ihrâc ve mevkı' rükûba vaz' olunub ordû-yı hümâyûnum dahi çend rûz tarafında sahraya hurûc üzere olmağla i'lâm ve hâl ve isti'câli hâvî işbu emr-î âlişânım ısdâr ve ile olunmuştur imdi vusûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb ve mütesellim mûmâ-ileyhimsiz vesa'irlerisiz livâ'în-i mezbûrinden müretteb ve matlûb olan ol mikdar develeri vusûl emr-î şerîfime dek yola ihrâc olmaması ise bundan

sonra zinhâr ve zinhâr te'hîr ve terâhîye rızâ ve cevâz göstermeksizin bila tevkîf ihrâc ve seyr-i seri' ile musannâ-yı hümâyûnuma tesyîre sür'at ve sebat ? iyleyesiz şöyle ki vakt-i zaman olub husûs-ı mezbûrun isti'câli içün tekrâr isti'câle vaktin müsâ'desi olmamağla ma'azallâh vaktiyle irişmeyüb te'hîr nasihâte sebeb ve âlet olanlar her kim olursa olsun mukaddem kılınan evâmir-i aliyyede mestûr ve a'îdât-ı seriyeye mukaddem olacaklarınca iktizâ idenlere ifâde ve tefâhhüm ve encamında vehâmeti taraflarınıza râcî olacağını sizler dâhî tefekkür ve mülâhaza ve selâmet halleriniz matlub ise bir mehâri geriye kalmamak şartıyla bilâ tevakkuf tekmîlen yola ihrâc ve serî'an musannâ-yı hümâyûnumuza îsâl ve tesyîre bi'l-ittifak -ihtimâm ve dikkat ve 'avk ve te'hîrden begâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz ve sen ki mübâşîr mûmâ-ileyhsin mazmûn emr-î şerîfimle amel ve hareket ol miktar iştira-i vakt.

s.31-h.46

Matlûba dek ordû-yı hümâyûnuma irişdirmeğe sen dahî bezl-i tâb ve tabâkat ve hilâf rızâ-yı hümâyûnum beta'et ve rehâvet güne hareket ile te'hîr ve bu kaffe bâ'is olmakdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-î şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerîfyafte-i sudûr olan işbu emr-î şerîf celîlî'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mâzmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfetden ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Fî 12 Muharrem sene 1186 .

Asitane-yi-------

s.31-h.47

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben Kasabâ-i Turgutlu'dan mâ'adâ Medine-i Mağnisa Kazâsı'ndan ba fermân-ı âlişân mütâlebe buyrulan mâl-ı avârız ve bedel-i nuzûl ve harc-ı sa'ire bir mûceb pusula on bir bin yüz guruş ve kazâ-i mezbûre resm-i çifti iki yüz altı guruş ve harç-ı mahkeme iki yüz elli guruş hüddâmiye yirmi guruş kethüdâ'iye yirmi guruş ve kalemiye yirmi guruş ve kâtib Efendilere beş guruş ve muhzıriyye sekiz guruş ve Emlak Nahiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ve Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ki fî haysü'l-mecmû' on bin sekiz yüz on üç guruş baliğ

olmağla meblâğ-ı mezbûr cümle a'yân ve eşraf ve esnaf ve hutebâ ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' şehr ve kurrânın hânelerine ber-vec-i ta'dîl tevzî ve taksîm olundukda beher hâneye on sekiz guruş otuz altışar pâre isâbet itmekle defter-i tahrîr ve tahsîline me'mûr olan mütesellim Saruhan umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'adetlü Elhac Halil Ağa yedinde i'tâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's- seb'â aşer min Seferü'l-hayr li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 12	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 10	Mahalle-i Aliağa Hane 11
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 11	Mahalle-i Haki Baba Hane 11	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8 Mahalle-i Sakalar Hane 3.5	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3

Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi	Gökçe Karyesi	Kalemli Karyesi	Ahmed Paşalu Karyesi	Baytara Karyesi

Hane 10.5	Hane 9	Hane 1	Hane 1	Hane 1
Sakarkaya Karyesi	Paşa Karyesi	Büknüş Karyesi	Memiler Karyesi	Aydınlar Karyesi
Hane 12	Hane 3	Hane 4	Hane 1	Hane 1
Dere Karyesi	Sarı Çamlı Karyesi	Doğan Hisarı Karyesi	Şatırlar Karyesi	Elhac Rahmanlar Karyesi
Hane 7.5	Hane 2.5	Hane 1	Hane 1	Hane 2
Süleyman Obası Karyesi	Kepenekli Karyesi	Üç Havlu Karyesi	Arabacı Boz Karyesi	Aşık Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib Karyesi	Erdelli Karyesi	Sindelli Karyesi	Sabancılar Karyesi	Sırt Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4

S.32

Halıtlı Karyesi	Seydi Obası Karyesi	Âdil Obası Karyesi	Ballıca Karyesi	İlyaslar Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Han

NAHİYE-İ BELEN

Nefs-i Belen Karyesi	Alaybeyli Karyesi	Gümülceli Karyesi	Beşir Ağa Çullusu Karyesi	Sinirli Karyesi
Hane 10	Hane 2	Hane 6	Hane 2	Hane 5

Saruhanlı	Tatar	Akça Pınar	Karaköy	Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 2	Hane 2	Hane 3	Hane2.5
Karaoğlanlı	Çobanisa	Ermanas	Aladılar	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2.5	Hane 3	Hane 21	Rub 2	Rub 2
Çonkara	Elhac İbrahim	Selimşâhlar	Geri?	
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	
Rub 2	Rub 1	Rub 2	Hane 1	

NAHİYE-İ EMLÂK

Sırtlanlı	Eğri Dere	Evrenos	Siğetli	Kaya Pınar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 1.5	Hane 2.5	Hane 1.5	Hane 2.5
Uncu Boz	Manastır	Penpecik	Tekeliler	Kara Ali
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 4	Hane 2	Hane 3	Hane 3	Hane 2
Bargir	Kersen	Dâye İli	Çaltı	Değirmenderesi
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Hane 30	Hane 1	Hane 4	Hane 3	Hane 4
Selendi	Düğlek-i sagîr	Düğlek-i kebîr	Dere	Kafirboz
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1
Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3
Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1
Orta	Siyetli	Uzun Hasanlar	Akça Ma'a Çıtak	Çekeler

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3
Durasıllı	İlyaslar	Belen	Kartallar	Dazyurt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli	Kara kılıçlı	Davudlar	Bereketlü	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 2	Hane 1	Rub 1	Rub 2
Muslu	Örencik	Kara Ahmedli	Maldan	Çukur
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane, rub 1	Hane 1	Hane 1, rub 2	Rub 2
Kazaklar	Elhac Musa	Kara Veliler	Ahadlar	Kayalılar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Rub 2	Rub buçuk	Hane 1	Rub 2
Derziler	Ömerler	Kapukaya	Yunuslar	Erkeçli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub 1	Rub 2	Rub 1	Hane 1, rub 1

Elhac Ömerler Karyesi Rub 2	Kalabak Karyesi Hane 1	Temurcular Karyesi Rub 3	Dere Karyesi Hane 1	Köseler Karyesi Rub 2
Seklik Karyesi Hane 1	Sarılar Karyesi Hane 1	Öksüz Aliler Karyesi Hane 2	Elmacılar Karyesi Rub 2	Sarı Ahmedli Karyesi Rub 1
Pınar Karyesi Rub 3	Yenice Karyesi Rub 1	Asmacık Karyesi Hane 1	Sakallı Karyesi Hane 1	Rahmanlar Karyesi Hane 1.5

s.33

Recepli Karyesi Hane 1	Avunduk Karyesi Hane 1	Karahaliller Karyesi Rub 3	Koca Karyesi Rub 2	Bekirler Karyesi Rub 1
Hacılar Karyesi Hane 1	Bostanlık Karyesi Rub buçuk	Süngüller Karyesi Hane 1	Tavuk Çukuru Karyesi Hane 1	Uzun Hamzalar Karyesi Rub 3
Balabanlar Karyesi Hane 1	Öksüzler Karyesi Hane 1, rub 3	İsmailli Karyesi Hane 1	Bayramşah Karyesi Hane 1	Ma’ruflar Karyesi Hane 1

Çerdin

Karyesi

Rub 3

s.33-h.48

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adinî'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları ve na'ibleri zîde fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem zimmetleri mûcibince Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazaların bin sekiz yüz doksan dokuz ve buçuk sülüs ve buçuk rub' avârız hâneleriyle otuz dokuz bin iki yüz yirmi akçe bedel-i avârız müteka'îdinleri olub bin yüz seksen altı senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli lazîm gelmeğin der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti virilmekle mûcibince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ittirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir mezbûr vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi sene-i mezbûre mahsûben livâ-i mezkûrede vâkî' kazâların ol-mikdar hânelerinin beher hânesinden beş yüz akçe avârızları ile ol-miktar mütekâ'idin akçeleri irsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti mûcibince cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne-i âmirem ittirdüb hilâf-ı emr ve defteri kimesneye te'allül ittirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir mezbûrun cihet ma'aşıiçün beher avârız hânesinden elli beşer akçe vech ma'aş dahi aldırub ve ayn-ı tahsîlde avârız içün alınan akçenin beher yüz on akçesinden bir esedî guruş aldurub ve mir-i için alınan akçeyi hazîne ,hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldurub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesri defterden ve naks-ı hâneden ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve te'addî olunmakdan ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l- yevmü'r-rabî'ü'l-ışrîn Zi'l-hicce li-sene hamse ve semânîn mi'e ve elf .

İslambol el-mahrûse

s.33-h.49

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem defterleri mûcibince Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların bin sekiz yüz doksan dokuz ve buçuk sülüs ve buçuk rub' bedel-i nüzûl hâneleri olub bin yüz seksen altı senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîl olunmak lazîm gelmeğin der'uhde olursa yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfat defteri sûreti mûcibince cem' ve tahsîl ittirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vardukda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi sene-i mezbûre mensûb olmak üzere livâ-i mezbûrede vâkî' kazâların ol mikdar hâneleri olub beher hânesinden elli beşer yüz akçe bedel-i nüzûlleri malı irsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti mûcibince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve dâhil hazîne-i âmirem ittirüb hilâf-ı emr ve defter kimesneye inâd ve muhâlefet ittirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'aşiçün beher nüzûl hânesinden otuzar akçe vech-i ma'aş aldırub ve bedel-i nüzûliçün alınan akçenin beher yüz on akçesinden bir esedî guruş tahsîl ittirilüb ve 'ayn-ı tahsîlde mir-içün alınan akçe bir hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldurub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hâneden ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve te'addî olunmaktan begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahriren fî'l-yevmü'r-rabî'-ışrin min Zi'l-hicce…..li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse-i mezbûre

s.34-h.50

Şeri'at şîar Mağnisa Kadısı Efendi zîde fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht kazânızda serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sabık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ikinci bölüğün Elhac Esseyid Ali Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve tayîn olunub işbu mektûb-ı tahrîr ve irsâl olundu inşâ'allahû te'âlâ vusûlünde gerektir ki kazâ-i mezbûrun serdârlığı ile kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechle zabt ve rabt husûsuna i'ânet ve ihtimâm iyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezbûrun serdârlığı sana tevcih olunmağla gerektir ki kâ'ide-i kadîm üzere zabt ve rabt ve ref-i hazret ve huşûnet ile

tanzim-i bilâd ve terfiye-hâl-i ibâda bezl-i kudret iyleyesiz ve kazâ-i mezbûrun mûkîm ve misâfir yeniçeri ve cebeci ve topcu ve tob arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesi üzerine serdâr ve zabt bilüb sözünden dışarı varandan hâric vaz' hareketde bulunmayasız ve tavâ'if-i askeriyeden bilâ vâris ma'rûf fevt olanların ma'rifet-i beşeri'le ---- zabt ve sûk-ı sultânîyede fürûht ve hâsıl olan nükûdun cânib-i beytü'l-mâle ocak tarafına gönderesiz mûcib-i mektûb ile âmîl olasız

Hurrire fî aşere Rebi'ü'l-âhir li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf.

s.34-h.59

Akzâ kuzatü'l-müslîmin evlâ vülâdü'l-muvâhhidîn mâ'adini'l-fezâ'il ve'l-yak'în rafî'ul-i'lâm şerefüddin ve vârisü'l-ulûmi'l-enbiyâ' ve'l-mürselîn el-muhtass bî-mezîdi inâyeti'l-meleki'l-âlâ Anadolu'nun sağ kolunda vâkî' mevâli-i fihâm zîdet fezâ'iluhûm ve mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm sa'ire kuzat ve nüvvâb zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân eyâlet-i elviye mütesellimleri ve umûmen zâbıtân ve a'yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûna vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu sene-i sinîne? muharremü'l-harâmın yirmi altıncı günü sadrazam ----- ve vekil-i mutlak kaviyyü'l-himem ve düstûr-ı ekrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-alem nâzımü'l-muntazâmü'l-enâm muhsinzâde Vezirim Mehmed Paşa edemallâhû te'âlâ iclâluhû ve halk ?mübasinü'l-iktidâra ve ikbâl ---- hazret-i hüdadan ?doz nusret ---- tuğ bir furûğ-ı ihrâc ve(tahrip olmuş) hareket asâkir-i me'mûrenin bir an evvel livâ-i hasb-ı kibriyâ-ı aliyye efdalü't-tehiyyâ? sâye-i gufrân ve iyesinden bulunmalarını buyurmaları te'cîl ve tahrîr ve ahâli olmayub ve sinîn-i sevâbından ziyâde ta'dârikât-ı kaviyye ile asâkir-i kesîrenin tecemmu' vâcib-i adl ---- ve bir an akdem cünûd-ı me'mûrenin ordû-yı hümâyûna bunca vusûlü ve gazâ ve cihâda ikdâmları farz-ı 'ayn ve sevk dahilinde me'mûrelerine 'ayn-ı farz olmağla siz ki Mevlâna vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz havasi'l- mü'minîn ale't-te'ala fermân-ı rabbânisine emsâl ile taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda bulunan ocaklu ve mirlü vesa'ir sefer-i hümâyûna me'mûr askeri gazaya hutbe ve terkîb ve gitmeyanla ve sevkine me'mûrelerde kusûr idenlere icrâ ve azâmım ervâh-ı tayyibeleriçün tertîb cezadân gayrî mu'amele itmeyeceğini i'lân ve terhîb iderek hemen asakir-i me'mûreyi ta'cîl ale't-ta'cîl sevk ve tesbîl iylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i hümâyûnum ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi ----mübârek harekete mesmû olub beher-i hâl asâkir-i me'mûrenin

serî'an ve âcilen livâ-i şerîfe-i mübâreke sâyesine vüsûlleri matlûb-ı mülûkânem olduğu ma'lûmunuz oldukda siz dahi sevk-i asâkir ile ve yine i'ânet üzere kadr-ı ihmâl ve i'masına ruhsat göstermeyüb derhâl taht-ı hükümeti ve kazâlarınızda bulunan ocaklu ve mirlü vesa'ir esnaf-ı asâkirden bir ferdi gerüye kalmamak üzere mecmû'unu yerlerinden tahrîk ve gazâ ve cihâd tahrîs birle fevc fevc îsâline me'mûrla mübâşirîleriyle sevk ve tesyîrlerine müsârâ'at iyleyesiz şöyle ki bu vakt ve eyyâm-ı adem-i (tahrip olmuş) ile tesyîr-i asâkirde sermû-yı kusur? idenler dünya ve i'tibâra mazhâr azâb ve gazâbü'l-mühim ola cîhetleri ve ---- ve habs olmağla ânâ göre ma'arife-i asâkir mi'e.

s.35-h.51

Bi'l-ittifak sa'y ve gayret bu vesîle ile intisâr alâe'd-dîne sarf-ı bâb taffet? ve (tahrip olmuş) ihmâl ve imhâlden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-emsâlin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla amel ve adâlet ve hilâfından hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt şehr saferü'l-hayr senesinde ve semânîn ve mi'e ve elf .

İslambol el-mahrûse

s.35-h.52

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Mağnisa kazâsında nâibü'ş-şer' olan Mevlânâ zîde 'ilmuhû ve iftihârü'l-emâcid ve'l ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-ekârim el-muhtass bî-mezîdi meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından olub hâlâ İzmir Voyvodası olan Kara Osman Ağazâde Elhac Ahmed dâme mecduhû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân bu husûs içün der-aliyyemden mübâşir ta'yîn olunan hizmet-i devlet-i aliyyemden Boğaz Hisarı Ahmed zîde mecduhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lum olaki sadr-ı esbak Hamza Paşa merhûmun darphâne-i âmirede teslîm mütesellimi olunacak teb'ası akçelerinden hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi Halil zîde mecduhû zimmetinde Saruhan Sancağı cizyesi malından alacağı olan dört bin guruş bu ânâ değin darphâne-i âmireme teslîm olunmak lâzıme-i hâlden iken henüz bir akçesi teslîm darphâne-i âmirem olunmayub elyevm mütesellim mûmâ ileyhin zimmetinde kalmağla

meblâğ-ı mezbûr mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle alâ-eyyi-hâl tamâmen tahsîl ve darphâne-i âmireme îsâl içün Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunmak fermânım olunmağın işbu emr-î celîli'l-kadruhûm ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuştur imdi vusûlunde sen ki Kapucubaşı mûmâ-ileyhimsin meblâğ-ı mezbûru mütesellim mûmâ-ileyhden alâ-eyyi -hâl tahsîl ve mübâşir mûmâ-ileyh teslîm ve Âsitâne- i sa'âdetime irsâl ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat iyleyesiz ve sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyh mübâşir-i merkûmun ma'rifet-i şer' ve Kapucubaşı mûmâ-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet ve mübâşeretinle alâ-eyyi-hâl mütesellim mûmâ-ileyhinden tahsîl veya ne ki istishâb ve gönderüb darphâne-i âmireme teslîm iylemeye müsârâ'at ve sen ki Mevlana mûmâ ileyhsin sen dahî mûcib emr-î şerîfimle amel ve hareket iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerîfimle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr iden işbu emr-î şerîf celîli'ş-şânımın mazmûn-ı münîfi birle âmîl olub hilâfıyla vâz' ve hareketden hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü't-tis'â aşer seferü'l-hayr li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Be makam İslambol .

s.36-h.53

Hâlâ Kütahya'da mesned-nişin-i şeri'at garrâ? fazîletlü Efendi zîde fazluhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zâbıtân ve iş erleri ba cem'ahüm inhâ olunur ki işbu bin yüz seksen elli senesi rebi'ü'l-ahirin on dokuzuncu günü avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârız-ı seniyye-i hazret şehinşâhiden rütbe' ve alay-ı vüzerât ile eyâlet-i Anadolu uhdemize tevcîh ve ihsan buyurulub ---- tevfîk na'imü'r-refk hazret-i sama'dânî nehzat? ve sefer-i hükûmetimize varıncaya dek 'ibâdullâhın asâyiş ve istirâhât ve muhâfazâ-i memleket içün mukaddem ve müntehâb ve kârgüzâr mütesellim nasb ve ta'yîn olunması ehem-i mehâm lâzımü'l-imtisâlimden olmağla binâ'en aleyh dergâh-ı âlî Kapucubaşılarından olub hâliyen mütesellim olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyid hoca ---- Ağa zîde mecduhû öteden beru kar-az mude? ve re'ayâ pirûz hıfz ve hirâset-i vilâyet her vechle gayret şiâr olmağın mûmâ-ileyhin tarafından def-i mütesellim nasb ve ta'yîn kemâkân üzerlerinize her vechle

mütesellim bilüb ve mütesellimliğini bir yerleriniz mera' kılub idâre-i umûr-ı vilâyet ve fukarâ-yı ra'iyet ve ebnâ-yı sebîlin emîn ve istirahâtleri husûsunda bir yerleriniz ittifak ve ittihad iylemeleriniz bâbında işbu buyrulduğu tahrîr ve ısdâr ile irsâl olundu bî mennihi te'ala vusûlunde gerekdir ki sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin delâlet-i tevfik hazret refî' ile ol taraflara varıncaya dek müteselliği umurunu rü'yet sükkân-ı vilâyet ve ebnâ-yı sebîli def'i hazret ile himâyet ve siyânet ----- ahâli-i vilâyeti rencide olacak hâlâtdan her halde mübâ'adet ve senden ma'mûl olunduğu vech üzere hıfz ve hirâset-i memlekete bezl-i mükadderat ve hizmât pesendinde sa'y mevfûr ve matlûb ve ma'mûl buyrulduğu vech üzere ahâli-i vilâyetin isticlâb da'vat-ı hayriyelerine kemâl-i sarf-ı gayret ve himâyet ve ---- buyurulduğu ile amel ve hareket-i hilafdan tehâşi ve mücânebet iyleyesiz deyü

Fî 27 sene 1186

Elhac Ömer Ali Anadolu

s.36.h.54

Avâtıf-ı aleyh hüsrevâneden eyâlet-i Anadolu ba hatt-ı hümâyûn rütbe ve alay-ı vüzerat-i--- ile vezir-i mükerrem devletlü inâyetlü Elhac Ömer Paşa hazretlerine tevcîh ve ihsân buyrulmakdan nâşî eyâlet-i mezbûrunun rü'yet umûr mütesellimliği hâlâ kâimakam Anadolu ser-bevvabini dergâh-ı âlî Elhac Musa Ağanın uhde-i ihtimâmına ihâle ve ta'vîz buyurulduğunu müş'ir buyruldu sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd

s.36-h.55

İşbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben Anadolu valisi devletlü Zaniallah? Paşa hazretlerine ta'yîn ve tahsîs kılınan imdâd-ı seferiye eyâlet-i mezbûre kazâlarında serî'an ve âcilen tahsîl ve kabzına memûre a'dâ ve teslîm olunmasını mutazammın isti'câli hâvî sâdır olan emr-î âlişânım mûcibince bir sa'ate mukaddem ta'cîl ale't-ta'cîl tahsîl ve kabzına me'mûre a'dâ ve teslîm olunmak üzere buyruldu sâdır olmuştur.

Fi't-târihü'l-mezbûr .

s.36-h.56

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemin ve yesârına varınca vâkî' olan kadılar ve nâ'ibler zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân zikr olunan sağ kol kazâlarından ba emr-î âlî asker ihrâcına mübâşir ve

sürücü ta'yîn olunan turnacıbaşılar ve kol çavuşu zîde mecduhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahâl-i mezkûrenin dergâh-ı muallâm yeniçeri askerleri serdârları ve a'yân ve iş erleri ve ocak ihtiyarları zîde kadruhûm tevkî'-i refî-i hümâyûna vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu sâl-i meymenet-i ittisâlde vukû-u müttehakkık sefer-i hümâyûn nusretmakrunum içün ve câhidâ fi sebilillâh âyet-i kerîmesi mufâdınca bundan beş altı mukaddem ordû-yı hümâyûnum rikâb-ı müstetim? taraflarından müte'addid mübâşlar? ve müsâlemetleriyle firâren? ve mirâren evâmir-i aleyhim intisârıyla mahâl-i mezkûreden sınuf-ı askeriyenin

s.37-h.57

Cümlesi serdârları bayraklarıyla nevrûz-ı fîrûzda ihrâc ve ale'l-umûm piyâde olmak üzere ordû-yı hümâyûnuma müsârâ'aten sevk ve rûz-ı hazırda her biri memleketin askeri tekmîlen gelüb zîde sâye-i hazret-i ekrem sallalâhû te'âlâ aleyhi ve's-sellemde vücûd ve ihrâc-ı vücûd itmeleri tenbîh-i te'kîd ve bir mazmûnü'l-mecîdan nefer ve --- ve--- ile sür'at ve meşî-yi vürûdları tefhîm ve te'kîd olunub yola henkâm lâzımü'l-ihtimamda herkes ihtimâm-ı gayret-i diniyyeyesi üzere te'hîr ve arâmî kendülere hirâm? ve me'mûr oldukları gazâ ve cihâdı üzerlerine farz-ı 'ayn bilerek sür'at-ı azîmete ikdâm ve şimdiye değin her etrafın askerî ma'asker-i hümâyûna vusûl ve gazâya mütehayyinen? kıyâm iylemeleri fâriziyye-i zimmet ve vâcibe-i gayret ve diyânetlerinden olub te'hîr tatvîka mûcib bir dürlü (tahrip olmuş) ve kıllet yoğiken rûz-ı hazır mürûr haziran hulûl idüb henüz zikr-i mahâlde vâkî' kazâlar serdârlarının silsile-i mertebesi zuhûr itmeyüb ekserîleri kazâları kurrâlarında ve esnâ-yı tarîkde câyır? bahânesiyle ayak sürüyüb imrâr-ı vakt muradları oldukları ve bâzıları dahî mütâreke ve müsâlâha kelâmınızı erâcif ve esâfil-i enâm makûle efvâhından istimâ'liyle azîm ve haremine fütûr ve rehâvet-i irâs ve ----- fasîdesiyle cünûd müselliminin hevâhişlerine halel ve emr-î me'mûriyet ve sür'at-ı azîmetlerine beyhûde terâhi ibrâz-ı âlet iyledikleri amed şodgândan istiknah olmağla bu makûle akvâl beymâle i'timâd ve keft-i kûya rabt ve i'tikâ ile emr-i gazâ ve cihâda ve zümre-i askerin zerre mikdâr-ı tekâsülleri zâhir olmayub her hâlde da'vet olundukları sefer ve ma'askerde bulunub ---- takyâhına şimşir kasd-ı i'dâya müntehâ ve hazır emr-î hümâyûnuma müterakkib ve nazar olmak farz ve vâcibesince me'arib olub bu babda te'hîr ve terâhi idenler indellah-ı te'âlâ? ve müstehak azab ve ihtikâr olacakları kitab ve asar-ı müstetâb ile sabit virilmen idüğü ma'lum-u müselleh ulu'l----olmağın imdi bu

misüllü ahbâr ve akvâle ihale sa'y ve i'tibârı ile te'hîr iylemeyüb fâriziyye-i gazâ ve cihâdın ikâmetine müsârâ'at ve acele ve sür'at-ı azîmet iylemeleri içün her kazâ ve kurra ve esnâ-yı tarîk ve sahrâda bulunan asâkir nusretmazahiri fi'l-hâl tahrîk ve teşvîk ve bir sa'at evvel ordû-yı hümâyûna tesyîr ve îsâle dikkat ve şürût-ı harem? ve ihtiyad bezl-i kudret iyleyüb bundan sonra bu tenbîh ile tenbîd olmayub yine te'hîr ve terâhi iderler olur ise bu emr-î diniyede kesâlet ve fermân-ı celîli'l-kadrime adem-i itâ'at iylediği içün ibretü'l-gayruhû cezâ-yı sezasız tertîb ve gereği te'dîb ve terhîb olunmasına mezîd-i cihet ve sa'y 'avf iylemeniz içün bi'l-fi'il mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezirim Süleyman Paşa edamallâhû te'âlâ iclâluhû tarafından virilen mühürlü mektub mûcibince işbu emr-î şerîfîm ısdâr ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün Seyid Mustafa Çavuş mübâşîr ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki Mevlânâ vesa'ir mûmâ-ileyhimsiz gerektir ki bu babda sâdır olan emr-î celilü'l-kadrim vürûd-u sa'at mûcib ve muktezâsınca amel ve taht-ı hükûmetinizde bulunan Serdârân ve esnâf-ı asâkire mazmûn emr-î celîli'ş-şânımca beyân ve derhâl Serdârları bayrakları ile askerî tahrîk ve acaleten ve müsârâ'aten ordû-yı hümâyûnuma irsâl iyleyesiz şöyle emr-î âcil ve vâcibü't-ta'cilâtda her kim iğmaz ve ihmal güne hareket iderse indellâh âsâm ve günahkâr olduğundan başka girifte-i gazâb padişahânem olacağı bî iştibâhdır ânâ göre encâmkârî fîkr ve mülâhaza ve infâz evâmir-i aliyyeme mübâderet ve hilâfından mücânebet iyleyesiz ve siz ki sürücü mübâşirleri mûmâ-ileyhimsiz dahî vech-i meşrûh üzere amel ve yedinize i'tâ olunan evâmir-i şerîfime bu emr-î celili'ş-şân mantukı üzere kazâ ve kasaba ve kurra ve----- bulunan asâkir-i durdurmayıb ceste ceste kaldırub cümlesiz ale'l-umûm ordû-yı hümâyûnuma îsâl ve rıza-yı hümâyûnumuz istihsale mâhasıl.

s.38-h.58

Makrûrunuzu sermeva te'hîr ve ta'vizden hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda sâdır olan emr-î celîli'l-kadrim ve müşârûn-ileyh tarafından mühürlü mektub mûcibince amel ve hareket idüb hilâfından mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Li-sene sitte ve semânin ve mi'e ve elf

Hurrire fî evâ'il şehr-i rebi'ü'l-evvel

Vesale fî 18 Cemâziye'l-evvel sene 186

İslambol el-mahrûse.

s.38-h.59

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Midillü kal'ası muhâfazasında Yeniçeri Zâbiti olan turnacıbaşı Ali zîde mecduhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki muhâfaza-i mezbûre me'mûr dergâh-ı muallâm Yeniçerilerinin bi'l-cümle neferâtının muhâfaza-i mezbûre mevcûd bulunmaları lâzım vilâyet ve iktizâ iden fermân-ı hümâyûnumda kıyâm ve istihdâm olunmaları vâcibe-i zimmet ve diyânet iken henüz neferât-ı merkûmenin nısf-ı mertebesi mevcûd bulunmayub ba'zıları heves-i hevâlarına teb'iyet ve ba'zıları dahi ticâret tarîkiyle etrâf-ı eknafta mugâyir-i kânûn ocak geşt-ü güzâr ancak mevâcibleri vürûdunda muhâfaza-i mezbûre vürûd ba'de yine işledikleri mahâlde gayret ile muhâfaza-i merkûmede neferât-ı mezbûrenin kâbil olduğu inhâ olmaktan nâşî ve düşmân-ı dinden hıfz ve hirâseti muktezâ olduğu hasebiyle me'mûr olan yamak ve neferâtı cümlesi serhad-ı mensûrede mevcûd bulunmaları matlûb-ı hüsrevânem olduğu ma'lûmun oldukda dahî gayret-i dermeyân birle nâ mevcûd olan neferâtın cümlesi hâlâ Midillü muhâfızı olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l âlem vezirim Osman Paşa edamallâhu te'âlâ iclâluhûnun ra'yı üzere etrâf-ı eknâfda ikâmet iden yamak-neferâtlarına mübâşirler irsâliyle muhâfaza-i mezbûreye cem' ve adem itâ'at idenleri esâmîleri ahz i'tâ olunacağı cümlesine i'lân ve işâ'at ve bundan sonra dahî hilâf emr-î âlişân vâz'-ı hareket irdi zuhûr iderse misüllülerin esâmîleri ahzlarına i'tâ olunması müşârun-ileyhin re'iyle? isim ve resimleri dersâ'adetime arz-ı i'lân mübâderet ve bu emr-i lâzımü'l imtisâlimin ---- tanzîmi husûsuna kemal-i nakid ve sûk-ı ihtimâm iylemek fermânnım olmağla irsâl olundu vusûlünde sen ki turnacıbaşı mûmâ-ileyhimsin vech-i meşrûh üzere şerefbahş südûr iden emr-î şerîfe mûcibince amel ve hareket ve infaz-ı icrâsına dikkat-i tâm ve sa'y-ı ihtimâm idüb hilâfıyla vâz'-ı hareketden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iyleyesiz deyü iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fî'il seksen beş (tahrip olmuş) dâme mecduhû tarafından mektûb virilmekle vech-i meşrûh dahî amel olunmak babında fermân-ı âlişân sâdır olmuştur şu babda vech-i meşruh hilafdan (tahrip olmuş) muhalefet itmek şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Hurrire fî Şehr-i rebiü'l-evvel sene sitte ve semânîn 1185.

Be makam-ı İstanbul .

s.38-h.60

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûru'l-cumhûr bi'l fikri's- sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhid-i bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sâ'adet ve'l-iclâl el mahfûf bî sınufı-avâtıfı'l- meliki'l âlâ hâlâ Anadolu Valisi umûmen memalik-i Anadolu'dan teftîş-i eşkıyâ me'mûr kılınan Vezirim Elhac Ömer Paşa edamallâhu te'âlâ iclâluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sefer gâ'ilesi takrîbiyle hutbe-i Anadolu'nun vüzerânın fukarâtı hasebiyle kuttâ-yı tarîk eşkıyâsı ferce? bulub bilâd-ı ibâde müstevli ve nice şene'at ve fesâd-ı tasaddîleri emvâl --- tahsîli mümtenî ve emîn ve rahât-ı fukarâ münkatı olmağla kahr-ı cem'lerine irâde-i kıt'aya ve mülûkânem ta'allûk idüb bu merâm-ı mülûkânemîn husûlüne bir vezir hamiyyet-i semîri me'mûriyetinden liebed ve lâzım ve sen ki vezir-i müşârûn-ileyhsin eşkıyâ-yı mezbûrenin teftîş ve kahırlarına ehliyet ve gayretin me'mûl ve'l-melhûz-ı hümâyûnum olduğuna binâ'en kuttâu't-tarîk eşkıyâsının teftîş ve kahr-ı tedmîrlerine namzed ve ta'yîn kılınmakla imdi tevfîk-i cenâb-ı hazret-i müsehhîli'l-umûr tenzih ane'l-naks ve'l-kusur ile senden matlûb ve me'mûriyetinde ma'kûd-ı hümâyûnum olan mazhâr-ı memâlik ve mesâkin husûsu tevcîhle nice pezîr olacağını min ba'de eşkıyâ nam mürtefî ve ahâli ve ebnâ-yı sebîl müsterih olmaları husûslarını gereği gibi mülâhaza iderek iktizâ iden ta'dâbir ve harekâta ri'âyet ve sinîn-i me'mûriyetin yalnız eyâletine münhasır olmayub

s.39-h.61

Karib ve ba'id zümre-i eşkıyânın bulundukları mahâllerde kahr ve i'dâmlarına ikdâm ve bir taraftan ol misüllü ashâb-ı şekâvet ve tuğyân-ı cem'iyet üzere olunanları tefrîk cem'iyetleriyle ----cevr ve ezâları hatr ve kasrâsına? havâle olunmakdan nâşî eşkıyâ zümresi eyâletim dâhilinde geldirmeyüb her kande giderlerse ardlarından ayrılmayub bulundukları mahâllerde ---- i'damlarıyla ihtimâm ve aşâ'îr ve kabâ'ilden vesa'irlerde mû'in ve ma'vî? olanları serâ ve alenen tefahhus ve tahkîk-i vesa'ire ibret olacağı vechimle eşkıyâ makûlesini tenlikleri halâtına ibrâz ve hüsn-i tedbîr ve ihtimâm ve teftîş vesîlesiyle mürûr ve ubûr iylediğin vilâyetlerin acze ve fukarâsının zulm ve hisârete giriftar iylemekden ve'l-arz ihyâra i'timâd ve adem ve ----- ve dikkat ile şekâvetde alâkası

olmayanları ta'arruzdan ve celb-i mâl dâ'iyesinden ittikâ ve tâm ve teftîş emrinden ziyâde ----ve gayret ve kemâl-i hakkâniyet birle zühr-i âhiret olacak amâl-i raziyesi vücuda getirüb ibâdullah üzerlerinden tasallût eşkıyâ-yı ref' ve eşkıyâ nâmını mahve nisâr ve sa'y ---- iyleyesin şöyle ki senin tevcîh iylediğin taraflarından haşerat-ı? merkûme ahz-ı câniblere varmak lazîm gelürse vardıkları mahâlleri mütesellimler ve zâbıtan ve ihâlesini birerledilerikle? iktizâsına göre a'mal ve eşkıyâ tâ'ifesinin cevânib ve etrâfını ihâta ve tazyîk ile kat'an amân virmeyüb bir tarîk ile fîrâr ve yine sonra zuhûr ve cem'iyet ile geşt-ü güzâr ihtimâli kalmamak üzere bu emrin hüsn-ü temşîne mezîd-i sa'y ve gayret idüb mensûbunda karâr-ı fikrî ve i'tizârdan bir aded ve bahâne ile tenfîz-i maslahat ve merâmdan zerre miktarı tecvîz-i kusûr ve inhâsından begâyet tehâşi ve mücânebet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukta bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrunlarıyla âmîl olub hilâfetden begâyet hazer ve mücânebet ----- bileler alâmet-i şerîfîme i'timâd kılalar.

Hurrire fî evâ'il Cemâziye'l evvel sene 1182.

Mûcibince vezir-i müşârûn-ileyh tarafından buyruldu sâdır olduğu işbu mahalle-kayd şûd.

İslambol el-mahrûse

s.39-h.62

Şerî'at şî'âr Mağnisa Kadısı Efendi zîde fazluhû bade's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân altıncı bölüğün Serdengeçti Ağalarından Hüseyin Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olmağın işbu mektub tahrîr ve irsâl olundu inşallâh-ı te'âlâ vusûlunde gerektir ki merkûm-ı kazâ-i mezkûrun serdârlığı ile kıyâm ve öteden beru olageldiği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm iyleyesiz ve sen ki serdâr ve merkûmesin kazâ-i mezkûr serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerektir ki kâ'ide-yi kadim üzere zabt ve rabt-ı neferât ve def'-i ref'-i haşerâtıyla tanzîm-i bilâd ve terfîye-i hâl-i ibâda bezl-i kudret iyleyesin ve kazâ-i mezkûrede mûkîm ve misafîr Yeniçeri ve cebeci ve tobcu ve tob arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbıt bilüb sözünden dışarı varmaktan hâric vâz' ve hareketde bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen

dahî cümle umûr-ı şer'-i şerîfe --- kadim ve emr-î hümâyûnuma tatbîk ve tavâif-i merkûmeden bilâdârını? ma'rûf-ı fevt olanlarının ma'rifet-i şer'le metrûkâtların zabt ve sûk-ı sultânide furûht ve hasıl olan nükûdunu cânib-i beytü'l-mâl içün ocak tarafına göndermeğe dikkat ve sükkân-ı vilâyetin emîn ve rahatlarıçün hizmat-ı--- vücûda getürmeğe mecd ve sa'y olub mucib-i mektubla âmîl olasız.

Tahrîren fî gurresi Recebü'l-ferd li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf .

Süleyman Ağa

Yeniçeriyân-ı dergâh-ı âlî .

s.39-h.63

Umdetü's-sâ'adeti'l-kirâm medine-i Mağnisa ve Nif ve Ula ve Mendehorya ve Güzelhisar-Menemen kâ'imakâm Sadıkzâde Esseyid Osman Efendi Ağa ba'de't-tahiyyetü'l-vâfîye inhâ olasız ki işbu sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf recebü'l-ferd gurresinden mezbûr kazâların kâ'imakâm selefi tarafından kemâ-kân sana ibkâ olunmuştur gerektir ki ensâb-ı sahîhâ ashâbına iğrâz ve ikrâm hüccet ve temessükât alâmet hazru'l- isti'mal ve tesyîri zâhir olanların men' vezicelerinde? ihtimâm ve takrîr ve te'dîb ve hukûk-ı şer'iye-i sâbite tahsîli iktizâ ittikde hükkâm-ı sa'ire müdâhale ittirmeyüb ırz ve mallarını hıfz ve himâyet ve tefrim? ve ta'rîm ve tarafından alâmet vâzı'ına izn virmekden mücânebet ve her emirde şer'-i kavme mütâba'at husûsunda dikkat-i tâm ve şevketlü muhabbetlü padişâh-ı islâm ibadullah ale'l-yevmü'l-kıyâm hazretlerine isticlâb-ı da'vât-i hayrîyede ikdâm ve mazhâr şifâ'at hazret seyyidü'l-enâm aliyye aksâlü'l-hisse ve't- tâm olasız ve's-selâm .

s.40-h.64

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlişân medine-i Mağnisa kazâsından mütâlebe buyrulan mâl-i maktû' dört bin dört yüz seksen sekiz guruş ve kalemiye üç yüz elli guruş harc-ı bab iki yüz guruş Selendi kırk dört guruş hassa Ballıca ve İlyaslar yüz kırk beş guruş hassa Ahmedlü ve Aladiler kırk altı guruş ve Kütahya valisi imdâd-ı seferîyesi üç bin yüz yetmiş altı buçuk guruş mütesellim Ağanın üç günlük zâhire bahası iki yüz elli guruş Kütahya imdad-ı seferiyesi mübâşiriyesinden Mağnisa kazâsına ifrâz olunan hassa yüz guruş ve harç çarşan? on guruş cânem havâce

zâde etibbâ'-ı rukûbçün bâ-tezkere menzil bargiri ücreti yetmiş beş guruş umûr-ı belde içün kabl-i devlet-i alîyyeden ta'yîn olunan bidâyetullah beylik Körüzâde? konağına yedi günlük masârıf bâ-tezkere iki yüz seksen guruş merkûm bidâyet bin etibbâ'-ı rukûbçün menzil bargiri ücreti yüz yirmi guruş ve merkûm bidâyet beylik hazînesine menzil bargiri ücreti altı guruş Nu'man Paşa hazretlerine Kütahya tevcîhi teşirçün bâ-buyruldu gelen çukadar hizmet yirmi beş guruş def-i isti'câliçün gelen Tatara hizmet on guruş Genç Mehmed Ağanın Hatibzâde konağına masârıf otuz guruş cizye malçün hazîne bargir ücreti yedi buçuk guruş ve tâ'yîn olunan uç nefercilüye ücret otuz guruş sefer-i hümâyûn içün ferman getüren Tatara hizmet on guruş kasaba-yı Turgutluya menzil vâzî'çün Âsitâne-yi aliyyeye irsâl olunan efendilerin hüsrevhâne dört yüz on guruş Serturnacı Osman Ağanın kırk üç re's menzil bargiri ücreti seksen altı guruş mekkâri devesi mübâşir Sadık Ağanın üç günlük masârıfı on beş guruş mekkâri devesi isti'câliçün ordû-yı hümâyûndan vürûd iden Tatar ve kethüdası sadr-ı âlî çukadâriye-i hizmet otuz sekiz guruş Akhisar menzil bargiri ücreti altı guruş def muhtesib Hüseyin Ağa yediyle mekkari devesi mübâşiri konağına masraf otuz altı guruş serdâr bayrağı ve Aydın Mahmud Ağaya ve sürici ta'yîn olunan Tatarlara ve koyun mübâşirine virilen iki yüz seksen beş guruş mütesellim Ağaya top içün barut akçesi altı guruş menzil nizam içün vürûd iden Tatara hizmet on dört guruş Musa Ağa'nın Kütahya mütesellimi olduğu i'lân içün gelen çukadara hizmet on beş guruş Çullu Karyesi imdâdiyesi on beş guruş umûr-ı belde içün mütesellim Ağanın mutasarrıf müteferrikası elli bir guruş Emlâk Nahiyesi İmdadiyesi yetmiş guruş Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi elli guruş Düğlek Karyesi imdâdiyesi on beş guruş Karaköy Karyesi imdâdiyesi on guruş Recai Mahallesi imdâdiyesi yirmi guruş Karayunus Mahallesi yirmi guruş Osmancalu ve Ortaköy Karyesi imdâdiyesi otuz guruş mütesellim Ağanın deyn hesabınca akçe fâ'izi yüz elli guruş harc-ı mahkeme iki yüz elli guruş harc-ı i'lâmât iki yüz guruş kethüdâiye yirmi beş guruş hüddâmiye yirmi beş guruş kalemiye otuz guruş ve Katip Efendilere on beş guruş ve Kaydiye beş guruş ve muhzırâne sekiz guruşuna min haysü'l-mecmû' on bir bin iki yüz altmış bir guruşa bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûrdan hâne hesabınca asıl mâl-i maktû'dan yedi yüz on beş guruş ve Kütahya imdâd-ı seferîyesinden yedi yüz doksan dört guruş ve mübâşiriyesinden altmış iki guruşuna cem'an bin beş yüz yetmiş bir guruş Kasaba-yı Turgutlu içün ba'del ifrâz ve'l-imtiyaz bâki dokuz bin altı yüz doksan guruş bi'l-cümle a'yân ve eşraf ve eimme ve huteba ve sâir

ahâlî ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' şehir ve kurranın hânelerine ber-vech-i te'dil tevzî' ve taksîm olundukda beher hâneye on beş guruş isâbet itmekle ber-vech-i meşrûh defter-i tahrîr ve tahsîline me'mûr mütesellim Saruhan umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'adetlü Elhac Halil Ağa yedine i'tâ olundu.

Hurrire fî gurre Recebü'l-ferd li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 21	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4

Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

s.41

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi Hane 10.5	Gökçe Karyesi Hane 9	Kalemli Karyesi Hane 1	Ahmed Paşalu Karyesi Hane 1	Baytara Karyesi Hane 1

Sakarkaya	Paşa	Büknüş	Memiler	Aydınlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 12	Hane 3	Hane 4	Hane 1	Hane 1
Dere	Sarı Çamlı	Doğan Hisarı	Şatırlar	Elhac Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 7.5	Hane 2.5	Hane 1	Hane 1	Hane 2
Süleyman Obası	Kepenekli	Üç Havlu	Arabacı Boz	Aşık
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4
Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane 10

NÂHİYE-İ BELEN .

Nefs-i Belen Karyesi Hane 10	Alaybeyli Karyesi Hane 6	Gümülceli Karyesi Hane 2	Beşir Ağa Çullusu Karyesi Hane 2	Sinirli Karyesi Hane 5
Saruhanlı Karyesi Hane 3	Tatar Karyesi Hane 2	Akça Pınar Karyesi Hane 2	Karaköy Karyesi Hane 3	Ahmedli Karyesi Hane2.5
Karaoğlanlı Karyesi Hane 2.5	Çobanisa Karyesi Hane 3	Ermanas Karyesi Hane 21	Aladılar Karyesi Rub 2	Karasıllı Karyesi Rub 2
Çonkara Karyesi Rub 2	Elhac İbrahim Karyesi Rub 1	Selimşâhlar Karyesi Rub 2	Geri Karyesi Hane 1	

NÂHİYE-İ EMLÂK

Sırtlanlı Karyesi Hane 3.5	Eğri Dere Karyesi Hane 1.5	Evrenos Karyesi Hane 2.5	Siğetli Karyesi Hane 1.5	Kaya Pınar Karyesi Hane 2.5
Uncu Boz Karyesi Hane 4	Manastır Karyesi Hane 2	Penpecik Karyesi Hane 3	Tekeliler Karyesi Hane 3	Kara Ali Karyesi Hane 2

Bargir	Kersen	Dâye İli	Çaltı	Değirmenderesi
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 30	Hane 1	Hane 4	Hane 3	Hane 4

Selendi	Düğlek-i sagîr	Düğlek-i kebîr	Dere	Kafirboz
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1

Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3

Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1
Orta Karyesi	Siyetli Karyesi	Uzun Hasanlar Karyesi	Akça Ma'a Çıtak Karyesi	Çekeler Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3
Durasıllı Karyesi	İlyaslar Karyesi	Belen Karyesi	Kartallar Karyesi	Dazyurt Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli Karyesi	Kara kılıçlı Karyesi	Davudlar Karyesi	Bereketlü Karyesi	Karasıllı Karyesi
Rub 2	Hane 2	Hane 1	Rub 1	Rub 2
Muslu Karyesi	Örencik Karyesi	Kara Ahmedli Karyesi	Maldan Karyesi	Çukur Karyesi
Rub 1	Hane, rub 1	Hane 1	Hane 1, rub 2	Rub 2
Kazaklar Karyesi	Elhac Musa Karyesi	Kara Veliler Karyesi	Ahadlar Karyesi	Kayalılar Karyesi
Rub 2	Rub 2	Rub buçuk	Hane 1	Rub 2
Derziler	Ömerler	Kapukaya	Yunuslar	Erkeçli

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub 1	Rub 2	Rub 1	Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler	Kalabak	Temurcular	Dere	Köseler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 1	Rub 3	Hane 1	Rub 2
Seklik	Sarılar	Öksüz Aliler	Elmacılar	Sarı Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Hane 2	Rub 2	Rub 1
Pınar	Yenice	Asmacık	Sakallı	Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 3	Rub 1	Hane 1	Hane 1	Hane 1.5
Recepli	Avunduk	Karahaliller	Koca	Bekirler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Rub 3	Rub 2	Rub 1
Hacılar	Bostanlık	Süngüller	Tavuk Çukuru	Uzun Hamzalar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub buçuk	Hane 1	Hane 1	Rub 3

Balabanlar	Öksüzler	İsmailli	Bayramşah	Ma'ruflar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1, rub 3	Hane 1	Hane 1	Hane 1

Çerdin

Karyesi

Rub 3

s.42.65

Mütesellim mûmâ-ileyh hazretlerinin umûr-ı belde içün masrufı olan yüz kırk sekiz guruş elli bir guruş derûn-ı deftere idhâl olunub bâkî doksan yedi guruş ------ kurraya tevzî' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i- âtî zikr olunur .

Karye	Karye	Karye	Karye
Tepecik	Mahfiller?	Yenice	Çukurlu
Hâne 30	Hâne 30	Hâne 20	Hâne 17

s.42-h.66

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen altı senesi şehr-i recebü'l-ferdi gurresinden altı ay tamâmına değin kabl-i devlet-i aliyye ve mesned-i serdâr vüzerât azm-i cânib-i müşirânelerinden medine-i Mağnisa'ya amed şod iden ulakların rükûb ve nüzûllerinde bilâ-tevakkûf Tuana bargirleriyle menzilcilik hizmetini a'dâ idüb medine-yi mezbûreye ------ azimet iden Vezîriazam hazerâtına iktizâ iden menzil bargiri ve hazîne-i âmire naklinden ma'dasını virüb ihâle-yi rencide olmamak üzere iki bin iki yüz elli guruş ücret kavliyle Hüseyin Ağa bi'l-cümle a'yân ve eşraf ve eimme ve hutebâ-ı ma'rifeti ve ba ma'rifet-i şer' menzilcilik ibkâ olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzımesini a'dâya ta'ahhüd itmekle meblâğ-ı mezbûr şehr-i Mağnisa'nın hânelerine tevzî' ve taksîm olundukda beher hâneye yedişer guruş beşer pâre isâbet itmekle defter-i tahrîr ve

tahsîlüçün hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi umdetü'l-a'yân sa'adetlü Elhac Halil Ağaya i'tâ olundu Hurrire fî't-târihü'l-mezbûr li-sene el merkum .

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5

Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

s.43-h.67

Şeri'at şîâr Mağnisa Kadısı Efendi zîde fazluhû ba'de's-selâm olunur ki taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ref' olunub üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün Serdengeçti Mahmud Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunub işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur inşâallâhu te'âlâ vusûlunde gerektir ki merkûmî kazâ-i mezbûrun serdârlığı ile kıyâm ve öteden beru olageldiği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm iyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-i mezbûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerektir ki ka'ide-yi kadim üzere zabt ve rabt ve neferât ve def'-i ref' haşerâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâde-i hâl ve 'ibâda bezl-i kudret iyleyesin ve kazâ-i mezbûresinde mûkîm ve misâfir yeniçeri ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve gılmân-ı

acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesi üzerlerine serdâr bilüb sözünden dışara varmaktan hâric vâz' ve harekette bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olasız sen dahî cümle umûrını şer'-i şerîfe ve kanûn-ı kadîme ve emr-i münîfe tasdîk ve tavâ'if-i merkûmeden bilâ vâris ma'rûf-ı fevt olanların ma'rifet-i şer' iyleyesiz dükkânlarında zabt ve sûk-ı sultânîyede fürûht ve hâsıl olan nükûdunu cânib-i beytü'l-mâl içün ocak tarafına gördüm ki ve dikkat ve beher-i hâl sükkân-ı vilâyetin emîn ve selâmetlerine bâ'is hizmet-i meşkûre ve ---- götürmeye mecd ve sa'y olub mûcib-i mektûb ile âmîl olasız.

Hurrire fî evâ'il-i şehr-i Şevvâlü'l-mükerrem li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf

El'asır Süleyman Ağa'yı Yeniçeriyân

Dergah-ı ali

Hâlâ

s.43-h.68

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların Kadıları ve Na'ibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir tâ'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden Süleyman Ağa ve a'yân ve zâbıtan vesa'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu sene-i mübârekede ordû-yı hümâyûnumda zâhire nakli ve hidemat-ı sa'irede istihdâm olunmak üzere Saruhan Sancağı'ndan ihrâc-ı tertîb ve fermânım olan iki yüz elli mehâr mekkâri setrânın tamâmen ihrâc ve ordû-yı hümâyûnuma îsâli iktizâ ider aylık fakat iki yüz yirmi altı mehâri gelüb kusûr yirmi dört mehâri vürud itmemekten nâşî vâkî' olan hidemât-ı mühimme vech-i ihzâ-yı ta'dârik ve istikrâ ve tanzîm olunmuş olmağla o makûle ordû-yı hümâyûnuma vürûd iylemeyen mekkâri setrânın emsâli mûcibince beher mehârına seksen guruştan bedelleri tahsîli lâzım gelmişken rahmanli'l-fukarâ altmışar guruştan tahsîline atıfet-i? aleyhim ta'allûk iylediğine binâ'en sâdır olan fermân-ı âlişânım mûcibince fî mezkûr üzere mevkûfatdan hesab ittirildikde yalnız bin dört yüz kırk guruşa bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûr yerlüyerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden alâ-eyyi-hâl seri'an tahsîl ve rikâb-ı hümâyûnum hazînesine irsâl ve teslim ittirilmek fermânım olmağın işbu emr-î âlişânım ısdâr ve kalemînden mümzâ sûreti ihrâc ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ ileyhima vesa'irlerisiz livâ-yı mezbûrdan

işbu sene-i mübârekeye mahsûben ihrâcı tertîb ve fermanım olub gayr-ez irsâl kusûr kalan sâlifü'z-zikr yirmi dört mehâri mekkâri setrânın rahmanli'l-fukarâ beher mehârine altmışar guruştan lâzım gelen ol miktar guruş yollarını yerlü yerinden ve iycâb ve iktizâ idenlerden alâ-eyyi-hâl tamâmen tahsîl ve mübâşir merkûm ile rikâb-ı hümâyûnum hazînesine irsâl ve teslime mezîd-i sa'y ve ikdâm iyleyesiz şöyle ber vech-i muharrer sancağınızdan vürûd iylemeyen ol miktar vürûdlara bezl-i ordû-yı hümâyûnumda istihdâm ittirilen sa'yr mekârilerin ücretlerine takas ve mahsûb olunmak şartıyla bir an akdem tahsîl ve teslîmi lâzıme-i hâlden olmağla bu def'a matlûb olan ol miktar bedellerin tahsîl ve a'dâsında a'yân ve ahâliden müte'allil ve muhâlefet idenleri olursa o makûleler te'dîb-i güşmâl ve haklarından gelineceğin iktizâ idenlere ifâde ve telkîn ve bu babda sizler dahî mes'ûl ve mu'atab olacaklarınızı tefekkür ve ta'ammül birle meblâğ-ı mezbûrî alâ-eyyi-hâl vüsûl emr-î şerîfîmde yerlü yerinden tamâmen tahsîl ve mübâşir merkûme teslîm ve Âsitâne-i sa'adetime irsâl bi'l-ittifak mezîd-i sa'y ve ihtimâm ve sevk-i te'hîrden ihrâz-ı tâm iyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkûm-----mezkûr ol miktar deve yollarını yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden alâ-eyyi-hâl bir an akdem tahsîl ve ahz ve---- istishâb ve götürüb rikab-ı hümâyûnum hazînesine teslim-i sür'at ve şitâb ve hilâf-ı emr-î âlişânım hareketden ittikâ ve ihtirâz ve ictinâb iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan işbu emr-î şerîfe celîli'ş-şânıma vâcibü'l-ittibâ' lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Tahrîren fî'l-yevmü'l-sâlis aşer min Recebü'l-ferd li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf.

---

s.44-h.69

Mefâhirül-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' olan kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân ocaktan sürücü mübâşiri ta'yîn olunan serturnacı Süleyman zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâların serdârları ve a'yân-ı vilâyet iş erleri ve ağavât ve alemdarân ve ocak ihtiyârları zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki birkaç seneden memâlik-i mülûkâne

ve hudûd-u mülkiyye-i islâmiye düsturâz? tasallut ve hasâret ve muhasaratı zâhir olan a'dâ-yı din Moskov Keferesi lâ'inin men'-i mazarrat ve müda'faya meğer ve müfsedetleriçün tertîb-i asâkir ve tenbîhine ta'dârikât-ı mütekânide ile câhid ve fî sebilillâh âyet-i kerîmesi musaddâkınca ikame-i ahkâm gazâ ve bi'd-def'at mukâbele-i muhârebe ile muhâbere-i emir sa'y uc olunub âdem sabr-ı sebât hasebiyle beher sene bir güne hasâret ve perişân peridar? ve karim ----- ve bunca husûn yed-i küffârda giriftâr olub her ne ise kâne mekân bârî bu sâl-ı meymenet nişânda ber-vech-i suhûlet yed-i küffârdan nezî'-i husûn ve bela'dân nişiniyle şer'an ve aklen dahil taht-ı imkân olduğu mertebe-i din ve devlet-i aliyyeme-----tertîb iyleyecek vech-i vechiyle te'sîs-i müsâlaha idâresiyle tarafından murahhaslar tertîb ve tesyîr veledî mülâkat-ı defâ'at ile akd-ı meclis-i mükâlemelerinde rü'seyelü murahhasları kemâl kebr-i gurûr ve gayet 'aşv ve istikbârlarından nâşî evvelen bi'l-cümle kabâ'il-i tatarân kendüye teb'iyyet olmiktar ehl-i islâmî Kazân Tatarı misüllü hükmüne dâm-ı ra'iyyet zımmıyla cümle ahâli-i Kırım tevâbı'ı ile başlu başına serbest ve hükm-ü hümâyûnumdan külliyen sukûtunı teklîf ve bundan ----- meşrû olmayan teklîfât mâlâ yutak? ağaz ve her ne kadar melâyetime ve husûl-i merâma dâ'ir murad olunmuş ise kat'a kargir olub hatta teklîfâtımızı kabûlden gayri çarenizindir askerinizi ittikâ idersiz halleri ma'lûmdur ki fasl top ve tüfenk ve şamatât fişenk ve cengimize tâb olur olasız deyü nice güne turrahat-ı şurû' iylediklerinden devlet-i aliyyemden ta'yin ve murahhaslar avdet ve bir iş görülür me'mûlüyle bu kadar müddet-i mürûr ve bilâcenk cidâl-i cem olunan asâkir-i islâmım dahî memleketlerine avdet iyleyüb ordû-yı hümâyûnum asker-i vâfiyeden hâlî kalub beher hâl sayf-ı şitâda zîde sancâğ-ı risâlet-i penâhide kesret ve cünûd lâzım ve li-ebed olub bundan sonra bir alay müşrîkîne medera? tecvîz ----- şer-i garrâ ve tahammülen ve rahmiyet-i millet beyzâ olmayub katlü'l-müşrîkin kaffe-i kemâ-yükâtilü neküm kaffe âyet-i kerîmesi hükmünce seyf-i gazâya ser a'dâ-yı sille ve temmuzdan sonra ancak da'vâ -yı din ve i'dâ-ı kelîmetullah niyet hülâsâsıyla fecayir?ve fî sebillilâh zımnında sefer-i hümâyûn nusret-i makrûnum mütehakkık olub cünûd-ı müslimîn ve sınuf-ı muvahhidin? ve gayret-i diniyesi kemal ehl-i yakîn üzerlerine gazâ-yı farz ve cihâd ----- olub ve selef-i gazâlarda kılıcların fütûhâta miftah ve matlûbata misbâh olan dergâh-ı muallâmı Yeniçerileri ocağı vesâ'ir ocaklar asâkirinden bu def'a gayret-i hamiyyet ve 'avn-ı nusret rabbü'l-ferdle düşmanından ahz ve intikam ve tahsîl-i merâm iylemedikçe yüz cürüm ve me'mûr

oldukları yerlerde rıza alındı sâbit-i kadim ve kânem bünyan mersus metin ve muhkem olmak üzere kazâ ve kurra ve kasabelerinizde sakin mukım-ı misafîr-i esamiylü ve gerek esamileri calikan Yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gulemân-ı acemi ve darb-u harbe kadar tuvana kul oğulları dilaverleri safî piyade ve nazîm silah serdârları

s.45-h.70

Bayraklarıyla ve atîk-i ağavât ve alemdârân serdengeçti bi'l-cümle levâhıklarıyla ale'l-umûm külliyen sefer-i hümâyûnuma memû'lar olub bir ferdi gerüye kalmamak şartıyla bu sene-yi sâbıkalara kıyas olmayub a'dâ-ı dinin ceyş-i tûğyânı olduğuna binâ'en tezce hareket evvel bahar nevrûz-ı fîrûz hiccesine asârında Semez? sahrâsında ordû-yı hümâyûna vürûd sâye-i alem resûl-i ekrem sallallâhû te'âlâ aleyhi ve's-sellemde isbât-ı vücûd iylemeleri bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmağın mübâşîr mûmâ-ileyh ta'yîn ve irsâl olunmuştur vusûlünde siz ki Mevlânâ vesa'ir mûmâ-ileyhimsiz bir menvâl meşrûh-ı keyfîyet ma'lûmunuz oldukta bu babta şerefbahş-ı sâdır olan emr-î celîli'ş- şânımın mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla amel ve gayret-i islâmiyeyi her biriniz ele alub gayrâta hareket ve askeri zümresine keyfîyet ve gazâya tahrîs ve izâle-i gaflet ve terk-i rahat birle sınûf-ı asâkir-i merkûmenin vakt-i mezbûrda yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve tahrîk ve tesvîklerine ale'l-ittifâk akdem ve münâdiler nidâsıyla cümlesini âgâh ve herkese gazânın vucûbiyetin ve müsârâ'aten hareketlerini itâ'at ve i'lân ve bu emr-î celîli'l-ibre't-ta'cîl cümle umûra takdîm ve ibtigâ-ı ma'azallâh-ı te'âlâ iltizam sürücü mübâşirlerine i'ânet-i tâm iyleyerek bir dikkat matlûb-ı mülûkâneme kazâ ve kurrâ ve kasabanızda mevcûd-ı cunûd zafer-i mevhurun? külliyesini sevk ve kesret ve ---- üzere piyâde askerinin ordû-yı hümâyûna iriştirilmesine bezl-i ma'dûr ve sa'y nâmahsûr iyleyüb sermu kusûr ve fütûr iylemekten ve ma'azallâh-ı te'âlâ bu sâl-ı meymenet ittisalde askeri gec göndermek misillü halât-ı rü'yet ve hıyânet-i diniyye güne etvâr-ı rehâvet ve taksîrattan begâyet ihtirâz ve icnâs-ı askeriyeden bir ferdini gazâdan alıkomak kibr-i işâ'atten ziyâde ictinâb iyleyesiz şöyle ki bu husûsta her kimden miktar zerre nehadan? pedidâr olursa mazhar-ı azâb yerü derkârî ve perhizde azâb-ı şehriyârî olunacağı emr-î muhakkak bilüb ânâ göre dünyâ ve ukbâ akaretlerinden tehâşi ve iktisâb-ı rızâya mesa'i olarak istihsâl-i merâma mezid-i dikkat iyleyesiz ve siz ki mahâl-i mezkûre serdârlarısız mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle serdâr bayraklarınızı küşâde ve kazânızda mevcûd piyâde asâkirini matlûbdan ziyâde cem' ve imâre? ve nevrûzdan evvelce harekete müsâ'it ve doğru yoldan

ordû-yı hümâyûna musâbakat birle yollarda ve köylerde zûlm ve te'attiden ve arlaları? çekinmekten nâ-marazî hareketten perhiz ve usluca gelüb ordû-yı hümâyûnuma mülâkata mübâderet iyleyesiz ve sen ki sürücü mübâşiri müteveffâ-yı ileyhsiz senden ziyâde diyânet ve istikâmet mülâhaza olmaktan nâşî bu emr-î azîm ve hatır cisme me'mûr kılınmışsındır imdi bir saat evvel hareket ve mahâl-i mezkûrelere varub emr-î celîli'ş-şânım karâ'it ve mefhûm ve münîfini cümleye eşâat bir minvâl-i meşrû ecnâs-ı asâkirlerin ale'l umûm serdârları bayraklarıyla ihrâc ve nevrûzdan evvelce irsâle mübâderet ve ihâle-yi vilâyetle ittihaden sevk ve tesyîre ikdâm-ı tâm iyleyüb her kim adem itâ'at ve yahut askerin meks ve ikametlerine bâdî sû'i hareket ider ise ahz ve kal'a bend ve cezâsı tertîbiçün isim ve resimleriyle arz ve i'lâm iyleyüb ve bizzat kendin varmak kâbil olmayan mahallere sûret emr-î âlişânımla mâ'iyetine me'mûr cavşan gönderüb velhasıl memleketin asâkirini ale'l- umûm sevk ve ardların aldıkca avdet iylemeyüb ve atik Ağa ve alemdarları dahî ceste ceste tesîre akdem ve her vilayetten sevk olunan asâkirin miktar ehemmiyetlerinin i'lâmların olub defterlerin ahz ve kuvve-i matlûb hizme-i hizmetinle ordû-yı hümâyûnuma îsâle mezîd ve cedd ve gayret iyleyüp sermû-yı ihmalden ihtirâz iyleyesiz deyü bi'l- fi'il dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağası düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l- alem vezirim Süleyman Paşa edamallâhû te'âlâ iclâluhû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl .

s.46-h.71

Buldukta bu babta sâdır olan fermân-ı celîli'l- kadrim ve müşârûn-ileyh tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız Tahrîren fî'l yevm evâ'il şehr-i Şaban li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Vusûl fî gurre Zi'l-hüccetü'ş- şerîfe lede'l- mezbûre

Mûcibince mektûb hazret-i sadâret penâhi sâdır olasız meclisi kayd şûd

Mûcibince mektûb Ağa-yı Yeniçeriyân dergâh-ı âlî sâdır olduğu işbu meclisi kayd şûd.

s.46-h.72

Mefâhirül-kuzât ve'l-hükkâm ma'adinil-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolunun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' olan kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mukaddemâ sürücü mübaşiri ta'yîn ve tesyîr olunan turnacıbaşı ve bu def'a isti'câl içün mübâşir ve me'mûr kılınan zîde mecduhûmâ ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mahâl-i mezkûrede vâkî' dergâh-ı muallâm Yeniçerileri serdârları ve a'yan ve zâbıtân ve iş erleri ve ağavât ve alemdârân serdengeçtiyân ve ocak ihtiyârları ve bi'l-cümle ehl-i islâm ve dilâverleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki bundan akdem a'dâ-yı din olan Moskovlu Keferesi bilâ 'ayn ile miyânede vukû' bulan muhârebe ve mukâtele keyfîyetleri ve gerek ber-vech-i-suhûlet inada? düşmandan tahlis-i mülk ve memleket içün müsâlâhaya rağbeten devlet ----- tarafından gönderilen murahhaslarımıza cânib-i kefereden işâat olunan teklîfat malayutak? ve harç-ı nâmercâ ve ecvibe-i nâsezâları bundan evvel ısdâr ve irsâl olunan sürücülük evâmirinde serd ve beyân ve cümleye ifâde ve i'lân ile müsâlâha kâbil-i imkân olmayacağı ve müceddeden sille-i seyf-i gazâ ve cihâda muhtac olduğu kemâ hüve hakkuhû tasdîr ve katlü'l-müşrikîn kaffe-i kemâ-yükâtilüneküm kaffe-i nas şerîfesi mûcibince bu kere da'vâ-yı dîn ve i'lân gelmeye tevcîd-i meyan içün kaffe-i cunûd-ı müslimîn ve darb-u harbe kadar 'amme-i sınuf-ı cuyûş-ı muvahhidîn sefer-i hümâyûnuma me'mûr ve ta'yîn ve geride? müşrîkînden ahz-ı şâr ve intikama mütesâri'an hareket ve nevrûz-ı fürûz hayrandoz? sultânîde cümlesi serdârları bayraklarıyla ordû-yı hümâyûn nusret makrûnuma gelüb Şumnu Sahrasında âlem-i resûl-i ekrem ve sancağ sâdât-ı seyyidü'l-âlem sallallâhû te'âlâ aleyhi ve's-sellem sâyesinde mevcûd ve ifâde-i farîzîye gazâya emir ve fermân perverdegâr üzere bezl-i vücûd iktisâb ve rızâ-yı padişâhâneme mürşîd sa'y mechûr iylemeleri tenbîh ve te'kîdü'l-keyd olunmuştu rafzallâh-ı te'âlâ kılub cüyûş-u gayret hürûş-u müslimîne gayret üzere tulû' ve şimdiye değin her birisi harekete müntehâ ve azîmete ezdil can ? hevâhoşkâr oldukları cezâ ma'lumuzdur ancak küffâr hilekârın asâkir-i menhûsesi şiddet-i şitâ ve zahmet rah ve cefâya bakmayub manend rakkahâne zîd girde girde ve nehr-i Tuna'nın karşı yakasına gelüb izhâr-ı habis ---- iylemekten hâlî oldukları harbî---- ve meczûm ve ma'lûm olduğuna binâ'en Bosna mübâreke-i sâbıkaya kıyas olunmayub asâkir-i islâm nusret fercâmın dahî ol be ol irişmeleri ehem ve elzem ve bu husûs kaffe-i sadrazamdan akdem olmağla infirû ve hifâfen ve sikâlen ve câhidû bi emvâlikum ve enfusikum fî sebilillâhî zilkem ve hayrelkem

inküntüm ta'lemûn âyet-i kerîmesi muktezâsınca herkes gayret-i diniyyesini ele alub ve te'hîr ve terâhî hâletlerin bundan sonra sulb ve bu sefer Nusret esere gelmeğe mânî 'alet ve i'zârı külliyen terk ve ibtigâ' ve levecallâhû te'âlâ nükûd-ı vücûdların bezl-i fî sebillillâh gazâya mübâderet ve harekete müsâra'ât iylemeleri cümlesine ifâde ve ifhâm ve ta'cîl ale't-ta'cîl asâkir-i mezbûre sürücülük emr-î şerîfî şer' ve şürûhı üzere safî piyâde

s.47-h.73

Ve matlûbtan ziyâde ceste ceste yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve acele ve müsârâ'aten serdârları bayraklarıyla bilâ 'avk ve te'hîri sevk ve tesyîre cümleniz ve emîn-i dermiyân ihtimâm ve bundan böyle bir ferdi alıkomayup ve âdâm ve kıyâmlarına sermû-yı cevaz ve ruhsat göstermeyüb bu emr-î lâzımın temşiyet ve tekmîlin her biriniz iltizâm ve ibraz ziyanda ve izhâr-ı gayret islâm iyleyüp hilâfı ile hareketten ve bu emr-î dinde nihâven ve hüsrân dünya ve ukbâ-ya ibtilâdan begâyet hazer ve ittikâ iylemeniz bâbında isti'câli hâvî fermân-ı âlişân sâdır olmağın hazîne-i mübâşir müsta'cel mûmâ ileyh ta'yîn ve irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki Mevlana ve mübâşirân ve a'yân vesâ'ir mûmâ ileyhsiz sâbıku'l-beyân a'yân bâhirü'l ulyâ ve meânî ve eyyâm-ı şerîfesi fekiz? ve urgan ve adl-ı husûs ile mahsûs sâdır olan fermân-ı celîli'ş-şânımın mazmûn-ı münîfi ile amel ve kazâ ve kasaba ve kurrânızda kâ'in yeniçeri ve top arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları ve cenke kâdir-i müslüman dilâverlerini matlûbtan ziyâde sâfî piyâde olmak şartıyla serdârları bayraklarıyla der-akab-ı ihrâc ve doğru yollardan gelüb bir ferdin mal ırzına müdâhâle ve tarlalara bir hatve endaz hasar olmaksızın âlî cenâbi'l-istiycâl ordû-yı hümâyûnuma sevk ve atîk alemderân ve ağavât dahî kâi'de ve din üzere hazîne ve ta'âkatleriyle tesyîr ve ta'cîyle ibtidâr iyleyüb bundan sonra bir ferdin alet ve bahâneyle te'hîr ve âdâm ve kıyâmına ruhsat ve cevaz göstermeyüp her kim muhâlefet ider ise ahz ve ibret li'l-gayr bilâ aman icrâ-ı cezâçün isim ve resimleriyle i'lâma müsârâ'at iyleyesiz şöyle ki bundan böyle bir ferd te'hîr ve ma'azallâh-ı te'âlâ her kangı kazânın askeri gec gelmek ihtimâli olur ise a'yân ve eşrâfı muvâhaza -----gazab-ı inşiyâr şehr-i yârânem olacakları emr-î muhakkak olmağla ânâ göre her biriniz dünya ve ahiret mesâ'ibinden tevkî ve ---- mabeyn hizmetine can başa takdîm ve tenfîz emr-î şerîfîme mâhasıl makrûrunuzu ---- iyleyesiz ve siz ki sürücü ve müs'tecel mübâşirleri mûmâ ileyhimasız siz dahî acaleten mahâl-i mezkûre varub şürût-ı evâmir-i aleyhim mûciblerince asâkir-i mensûremîn ber-vech-i meşrûh acaleten ve müsârâ'aten yerlerinden ve yurdlarından ihrâc

ve isti'câllerini akdem ve her memleltik? ahkâmları ittikâkıyla ibrâm ve hemân bilâ emhâl askerlerin sevkine akdem tâm iylemeyüb alâ-eyyi-hâl dikkat-i mezkûrede savb-ı me'mûrlarında mevcûd bulunmaları sa'y mâlâ kelâm kusûr-ı fütûrdan ziyâde mübâ'adet iyleyesiz şöyle ki cüyûş-ı hamîyyet hürûş-ı müslimînin bu def'a tezce irişmeleri vâcib-i dikkat-i halden olmağla 'iyâz-ı billâh-ı te'âlâ miktar zerre rehâvet ve asâkirin gec zühûruna bârî betâetiniz olunur ise hazer ve cevâbınıza i'tibâr olunmayub sizin dahî cezânız tertîb olunacağı berhotça? tefekkür iyleyüb ânâ göre gayret-i hemîyet ve bezl-i kudret iyleyerek matlûb olan asâkiresinde bir an ve bir saat irişdirmeye bezl-i iktidâr iyleyesiz deyü emr-î âlişân ve mûcibince Yeniçeriyânı dergâh-ı âlî işbu mahalle kayd şûd Hurrire fî evâsıt şehri Şevval sene 186 .

---

s.48-h.74

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârîm camiü'l-mehâmid ve'l-mekârim elmuhtass bî mezîd-i inâyeti'l- meliki'd-dâ'im dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından Kara Osmanzâde Elhac Ahmed dâme mecduhû ve mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa der aliyyemden mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Âsitâne-i devlet âşiyânemde mûkîm 'ibâdullahın tevsî'-i efrât bu sebeblerçün seksen dört senesine mahsûben dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından her âyetullah beğ? dâme mecduhû mübâşeretiyle Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâlardan mübâyâ'ası tertîb ve fermânım olan elli bin iki yüz elli İstanbûlî keyl-i hınta ve şâ'îri livâ-i mezbûrda vâkî' kazâlar ahâlileri bazı ale'l ârıza sebebiyle a'dâya ademü'l iktidâr olmalarıyla hallerine merhameten mübâyâ-ı merkûmenin istî'fâsı ricâsında oldukların Manisa Naibi memhûr i'lâmıyla inhâ ve bi'l-cümle ahâlileri dahî kıt'a mahzarlarıyla istid'â ve istirham ve ahâli taraflarından mahzar ve i'lâm ile der aliyyeme vürûd idenler beher kileye birebir sağ guruşdan iktizâ iden bedelini bi't-tav' ve'l-rızâ-ı talebü's-teslîm ve a'dâ ve bu vechle temşiyetini fukarâ ve zü'efâya 'ayn-ı inâyet olduğunu istid'â ve istirham iylediklerini atabe-i ulyâ-yı mülûkânem bade'l-arz fukarâ-yı ahâlinin? hallerine merhameten tabk-ı mes'ullerine mekârîm hüsrevâne müsâade-i aliyye-i mülûkânem erzânî ve ol-vechle tanzîm-i fermân-ı

hümâyûnum olmağla sen ki Kapucubaşı mûmâ-ileyhsin livâ-i mezbûrdan mübâya'ası matlûb olan sâlifü'z-zikr elli bin iki yüz elli İstanbûlî keyl-i hınta ve şaîr fukarâ-yı râ'iyetin hallerine merhameten a'dâ edecekleri elli bin iki yüz elli guruş mukâbili şimdilik tertîbleri bâlâsına şerh verilüb ve müteahhit oldukların elli bin iki yüz elli guruş on beş yirmi gün zarfında livâ-i mezbûrdan vâkî' kazâlar ahâlilerinden tamâmen ve kâmilen cem' ve tahsîl ve mübâşir merkûme-yi teslîm ve İzmir cânibine nakl ve tesyîr ve ol-vechle der aliyyeme irsâle ihtimâm ve dikkat iylemek fermânım olmağın işbu emr-î âlişânım ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki Kapucubaşı mûmâ-ileyhsin mübâya'a-yı merkûme fukarâ ve ahâlini istid'â ve irsâl ve istirhamlarına binâ'en beher keyl-i İstanbûlîsine birer guruşdan elli bin iki yüz elli guruşun bi't-tav' ve rızâ-yı taleb-i teslîm ve a'dâ ve olduklarına binâ'en meblâğ-ı mezbûrî neferen? teslîm iylemeleri şartıyla mübâya'a-yı merkûme tertîb bâlâsına şerh virilüb idâmesine müteahhit oldukları meblâğ-ı merkûmu teslîm iylediklerinin haberi tarafından vârid olduktan kayd-ı tarîkîn ilm-i haberine müteahhit başka emr-î âlişânım tarafına derhal irsâl olunacağı ve meblâğ-ı merkûm masârıf-ı mühimmeye sarfa havâle olunmağla a'yân-ı kazâ ve ashâb-ı servet ve ganâ fukarâya i'ânet ve dîn-i devlet-i aliyyeye hizmet kasrıyla ahâliye-i 'alâ tarîkü'l-farz virüb ba'de tevzîlerinde tahsîl ve tefvîz iylemeleri ehem-i umûrdan olduğu ma'lûmun oldukda keyfîyet-i hâl livâ-i mezbûrda vâkî' kazâlar ahâlilerine i'lân ve işaat ve olmiktar zahâirin arz-ı bedeli taleb-i teslîm ve a'dâ oldukları elli bin iki yüz elli guruşu on beş yirmi günün zarfında serî'an ve acilen her ne vechle kalır ise olsun alâ-eyyi-hâl te'dârik ve tahsîl ve mübâşir mûmâ-ileyh teslîm ve İzmir cânibine sevk ve tesyîre gerek gibi ihtimâm ve dikkat ve sarf mâhasıl-ı kudret iyleyesin ve sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin meblâğ-ı mezbûru Kapucubaşı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle on beş yirmi günün zarfında alâ-eyyi-hâl cem' ve tahsîl ve İzmir cânibine sevk ve tesyîr ve fermânım olduğu mahâline teslîm iylemeye sen dahî ihtimâm ve dikkat iyleyesin ve siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz mûcib-i emr-î şerîfîmle sizler dahî .

s.49-h.75

Amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte südûr olan işbu emr-î şerîfîm celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfından ihtiras ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız Tahrîren fî'l- yevmü's-sânî ışrîn Zi'l-kâde sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse

Vasıl fî 15 Zi'l-hicce sene 1186.

Livâ-i Saruhan setrân mekkâri adet iki yüz elli .

Fî 21 Ramazan sene 1186.

s.49-h.76

Mefâhirül-kuzat vel-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- a'yân mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı muallâm gediklilerinden Hacı Mahmud zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüda erleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân ve zâbıtân vesa'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sefer-i hümâyûnum bî takrîr allâh-ı te'âlâ bu sene-i mübârekede dahî pezirâ-yı hüsn-i hitâm olmayub ve hâsımâ-yı mülk ve millet olan Moskov Keferesinin mekr ve hile ve hiz'âsından emniyet ve gaflet ber-vechle câ'iz olmadığı cihetten ------ mensûremîn teksîr ve süvâr ve tevfîr-i ecnâd ile emr-î muhâfaza ve muhâresesine ihtimâm ve dikkatü'z-zâm ve vâcib ve husûsa sinîn-i sâbıkada yed istilâ-yı hazm-ı giriftâr olan ihsâr ve kalâ' ve bekâ'ıdın 'avn ve inâyet bâhire-i cenâb-ı rabbü'l-müste'an ile selâmen veya harben nez' istirdâdına bezl-i nakdine gayret-i dîn ve salâhiyet-i islâmiye rütbe ve vücutta olmaktan naşi sene-i âtiyeçün sâbıkından İzmir? ta'dârikât-ı kaviyyenin ihzâr-ı mütehattim ve vâcib olmağla binâ'en aleyh gerek ordû-yı hümâyûnumda ve gerek sevâhil Tuna ve cevânib-i sâ'irede zâd ve zahâ'ir ve mühimmât-ı seferiye tahsîl ve naklin hizmâtında istihdâm içün buna girdikleri günden hizmette olduklarca ber-vech-i-i mu'tad ve lâzım gelen ücretleri ordû-yı hümâyûnum sarbanbaşısı yedinden virilmek üzere nevrûz-ı fîruzdan mukaddemce mevcûd bulunmaları şartıyla mevkûfattan ihrâc olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter

mûcibince Saruhan Sancağı'ndan seksen yedi senesine mahsûb olmak üzere iki yüz elli mehâr mekkâri develeri ihrâc-ı tertîb ve fermânım olmağın işbu emr-î âlişânım ısdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ -ileyhim vesâ'irlerisiz hususda cümleniz gönül birliği iderek ol-mikdar mekkâri develerinin mecmû' buna elverir ve mahal-i ------ mütehammil gâyet güzîde ve tuvâna ve hâvut ve cuval ve urgan vesâ'ir âlât ve besâtları mükemmel ve cedîd olmak şartıyla tevzî' ve vakt-i zamânıyla yerlü yerinden ta'dârik ve yola ihrâc ve nevrûzdan mukaddemce mahal-i meştâ-yı hümâyûnum olan Şumnu sahrâsına îsâl ve irsâli sizlerden matlûb-ı hümâyûnum olmağla ma'azallâh-ı te'âlâ bu emr-î ehemde taraflarınızdan ednâ-yı mertebe tekâsül ve te'hîr ve misüllü hareket veyahut 'afv ve tenzîl ve ----- ve mu'âfîyet ve serbesiyet iddi'ası vesâ'ir bahâne ile tahrîrât beyhûde irsâline cesâretiniz lâzım gelirse işbu sefer-i hümâyûnuma ale'l-ittifak imdâd ve i'anet ve lâzıme-i gayret-i diyânet olduğu cihetten o makûle te'hîr ve terâhiye sebeb ve âlet olanlar her kim olur ise

s.50-h.77

Olsun ve şânına göre iktizâ' iden cezâ-yı lâyıkasının icrâsında refîka-ı fevt olunmayacağından kat-ı nazar ol babda gelen tahrîrâta bir dürlü amel ve itibâr olunmayub mübâşir-i mûmâ-ileyh tarafından zühûr ider ise der-akab mübâşirinden azl ve nefy' ve birine ahr-i mukaddem ve mübrem kimesne ta'yîn ve hükkâm ve zâbıtân ve vücûd-ı ahâliden isimleri mezkûr olanlar dahî dâr-ı diyârlarından tard ve isbâd ile temsiyet karh? akdem olunacağı tefekkür ve te'mîl ve lâzım gelenlere ifâde tefehhüm birle matlûb olan ol-mikdar mekârî develerinin der-akab tevzî' ve mükemmel takımlarıyla ve mu'temed ve kefillü sarbanlarıyla nevrûz-ı fîrûzda ordû-yı hümâyûnumdan mevcûd bulunmaları şartıyla serîan ta'ahhütlü i'lâmlarını irsâl ve bir taraftan yerlüyerinden ta'dârik ve ihrâcı husûsuna mübâderet ve hilâfından cümleniz hazer ve mücânebet iyleyesiz ve sen ki mübaşir mûmâ ileyhsin ber-vech-i muharrer mazmûn-ı emr-î şerîfîyle amel ve hareket ve hilâfından tevkî' ve müba'adet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-î şerîf celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn- itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfından ihtirâz tâm iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sânî ışrîn Ramazânü'l- mübârek li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Vesale fî 15 Zi'l-hicce sene 1186.

Mûcibince mektûb hazret-i sadâret penâhi sâdır olalar işbu mahalle kayd şûd

s.51-h.78

Defter oldur ki Âsitâne-i aliyyede mûkîm ibâdü'l-mülk tevsî'-i ağavât rûzmerrelerçün bin sekiz yüz seksen dört senesine mahsûben Saruhan Sancağı Kazâlarından bâ emr-î âlişâna matlûb şehrîyârî buyrulan elli bin iki yüz elli keyl-i İstanbûlî hınta ve şaîr bedeliyesi elli bin iki yüz elli guruşdan hazîne-i Mağnisa Kazâsına isâbet iden on bir bin beş yüz on yedi guruş ve husûs-ı mezbûrçün Âsitâneye irsâl olunan imam Efendilere harc-ı râh elli guruş ve bedeliye-i merkûme mübâşir Ağanın hizmet-i mübâşiriyesiçün Mağnisa Kazâsına isâbet iden hassa bin iki yüz elli guruş ve seksen yedi senesine mahsûben kabl-i devlet-i aliyyeden ordu-yı hümâyûnda istihdâmçün ba emr-î âlî livâ-i mezbûrdan matlûb olan iki yüz elli mehâr mekkâri devesinden kazâ-i mezbûre isâbet iden elli mehâr deve beher--- yetmişer guruşdan üç bin beş yüz guruş ve mirâhur şehrîyâri Latif Bey hazretlerine İzmir ve azîmetlerinde virilen menzil barkiri ücreti yüz seksen dört guruş ve mûmâ ileyhin İzmir'den avdetlerinde virilen menzil bargiri ücreti iki yüz doksan iki guruş ve seferiyete mübâşirimçün İshak Ağa Konağına masraf elli guruş ve Düğlek Karyesiçün avârızdan bâ-tezkere-i imdâdiye on sekiz guruş ve Kuşadası'ndan zühûr iden hazîneye bâ-tezkere menzil barkiri ücreti on beş guruş Boğaz Hisarı Ahmed Ağa'ya menzil barkiri ücreti bâ-tezkere yirmi beş guruş Kara Yunus Mahallesinde imdadiye otuz guruş imam Efendilere bâ-tezkere harc-ı râh yüz altmış guruş ve Ermanas Karyesiçün ba tezkere virilen yüz seksen guruş ve deve mâdesiçün Çobanisa Karyesine bâ-tezkere yirmi beş guruş bundan akdem vâkî' olan tevzi'de ma'adet kurrâya ifrâz olunan hassa virilmekle bâ-tezkere virilen doksan yedi guruş müsabaka ba'de'l-mübâşirinin hazînesine menzil bargiri ücreti bâ-tezkere on beş guruş Cihânzâde hazînesine menzil bargiri ücreti dokuz guruş Kütahya Valisi çukadârına bâ-tezkere hizmet on guruş Çullu Karyesi imdâdiyesi bâ-

tezkere elli guruş ve Mütesellim Ağanın deyn hesâbınca akçe fâ'izi seksen beş guruş Ortaköy imdâdiyesi yirmi guruş ve Emlak Nahiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ve Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi yetmiş guruş Karaköy Karyesi imdâdiye on guruş ve Düğlek Karyesi imdâdiyesi yirmi guruş i'lamet ve umûr-u beldeçün bi'd-defâ'at virilen sena'dât harcı beş yüz guruş ve harc-ı mahkeme iki yüz elli guruş ve harc-ı hizme otuz guruş ve Kethüdâiye otuz guruş ve Kalemiye otuz guruş ve kayd-ı beş guruş ve Kâtib efendilere on beş guruş ve muhzırâna sekiz guruşuna bî haysü'l-mecmû' yirmi bin iki yüz yetmiş beş guruşa bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûr cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ ma'rifeti ve ba ma'rifet-i şer' şehir ve kurrânın hânelerine ber-vech-i ta'dîl tevzî' ve taksîm olundukda beher hâneye otuz bir guruş on beşer pâre birer akçe isâbet itmekle defter-î tahrîr ve tahsîline bâ-fermân-ı âlişân me'mûr olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim ser tevâbih dergâh-ı âlî Osman Ağa zâde sa'adetlü Elhac Ahmed Ağa hazretlerine i'tâ olundu.

Hurrire fî yevmü's-sâlis ve'l-ışrîn fî Zi'l-hicce li-sene sitte ve semânîn mi'e ve elf

s.51

Mahalle-i Sultaniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 31	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 4	Mahalle-i Aliağa Hane 10
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5

Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1	Mahalle-i Narlıca Hane 3	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1.5	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Sakalar Hane 2
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 3
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı	Mahalle-i Yahûdîyân	Mahalle-i Bektâşî-i sagîr		

Süflâ Hane 21.5	Hane 4	Hane 11.5		

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya	Gökçe	Kalemli	Ahmed Paşalu	Baytara
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10.5	Hane 9	Hane 1	Hane 1	Hane 1
Sakarkaya	Paşa	Büknüş	Memiler	Aydınlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 12	Hane 3	Hane 4	Hane 1	Hane 1
Dere	Sarı Çamlı	Doğan Hisarı	Şatırlar	Elhac Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 7.5	Hane 2.5	Hane 1	Hane 1	Hane 2
Süleyman Obası	Kepenekli	Üç Havlu	Arabacı Boz	Aşık
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4

Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane 10

NÂHİYE-İ BELEN

Nefs-i Belen	Alaybeyli	Gümülceli	Beşir Ağa Çullusu	Sinirli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 6	Hane 2	Hane 2	Hane 5

s.52

Saruhanlı	Tatar	Akça Pınar	Karaköy	Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 2	Hane 2	Hane 3	Hane2.5

Karaoğlanlı	Çobanisa	Ermanas	Aladılar	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2.5	Hane 3	Hane 21	Rub 2	Rub 2

Çonkara	Elhac İbrahim	Selimşâhlar	Geri
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Rub 1	Rub 2	Hane 1

NÂHİYE-İ EMLÂK

Sırtlanlı	Eğri Dere	Evrenos	Siğetli	Kaya Pınar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 1.5	Hane 2.5	Hane 1.5	Hane 2.5

Uncu Boz	Manastır	Penpecik	Tekeliler	Kara Ali
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 4	Hane 2	Hane 3	Hane 3	Hane 2

Bargir	Kersen	Dâye İli	Çaltı	Değirmenderesi
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 30	Hane 1	Hane 4	Hane 3	Hane 4

Selendi	Düğlek-i sagîr	Düğlek-i kebîr	Dere	Kafirboz
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos
Karye
Hane 8

NÂHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1

Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3
Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1
Orta	Siyetli	Uzun Hasanlar	Akça Ma'a Çıtak	Çekeler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3
Durasıllı	İlyaslar	Belen	Kartallar	Dazyurt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli	Kara kılıçlı	Davudlar	Bereketlü	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 2	Hane 1	Rub 1	Rub 2
Muslu	Örencik	Kara Ahmedli	Maldan	Çukur
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane, rub 1	Hane 1	Hane 1, rub 2	Rub 2

Kazaklar	Elhac Musa	Kara Veliler	Ahadlar	Kayalılar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Rub 2	Rub buçuk	Hane 1	Rub 2
Derziler	Ömerler	Kapukaya	Yunuslar	Erkeçli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub 1	Rub 2	Rub 1	Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler	Kalabak	Temurcular	Dere	Köseler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Hane 1	Rub 3	Hane 1	Rub 2
Seklik	Sarılar	Öksüz Aliler	Elmacılar	Sarı Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Hane 2	Rub 2	Rub 1

s.53

Pınar	Yenice	Asmacık	Sakallı	Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 3	Rub 1	Hane 1	Hane 1	Hane 1.5
Recepli	Avunduk	Karahaliller	Koca	Bekirler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Hane 1	Hane 1	Rub 3	Rub 2	Rub 1
Hacılar Karyesi	Bostanlık Karyesi	Süngüller Karyesi	Tavuk Çukuru Karyesi	Uzun Hamzalar Karyesi
Hane 1	Rub buçuk	Hane 1	Hane 1	Rub 3
Balabanlar Karyesi	Öksüzler Karyesi	İsmailli Karyesi	Bayramşah Karyesi	Ma'ruflar Karyesi
Hane 1	Hane 1, rub 3	Hane 1	Hane 1.5	Hane 1
Çerdin Karyesi	Foça Karyesi			
rub 3	rub 2			

s.53-h.79

Defter oldur ki Âsitâne-i aliyyede mûkîm 'ibâdullahın tevsî'-i ağavât ruzmerreleriçün Saruhan Sancağı Kazâlarından bundan akdem matlûb-ı şehrîyârî olan elli bin iki yüz elli keyl-i İstanbûlî hınta ve şaîrin rahman li'l-fukarâ ve bedeline beher keyl-i birer guruşdan elli bin iki yüz elli guruş sertevâbin dergâh-ı âlî iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Osman Ağazâde sa'adetlü Elhac Ahmed Ağa tahsîlüçün emr-î âlişân şerefrîz südûruna binâ'en meblâğ-ı mezbûr sancağ-ı mezkûr kazâlarına cümle ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' ber-vech-i ta'dîl tevzî' ve taksîm olunub tahsîlçün defter-î tahrîr ve Ağa-yı mûmâ-ileyh yedine i'tâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr Zi'l-hiccetü'ş- şerîfe li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf .

Kazâ-i Manisa	Kazâ-i Turgutlu	Kazâ-i Akhisar	Kazâ-i Kayacık
Hisse	Hisse	Hisse	Hisse
11017	4307 Buçuk	5278	1995

Kazâ-i Ilıca	Kazâ-i Mendehorya	Kazâ-i Temürci	Kazâ-i Mermere
Hisse	Hisse	Hisse	Hisse
665	1805	7867 buçuk	1805

Kazâ-i Gördük	Kazâ-i Adala	Kazâ-i Borlu	Kazâ-i Gördüs
Hisse	Hisse	Hisse	Hisse
3205	3915	1211	7806

YEKÜN:50250

Yalnız elli bin iki yüz elli keyl-i İstanbûlî hınta ve şâ'îr bedeliyesi olmak üzere yalnız elli bin iki yüz elli guruştur.

s.51-h.80

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen yedi senesine mahsûben Moskov Keferesi üzerine mûkîm olan sefer-i hümâyûn nusret makrûnda mevcûd asâkire iktizâ' iden zâr-u zahair ve mühimmât-ı sa'ire tahmîlçün Saruhan Sancağı Kazâlarından bâ emr-î âlî matlûb şehrîyâri buyrulan iki yüz elli mehâr mekkâri devesi mükemmel havût ve çuval ve âlât sa'iresi sâbık-ı mukâlebesiyle medine-i Mağnisa sicillâtından mukayyed olduğu üzere bi'l-cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ ve ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' sancağ-ı mezkûr kazâlarına tevzî' ve taksîm olunan setrandır ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-ışrîn min Zi'l-hicceti'ş-şerîfe li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Kazâ-i Manisa	Kazâ-i Turgutlu	Kazâ-i Nif	Kazâ-i Menemen	Kazâ-i Akhisar

Deve Mehar 50	Deve Mehar 16 Ayak 2	Deve Mehar 11	Deve Mehar 27 Ayak 2	Deve Mehar 20 Ayak 2

Kazâ-i Ilıca	Kazâ-i Mermere	Kazâ-i Gördük	Kazâ-i Adala	Kazâ-i Mendehorya
Deve Mehar 1 Ayak 2.5	Deve Mehar 3 Ayak 3	Deve Mehar 130 Ayak 3	Deve Mehar 190	Deve Mehar 3 Ayak 1

Kazâ-i Güzelhisar	Kazâ-i Gördüs	Kazâ-i Borlu	Kazâ-i Focalar	Kazâ-i Temürci
Deve Mehar 10 Ayak 1.5	Deve Mehar 27 Ayak 1	Deve Mehar 2	Deve Mehar 2	Deve Mehar 34 Ayak 2

YEKÜN: Deve Mehâr: 250

s.54-h.81

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen yedi senesi mâh-ı muharremü'l-haram gurresinden altı ay tamâmına değin kıbel-i devlet-i aliyye ve mesned berâ-yı vüzerât azm-î cânib-i müşirânelerinden medine-i Mağnisa'ya amed şod iden ulakların rükûb-ı nüzûlleri bilâ tevakkûf tuvana bargirleriyle menzilcilik hizmetini a'dâ idüb medine-i mezbûreye tahrîk-i likâm? azîmet iden veziriazam hazerâtına iktizâ' iden menzil bargiri ve hazîne-i âmire naklinden mâ'dâsını virüb ahâli-i rencide olmamak üzere iki bin iki yüz elli guruş ücret kavliyle Hüseyin Ağa cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' menzilcilik ibkâ olundukda olduğu kabûl ve hizmet-i lâzımesini a'dâya ta'yîn itmekle meblâğ-ı mezbûresiyle Mağnisa'nın hânelerine tevzî' ve taksîm olundukta beher hâneye yedişer guruş beşer pâre isâbet etmekle defter-î tahrîr ve merkûm Hüseyin Ağa yedine i'tâ olundu.

Hurrire fî't-târihü'l-mezbûr li-sene el-merkûm

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5

Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hocam Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4.5			

s.54-h.82

Şerî'at şî'ar (tahrip olmuş)---selâm inhâ olunur ki taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölüğün serdengeçtiyânından arkzâde Mahmut Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb-ı tahrîr ve irsâl olunmuştur inşallah-ı te'âlâ vusûlünde gerektir ki merkûme-i kazâ-i mezkûrun serdârlığı kıyâm ve öteden berû olageldüği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm iyleyesin ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-yı mezkûr serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerektir ki kâ'ide üzere zabt ve rabt ve def-ü ref hazreti haşeratıyla tanzim-i bilad idame-i hal-i ibad bezl-i kudret iyleyesin(tahrip olmuş) ve kazâ-i mezkûrun mûkîm ve misâfîr yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân-ı

acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesi üzerlerine serdâr zabt bilüp sözünden dışara varmaktan? hâric vâz' ve harekette bulunmayub itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen dahî cümle umûrdan şer-i şerîf ve kânûn-ı kadîm ve emr-î münife tatbîk ve tavâ'if-i merkûmeden bilâ vâris ma'rûf-ı fevt olanlarının ma'rifet-i şer'le metrûkâtların zabt ve sûk-ı sultânide fürûht ve hâsıl olan nükûdun cânib-i beytü'l-mal içün ocak tarafına dahî göndermeye dahî sükkân-ı vilâyeti umûr-ı vilâyetlerine serdâr ve selâmetlerine dâ'ir hizmet-i meşkûre vücûda getürme mecd ve sa'y olasız.

Hurrire fî gurre Muharrem sene 1187

El asır Süleyman Ağa-yı Yeniçeriyân dergâh-ı âlî

Saruhan Sancağı'ndan mekkâri devesiçün tekrar isti'câli hâvî emr-i âlî sâdır olduğu işbu mahalle şerh virildi.

Vasale fî 20 Rebî'ü'l- evvel sene 1187

s.55-h.83

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların Kadıları ve Naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l- emâcid ve'l-a'yân livâ-yı mezbûrdan mekkâri setrân ihrâcına me'mûr zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ve zâbıtân vesâ'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki bi-vefikallâhî? ve te'âlâ sene-yi âtiye nevrûz-ı fîrûz-u duhûlünde mukaddem ordû-yı hümâyûnumda mevcûd bulunub nakl-i zahair ve hidemât-ı sâ'irede istihdâm olunmak üzere Saruhan Sancağı'ndan iki yüz elli mehâri mekkâri setrâni ihrâc-ı tertîb ve ısdâr kılınan emr-î defter-i müşir? mûmâ ileyh tesyîr olunmuşdu el-hâletü hâzihi nevrûz-ı fîrûz takarrüb itmekten nâşî zikr olunan setrânın şimdiye dek yola ihrâcları iktizâ' ider iken henüz tevzî' ve ta'dârik olunduğunu mübîn ta'ahhüd i'lâmları gelmemekle te'kîd ve isti'câli hâvî işbu emr-î âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi vusûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb ve mübâşir mûmâ ileyhim vesâ'irlerisiz evvel bahar hüceste-i âsâr takrîb idüb memâlik-i mahrûsende ordû-yı hümâyûna tecemmû' ve -----idecek tavâ'if-i askeriyenin ta'yinât ruzmezlerine kafîyü'l-hirâf ve eknafta tedarik ve izhâr olunan icnâs-ı zahair ile Âsitâne-i sa'adetim ve mahal-i sâ'ireden tertîb ve tanzîm olunan mühimmât-ı seferiyyenin

ordû-yı hümâyûna celb ve nakli ve husûsa mahrûse-i Edirne'nin ordû-yı hümâyûnuma bâdî olub ve ---- takrîbiyle ol tarafta müddehîr-i mir-i zahîrenin bu tarafa ihzâr-ı beher-i hâl bu makûle mekkârilere münhasır olmaktan nâşî livâ-î mezkûreden ihrâc-ı müretteb ol mikdar setrânın bir mehâri noksan olmamak şartıyla serî'an yola ihrâc ve Edirne'den zahire hamûleleriyle nevrûz-u fîruz duhulüne dek ordû-yı hümâyûna vusûlleri lâzıme-i halden olmağla ma'azallâh-ı te'âlâ vaktiyle irişmemek veyahud noksan vürûd iylemek lâzım gelür ise hükkâm ve mübâşir ve zâbıtân ve tâ'ife sarban vesâ'ir emsalinden? sebeb olanların hâl ve şanlarına 'azl ve nefy ve kal'abend (tahrip olmuş) güşmâl ve tertîb-i cezâ ile mücâzat kılınacakları mukarrer ve muhakkak olmağla selâmet (tahrip olmuş) matlûb ise vusûl emrî aher-i şerîfîmde derhal ta'dârik ve yola ihrâc ve Edirne'den (tahrip olmuş) zîde mecduhû te'hîr ve tevakkûf iylemeksizin seyr-i serî' ile gelüb dikkat-i mezbûrda ordû-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmaları emrine bi'l-ittifak ve müretteb-i te'kîd ve ihtimâm ve hilâfından ve ihtirâz-ı tam iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-î şerîfî celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfından ihtirâz iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l- yevmü's- sânî ışrîn Zi'l- ka'desi li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince mektûb-ı sadâret penâhî sâdır olduğu işbu cümle şerh virildi

---

s.55-h.84

Saruhan Sancağı'ndan ihrâc-ı tertîb olunan iki yüz mehâri mekkâri develerinin mukaddem muahhar şerefrîz-i südûr iden evâmir-i aliyye mantuklarınca bir saat mukaddem sahrâ-yı Şumnu'da mevcûd bulunmaları bâbında te'kîd-i isti'câlî hâvî emr-î âlişân ve mûcibince mektûb-ı sadâret penâhî sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Hurrire Vasale fî 33 Muharrem sene 1180

Saruhan Sancağı'ndan mekkâri devesiçün isti'câl hâvî emr-î âlişân sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Hurrire fî Sefer sene 1187.

s.56-h.85

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l- âlem müdebbirü'l- cumhûr bi'l-fîkri's- sâkıb mütemmim mehâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhid bünyânü'd-devle ve'l ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'adet ve'l- iclâlü'l-mahfûf ba sınuf-ı avâtıfü'l- meliki'l- âlâ Anadolu Valisi olub bu defa sefer-i hümâyûnuma me'mûr asâkirin sürücülük hizmet-i celîlesi ihtimâmına ihâle kılınan vezirim Elhac Ömer Paşa edamallâh-ı te'âlâ iclâluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hasımâ-yı din ve devlet olan Moskovlu melâ'inin dört senedir hile ve ---- ihtirâ'iyle memâlik-i mahrûseti'l- mesalik-i şahânem adala-i ikdâm tecâvüzüyle eyâd-ı tasallut ve isticlâllerine giriftar olan kal'a ve bekâ'in ba' avn hüdâvened nasîr-ı nez' ve istirdâdıyla tekmîl-i namus-ı saltanat 'abd-ı kıyâmım levâzımına müsârâ'at olunmak hilye-i imân ile münheli? olan kaffe-i mûvahhidîn üzerlerine vâcib ve sıhhatim olduğuna binâ'en ---- te'âlâ evvel bahar hüceste-i âsârda gazât-ı dîn-i mübîn ve (tahrip olmuş) fî sebilillâh hakk-ı cihâda nasî mebnî bintinehâr ve katlü'l-müşrîkîn kâffeten kemâ-yükâtilü neküm kaffe-i emr ve zahir -----nakş-ı ra'iyyet cihad iderek müste'înabillâh müstemeden? an cânib-i Resulullah muhazzil-i hasirîn üzerlerine hücûm ve istisâm tefrik-i cem'iyet menhûseleriyle ahz-ı şâr ve intikâm ve hıyânet-i millet beyzâ-yı islâm olunmak minnet hâlisesiyle Anadolu'nun uc kolunda vâkî' tavâ'if-i askeriye ve baz'--- kudret vesâ'ir bi'l-cümle darb ve harb erbâbı olan cunûd-ı hamîyyet ve ferdim nevrûz-ı fîrûz duhûlünde ordû-yı hümâyûnuma gelib zîde livâ-i gafranü'n-nevâ'-ı hazret seyyidü'l-enâmda mevcûd bulunmak üzere me'mûr kılınub ancak asâkir-i mertebe-i merkûmenin vakt ve zamânıyla yerlerinden tahrîri ve ihrâc ve ordû-yı zafer bunca sevk ve îsâlleri zımnında kargüzâr ve kaviyyü'l-iktidâr bir vezir celâdet semirin sürücü ta'yîn olunması li-ebed ve lâzım olub vezîr-i müşârû'n-ileyhsin maktu olduğuna cevher-i kıyâset-i hemîyet lâzımesince senden ba' avn rabbi müste'ân sebi-i din-i mübîn ve avarı devlet-i aliyye ile karînimde mesa'y-i meşkûre ibrâzına liyâkat ve isti'dadın beridâr olmakdan nâşî zikr olunan asâkir-i mertebenin sürücülük hizmet-i celîlesi ---- gayret bu müstekri ihâle ve ta'allûk olunmağla me'mûriyetini hâvî işbu emr-î şerîf itâ'at-ı redîfim ısdâr ve silahşoran-ı hassadan bu def'a mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Abidin Bey zîde kadrihû? ile irsâl olunmuştur imdi keyfîyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda bu ânâ dek nâ'il olduğun ---- begâyet padişâhânemîn

ilgâ-yı -----zımnında bu emr-î lâzımü'l-ihtimâmda rızâ-yı şahâneme muvaffâk-ı vechle hudemâd pesende zuhur-ı matlûb-ı mülûkânem olmağla ----gayret meyân hâne-i bend ve şimdiden sürücülük livâ-i zamandan olan halâtın esbâb-ı istihsâllerine mübâşeret ve iktizâ' iden mahallerde tarafından mü'ekked buyurulduları neşr ve irsâline mübâderet birle Anadolu'nun ordû-yı hümâyûna me'mûr ve müretteb olan tavâ'if-i askeriye ve zeyl-i kudret vesa'ir bi'l-cümle darb ve harbe kadar asâkir-i hemîyet şî'ârımın tehiyye ve ihzâr ve zâbıtân ve sergerde ve mübâşirleri mâ'iyetleriyle vakt-i zamânından yerlerinden ve yurdlarından tahrîk ve ihrâc ve fevc fevc ordu-yu hümâyûnum tarafına sevk ve îsâlleri hususâtına sarf-ı nakdine ve sa'y ve kudret ve dâ'irin halkını dahî şân-ı vüzerâta lâ'yık-vechle güzide ve müntehab-ı şece'atten mükemmilen tertîb ve tanzîme dikkat ve ---- te'âlâ esnâ-yı hareketinde lâzıme-i me'mûriyenin olan teftîş ve tenkîl eşkıyaya kâdir ve zabt-ı memleket ve def'-i mezâlim erbâb-ı mazarrat ve sıyânet ve zü'efâya liyâkat-ı zâhir kargüzâr ve mücerrebü'l – umûr er kimesneyi tarafından mütesellim nasb ve ta'yîn ve tesyîr-i muktezâ-ı husûsat

s.57-h.86

Mahmiye-i berhoşca tavsiye ve te'kîd idüb dikkatiyle hareket ve hilâl-i râmide uğradığın kasabât ve nevâhî ve kurrâda sefer-i hümâyûnuma me'mûr-ı asakirden gerü kalmışları var ise bi't-tahrî alâ-eyyi-hâl hâne ve meskenlerinden ihrâc ve irsâl ve bezl-i cel himmet ve asâkir-i merkûmenin yollarda tevakkuf ve ademlerine bir ferd ve zulm ve ta'addî iylemelerine ruhsat virilmemek husûsunu iktizâ' idenlere tenbîhü'l-keyd? ve sen dahî havale-i inzâr ve dikkat iderek bi'l-cümle asâkir-i merkûmenin yollarda ardlarını alub nevrûz-ı behcet-i efrûzda ordû-yı hümâyûnuma gelüb sancağ-ı şerîf-i sa'adet redîf sâyesinde mevcûd bulunmağa bezl-i tâbirü-yi iktidâr tahsîl rızâ-yı şâhâneme sa'y bi-tımâr iyleyüb lâkin bu me'mûriyetini celb-i emvâline vesîle ittihâzı ile esnâ-yı râmide uğradığın mahallerde hasbında ihrâc-ı asâkir bahânesi dâhil arz-ı kimesnelerde garv ve şekâvet vesa'ir güne nâ-marazi harekete tasaddî birle bir ferdi zerre îsâl cevr ve zulm ve üzere begâyet hazer ve mücânebet iylemek bâbında fermân- âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîf itâ'at makrûnuyla âmîl olub

hilâfından ni'âyet tehâşî ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıt şehr-i Şevvâlü'l- mükerrem li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf

Vasale fî 9 Muharrem sene 1187

Mûcibince mektub buyuruldu Vezir Asaf Nazır Elhac Ömer Paşa hazretlerinden sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

s.57-h.87

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların Kadılar ve Naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l- A'yân livâ-i mezbûr mütesellimi zîde mecduhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Rodos ceziresinde müceddeden binâ ve inşâları ihâle? olunan uc kıt'a donanmâ-yı hümâyûnum kalyonlarının binâ' ve inşâları husûs-ı sâbıka kapudân-ı deryâ Rodos Mutasarrıfı müteveffâ Cafer Paşaya hayâtında ihâle ve mûmâ--ileyh dahî kâh boğaz hisarlarında ve kâh bu durum muhâfazasında ehliyle evkâd ile tarafından berâ-yı Ahmed Bey dâme gazâya ta'vîz idüb kalyon mezkûrların inşâlarıçün murâbıdzâde Elhac Hüseyin kapudan ma'rifetiyle Çeşme limanından ihrâc ve İzmir'e îsâl ve andan dahî cezîre-i mezkûreye irsâli ve ----- olan bin kantar temür ihâlesinde cezire-i merkûmeye gönderilmemekle bu mevkî sâlifü'z-zikr uc kıt'a kalyonu tahammül-ü met'anet üzere emsâlinden (tahrip olmuş) masârıf ile inşâ ve tekmîl itmek şartıyla müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin bir ordû-yı mûmâ ileyh Ahmed Bey dâme gazâya livâ-i mezbûre tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olub cezîre-i mezkûre ve Rodos kal'asının muhâfazası zikr olunan kalyonların inşâ ve tekmîlleriyle muhâfazaları husûsu uhdet-i hemiyet-i ihâleleriyle mahalline tesyîr olunmağla sâbıku'z-zikr kalyonların iczâ-yı lazîmesinden olub tekemmüllerine iktizâ' iden temürün bir an akdem îsâl ve tesyîri li-ebed olduğuna binâen Aydın ve Sığla ve Saruhan ve Mağnisa Sancaklarında olan küce opa? ta'ifelerinin ve livâ-i mezbûrlarda vâkî' sa'ir ashâb-ı seferânın develerine tahmîlen mârü'z-zikr bin kantar temür bu duruma irsâl ve mîr-i mûmâ-ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm olunmak

içün elviye-i sâ'ire mütesellimlerine hatta bâ-tenbîhi hâvî başka başka evâmir-i aliyyeme ısdâr ve irsâl olunmağla sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin sen dahî Saruhan Sancağı'nda vâkî' küce opa tâ'ifelerinin ve livâ-i mezbûrda vâkî' sa'ir ashâb-ı setrânın develerini İzmir'e îsâli ve zikr olunan bin kantar temürü tahmîl ve bu duruma irsâl ve mîr-i mûmâ-ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm ittirilmek fermânım olmağın hassaten işbu emr-î âlişânım ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki mütesellim mûmâ ileyhsin sâlifü'z-zikr kalyonların iczâ-yı lazîmesinden olub tekemmüllerine iktizâ' temürün bir an akdem îsâl ve tesyîr li-ebed olduğuna binâ'en Saruhan Sancağı'nda küce oba tâ'ifelerinin ve livâ-i .

s.58-h.88

Mezbûrda vâkî' sa'ir ashâb-ı setrânın develerine tahmîlen mârü'z-zikr bin kantar temür bu duruma irsâl ve mîr-i mûmâ ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm ittirmeğe mezîd-i ihtimâm ve temür mezbûrun İzmir'den tahmîl ve bir an akdem ve bir saat mukaddem Rodos'a nakl ve mîr-i mûmâ-ileyhe teslîmi husûsunda ikdâm-ı tâm ve sarf sa'y mâle'l-kelâm iyleyesin ve siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ ileyhimsiz sizler dahî mûcib-i emr-î şerîfîmle amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh şerefyafte-i südûr olan işbu emr-î şerîf celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vâz' ve hareketten begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî gurre Zi'l-ka'de li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Livâ-i Saruhan

Guruş		
13.237	imdâd-ı seferiye vâlisi Anadolu	
1.323,5	hurûc-ı bab	
1.323,5	mübâşiriye-i devlet	İslambol el-mahrûse
Yekün		
118184,5	----- 15.884 guruş	

Vech-i meşrûh üzere Kütahya sicil-i mahfûzunda mukkayyid olmağla …… olmuştur hurrire fî Muharrem sene 1087

s.59-h.89

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l- fezâ'îl ve'l-kelâm Kütahya Nâibi ve eyâlet-i Anadolu'da vâkî' sâ'ir kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l- akrân a'yân-ı vilâyet zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki seferler vukû'unda eyâlet ve elviye'-i müteferriklerinden sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan vilâyet ve mîr-i mirânın tanzimlerçün vâkıf? olan mutasarrıflarına 'avn-ı ma'dâr olmak üzere üzerinde bulunan ve vilâyet ve elviyeden tertîb ve tesvîye kılınan nâmdâr-ı seferîyye vakt-i zamânıyla yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve taraflarına a'dâ ve teslîm mu'tâd-ı kadîm olub ve hâlâ Anadolu Vâlisi düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezirim Elhac Ömer? Paşa edamallâh-ı te'âlâ iclâluhû Anadolu cânibinden sefer-i hümâyûna gelecek asâkir-i mertebenin sürücülüğü hizmet-i celîlesiyle ordû-yı zafer ----- me'mûr kılınan eyalet-i Anadolu'ndan vâliçün tertîb ve ta'yîn olan yüz altmış beş bin imdâd-ı seferîyenin yüz seksen yedi senesine mahsûben sened-i merkûme-i ibtidâ-yı mahremînde defâ'aten tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl müşârûn-ileyh tarafından kabzına me'mûra a'dâ ve teslîm olunmak fermânım olmağın işbu emr-î şerîfîm ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi siz ki Mevlânâ-yı ve a'yân mûmâ-ileyhimsiz eyâlet-i mezbûrdan vâsî içün tertîb ve tesviye' kılınan yüz altmış beş bin guruş imdâd-ı seferiye fî yüz seksen yedi senesine mahsûben re's sene guruş muharrem itibâr olunarak eyâlet-i merkûm kazâlarına ibtidâ-yı muharremde cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le şürût-ı seferiyye üzere tevzî' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl vezir-i müşârûn-ileyh tarafından kabzına me'mûra a'dâ ve teslîm ittirilmeyüb 'avn ve te'hîr ve ihmâl ve müsâmahadan ve mikdâr-ı mu'ayyenden ziyâde fukarâya bir akçe ve bir hammezan? ve mükerrer ve tahsîlinden ve bu bahâne ile kesret mübâşîr irsâliyle zâ'ifâ-yı ra'iyyetin azarda ve rencide ittirmekden her biriniz gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur şerîfîmle vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte südûr fermân vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad kılasız.

Tahrîren fî evâil-i Zi'l-ka'de li-sene sitte ve semânîn ve mi'e mûcibince buyruldu menkıbeleri vezir ----- Kütahya Elhac Ömer Paşa hazretlerinden sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

s.59-h.90

Vech-i tahrîr-i huruf oldur ki

Bâ berât-ı âlişân ber-vech-i mâlikâne iştirâken madrab olduğum ------- ile müştereklerim hassalarından olub uhde ve iltizâmımda olan Saruhan Sancağı mukâta'adan cem' tevâbi levâhıkıyla işbu bin yüz seksen yedi senesi muharremi gurresinden sene-i merkûme zi'l-hiccesi gâyetine gelince bi sene zabt ve rabt iylemek üzere iltizâmına taleb ve der-akab olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı âlî Kapucu başılarından Kara Osmanzâde Elhac Ahmed Ağa zîde mecduhûye der uhde ve iltizam olduğu iltizam cebelü ve peşini olan on bin guruş Seyid Numan Efendi yediyle tarafına ve (tahrip olmuş)ve teslîm itmek sâdır olan fermân-ı âlî mûcibince zabtçün yedine işbu temessük i'tâ olundu gerektir ki livâ-i mezbûreden sene-i merkûmeye mahsûben hâsıl olan rüsûm-ı adiyesin? ve rüsûm-ı çift ve beytü'l-mâlî âmme ve hassa ve otlak ve kışlak ve kurra ve ----ve yive ve dem-i öşr vesa'ir -----vekili hâsılat-ı rüsûmâtın kanûn-ı kadîm üzere öteden berû tevcihle zabt ve tasarrruf olunagelirse ber-vech-i serbestiyet Ağa-yı mûmâ-ileyh def' olvechle zabt ve tasarruf iyleyüb bir sene kileden zabt ve tasarrufuna efrâd-ı âferideden ve cihâdü'l-vücûd ve sebeben mine'l- esbâb vekâlet ferman -----yamegân? bir ferd ve hal ve ta'arruz iylemeye

Tahrîren fî'târihi'l- mezbûr

El asr Süleyman Katip Ağa-yı dârü's-sa'ade mutasarrıfı mukâta'a-yı mezbûre

s.59-h.91

İftihârü'l-emâcid ve'l-mekârim el muhtass bî mezîdi'l- meliki'd- dâ'im dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından sâbıken İzmir Voyvodası olub hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi olan Elhac Ahmed dâme mecduhû mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların Kadıları ve Naibleri zîde fazluhûm tevzî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin hâlâ dârü's- sa'adeti'ş- şerîfîm ağası kâtibi olan iftihârü'l- emâcid ve'l- ekârim Süleyman dâme

mecduhûnun iştirâ kemâ-kâna uhdesinde olan Saruhan Sancağı mukâta'ası emr-î şerîfîmle matlûb olan mübâyâ'sı bedeliyesini tahsîline ihtimâm iylemek şartıyla işbu bin yüz seksen yedi senesi muharremi gurresinden zabt ve rabt ve emvâl mirîyesini cem' ve tahsîl ve tekmîl ve tetmîm olunmak üzere ashâb-ı mâlikâne taraflarından mukâta'a-yı mezbûreye hassaten voyvoda nasb ve ta'yîn iylediklerine binâ'en sancağ-ı mezbûreden matlûb olan bedeliye akçesini ve uhde ki ta'vîz olunan emvâl-i mirîye her ne ise yerlü yerinden cem' ve tahsîl iylemeyi ihtimâm ve vakt iylemek fermânım olmağın hassaten işbu emr-î celîli'l-kadrim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki mütesellim mûmâ ileyhsin senden ma'mûl olan hizmet-i sadâkat ve istikâmet üzere ve sancağ-ı mezbûrdan matlûb olan bedeliye-i mezkûrenin cem' ve tahsîlinde ihtimâm ve dikkat ve ve mukâta'a-yı mezbûre öteden beru ne vechle zabt ve rabt olan bedeliye olunur gelmiş ise olvechle sen dahî zabt ve emval-i mi'riyesi yerlü yerinden cem ve tahsîl ve tekmil ve tetmîm idüb umûr-ı me'mûreye müdâhale idenleri ref' ve def' birle hidemât-ı mirîyede izhâr ve sadâkat ve gayret ve hamiyyet ve fukarâ-yı ahâli ve ra'iyetten da'vet-i hayriye isticlâyine bezl-i kudret ve hilâf emr-î âlişânım vâz' ve hareketden hazer ve mücânebet iyleyesin ve siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ ileyhimsiz sizler dahi mûcib-i emr-î şerîfîmle amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-î şerîf-i celîli'ş-şân vâcibü'l- ittibâ' ve lazîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vâz' ve hareketden begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad kılasız.

Tahriren fî'l-yevmü'l- hâvî aşer Muharrem li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse

s.60-h.92

Kazâ-i Manisa

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l- kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları zîde fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem defterleri mûcibince Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların bin sekiz yüz seksen doksan dokuz buçuk sülüs ve buçuk rub bedel-i nüzûl haneleri olub bin yüz seksen yedi senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîl olunmak lâzım gelmeğin der uhde

olunub yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfât defteri sûreti virilmekle imdi mûcibince cem' ve tahsîl ittirilmekle emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle mübâşir-i mezbûr vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahî sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere livâ-i mezbûrda vâkî' kazâların ol mikdar bedel-i nüzûl hâneleri olub beher hânesinden altmışar yüz akçe bedel-i nüzûlleri malların irsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfât defterî sûreti mûcibince yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve dâhil hazîne-i âmirem ittirilüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye inâd ve muhâlefet ittirmeyesiz ve bundan ma'adâ mübâşir-i mezbûrun cihet-i ma'âşçün beher hânesinden otuzar akçe vech-i mâ'aş ittirüb ve bedel-i nüzûlü içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırılub ve hîn-i tahsîlde mirçün alınan akçeyi hazîne-i âmireme alındığı vech üzere aldırub bundan ziyâde ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defterden ve naks hâneden ve fermânımdan ziyâde mutâlebesiyle zulm ve te'addîden begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahriren fî'l-yevmü'l-ışrîn Muharrem sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf .

s.60-h.93

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların kadıları zîde fazluhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem defterlerin mûcibince Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların bin sekiz yüz doksan dokuz buçuk ve sülüs ve buçuk rub avârız hânesiyle otuz dokuz bin iki yüz yirmi akçe bedel-i avârız mütekâ'idiyetleri olub bin yüz seksen yedi senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîl olunmak lâzım gelmeğin der-uhde olunub yedine mühürlü ve nişanlu mevkûfat defterî sûretî virilmekle mûcibince cem' ve tahsîl ittirilmek emrim olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle mübâşir mezbûr vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahî sene-i mezbûre mahsûb olmak üzere livâ-i mezbûrda vâkî' kazâların ol mikdar avârız hânelerinin beher hânesinden beş yüz akçe avârızları malı ol mikdar mütekâ'idin akçelerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlu mevkûfat defterî sûretî mûcibince cem' ve tahsîl ve dâhil ve hazîne-i âmirem ittirüb hilâf-ı emr-i defter kimesneye inâd ve muhâlefet ittirmeyesiz bundan ma'dâ mübâşir cihet ma'aşçün beher avârız hânesinden ellişer akçe vech-i ma'aş aldırub ve hîn-i tahsîlde avârız içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırılub ve mirçün alınan akçeyi hazîne-i amireme alındığı

vech üzere aldırub bundan ziyâde noksan alınmaya aldırmayasınız kesr-i defterden ve naks hâneden ve fermânımdan ziyâde mütâlebesiyle zulm ve te'addî iylemekden begâyet ihtizâr ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad kılasız.

Tahriren fî'l-yevmü'l-ışrîn Muharrem li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf

İslambol el-mahrûse

s.61-h.94

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen yedi senesine mahsûben Kasabâ-i Turgutlu'dan ma'adâ imdiye Mağnisa Kazâsından bâ-fermân-ı âlişân mütâlebe buyrulan mâl-ı avârız ve bedel-i nüzûl ve harc-ı sâ'ire bir mûcib pusulâ-yı on bir bin yüz kazâ-i mezbûre resm-i çifti iki yüz elli guruş ve harc-ı mahkeme iki yüz elli guruş hüddâmiye yirmi guruş ve kethüdâiye yirmi guruş ve kalemiye yirmi guruş ve Katip Efendilere beş guruş ve muhzırîne sekiz guruş ve Emlak Nahiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ve Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi yetmiş guruşuna min haysü'l-mecmû' on bir bin sekiz yüz on üç guruşa bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûr cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ-ı ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' şehr-i kurrânın hânelerine ber-vech-i- te'dîl tevzî ve taksîm olundukda beher hâneye on sekizer guruş otuz altışar bare isâbet itmekle defter-i tahrîr ve tahsîline me'mûr olan umdeti'l-emâcid ve'l-a'yân ser bu(tahrip olmuş) dergâh-ı âlî mütesellim Saruhan sa'adetlü Elhac Ahmed Ağa hazretlerine i'tâ olundu.

Hurrire fî'l-yevmü's-salis min seferü'l- hayr li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf

Tashîh olmuştur

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8

Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4

Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi Hane 10.5	Gökçe Karyesi Hane 9	Kalemli Karyesi Hane 1	Ahmed Paşalu Karyesi Hane 1	Baytara Karyesi Hane 1

s.62

Sakarkaya Karyesi Hane 12	Paşa Karyesi Hane 3	Büknüş Karyesi Hane 4	Memiler Karyesi Hane 1	Aydınlar Karyesi Hane 1
Dere Karyesi Hane 7.5	Sarı Çamlı Karyesi Hane 2.5	Doğan Hisarı Karyesi Hane 1	Şatırlar Karyesi Hane 1	Elhac Rahmanlar Karyesi Hane 2
Süleyman Obası	Kepenekli	Üç Havlu	Arabacı Boz	Aşık

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4
Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane 10

NÂHİYE-İ BELEN

Nefs-i Belen	Alaybeyli	Gümülceli	Beşir Ağa Çullusu	Sinirli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 6	Hane 2	Hane 2	Hane 5
Saruhanlı	Tatar	Akça Pınar	Karaköy	Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 2	Hane 2	Hane 3	Hane2.5
Karaoğlanlı	Çobanisa	Ermanas	Aladılar	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2.5	Hane 3	Hane 21	Rub 2	Rub 2

Çonkara	Elhac İbrahim	Selimşâhlar	Geri
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 2	Rub 1	Rub 2	Hane 1

NAHİYE-İ EMLAK

Sırtlanlı	Eğri Dere	Evrenos	Siğetli	Kaya Pınar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 1.5	Hane 2.5	Hane 1.5	Hane 2.5

Uncu Boz	Manastır	Penpecik	Tekeliler	Kara Ali
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 4	Hane 2	Hane 3	Hane 3.5	Hane 2

Bargir	Kersen	Dâye İli	Çaltı	Değirmenderesi
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 1.5	Hane 4	Hane 3	Hane 4

Selendi	Düğlek-i sagîr	Düğlek-i kebîr	Dere	Kafirboz
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 1	Hane 1	Hane 3	Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1
Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3
Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1
Orta	Siyetli	Uzun Hasanlar	Akça Ma'a Çıtak	Çekeler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3

s.63

Durasıllı	İlyaslar	Belen	Kartallar	Dazyurt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3

Derebeğli Karyesi Rub 2	Kara kılıçlı Karyesi Hane 2	Davudlar Karyesi Hane 1	Bereketlü Karyesi Rub 1	Karasıllı Karyesi Rub 2
Muslu Karyesi Rub 1	Örencik Karyesi Hane, rub 1	Kara Ahmedli Karyesi Hane 1	Maldan Karyesi Hane 1, rub 2	Çukur Karyesi Rub 2
Kazaklar Karyesi Rub 2	Elhac Musa Karyesi Rub 2	Kara Veliler Karyesi Rub buçuk	Ahadlar Karyesi Hane 1	Kayalılar Karyesi Rub 2
Derziler Karyesi Hane 1	Ömerler Karyesi Rub 1	Kapukaya Karyesi Rub 2	Yunuslar Karyesi Rub 1	Erkeçli Karyesi Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler Karyesi Rub 2	Kalabak Karyesi Hane 1	Temurcular Karyesi Rub 3	Dere Karyesi Hane 1	Köseler Karyesi Rub 2
Seklik Karyesi Hane 1	Sarılar Karyesi Hane 1	Öksüz Aliler Karyesi Hane 2	Elmacılar Karyesi Rub 2	Sarı Ahmedli Karyesi Rub 1

Pınar Karyesi Rub 3	Yenice Karyesi Rub 1	Asmacık Karyesi Hane 1	Sakallı Karyesi Hane 1	Rahmanlar Karyesi Hane 1.5
Recepli Karyesi Hane 1	Avunduk Karyesi Hane 1	Kara Haliller Karyesi Rub 3	Koca Karyesi Rub 2	Bekirler Karyesi Rub 1
Hacılar Karyesi Hane 1	Bostanlık Karyesi Rub buçuk	Süngüller Karyesi Hane 1	Tavuk Çukuru Karyesi Hane 1	Uzun Hamzalar Karyesi Rub 3
Balabanlar Karyesi Hane 1	Öksüzler Karyesi Hane 1, rub 3	İsmailli Karyesi Hane 1	Bayramşah Karyesi Hane 1.5	Ma'ruflar Karyesi Hane 1
Çerdin Karyesi rub 3	Kartallar Karyesi rub 2			

s.63-h.95

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' kazâların kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm

ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mukaddemâ sürücü mübâşiri ve ba'de istîcâl mübâşir-iser ve bu def'a sürücüler sürücüsü ta'yîn olunan turnacıbaşı zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan kazâların dergâh-ı muallâm yeniçerilerin serdârları a'yân-ı vilâyet iş erleri ve ocak ihtiyarları bi'l-cümle ehl-i islâm dilâverleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl ma'lûm ola ki bundan akdem a'dâ-yı din --- karîn olan Moskovlu keferesi lâ'în ile beynehümâda cereyân eden mu'âreke ve münâkaşaların ---- ve murâd olunan müsâlahanın adem-i temhîdi ve elbette sebl?-i müsîf ve ahz-u şara muhtac olub evvel baharda cenk ve cidâl ve destiyâr'i inâyet rabb-i mütte'al ile şâhid-i maksûda ve dest-i rest-i ve sal ve câhid ve âfîyallâh- hak cihâda tevakkuf iylediği mukaddemâ sürücü mübâşirleriyle gönderilen sürücülük evâmirinde ve ba'de düşman cânibinden hass? ve müşâhade olunan halât ve keyfîyâta göre bunda asâkir-i mensûrenin kesret ve fert üzere nevrûz-ı firûzda ordû-yı hümâyûnumda ve me'mûr oldukları mahallerde bulunmaları farz-ı 'ayn ve herkese sür'at tesyîri li-ebed ve diyânet olduğu ve ma'azallâh-ı te'âlâ ser ma'ruzat? ve zerre kadar betâ'et olmak ihtimâli olur ise gerü gezend a'dânındır ve müdâfa'asıyla asâ ve'l-iyâz-ı billâh-ı te'âlâ nice ümmet-i Muhammed'in iyâl ve etfâl ve evlâd-ı pamâl ve esir olmasına

s.64-h.96

bâdî olub yarın rûz-ı cezâ ve huzûr-ı mânevi hazret-i Mevlânâ'da kimesne cevaba kâdir olmayacağı müte'âkıben gönderilen istîcâl evâmirinde tastîr ve tasrîh ve âyât-ı kur'âniye ve ahâdis-i nebevîyye ile elbette ve elbette bu sene-i mübârekede sevk ve tesyîr ve ta'cîl-i asâkirde taksîrat ve gaflet ve sermû-yı ve rehâvet olunmamasını ve alâ-eyyi-hâl her memleltik? kılıca kadr-i merd bahadırları ve yeniçeri ve topçu ve cebeci ve top arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kul oğulları ve ehl-i islâm dilâverleri sâfî piyâde ve madlûbdan ziyâde olmak şartıyla serdârları bayraklarıyla da'vât ve alemderân dahî tevâbî ve levâhıklarıyla zabt ve yağmur ve yaşa bakmayub gayret ve hamiyyetkârların meyân cânibend ve iki konağı bir eyleyerek sür'at ve azîmetle gelüb nevrûz-ı fîrûzda cümlesi ordû-yı hümâyûnumda bulunmaları tenbîh ve te'kîd ve ihrâc ve tesyîrlerinde hükkâm ve zabıtan ve ihtiyârâne memleket bulunanlar ihtimâm ve bu emr-i âzâmı kaffe-i mehâme takrîmen iltizâm ve ibrâz gayret-i islâm iylemeleri temhîd ve tavsiye ve tehdîd olunmuşidi binâ'en alâ zelik cümle ittihâdi ile şimdiye değin her memleltik? asâkir-i hareket ve cunûd-ı nusretmev'ûdun mukaddemü'l-ceşlerinin ol emirde vürûdlarıyla bu tarafta olan

murabıtın ve mücâhidine kuvvet kılub istimâlet olmaları ma'mûl ve bu havâlide vâkî'-ı ahâli ve asâkir-i islâm bu emir ile gece ve gündüz düşman karşısında sancak ------bivesine ismân bugün yarın asker gelir deyü diğeri düzengerân iken nevrûz-ı tagarrüb ve hulûl ve bu vakte dek asâkirin eş'âr-ı ihbârları adem-i zuhûruyla bu cânibden mevcûd kılub cunûd-ı gayret nemûd mahzûn ve mahlûl olunmağla bu misillü rehâvet ve gaflet lâyık gayret ve sezâvâr-ı hamiyyet islâm ve diyânetten olmamağla imdi efvâh-ı avâmda mütenâvil ve lisân-ı erâficde tabi'i ve müteşamil olan sadâ ve sulha i'tinâ ve in'ân ikdâmı-erhayrı cevâz göstermeyüb nefer ve ihfâfa ve sekâlen nas-ı sa'adet kasr-ı musdâkınca bundan sonra te'hîr ve te'allül bahâneleri selp ve sabah ve ihtisâm bakacak vakitle olmayub hülâsâ-ı kelâm asâkir-i islâmın acele ve şitâb iriştirilmesini begâyet mühim bilüb heman kazâ ve kasaba ve kurra ve nevâhîlerinizde olan sâlifü'z-zikr asâkir bilâ 'avn ve te'hîr aceleten ve müsârâ'aten tahrîrin ve şurût-ı evâmir-i aliyyem mûcibince ta'cîl ale't-ta'cîl serdârları bayraklarıyla tesyîre ikdâm-ı tam ve a'dâ-yı şerâyit-i hamiyyet şân-ı islâm iyleyüb zinhâr ve zinhâr bundan sonra asâkir nâmına bir ferdin te'hîrine cevâz ve ruhsat göstermek misillü sâhil ile azab ve i'tâb olmaktan ziyâde hazer ve bu mehâmi kaffe levâzıma-ı takdîm ve şitâb eylemeniz bâbında te'kîd ve tenbîh ve îkâz ve isti'câli hâvî fermân-ı âlişânım sâdır olmağın müstakîlen mübâşir-i mûmâ-ileyh sürücüler sürücüsü ta'yîn ve irsâl olunmuştur gerektir ki mukaddemâ bu def'a ısdâr ve irsâl olunan evâmir-i aliyye müsta'cele-i meşrûnun mazmûnuyla amel ve berhoşça tefekkür ve (tahrip olmuş) birle havâb-ı gaflet ve bahâne-i betâ'et-i terk-i ceşm güşâ-yı basîret ve gayret üzere olacak der-akab kazânızda mevcûd ecnâs-ı asâkiri kaldırub sabah ihtisâm vermeyüb fî'l-hâl Serdârları bayraklarıyla tesyîr ve aceleten gelmeleri lâzım olduğunu Serdârlara ve Neferâta tefhîm ve iki konağı iyleyerek sür'at azîmetlerini tenbîh ve ta'lîm ve ihrâc ve irsâllerini havâb-ı rahatınıza takdîm ve bu emr-i mesetleri? fî tetmîm iylemekten sermû-yı taksîrattan ittikâ iyleyesiz şöyle ki ednâ ihmâl sebebiyle her kangı kazânın askeri ----- gelmek ihtimâli olur ise hükkâm ve zâbıtân ve ihtiyaran cevaba kadr olamayub dünya ve ukbâda (tahrip olmuş) hüsrân olacaklarından başka ibretli'l-gayr bilâ aman tertîb-i cezâ olacakları bilâ iştibahtır .

s.65-h.97

Âna göre aklınız başınıza cem' ve ahvâl dikkat-i tefekkür ve gayret-i islâmiyeyi ele alub tenfîz emr-i aliyye sa'y ---- iyleyesiz ve siz ki serdârlarsız bir sa'at evvel tekmîl-

i asâkiriniz ile hareket ve dikkat-i mezkûrede alâ-eyyi-hâl ordû-yı hümâyûnumda bulunmağa müsârâ'at iyleyesiz ve siz ki ağavât ve alemderânsız siz dahî ber-minvâl-i muharrer ittiba ve levâhıkınız ile müsârâ'at ve bir ferd gerü kalmamasına ve sefere gelmesine ma'nî olmaktan hazer ve te'hîrlerinden ittikâ' iyleyesiz ve siz ki mukaddemâ bisevk-i asâkire onur ve isti'câl mübâşiri ve bu def'a sürücüler sürücüsü ta'yîn olunan mûmâ-ileyhimsiz siz dahî vech-i meşrûh üzere yerlerinize verilen evâmir-i aleyhin mûciblerince durmayub ve oturmayub zikr olunan sağ kolun kazâlarına varub ihtisâmi sabaha ve sabahı ahşama komayarak umûmen asâkirini ihrâc ve ta'cîl ale't-ta'cil serdârları bayraklarıyla irsâl ve tesyîre mâhasıl makrûrunuzu masruf ve bundan sonra asla ve kat'â asâkir nâmında olanlardan bir ferdi geriye komayub cümlesinin ardların olub sürüb aliyyü vech-i kân nevrûz-ı fîrûzda ordû-yı hümâyûnuma irişdirmeye bezl-i iktidar ve her kim bu umûrun hilâfında olur ise ahz ve kal'abend ve cezâsı tertîb ve icrâ olunmak içün isim ve resimleriyle tahrîr ve inhâ birle a'dâ-yı hizmete mübâderet ve hilâfından mübâ'adet iyleyesiz deyü bi'l-fîil dergâh-ı mu'allâm Yeniçerileri Ağası olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezirim Süleyman Paşa edamallah-ı te'âlâ iclâluhû tarafından mühürlü mektub verilmekle vech-i meşrûh üzere âmîl olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda sadr-ı emr-i celîli'l-kadrim ve müşârûn-ileyh tarafından verilen mühürlü mektub mûcibince amel ve hareket iyleyüb hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâhir şehr-i Zil'kade li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince mektub sadâret penâhi ve Ağa-yı Yeniçeriyân dergâh-ı âlî sâdır oldukları işbu cümle kayd şûd -------

Hurrire fî 3 Muharrem sene 1186

s.65-h.98

Vilâyet-i Anadolu'da vâkî' bela'dân ve ihsâr ve kasabât ve kurrada sâkin fukara ve ra'iyetin vesâ'ir erbâb-ı ticâretin konar ve göçer kabâ'il-i aşaîr ricâlinin yedlerinde bulunan ağnâm-ı fürûht içün kendü (tahrip olmuş) azâmıyla? Âsitâne-i sa'âdete getirüb kasap başılar taraflarından ve taraf-ı ahzdan taarruz ve müdâhele olunmaksızın kendüleri fürûht koyun getirenlerin sermû-yı üzerde ve remide ve esnâ-yı râhda? miktar zerre te'addî

ve rencide olunmamaları bâbında Anadolu'nun sağ kolu ile ortaya varınca vâkî' kuzat ve nüvvâb vesa'ir zâbıtâna hatta bâ-emr-i âlişân sâdır olduğu işbu kayd şûd

Hurrire fî evasıt Zil'hicce sene 186

s.66(Boş)

s.67-h.99

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-cumhûr bi'l fikrü's-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâkıb mümehhid bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's- sa'adet ve'l-iclâl el mahfûf bi sınuf-ı avâtıfı'l meliki'l -âlâ Anadolu Vâlisi olub hatta Anadolu'dan ordû-yı hümâyûnuma acele asâkir sevk ve îsâline me'mûr olan vezirim Elhac Ömer Paşa edamallâh-ı te'âlâ iclâluhû ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim ve cami'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bîmezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâ'îm dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından vezir-i müşârûn-ileyhimâ aceleten ve müsârâ'aten ordû-yı hümâyûnuma îsâle ta'yîn kılınan Bostancıbaşı-yı Esbâk-ı dâme mecduhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen ki veziri müşârû'n-ileyhsin senden ma'mûl ve müntezir-i şahânem olan gayret ve hemiyet-i diniyye iktizâsı üzere ehem-i mehâm din ve devlet-i aliyyemden olan serî'an asâkir huzurunda rahatı ve erâmî nefseke-i harâm ve asâkir-i me'mûrelerin bir ferdi gerüye kalmamak halâtına ikdâm ve Anadolu cânibinden kendü mallarından asâkir-i techîz ve tesyîrlerine? me'mûr kılınanlara ve ihrâclarına mu'ayyen mübâşirlere ve bulundukları mahallerin hükkâmına müekkid ve müstedir buyruldular tahrîr ve mukaddem ve mübrem ademler tesyîrleriyle gerek me'mûrlara ve gerek ümmet-i merhûmeye bu babda gayret-i islâmiyeyi icrâ ve gazâ ve cihâda sa'y ---- iylemeleri farz-ı 'ayn olduğunu i'lân ve ifhâm iderek darb ve harb erbâbını alâ-eyyi-hâl bir gün evvel mahallerinden ihrâc ve fevc fevc îsâle makrûrunu sarf ve sevk-i asâkir bahânesiyle ziyâde meks ve ---- bâ'is olur harekâttan mübâ'edet ile yemn ve yesâr ve beş binden sevk-i asâkir esbâbını bir taraftan i'mâl ve bir cânibden Gelibolu mâ'berinden serî'an 'ubûd ile ordû-yı hümâyûnuma vusûl ve'l? havka bezl-i vücûd ile isti'câl rızâ-yı ----- bezl-i iktidâr iylemek içün bundan mukaddemce dahî mufassal ve meşrûh emr-i şerîfîm ısdâr ve 'alî cenâb isti'câl tarafına irsâl olunmuşidi el hâletü hâzihi meclîs-i mükâleme münkasım ve murahhas ta'yîn olunan re'isü'l-kütebâ'îm iftihârü'l-emâc3id ve'l-ekârim Abdü'r-rezzak dâme mecduhû ordû-yı hümâyûnuma vâsıl olduğu ve

düşmân-ı din-i îsâl rızâna ve mazârr-ı fîkr fâsidiyle südûr-ı islâmiyeye hücûm idüb elyevm asâkir-i islâm muhârebe üzere oldukları bu def'a ardudan vârid olan tahrîrattan muhakkak olub kıt'â mekt ve âdâm itmeyerek geceyi gündüze katarak umûmen cünûd-ı mûvahhidîn ve me'mûr olanları sürdega? senin bir ay evvel ordû-yı hümâyûnuma irişmeye gayret-i diniyeyi iltizâm ve kemal acaleten ve şitâb iylemek matlûb tâcdarânım olmağın isti'câlen ve ikdâmen mikdâr işbu emr-î şerîfîm def'-i ısdâr ve kâ'imakâmım baş çukadârı kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Mustafa zîde kadruhû ile irsâl olunmuştur imdi asâkir-i muvahhidîn düşmanıyla? muhârebe üzere olduklarına binâ'en imdâd ve inâyete muhtac ve gazâ ve cihâd cümle mü'minîn ve mûvahhidîn üzerlerine farz-u 'ayn olmağla fî ba'd-ı rahatı ve erâmî nefseke-i haram ve tesyîr-i asâkire mezîd-i sa'y ve ikdâm ile ta'cîl ale't-ta'cîl gerek mukaddemâ tarafına defter ve tesyîr olunan kendü mallarından asker irsâline me'hûr ----- kudretleri ve gerek sa'yr Anadolu cânibinden matlûb olan tavâ'ifâ-yı askeriyenin umûmesini ve mü'minînden darb ve harb-ı erbâbının mecmû'unu gayret ve himmet-i diniyesi icrâ cümleye farîzâ-ı zimmet ve diyânet olduğunu mübeyyen iktizâ eden mahallere tarafından ahîd ve şedîd buyruldular ----- tesyîriyle darp ve tâm ve sergerdân mübâşirlerin ma'iyetleriyle elbette ve elbette serî'an ve âcilen mahallerinden tahrîk ve bir nefs? akdem ordû-yı hümâyûnuma irsâllerine ve sen dahî mükemmel ve muntazam da'irin halkıyla asâkirin ardılları olub ve bir ferdi gerüye koymayub iki vâzıh konağı berâbere dek Gelibolu ci'edlerinden? 'ubûd ve acaleten ve müsârâ'aten bir ânâ evvel ordû-yı devlet? ve gazâ ve cihâd-ı kıyama müsârâ'at ve sürücülük bahânesiyle me'mûrlardan ve gaziden celb hâlâ meyl ve rağbetten ve bundan böyle vaktte müsâ'ade kalmamakla bir vefîka tevakkuftan begâyet tehâşi ve mücânebet ve mugâyir-i emr-î fermân-ı şahânem encamın na'dâmet ve ----- ve ikâb olacak rehâvetten ve fî'mâ ba'de isti'câli

s.68-h.100

Hâcet mesen ider betâ'etten ve ----- tagayyür tabî'-i suğut-u nebi' mülûkânemi mûcib olur halâttan kendüni siyânet ve sen ki Kapucubaşı mûmâ-ileyhsin bu vakt-i evkât-ı sa'ireye kıyas olmamağla müşârûn-ileyhin asâkir-i mezkûre ile bir kadem-i akdem ordû-yı îsâli matlûb-ı hümâyûnum ve asâkir-i mevcûd muhârebe üzere iken kusûr ve rehâvetin sebebiyle müşârûn-ileyh ve asâkir-i aceleten varmamak lâzım gelür ise bir dürlü gurer? ve cevâb-ı makbûl olmayub bilâ aman eşter ukubata giriftâr olacağını muhakkak bilerek selâmet-i hâl lâzım ise bi'l-vechkân icrâya gâyet ikdâm ve sür'at iderek bir vefîka

mukaddem müşârûn-ileyh ve asâkir-i orduya îsâl iyleyüb bundan böyle mikdâr zerre meks ve tevakkufdan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerîfe i'timad kılasız

Tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharrem li-sene seb'â ve semânîn ve mi'e ve elf İslambol el-mahrûse

Mûcibince vezir müşârûn-ileyh hazretlerinin buyruldu-yı münifleri sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd

Vasale fî 3 mucibince? sene 182

s.68-h.101 Ağağalıkdır

Sa'adetlü mükerremetlü meveddetlü birâderim hazretlerinin hâvî gurret mevhûrları savbına mezîd-i ağrâz ve ikrâm birle da'vât-ı sâhiyât mâhiyet tema ve teslîmât-ı vâfiyât meveddet-i ilhak ve a'da ve hatr-ı gazatları kemabesü hakka istinbâ ve istihzâ? olundu ……siyakta? gurre mahyânelerindir-----sa'adetlü mükerremetlü meveddetlü birâderim Ağa-yı âlıktır hazretleri işbu bin yüz seksen yedi senesine mahsûben ba Anadolu eyâletinden mu'ayyen seferiyemizin istihsâline irâde-i aliyye hilâfet-i padişâhî ta'allûk idüb yerlü yerinden tahsîli bâbında cümleye hatta bâ-sâdır olan Karaman celîli'ş-şân mûcibince ----- ve kadim Kütahya mahkemesinden mahrec ve memhûr pusula-ı nâtık olduğu üzere Saruhan Sancağı sihâmına isâbet iden hâl-i seferiyemizi tahsîl ve tarafımıza irsâl olunmasını mübeyyen tahrîrâtımız ile Tatar Ağamız mübâşir ta'yîn olunmuş idi hâl-i seferiye tahsîl ve cem'olunub merkûmun kabzına me'mûriyetini müş'ar senedi olduğundan nâşî sened-i mütâlebe olunduğunu iş'âr-ı i'lâm-ı vürûd ve mefhûmu ma'lûm olmağla mu'âfiyet iddi'âsında olanların i'lâmların mahallinden alınub kusûr iktizâ' iden seferiyemizi ma'rifetiniz ile tarat ve hâlisü'l-a'yâr akçe olmak üzere beheriniz ile temhîr ve Tatar Ağamıza teslîm ve kem 'ayâr ve noksan vezne olanları geriye göndermek üzere tarafımıza irsâl ve işbu mektub-ı sened olmak içün tarafınızda hıfz olunması bayağı

varaka-ı mütehabbis tahrîrine bâdî olmuştur inşallâh-ı te'âlâ vusûlünde ber-vech-i muharrer işbu mektubumuzu sened idinüb hâl-i seferiyemizi ve mu'âfiyet iddi'âsında olanların âlâ vechü's-sıhhâ i'lâmlarını mübâşiri Tatar Ağamıza teslîm ve irsâli ma'mûldür muharrere-i devlet-i gurre dâ'im

el hâlisü's-sevâr

Elhac Ömer Vâli

Anadolu

Ba hirü'l----Altı Anadolu

s.68-h.102

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Anadolu'nun sağ kolu yemn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkî' olan kazâlarında kuzat ve nüvvâbı zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mukaddemâ ocaktan sürücü ta'yîn olunan Turnacı başı Süleyman ve Abdullah zîde mecduhûma ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kazâ-i mezbûrların serdârları ve ocak ihtiyarları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadrühûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Moskovlu tarafından devlet-i aliyye-i ebedîyyü'- istimrârıyla akd-ı müsâlâha ve müsâfâta rağbet ve havâhiş vukû'una binâ'en ordû-yı hümâyûnumda bi'l-fîil

s.69-h.103

Re'isü'l-küttâbım olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Elhac Abdürrezzak beher dâme mecduhû ruhsat nâme-i hümâyûn ve büyük elçilik ile murahhas ta'yîn ve memleket-i Eflâkta Bükreş nâm-ı mahalde Moskovlu murahhasıyla akd-ı meclîs ve mükâlemeye mübâşeret olundukda Moskovlunun tekâlif ma mâkûle inâd ve ısrârı sebebiyle müsâlâha-ı husûs-ı nizâm bulmayub mûmâ ileyh meştâ-yı ordû-yı hümâyûnuma avdet ve a'dâ-yı din olan Moskov keferesi ile muhârebe muhakkak olmakdan nâşî küffâr haksâr-ı asâkir makhûresiyle Tuna serhatlerinin karşılarına vürûd ve taraf ve taraf-ı memâlik-i islâmiyeye hücûm ve fezâ'il-i hâsirînin tevcîhleri olacağı ma'lûm olmayub düşman-ı Moskov metânet ve kuvvet bulmaksızın mukâtele ve müdâfâsında erzel ve cân-ı bezl-i makrûr olunmak rütbe-i vücûbda olduğundan başka arz ve can içün i'lâ ve ednâ fakirune gani?hâsıl ümmet-i Muhammed'in cümlesinin üzerlerine cihâd ve gazâ ve asâkir-i islâma

imdâd Ağanın farz-ı ‘ayn olub vakt-i evkât-ı sa’ire olunmayub tavâ’ife-i askeriyenin eli kılıca kâdir ve gayret-i islâmiyesi olanların cümlesi cânib Anadolu’nun ve Âsitâne-i aliyyemdir mevcud bulunan asâkir-i mûvahhidîn dahî tez elden bir an akdem serî’an ve âcilen ordû-yı hümâyûn nusret makrûnuma irişmeleri emr-î hümâyûnum olmağla siz ki Mevlânâ vesâ’ir mûmâ-ileyhim yerleriyle irsâl olunan evamir-i şerîfemde zikr ve tasrîh olunduğu vech üzere cümleniz cevâb ve gafletten bîdâr ve âr gayreti ele alub gazâlarınızda sâkin tavâ’if-i askeriyenin eli kılıca kâdir olanların cümlesini derhal evlerinden ve yerlerinden aliyyü’l-hâl ihrâc ve bir an ve bir sa’at te’hîr ittirmeyüb iki konağı bir iderek bir gün akdem ordû-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîrleri husûsuna dikkat-i tâm ve sa’y ihtimâm idüb ‘avk ve te’hîrden mezîd-i ihtirâz ve ictinâb iylemenizi te’kîd ve teşdîd zımnında isti’câli müş’ir fermân-ı celîli’ş-şânım ısdâr olmağın irsâl olunmuştur imdi mukaddemâ ve bu def’a südûr iden evâmir-i aliyyemîn ma’azamını ma’lûmunuz oldukda cümleniz bu emr-i mühim vâcibü’l-ta’cilde havâb ve rahatınızı terk ve dâmen gayret-i islâmiyeyi dermiyân ve memleketinizde mevcûd eli kılıca kâdir tavâ’if-i askerîyeyi bulundukları mahallerden alâ-eyyi-hâl ihrâc ve serdârları bayraklarıyla ve atîk-ı ağvât ve alemdârları tevâbi’ ve levâhıklarıyla sür’at-ı şitâb birle ordû-yı hümâyûn nusretmakrûnumda bulunmalarıçün her biriniz sarf ve tahsîl ve kudret ve gayret-i diyâneti icrâda sermû-yı kusûr ve fütûr ile te’hîr-i asâkire ba’de’t-tahiyye halât nâmerziyeden ziyâde hazer ve mücânebet ve siz ki serdârlar ve atık-ı ağvât ve alemdârânsız mukaddemâ ve bu def’a südûr iden evâmir-i aliyyem mûciblerince kazâlarınızda mevcûd eli kılıca kadr-ı tavâ’if-i askeriye’nin cümlesini bayraklarınız altına cem’ ve mahallerinizden der-akab hareket ve gazâ ve cihâda niyet hâlisâsıyla iki konağı bir iderek bir gün evvel serî’an ve âcilen ordû-yı hümâyûnuma varub te’hîr ve tevakkufdan begâyet tehâşi ve mübâ’adet ve siz ki sürücü ve isti’câl mübâşirleri mûmâ ileyhimasız siz dahî birbirinizle ittifak ve ittihâd birle yedinizde olan emr-i şerîfîm mûciblerince kazâ-i mezbûrların eli kılıca kadr olan tavâ’if-i askeriye siz nevechle olur ise olsun der akab kazâlarından ihrâc ve sür’at ve şitâb birle ordu-yu hümâyûna nusretmakrûnuma bir gün akdem ve bir saat mukaddem dâhil ve vâsıl evlâları husûsuna erzel can ? her biriniz bezl-i makrûr iyleyüb sermû-yı-ı tekâsül ve ihmâlden ve bir ferdin gerüye kalmasını ruhsat göstermeden gâyetü’l-gâye ittikâ-ı tâm iyleyesiz iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim sekbanbaşı Yusuf dâme mecduhû tarafından mühürlü mektub virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur Buyurdum ki vusûl buldukda bu babda sâdır olan fermân-ı celîli'ş-şânım ve sekbanbaşı mûmâ ileyh tarafından virilen mektub mûcibince amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timad

Tahrîren fî evâsıt Muharremü'l-harâm li-sene seb'â ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince Kâ'imakâm sadâret penâhi ve sekbanbaşı sâdır olduğu işbu kayd şûd

İslambol el-mahrûse

s.70-h.104

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmii'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bîmezîd-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâ'im dergâh-ı mu'allâm Kapucu başılarından olub hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi Elhac Ahmed dâme mecduhû ve kıdvetü'n- nüvvâbü'l-müteşerri'în Mağnisa Nâibi Mevlânâ zîde aleyh ve kıdvetü'l- emâcid ve'l- a'yân Mağnisa mütevellisi ve bu husûsa mübâşir ta'yin olunan Mehmed Emîn zîde mecduhûmâ tevkî'-i refî'-i vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen ki Kapucubaşı mûmâ-ileyhsin bu def'a der-aliyyeme vârid olan tahrîr itmekte seksen dört senesine mahsûben Saruhan Sancağı'ndan mübâyâ'sı matlûb olan elli bin iki yüz elli kile zahâirin (tahrip olmuş) ----bedeli beher kile birer guruşdan iktizâ' iden bedellerinin tahsîli bâ-kayd bundan akdem sâdır olan emr-i âlişânım mantûkınca tevzî' ve taksîm tekmîlen tahsîl olunub lâkin ne mahale teslîm olunacağı ma'lûm olduğuna binâ'en ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle Mağnisa Kazâsı bedestanına vâzi' ve'l-yevm-i mahfûz olduğu tahrîr ve inhâ iylemesin meblâğ-ı mezbûru bundan akdem dergâh-ı mu'allâm Kapucubaşılarından sancağı mütesellimi Hüseyin Çavuşzâde Elhac Ahmed dâme mecduhû ma'rifetiyle ta'dârik ve tahsîl ve Sakız ceziresi muhâfazasına me'mûr kılınan asâkirin ulûfe ve ta'yînât bahalarına vesâ'ir bâzı umûr-ı mühimmeye sarf olunmak içün Eğrice ol tarafta tevkîf ittirilmiş olub el-hâletü hâzihi zikr olunan asâkirin iktizâ' iden ulûfe ve ta'yinât bahaları Menteşe Sancağı mukâta'a ve avârızı mallarından virilmesi tertîb ve havâle olunmuş olub meblâğ-ı mezbûr elli bin iki elli guruşun der aliyyemde hazîne-i âmireme teslîm-i muktezî olmağla meblâğ-ı mezbûru emr-î şerîfîmin vüsûl günü hazîne bend ve tarafından mu'temed-i aliyye ademleri ta'yîn ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile serî'an ve âcilen der aliyyeme nakl ve tesyîr ve hazîne-i âmireme teslîm ittirilmek fermânım olmağın hassa işbu emr-î âlişânım ısdâr ve Kâimakâm

rikâb-ı hümâyûnum Tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'-l akrân Hasan zîde kadruhû irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde sen ki Kapucubaşı mûmâ ileyhsin meblâğ-ı mezbûrun der aliyyeme nakl ve hazîne-i âmireme teslîm muktezâ olmağla vürûd ve emr-i şerîfîm günü tamâmen ve kâmilen hâzine-i bend ve tarafından mu'temed-i aliyye ademler ta'yîn ve mübâşir-i mûma-ileyhin ma'iyetine bi'l fîkr ve esnâ-yı râhda gerek ki muhâfaza olunarak serî'an ve âcilen der-aliyyeme sevk ve tesyîr ve hazîne-i âmireme teslîm ittirilmesini bezl-i mâhasıl mukadderât iyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin meblâğ-ı mezbûr elli bin iki yüz elli guruşu tekmîlen der-aliyyeme nakl ve tesyîr ve müsârâ'at ve şitâb iyleyesin ve siz ki Mevlânâ ve mütevelli ve mûmâ-ileyhimasız sizler dahî mûcib-i emr-î şerîfîmle amel ve hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-î şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr iden işbu emr-î celîli'ş-şân vâcibü'l- ittibâ' ve lazîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız Tahrîren fî'l-yevmü'l-hamse aşer fî seferü'l-hayr li-sene seb'â ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince mektub Kâimakam sadâret penâhi sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

İslambol el-mahrûse

s.71-h.105

Livâ-yı Saruhan		Nakak baha	-------aleyh
Setran		Katar	fî? Beher Katar
Katar?	Beher Katar fî	20	Buçuk
20	Buçuk	Buçuk	1800
Buçuk	300	300	
6000			

Yekün

Buçuk

6300

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' kazâların Kadıları ve Nâibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân rikâb-ı hümâyûnum tarafından bu husûsa hassa mübâşir ta'yîn olunan Kâimakâm rikâb-ı hümâyûnum çukadarlarından Ahmed zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbıtân vesâ'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki ıstabl-ı âmire evvele tabî' Edirne ve Yanbolu ve Hayrabolu kışlaklarında mevcûd mîr-i setrânın vâkî' olan sefer-i hümâyûnumda istihdamları sebebiyle ekserisin helâk ve amel mânde olmakdan nâşî ba'de izin Hüseyin iktizâ'da mevcûd bulunmak içün beher-i hâl bir mikdâr setrân-ı mübâyâ' mevcûd ittirilmesi ve muktezâ' olduğuna binâ'en sinîn-i sâbıkada mübâyâ'a olunduğu üzere havt ve besât-ı sâ'iresi mükemmel olmak üzere (tahrip olmuş)katarına üçer yüz guruştan lâzım gelen bahasıyla mahalinden Âsitâne-i sa'adete gelince beher-i katarına bir mugâyir sâbık-ı takrîr olunan bin sekizer yüz akçeden nafaka bahaları virilmekle cümlesi elvirdüğü celd ve kutlu ve tuvana ve gayet güzide ve tevîlî? olmak ve bir mehâri galil ve merîz ve bozulmamak şartıyla Saruhan Sancağından yalnız yirmi katar setrân mübâyâ'asına irâde-i aliyye hüsrevânemi te'allûk itmekle imdi mezkûrü'l-mikdâr setrân livâ-i mezbûr kazâlarına tevzî' ve aceleten mübâyâ'a ve tekmîl ve sarbanları dâhil ta'dârik ve ta'yîn ve hilâl-i râhda gerek ki muhâfaza ve nafaka bahaları virilerek bir an akdem der aliyyeme irsâl ve tesyîr ve ıstabl-ı âmirem tarafına teslîm olunmak fermânım olmağın hatta işbu emr-î âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur vusûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ-ileyhimsiz vesâ'irlerisiz mevkûfattan ihrâc ve irsâl olunan memhûr ve mümzâ sûret-î defterde tasrîh olunduğu üzere livâ-î mezbûr kazâlarından mübâyâ'ası matlûb olan ol mikdar setrân ma'rifetleriniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve cümle ittifâkıyla aceleten bulunan kazâlarından mübâyâ' olunması matlûb-ı hümâyûn olmağla zinhâr ve zinhâr te'hîr ve terâhi rızâ ve cevaz göstermeksizin aceleten tevzî' ve tekmîl ve sarbanların dahî ta'dârik ve ta'yîn ve bir gün akdem der-aliyyeme irsâl ve tesyîre cümleniz bi'l-ittifak mezîd-i sa'y ihtimâm iyleyesiz ve senki mübaşir-i mûmâ ileyhsin livâ-yı mezbûrdan me'mûr mübâyâ'sı olduğun salefü'z-zikr yirmi katar setrânın cümlesi buna elvirdüğü celd ve kutlu ve tuvana ve gâyet güzîde ve i'lâ ve tevîli olmak bir mehâri galil ve meriz bozulmamak şartıyla mükemmel havt ve besât-ı sâ'iresiyle sinîn-i sâbıkada mübâyâ'a olunduğu üzere beher katarına üçer yüz guruştan icâb iden bahaları ile esnâ-yı râhde iktizâ' iden fukkaha bahaları havâle olunan mahallerden ba'de't-tahsîl yerlü

yerine tevzî' ve i'tâ ve mahline kaydçün yerlerinden hüccet-i şer'iye ahz olunarak livâ-ı mezbûrda bulunan mahallerden mübâyâ'a ve tekmîl ve sarbanların ile kimesnenin bir akçe ve bir habbe hakkını keşm ve kıt'adan ve bulunmayan kazâlara hassa-i tarh ve tahmîl ile fukarâ-yı ahâli ve ra'iyet-i cevr ve te'addîden ve hilâl-i rahda nafakaların kat' ve müzâyâkaları sebebiyle bir mehârini telef ve helâk ittirmekten hazer ve mübâ'adet iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyafte-i südûr olan işbu emr-î şerîf celîli'ş-şân

s.72

Vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vâz' ve hareketten begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâlis Zi'l hicceti'ş-şerîfe li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mûcibince mektûb hazret-i sadâret penâhi sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

Fî 20 Vasale Seferü'l- hayr sene 188

s.72-h.106

Mefârü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l fezâi'l ve'l- kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' Mağnisa vesâ'ir kazâların kadıları ve naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân bu husûsa me'mûr kılınan dergâh-ı muallâm gediklülerinden Seyid Mehmed Emîn zîde mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbıtân vesâ'ir iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki vâkî' olan sefer-i hümâyûn nusret makrûnum içün sâlifü'z-zikr Saruhan Sancağı'ndan mukaddemâ seksen beş ve seksen altı senelerinde ihrâc-ı müretteb ikişer yüz ellişer mehar mekkâri develerinden ordû-yı hümâyûnuma gıraz? irsâl seksen beş senesine küsûr kalan elli bir meharin emsâline kıyâsen beher-i meharine seksen ve seksen altı senesinde kezâlik vürûd iylemeyen yirmi dört meharin beher merhameten altmış guruşdan lazîm gelen malûmü'l -mikdâr bedelleri yerlüyerinden îcâb ve iktizâ' idenlerden tahsîl vesa'ir mekkâri ücretlerine ve harc ve sarf ve seksen beş senesinin dört bin seksen guruş bedelleri ordû-yı

hümâyûnum hazînesine ve seksen altı senesinin bin dört yüz kırk guruş rikâb-ı hümâyûnum hazînesine irsâl ve teslîm bâbında bundan akdem başka başka mevkûfattan ihrâc olunan iki kıt'a sûret-i defteriyle ısdâr kılınan iki kıt'a emr-î âlişânım mahalline olunmuşdu elhâletü hâzihi muktezâ-yı kuyûdât mukaddem tarih ile ordû-yı hümâyûnum hazînesine müretteb olan meblâğ-ı mezkûrü'l-mikdâr gelüb teslîm olunmamak hasebiyle muahhâr târih ile rikâb-ı hümâyûnum tarafına tertîb olunan meblâğ-ı mezbûrun dahî bu ana dek husûlpezir olmaması dergah? olmağla vech-i meşrûh üzere te'kîden ve isti'câlen bu def'a dahî işbu emr-i âlişânım ısdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ-ileyhim vesa'irlerisiz bu hengâmede masârıf-ı mühimmenin kesretten nâşî gerek rikâb ve gerek ordu-yu hümâyûnum taraflarından akçenin lüzûmu olmağla livâ-ı mezbûrdan sinîn-i mezbûriyetine mahsûben bâ-ihrâc-ı müretteb ve gırâz irsâl kusur kalan iki senelik ol mikdâr develerin matlûb olan mezkûrü'l-mikdâr bedelleri vüsûl emr-î şerîfeme dek tahsîl olunmamış ise zinhâr ve zinhâr te'hîr ve tevakkûf iylemeksizin der-akab yerlüyerinden îcâb ve iktizâ' idenlerden alâ-eyyi-hâl bi't-tamâm tahsîl ve kabzına me'mûr mübâşiri ile bi'l-'âde tasrîh olunduğu vechle seksen beş senesi bedelini ordû-yı hümâyûnum hazînesine ve seksen altı senesi bedelini rikâb-ı hümâyûnum tarafına irsâl ve teslîme bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve hilâfından hazer ve mücânebet iyleyesiz şöyle ki bundan sonra dahî 'avk ve ta'cîz misüllü harekete cesâretiniz lazîm gelür ise cümleniz mes'ûl ve mu'atab olacağınız emr-î mukarrerdir ânâ göre mütebassırâne hareket iyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ ileyhsin mûcib emr-î şerîfîmle siz dahî amel ve hareket iylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte

s.73

Südûr olan işbu şerîf celîli'ş-şân vâcibü'l- ittibâ' ve lâzimü'l- imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâlis ışrîn Ramazânü'l-mübârek li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

s.73-h.107

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâ'il ve'l-kelâm Bodrum iskelesinden Âsitâne-i sa'adetime 'ubûd idecekleri (tahrip olmuş) yol üzerinde vâkî' olan kazâların

Kadıları ve Naibleri zîde fazluhûm ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimler (tahrip olmuş)zîde kadruhûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdârları ve a'yân vilâyet iş erleri kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki işbu sene-i ümmiyeti'l-mü'mine Âsitâne-i âmiremde teçhiz(tahrip olmuş) düşmân?-ı hümâyûnum sefâyiniçün Girid cezîresinden tahrîr ve Bodrum cânibine ısdâr ve tesyîri fermânım(tahrip olmuş)beş yüz nefer kalyoncu neferâtının iskele-i mezbûreden Âsitâne-i sa'adetime 'ubûd idecekleri mahale gelinceye dek (tahrip olmuş)rahda külli yevm me'kûlâtlarçün iktizâ'-ı zahairin îcâb iden bahaları mübâşiri yedinden alacakları memhûr-ı temessükât mûciblerince ahâlilerinin tekâliflerinden takas olunmak şartıyla nüzûl iyledikleri kazâ' ve menzillerde ahâlileri taraflarından ta'dârik ve teslîm ittirilmek fermânım olmağın hassâ işbu emr-î âlişânım ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan çukadar Kâimakâmım Mustafa zîde kadruhû ile irsâl olmuştur imdi vüsûlünde siz ki kuzat ve nüvvâb ve mütesellim ve voyvoda ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerisiz neferât-ı merkûmeme? tahrîr olundukları mahallerden sefâin ile Bodrum iskelesine ba'de'l vürûd iskele-i mezbûreden Âsitâne-i sa'adetime 'ubûd idecek mahale gelinceye dek her kangınızın kazâsına dâhil olursa mübâşir yedinden alacakları memhûr temessük mûcibince îcâb iden bahaları kazâlar ahâlilerin tekâliflerinden takas olmak şartıyla iktizâ' iden me'kûlâtlarını kazânız ahâlisine ta'dârik ve teslîm ve (tahrip olmuş) zahair mikdâr-ı tasrîhiyle memhûr temessük-i ahz ve hıfz ittirüb neferât-ı merkûmenin zarûret ve müzâyakalarına bâ'is olur halâttan nâmerzî vukû'undan begâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan işbu emr-î şerîf celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münifi birle âmîl olub hilâfından begâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahriren fî'l-yevmü'l-hâmis Zi'l-kâ'de li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf

Vasale fî 10 Rebi'ü'l-evvel sene 87

İslambol el-mahrûse

s.74-h.108

Şerî'at şîâr Mağnisa Kadısı Efendi fazluhû inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde Serdâr olan ref' olunub yedine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân on üç

bölüğün Serdengeçtiyânından Esseyid Elhac İbrahim Ağa zîde kadruhû serdâr nasb olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur inşâ'allâh-ı te'âlâ vüsûlünde gerektir ki merkûm-ı kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru olageldüği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm iyleyesin ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olmağla gerektir ki hizmet-i lâzımende istikâmet ve zabt ve rabtı neferâtıyla tanzîm bilâd ve irâde-i hâl ibâde bezl-i kudret iyleyesiz ve kazâ-i mezkûrda mûkîm ve misâfir yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gılmân-ı acemi bi'l-cümlenin kayıtlarına serdâr-ı zabt bilüb sözünden dışara varmaktan hâric vâz've harekette bulunmayub itâ'at ve 'inkıyâd üzereler ve sen dahî cümle umûrunu şer'-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-î münîfe tatbîk birle sükkân-ı vilâyetin emîn ve selâmetlerine bâ'is-i hidmât-ı mebrûre vücûda getirmeğe dikkat ve tavâ'if-i merkûmeden bilâ vâris ma'rûf-ı fevt olunur ki meşrûkatların ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânide fürûht mâhasıl olan nukûdât-ı ma'zarât ve mümzâ defteriyle cânib-i beytü'l-mâl içün tarafına göndermeğe mecd-i sa'y olub mûcib-i mektûb ile âmîl olasız.

Tahrîren gurre şehr-i Rebi'ü'l-âhîr li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

El asr Mustafa Ağa-yı Yeniçeriyân-ı dergâh-ı âlî

s.74-h.109

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Mağnisa Naibi Mevlâna zîde ilmuhû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Saruhan Mütesellimi zîde mecduhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki zaman zabt-ı muharrem ibtidâsından olan mukâtâ'a-yı mir-iyeden hâlâ rikâb-ı kâmyab hüsrevâdiden çavuş başı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdülkerim Bey mecduhûnun iştirâ kâmâlkâne uhdesinde olan Saruhan Sancağı mukâtâ'asını bin yüz seksen beş ve seksen altı senesine mahsûben yed ve ahddan zabt iylemek üzere mîr-i mûmâ-ileyh tarafından Halil nâm kimesneye der uhde ve iltizâm ve sinîn-i mezbûriyetine mahsûben livâ-ı mezbûr avârızıyla Nif Kazâsı avârızının dahî tahsîl-i merkûme ihâle ve ta'vîz olunmaktan nâşî el-hâletü hâzihi mukâtâ'a-yı mezbûr ve avârız -ı merkûm mallarından sinîn-i mezbûriyetine mahsûben hazîne-i âmireme müretteb olan tekâsit ve havâlât-i sa'ire mir-iye akçelerini hazîne-yi âmirem ve havâlât-ı sâ'ireyi ve şürekâ-ı sâ'iresinin hassa-i fâ'izlerini mahallerine a'dâ idüb sinîn-i mezbûr mallarından ve seksen altı senesiçün masârıf-ı mu'ayyene akçesinden ve mukâtâ'a-yı mezbûrun sinîn-

i mezbûriyetine mahsûben mâl hâlîs ve kalemiye akçesinden ve seksen beş senesi mîr-i mûmâ ileyhin şürekâ-ı sâ'iresinin fâ'iz hisseleriyle sinîn-i mezbûriyetin hisse fâ'izinden merkûm Halilin zimmetinde gırâz? teslîmat on dört

s.75-h.110

Bin elli beş guruş alacağı olmağla mütâlebe olundukda a'dâdan imtinâ' ve hevâsına (tahrip olmuş) ile bazı if'al ----- cesaret deyü vechle emvâl-i mezkûrunun ahz? ve meblâğ-ı râ'iyesinde olduğu zâhir âşikâr olmağla irâ' ideceği iğrâz dâhiyesine havâle-i semi'-i itibâr olunmayub iki seferden berû merhûm Halil'in zimmetinde müterâkim olan emvâl-i mezkûre alâ-eyyi-hâl tamâmen ve kavlen tahsîl ve eğer a'dâsında ta'allûl ve muhâlefet ider ise emvâl ve eşyâ' ve emlâkı zabt ve ahz ve fürûht olunub evlâ? din ittirilmesini mîr-i mûmâ-ileyh bir kıt'a takrîririyle inhâ itmekle merkûmun zimmet sıhhıyesi tahsîl olunmak fermânım olmağın hassa işbu emr-î âlişânım ısdâr ve mübâşiri bu an hümâyûnum çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Seyid Ahmet Çavuş ile irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde sen ki mütesellim mûmâ-ileyhsin sinîn-i mezbûriyetine mahsûben ba mukâtâ'a-yı mezkûrenin mâl-i mir-i hâvâs ve kalemiye ve fâ'izi ve masârıf-ı sâ'irem akçelerinden merkûmun gırâz? teslimât on dört bin elli guruş merkûm Halil'in zimmet sıhhiyesi alâ-eyyi-hâl tahsîl ve ikrâ ve a'dâsında ta'allûl ittirüb emvâl ve eşyâ ve emlâkı zabt ve ahz ve fürûht olunarak tahsîl olunacağı merkûme gereği gibi ifâde ve tefhîm iyleyerek emvâl-i mezkûrenin tahsîline ihtimâm ve dikkat iyleyesiz şöyle ki meblâğ-ı mezbûrun birkaç gün zarfında alâ-eyyi-hâl merkûmun tahsîli matlûb-ı hümâyûnum olmağla ba'de izn ---- ve altına havâle-i semî' ve itibâr iylemeyüb alâ-eyyi-hâl tahsîl ve kabzına me'mûre teslîm ittirilmesine mesârâ'at iyleyesin ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhsin sen dahî mûcib-i emr-î şerîfîmle amel ve hareket bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan işbu emr-î şerîf-i celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vâz' ve hareketten begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü's-seb'â ve ışrîn ve sefer sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

İstanbul el-mahrûse

Âsitâne-i aliyyede hazîne-i âmireye teslîm olunan hınta ve şâîr bedeliyesinin tecvilât sûretidir.

s.75-h.111

Tahvil ‘ân akçe-yi bedel ‘afv-ı mübâyâ’a zahairan kazâ--- der livâ-ı Saruhan berâ-yı sene 1184 tam ulûfe ve baha-ı ta’yînât ve neferât ve piyâdegân berâ-yı muhâfaza havâlî Çeşme ----- ma’rifet-i murâbıtzâde Elhac Hüseyin kapûdânü’l-me’mûriyete ihrâc mühimmat ‘an limân Çeşme ta’dârikde ve muhâfaza ve havâlî-i mezbûr kıyâm ve istihdâm beher-i şehr-i ulûfe ve baha-ı ta’yînât esas defer-i mezbûre bu da ve halâ vâcib ‘an gurre Muharrem sene 1187 ilâ gâyete şehr-i mezbûrân yed Hüseyin Ağa çukadar bab.

77850 an mezbûre-i âmire fî 15 sene 1187

25950 berâ-yı ta’yînât

Guruş fî şehrî

103.800 pâre guruş

Şehriye 10 273.5

Guruş

648.5

Berâ-yı ulûfe

---

guruş

3750

s.75-h.112

Tahvîl ‘an akçe ta’ahhüd ahâli livâ-ı Saruhan gırâz?-ı bedel ‘afv-ı mübâyâ’a livâ-ı mezbûr berâ-yı 1184 mübâyâ’a ‘ayn-ı kadruhû meblâğ ‘an cânîb-i ahâli livâ-ı mezbûr ‘an hazîne-i ‘âmire teslîm şedîd ve cihetü’l- vâkî’ der sene 1186 aliye Seyid Elhac Numan Ağa

---

yüzde

5000

---

akçe

600.000

‘an hazîne-i âmire fî 15 der sene 1182.

s.75-h.113

Tahvîl ‘an akçe-i bedel ‘afv ve mübâyâ’ zahair ‘an kazâhâ der livâ-ı Saruhan berâ-yı 1184 ‘ aliyye? Mehmed Emîn Ağa mübâşir

---

yüzde pâre 10 akçe

guruş guruş

49601 5952150 ‘an hazîne-i âmire fî 15 der sene 1187.

s.76-h.114

Teslîm mübâyâ’a hınta ve şaîr bedeliyesi fermânıdır.

İftihârü’l emâcid ve’l-ekârim cami’ü’l-mehâmid ve’l-mekârim el-muhtass bîmezîd-i ‘inâyeti’l- meliki’d-dâ’im dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından olub Saruhan Sancağı Mütesellimi Elhac Ahmed dâme mecduhû tevkî’- i refî’-i hümâyun vâsıl olacak ma’lûm ola ki sen ki Kapucubaşı-yı mûma-ileyhsin Saruhan Sancağında vâkî’ kazâlardan seksen dört senesine mahsûben mübâyâ’ası tertîb ve fermânım olan elli bin iki yüz elli İstanbulî keyl-i hınta ve şâ’îrin a’dâsına kazâlar ahâlilerinin ber-vechle kudretleri olmadığı bundan akdem arz ve mahzâr birle der aliyyeye inhâ ve reâyâ fukarâsının hallerine merhâmeten beher kilesi birer guruşdan hazîne-i âmireme elli bin iki yüz elli guruş bedel-

i mübâyâ'a teslîm iylemelerine rızâlarıyla taleb olduklarına binâ'en meblâğ-ı mezbûr hazîne-i âmireme teslîm olunmak üzere zikr olunan elli bin iki yüz elli İstanbulî keyl-i zahairin 'afv olunması husûsuna irâde-i seniyye mülûkânem ta'allûk itmekle meblâğ-ı mezbûr livâ-i mezbûrede vâkî' kazâlar ahâlilerinden tahsîl ve ma'rifetinle tamâmen ve kâmilen bu def'a hazîne-i âmireme teslîm olunduğu hazîne-i âmirem defterlerine sebt ve kayd olunmağla ilâm-ı hâl siyâkında işbu emr-î âlişânım ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde sen ki Kapucubaşı-yı mûmâ-ileyhsin ber-vech-i- muharrer livâ-i mezbûrede vâkî' kazâlar ahâlilerinden tahsîl ve ma'rifetinle hazîne-i âmireme teslîm iyledikleri meblâğ-ı mezbûr elli bin iki yüz elli guruş mukâbili sene-i mezbûre mahsûben mübâyâ'sı müretteb olan mârü'z-zikr elli bin iki yüz elli İstanbulî keyl-i hınta ve şâ'îr 'afv ve kaydı ref' ve terkîn olunduğu ma'lûmun oldukda kazâlar ahâlileri taraflarından sene-i mezbûre mahsûben mübâyâ' zehîresi mütâlebesiyle hic ferde te'addî ve müdâhale olmamak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-î şerîfîmle vardukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr olan işbu emr-î şerîf celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla âmîl olub hilâfıyla vaz' ve hareketden begâyet ihtirâz ve ictinâb iyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'l-yevmü'-l hamse Rebi'ü'l- âhir sene seb'a ve semânîn mi'e ve elf .

İslambol el-mahrûse

Mektûb-ı Kâ'imakâm Hazret-i Sadâret Penâhidir.

s.76-h.115

Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân dergâh-ı 'âlî Kapucubaşılarından Saruhan Sancağı mütesellimi Kara Osmanzâde Elhac Ahmed Ağa zîde mecduhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki bu def'a vürûd iden bir kıt'a mektûbun ---- bundan akdemce şerefsüdûr olan emr-î 'âlî mebnî kabzına me'mûr Mehmed Emîn Ağa ile tesyîr iylediğin Mağnisa Sancağının mübâyâ'ası bedeliyesi kırk dokuz bin altı yüz bir guruş bir rub' vârid ve vâsıl ve teslîm hazîne-i âmire olunduğu ve murâbıtzâdeye virdiğin akçenin def-i mahsûbiyeti ile sened-i tesyâr kılındığı ma'lûmun olmak içün ifâde-i hâl ve istifsârı olan hatrın siyâkında mektûb-ı tahrîr ve(boşluk) ile irsâl olunmuştur inşâ'allâh-ı te'âlâ vüsûlünde bundan böyle

def-i mahûl ‘uhde’l-kadrimin? umûr ve halâtın te’vîye ve temşîyetlerine dikkat ve doğru dâ’vât-ı hayrîyen ile vürûd-ı tezkâre müvâzebet iyleyesiz ve’s-selâm

---

Mehmed Kâ’imakâm

s.76-h.116

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen yedi senesine mahsûben medine-i Mağnisa kazâsından bâ fermân-ı âlişân mutâlebe südûr olan mâl-i maktû’ dört bin dört yüz seksen sekiz guruş kalemiye üç yüz elli guruş ve harc-ı bab iki yüz guruş ve hisse-i Selendi kırk dört guruş ve hisse-i Ballıca ve İlyaslar yüz kırk beş guruş hisse-i Ahmedlü, Aladiler kırk altı guruş ve Kütahya vâlisi imdâd-ı seferiyesi üç bin yüz yetmiş altı buçuk seferiye mübâşiriyesinden hisse yüz guruş ve harc-ı cavuşâne on guruş ve Mütesellime Ağaya üç günlük zahire baha iki yüz elli guruşa Tatar Ağasına bâ-tezkere hürmet on beş guruş serdâr Mahmut Ağanın harc-ı râ’iyesiçün virilen bâ-tezkere üç yüz guruş esedilere içün masârıfa müteferriken üç yüz guruş Çullu Karyesine imdâdiye bâ-tezkere otuz beş guruş hazîneye menzil bargiri ücreti bâ-tezkere yedi buçuk guruş ağnam mübâşiri Ağaya bâ-tezkere hizmet on guruş kal’a vezirine barud akçesi bâ-tezkere on iki guruş askeri sürücüsü Tatar Ağasına ve bu duruma temür nakliçün vürûd iden Çukada’iye bâ-tezkere hizmet otuz guruş avârızda Düğlek-i Kebir Karyesi imdâdiyesi bâ-tezkere yirmi guruş kaydiye tarafından zuhûr iden Kalyonculara bâ yed ihtisâb-ı masârıf ve bargir ücreti bâ-tezkere yüz yedi guruş Mirahor Naibi Sa’id bey ittibâ-ı rükûbçün menzil ücreti bâ-tezkere seksen guruş mekkâri isti’malçün vürûd iden Tatarlar ve hizmet bâ-tezkere yirmi guruş kıyye kaydiye tarafından zuhûr iden kalyonculara me’kûlât ve menzil ücreti tezkere yüz yirmi guruş bedeliye hınta ve şâ’îr hazînesine celv? ücreti bâ-tezkere on iki guruş hazîne-i merkûmeye menzil ücreti bâ-tezkere otuz guruş Girid tarafından zuhûr iden kalyonculara ma’kulât ve menzil ücreti bâ-tezkere yüz yetmiş iki guruş Mirâhor Naibi mûmâ ileyh Sa’îd bey avdetlerinde ve menzil bargiri ücreti bâ-tezkere yüz guruş Reca’i Mahallesi İmdâdiyesi bâ-tezkere otuz beş guruş askeri sürücüleri Turnacı başıların me’kûlât ve bargir ücreti yüz elli guruş ve sürücü ta’yîn olunan Çavuş Ağalara bâ-tezkere hizmet on iki guruş bedeliye hınta Mübâşiri Emîn Ağaya Hatibzâde İbrahim Ağa konağına mâ’kûlât masârıfı bâ-tezkere beşyüz guruş ve Kul Kethüdâsı tarafından zuhur iden Çavuş Ağaya bâ

tezkere hizmet yirmi guruş mahkeme ta'mirçün masârıf sekiz yüz guruş Mütesellim Ağaya deyn hesâbınca akçe fa'izi iki yüz yetmiş guruş Emlâk Nâhiyesi imdâdiyesi yetmiş guruş ve Uzun Hasanlar Karyesi imdâdiyesi elli guruş Düğlek Karyesi imdâdiyesi on beş guruş ve Karaköy Karyesi imdâdiyesi on guruş

s.77-h.117

Recâi Mahallesi imdâdiyesi yirmi guruş Kara Yunus Mahallesi imdâdiyesi yirmi guruş Osmancalu Karye-i imdâdiyesi on beş guruş Orta Karyesi imdâdiyesi otuz guruş ve Çullu Karyesi imdâdiyesi yirmi guruş masârıf müteferrika mûcîb-i defter-i ma'ruzât iki yüz elli guruş Ermeniyân-ı Bâlâ imdâdiyesi bâ tezkere yüz elli guruş ve bu def'a Ermeniyân-ı Bâlâ Mahallesi yüz guruş ve harc-ı mahkeme iki yüz elli guruş ve harc-ı i'lâmât iki yüz elli guruş kethüdâiye yirmi beş guruş ve hüddâmiye otuz? guruş ve kalemiye otuz guruş Katib Efendilere on beş guruş ve kaydiye beş guruş ve muhzırâne sekiz guruşuna fî haysü'l-mecmû' on üç bin üç yüz seksen altı guruşa bâliğ olmağla meblâğ-ı mezbûrdan hâne hesâbınca Kasaba-i Turgutlu'ya ehl-i mâl-i maktû'dan yedi yüz on beş guruş ve Kütahya imdâd-ı seferiyesinden yüz doksan dört guruş ve mübâşiriyesinden altmış iki guruşuna cem'an bin beş yüz yetmiş bir guruş Kasaba-i mezbûreye ba'de'l-ifrâz ve'l-imtiyâz ba fî on bir bin sekiz yüz on beş guruş bi'l-cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ ve ----- ahâli ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' şehr ve kurrânın hânelerine bervech-i ta'dîl tevzî' ve mûkîm olundukda beher hâneye on sekizer guruş on beşer? pâre isâbet itmekle defter-i tahrîr ve tahsîliçün hâlâ Saruhan Sancağı Mütesellimi 'umdetü'l- emâcid ve'l-ekâbir sa'adetlü Mehmed Ağaya i'tâ olundu.

Hurrire fî yevm --- aşer min Cemâziye'l evvel li-sene seb'a ve semânin ve mi'e ve elf.

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr	Mahalle-i Haki Baba	Mahalle-i Nişancı Paşa	Mahalle-i Câmî-i kebîr	Mahalle-i Serâbâd

Hane 6	Hane 11.5	Hane 4.5	Hâne 3	Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3
Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebekuyusu Hane 1	Mahalle-i Babakuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4

Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı Süflâ Hane 21.5	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

NÂHİYE-İ PALAMUD

Yaya Karyesi Hane 10.5	Gökçe Karyesi Hane 9	Kalemli Karyesi Hane 1	Ahmed Paşalu Karyesi Hane 1	Baytara Karyesi Hane 1
Sakarkaya Karyesi Hane 12	Paşa Karyesi Hane 3	Büknüş Karyesi Hane 4	Memiler Karyesi Hane 1	Aydınlar Karyesi Hane 1

s.78

Dere Karyesi Hane 7.5	Sarı Çamlı Karyesi Hane 2.5	Doğan Hisarı Karyesi Hane 1	Şatırlar Karyesi Hane 1	Elhac Rahmanlar Karyesi Hane 2

Süleyman Obası	Kepenekli	Üç Havlu	Arabacı Boz	Aşık
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 4.5	Hane 6	Hane 2
Habib	Erdelli	Sindelli	Sabancılar	Sırt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane buçuk	Hane 2	Hane 4
Halıtlı	Seydi Obası	Âdil Obası	Ballıca	İlyaslar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 3	Hane 2	Hane 10	Hane 10

NÂHİYE-İ BELEN

Nefs-i Belen	Alaybeyli	Gümülceli	Beşir Ağa Çullusu	Sinirli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 10	Hane 6	Hane 2	Hane 2	Hane 5
Saruhanlı	Tatar	Akça Pınar	Karaköy	Ahmedli
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3	Hane 2	Hane 2	Hane 3	Hane2.5
Karaoğlanlı	Çobanisa	Ermanas	Aladılar	Karasıllı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Hane 2.5	Hane 3	Hane 21	Rub 2	Rub 2
Çonkara Karyesi Rub 2	Elhac İbrahim Karyesi Rub 1	Selimşâhlar Karyesi Rub 2	Geri Karyesi Hane 1	

NAHİYE-İ EMLAK

Sırtlanlı Karyesi Hane 3	Eğri Dere Karyesi Hane 1.5	Evrenos Karyesi Hane 2.5	Siğetli Karyesi Hane 1.5	Kaya Pınar Karyesi Hane 2.5
Uncu Boz Karyesi Hane 4	Manastır Karyesi Hane 2	Penpecik Karyesi Hane 3	Tekeliler Karyesi Hane 3.5	Kara Ali Karyesi Hane 2
Bargir Karyesi Hane 3.5	Kersen Karyesi Hane 1.5	Dâye İli Karyesi Hane 4	Çaltı Karyesi Hane 3	Değirmenderesi Karyesi Hane 4
Selendi Karyesi Hane 10	Düğlek-i sagîr Karyesi Hane 1	Düğlek-i kebîr Karyesi Hane 1	Dere Karyesi Hane 3	Kafirboz Karyesi Hane 5

Horos

Karye

Hane 8

NAHİYE-İ YURT DAĞI

Çalışlar	Eğri	Yazıcı Çullusu	Dibek Alanı	Sarma
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1	Hane 1	Rub 1	Hane 1

Dellâklar	Yağcılar	Sarı Nasuhlar	Yörukân-ı Şomar	Çiftlig-i Bâlâ
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 2	Hane 1	Hane 1	Hane 1,rub1	Rub 3

Çiftlig-i Süleyman	Kaba Ağaç	Çamlıca	Osmancalu	Mamaklı
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 1	Hane 1.5	Hane 2	Hane 3,3	Hane 1

Orta	Siyetli	Uzun Hasanlar	Akça Ma'a Çıtak	Çekeler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 3.5	Hane 4	Hane 10	Rub 3	Rub 3

s.79

Durasıllı	İlyaslar	Belen	Kartallar	Dazyurt
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi

Hane1,Rub 3	Hane 1 , Rub 3	Rub 2	Rub 2	Rub 3
Derebeğli Karyesi Rub 2	Kara kılıçlı Karyesi Hane 2	Davudlar Karyesi Hane 1	Bereketlü Karyesi Rub 1	Karasıllı Karyesi Rub 2
Muslu Karyesi Rub 1	Örencik Karyesi Hane, rub 1	Kara Ahmedli Karyesi Hane 1	Maldan Karyesi Hane 1, rub 2	Çukur Karyesi Rub 2
Kazaklar Karyesi Rub 2	Elhac Musa Karyesi Rub 2	Kara Veliler Karyesi Rub buçuk	Ahadlar Karyesi Hane 1	Kayalılar Karyesi Rub 2
Derziler Karyesi Hane 1	Ömerler Karyesi Rub 1	Kapukaya Karyesi Rub 2	Yunuslar Karyesi Rub 1	Erkeçli Karyesi Hane 1, rub 1
Elhac Ömerler Karyesi Rub 2	Kalabak Karyesi Hane 1	Temurcular Karyesi Rub 3	Dere Karyesi Hane 1	Köseler Karyesi Rub 2
Seklik	Sarılar	Öksüz Aliler	Elmacılar	Sarı Ahmedli

Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Hane 2	Rub 2	Rub 1
Pınar	Yenice	Asmacık	Sakallı	Rahmanlar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Rub 3	Rub 1	Hane 1	Hane 1	Hane 1.5
Recepli	Avunduk	Karahaliller	Koca	Bekirler
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1	Rub 3	Rub 2	Rub 1
Hacılar	Bostanlık	Süngüller	Tavuk Çukuru	Uzun Hamzalar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Rub buçuk	Hane 1	Hane 1	Rub 3
Balabanlar	Öksüzler	İsmailli	Bayramşah	Ma’ruflar
Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi	Karyesi
Hane 1	Hane 1, rub 3	Hane 1	Hane 1.5	Hane 1
Çerdin	Kartallar			
Karyesi	Karyesi			
rub 3	rub 2			

s.79-h.118

Defter oldur ki işbu bin yüz seksen yedi senesi şehr-i recebü'l-müreccebi gurresinden sene-i mezbûre Zi'l-hiccesi gâyetine değin kabl-i devlet-i aliyye ve mesned bîzâr vüzerât azm-i cânib-i müşirânelerinden medine-i Mağnisa'ya âmed şûd iden ulakların rükûb ve nüzûllerinde bilâ tevakkuf tuvana bargirleriyle menzincilik hizmetini a'dâ idüb medine-i mezbûreye tahrîk-i likâm gayret iden veziriazâm hazerâtına iktizâ iden menzil bargiri hazîne-i âmireden mâ'adâsını virüb ahâli rencide olmamak üzere iki bin iki yüz elli guruş ücret kuluyla Hüseyin Ağa cümle a'yân ve eşrâf ve eimme ve hutebâ ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' menzilcilik merfur? ibkâ olunub ol dahî kabûl ve hizmet-i lâzımesini a'dâya ta'ahhüd itmekle meblağ-ı mezbûr nefs-i Mağnisa'nın hânelerine tevzî' olundukda beher hâneye yedişer guruş beşer pâre isâbet itmekle defter-i tahrîr ve merkum Hüseyin Ağa yedine i'tâ olundu.

Tahrîren fî't-târihü'l-mezbûr.

Mahalle-i Sultâniye Hane buçuk	Mahalle-i Alaybey Hane 21	Mahalle-i Çarşu Hane 4	Mahalle-i Dilşikâr Hane 11	Mahalle-i Aliağa Hane 10.5
Mahalle-i Bektâş-i kebîr Hane 6	Mahalle-i Haki Baba Hane 11.5	Mahalle-i Nişancı Paşa Hane 4.5	Mahalle-i Câmî-i kebîr Hâne 3	Mahalle-i Serâbâd Hane 8
Mahalle-i Bölicek-i Atîk Hane 5	Mahalle-i Deveciyân Hane 6	Mahalle-i Göktaşlı Hane 4	Mahalle-i Niflizâde Hane 4	Mahalle-i Saz Hane 9.5
Mahalle-i Derviş Ağa Hane 8	Mahalle-i Gürhâne Hane 8	Mahalle-i Hüsrev Ağa Hane 9.5	Mahalle-i Çaprastlar-ı kebîr Hane 8.5	Mahalle-i Çengizâde Hane 3

Mahalle-i Sakalar Hane 3.5				
Mahalle-i Seydi Hoca Hane 2.5	Mahalle Danişmend Halil Hane 5	Mahalle-i Elhac İlyas-ı sagîr Hane 4	Mahalle-i Elhac İlyas-ı kebîr Hane 4.5	Mahalle-i Elhac İvaz Paşa Hane 4
Mahalle-i Kara Yunus Hane 7	Mahalle-i Kara Hisar Hane 1.5	Mahalle-i Narlıca Hane 3.5	Mahalle-i Nasırlı Hane 2	Mahalle-i Lâla Paşa Hane 4.5
Mahalle-i Recâi Hane 5	Mahalle-i Tekye Hane 1	Mahalle Ebe kuyusu Hane 1	Mahalle-i Baba kuyusu Hane 4	Mahalle-i Bektâş-i sagîr Hane 11.5
Mahalle-i İbrahim Çelebi Hane 4	Mahalle-i Dere Hane 2	Mahalle-i Hüccaclar Hane 2	Mahalle-i İmâd Hane 2	Mahalle-i Yaviler Hane 4
Mahalle-i Ayn-ı Âli Hane 4	Mahalle-i Çaprastlar-ı sagîr Hane 2.5	Mahalle-i Yarhasanlar Hane 9	Mahalle-i Ayn-ı Fâkih Hane 2.5	Mahalle-i Elhac Yahya Hane 2.5
Mahalle-i Attar Hoca Hane 4	Mahalle-i Akmescid Hane 1	Mahalle-i Bölicek-i Cedid Hane 3	Mahalle-i Rumîyân Hane 17	Mahalle-i Ermeniyân-ı Bâlâ Hane 20
Mahalle-i Ermeniyân-ı	Mahalle-i Yahûdîyân Hane 4			

Süflâ Hane 21.5				

s.80-h.119

Tertîb-i mübâyâ'a hınta mîri kazâhüma-ı mezkûre der livâ-yı Saruhan na dem ref' müzâyaka ibâdullah der Âsitâne-i aliyye berâ-yı ---? 1187 teslime mevcûd şerh defter-i (tahrib olmuş)

Kazâ-i Manisa Kazâ-i Ilıca Kazâ-i Demirci Kazâ-i Mermere Kazâ-i Mendehorya Kazâ-i Gördük Kazâ-i Adala Kazâ-i Gördüs Kazâ-i Kayacık Kazâ-i Akhisar Kazâ-i Borlu

Yekün

Hınta me' naklimat? Tahrîren 5 evveli sene 1187.

Şaîr Mebla'

37687 6

s.81-h.120

Mefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'adini'l-fezâi'l-ve'l-kelâm Saruhan Sancağı'nda vâkî' Manisa ve Ilıca ve Temürci ve Mermere ve Mendehorya ve Gördük ve Adala ve Gördüs ve Kayacık ve Akhisar ve Borlu kazâlarının Kadıları ve Naibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân taraf-ı devlet-i aleyhümâ bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı muallâm Kapucubaşılarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed mecduhû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Kethüdâ yeri ve Yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhûm tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Âsitâne-i devlet-i âşiyânemde mûkîm 'ibâdullahın tevsî'-i akvât yevmiyelerçün etrâf ve eknâfdan birer mikdâr zahire celb ve nakli mühim ve muktezâ olduğuna binâ ve geçen sene Saruhan Sancağı'nda vâkî' zikr olunan kazâlardan hıntanın beher-i İstanbulî kilesi altmışar ve şâ'îr beher İstanbulî kırkar akçeden icâb iden bahası an nakd ashâbına virilmek şartıyla yirmi beş bin yüz yirmi beş keyl-i şâ'îr mübâyâ'ası tertîb olunmuş olub (tahrib olmuş) havâle?

s.81-h.121

Mezkurdan ta'dâriki? olduğu erbâb-ı vukûf ihbârıyla rütbe-i tahâffüf resîde olmağla matlûb olan ol mikdar şâ'îrin dahî beher iki kilesi bir keyl-i hıntaya tebdîl birle

mecmû' otuz bir bin seksen yedi İstanbulî keyl-i hıntaya mübâyâ'ası tertîb ve tanzîm olunmuşiken ve râyi'-i hâlikü'l-bereyâ (tahrip olmuş) re'âyâ fukarâsının terfiye-i hallerine vesîle olmak içün sene-i mezbûre mübâyâ'aları te'hîr olunmuştu el-hâletü hâzihi sefer-i hümâyûnum takrîbi ile hasbe'l- furûd? der aliyyemde mûkîm 'ibâdullahın def'i müzâyakalarçün sinîn-i sâbıka misüllü hınta mübâyâ'asına hâceb mesen? iylemediğine binâ'en seksen altı senesine mahsûben Saruhan Sancağı'nda vâkî' zikr olunan kazâlardan otuz yedi bin altı yüz seksen yedi keyl-i hınta mübâyâ'asına irâde-i aliyye-i mülûkânem ta'allûk itmekle sen ki mübâşir mûmâ-ileyhsin fî müsâbıkı üzere beher İstanbulî kilesi altmışar akçeden îcâb iden bahası yedinde olan mir-i akçeden an nakd ashâbına a'dâ ve teslîm iyleyerek ol mikdâr hıntayı bâ mübâyâ'a ve semt ve münâsib olan iskelelere nakl ve tesyîri fermânım olmağın hassa işbu emr-î âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde mevkûfattan ihrâc ve irsâl olunan mümzâ sûret-i defterde tasrîh olunduğu üzere ol mikdâr hıntayla ma'rifet-i şer' vechle a'yân ve zâbıtân ve ihâli ma'rifetleriyle mû'af ve gayr-ı mû'af ve havâs ve evkâf bi'l-cümle dâhiller olmak şartıyla gerek çiftlik ve ebnâ-ı ashâbı ve gerek sa'ir zahiresi olanlardan bir gün akdem ve bir saat mukaddem mübâyâ' ve semt ve münâsib olan iskelelere nakl ve iktizâ a'dâ iden sefâini ta'dârik ve irsâl olunmak içün mikdâr vücûdunu aceleten der-aliyyeme tahrîr ve inhâya müsârâ'at iyleyesiz ve siz ki kuzat ve nüvvâb mûmâ-ileyhim vesa'irlerisiz bu husûs-ı devlet-i aziyyü'l?-istimrârımın ---- umûr-ı mühimmesinden olub 'ibâdullâhın ızdırâbları ve hemçün ihtiyâr olunan halâttan olmağla ibâdullâh-ı te'âlâ bu emr-î âzâmın meşininde? hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnum hareket üzere olanların te'dîb ve güşmâlları muhakkak ve mukadder olduğu cümleye tefhîm birle ol mikdâr hıntayı ol be ol mübâyâ'a ve münâsib olan iskelelere nakl ve hazır ifade ittirilmesine sizler dahî âle'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve hilâf rızâ-yı hümâyûnum vaz' ve hareketten ziyâde hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfîmle vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i südûr iden işbu emr-î celîli'ş-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmîl olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî'r-râb ışrîn Rebi'ü'l-evvel li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

İslambol el-mahrûse

Mûcibince mektûb kâimakâm hazret sadâret penâhî sâdır olduğu işbu mahalle kayd şûd.

s.82-h.122

Der-miyânü'ş-şerîfin evkâf-ı müsakkafâtından dârü's-sa'adetü'ş-şerîfe Ağası nezâretinden olub medine-i Mağnisa Kazâsına tâbî Cihan Paşa çiftliği dimekle arif -i çiftlik hâlâ mültezimi olan Koca Veli oğlu Mustafa Ağa nâm-ı kimesne meclîs-i şer'-i enverde çiftlik-i mezbûrun mültezim sâbık-ı bâ'is bendehü'l-vesîka Kösezâde Esseyid Elhac Halil Ağa mahzârında takrîr-i kelâm ve best-i merâm idüb iltizâmı uhdemize ihâle olunan çiftlik-i mezbûrun bedeliye 'itâ olunan sûret-i defter mûcibince derûnunda mevcûd altı yüz aded ağnam ve mûmâ ileyhin kastına takas olmak üzere müceddeden tekmîl iylediğini beş yüz yirmi ölçek tohum hınta ve-------- mûmâ-ileyhin tekmîl iylediği yedi yüz elli ölçek tohum şaîr ve an asıl mevcûd olan üç re's kara sığır ineği üzerlerine yedi aded dahî tekmîliyle on re's kara sığır ineği ve iki re's mevcûd olub üzerlerine tekmîliyle on re's kara sığır öküzü dört re's tosun mevcûben ve iki re's mevcûd olub üzerlerine sekiz aded tekmîliyle on re's camuş öküzü ve bir re's mevcûd olub üzerlerine dokuz aded tekmîliyle on re's camuş ineği ve altı re's mevcûd olub üzerlerine dört aded tekmîliyle on re's kısrak ve iki re's mevcûd tay ve iki buçuk kısmet nehas? üzerine kırk yedi buçuk kısmet nehas tekmîliyle elli kısmet a'dâ nehasiye ve müceddeden tekmîl olan yedi aded saban temurü ve müceddeden tekmîl olan temürlü iki aded araba ve müceddeden tekmîl olan iki habâb ve iki nacak ve on aded saban me'a boyunduruğunu neferi yedinde olan sûret-i defterî mûcibince iltizâmından bi't-terâzî keff-i yed iden mültezim sâbık-ı mûmâ ileyhime Elhac Halil Ağa bâkî tamâmen ve kâmilen def' ve teslîm iylediğinde ben dahî eşyâ-yı muharrere karküreği bâ sûret-i defterî mûcibince me'mûriyetim hasebiyle bi't-ta'âmü'l-kemâl ahz ve kabz idüb çiftlik-i mezbûrun hayvanat ve hubûbat ve a'dâvat-ı sa'iresinden Ağa-yı mûmâ ileyh yedinde senesi kaydı didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' mâ huve'l-vâkı' işbu vesikâ-ı imlâ olundu.

Hurrire fî'l-yevmü'l-hamis ve 'ışrîn min Şa'ban li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

s.83-h.123

Mahmîye-i Mağnisa hemâhallah-ı? te'alâ 'ani'l-beliyyete vel'ba'isa? mahallâtından Cabrastlar-ı Kebir Mahallesi'nde sâkin kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'adetlü Esseyid Elhac Seyid? Ayetullah Ağa ibn Elhac Mustafa Ağa meclîs-i şer'-i şerîf Ahmedî ve mahfel-i dîn-i münîf Muhammediyede cârmülâsıkı işbu bâ'isü'l-vesîka baş kâtib Abdurrahim Efendi ibn Elhac Mustafa Efendi mahzârında ikrâr-ı tâm ve best-i merâm idüb merkûm Abdurrahim Efendi cârmülâsıkım olmağla mâhle-i mezbûrda vâkî' tarafını benim mülküm ve bir tarafdan merkûm Abdurrahim Efendi hâriciyesi ve bir tarafdan tarîk-i 'âm ile mahdûd-ı mümtâz mülk-i hâriciye menzilinin cânîb-i şimâlisinde vâkî' binâ'en zirâ'iyle tûlen ve arzan bî hesâb-ı terbî' yüz on altı zirâ' şekûfe-i sâdıkası arsası bi't-terâzi bâkî bey' teslîm ve temlîk iylediğinde ben dahî Câmî'-i Kebir Mahallesinde mebnî' ---- olub lağım ile arab kızı Aişenin ve menzilimin cereyân ve andan menzilimin 'atık mâ-ı mahsûs olub hâlâ kebir oğlum şerâfetlü mefâhirü's-sâ'dâti'l-kirâm-ı şerîf Mehmed Ağanın menziline cereyân ittirdüğim sudan olub tarîk-i 'âmire sokak kapusu karbında binâ' iylediğim sûtrâz ve sende mukassâm-ı ihdâs ve bir mısrâ-yı savbıyla an nakd yüz guruş virüb arsa-yı mahdûd-ı mezkûrî ber-vech-i muharrer.

s. 83,84 ve 87 :Boş

s.85-h.124

Medine-i Mağnisa'da Danışmend Halil Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffiye olan Rukiye Kadın binti Ahmed Ağanın verâset-i Vâlidesi Fatma Kadın ile sadriye-i kebirâ kızı Aişe ve sadriye-i sagire kızları Amine ve Saliha ve li-ebeveyn erkarındaşı Hasan Ağa ve li-ebeveyn kız karındaşı Emîne Kadına münhasır olduğu lede'ş-şeri'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bi'l-iltimas tahrîr ve beyne'l-verese bi'l- fârizatü'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki kebir-i vech-i atî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-hamse ışrîn şehr-i şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Menzil dermahalle-i mezbûre	Kasaba-i Turgutlu'da	Derzimmet veHancıAli Bey guruş 160	Altun Bilezik guruş 60	İnciyakalı Şalı cebe guruş 70	İnci yedekli küpe guruş 60	İncili takı met'al guruş 51

Guruş 250	Değirmen Hasadı guruş 200					
Arap altını Guruş 28	İncili yelek Guruş 20	İncibeştemal? Guruş 15	Simkilidan me'a buhurdan Guruş 30	İncili Kuşak Guruş 11	Çiçekli Entari Guruş 10	?Çiçekli entari Guruş 10
Daba Kazân guruş 25	Müste'mel Şerbeti Guruş 5	Müste'mel oya guruş 1	Müste'mel tellientâri guruş 8	----Telli entâri guruş 15	Müste'mel daba entâri Guruş 15	baca perdesi guruş 5
kapu perdesi guruş 4	----- kutu Guruş 1	Müste'mel Sansarküreği guruş 3	Münakkaş çarşab Guruş 5	Münakkaş boğça Guruş 2.5	Hamam rahtı guruş 5	Müste'mel hitani (tahrip olmuş) guruş 10
Kumaş yorgan guruş 5	Yeni yorgan guruş 12	Müste'mel Kadife döşek guruş 32	Kadife Yasdık guruş 32.5	cuka ?? guruş 12	Asbak Gecesi guruş 10	Müstemel ----? Guruş 10
Kilim Guruş 3	Müste'mel Ferace guruş 3	Sanduka Guruş 3	Şamdan guruş 1	------ leğen ibrik guruş 10	Münakkaş uçkur guruş 10	işleme don guruş 6
Dülbend örtüsü guruş 1	İşleme yağlık guruş 8	Kutu boğça Guruş 2	Müste'mel bece guruş 4	Evâni-i nuhâsiye guruş 35	Hırdavathâne guruş 10	
Zevc-i müteveffâ-yı Ali Ağadan ve sadriye-i sagire Fatma'dan bâ defter-i kassam isâbet hassa -----						

Guruş 1563

Minhe'l- İhracaat

Techîz ve Tekfîn	Resm-i Kısmet	Kethüdâiye	Kâtibiye	Çukadâriye	Muhzırıye	Yekün
Guruş 50	guruş 39	guruş 5	guruş 5	guruş 5	guruş 1	guruş 10

Sahhül Baki

Guruş 1458

Hissetü'l-âmm	Hissetü'l-bint	Hissetü'l-bint	Hissetü'l- bint	Hissetü'- ahi li-ebeveyn
Guruş 243	guruş 324	guruş 324	guruş 324	guruş 162

Hissetü'l -----li-ebeveyn

Guruş 8

s.86-h.125

Beyyine-i taleb olundukda adûl ve ahrâr-ı ricâl müslimînden Halil Efendizâde Hüseyin ve Molla Mehmed'in Halil ve Halil Ağa ibn Halil Efendi ve Elhac Mustafa Abdullah ve Ahmet Efendi ibn-i Şeyh Mehmed ve Abdullah Efendi ibn-i Mustafa ve Ali bin Halil ve Mehmed Efendi ibn-i Ahmet ve Elhac Mehmed bin İbrahim Hüseyin Ömer ve İbrahim bin Mehmed nâm-ı kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclîs-i şer'iye hâzırûn olub eserü'l-imtisâl sâdıkı'l-hakîkâ dükkân mahdûd-ı mezkûrun binâ ve arsası icâreteyn ile sâlifü'z-zikr Ali Bey Vakfı olub kadîmü'l-eyyâmdan beru icâresini vakf-ı mezkûr mütevellilerine icâreteyn ile mutasarrıf a'dâ edegeldükleri ma'lûmumuzdur biz husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyü her biri müteveffîkü'l-lafz ve'l-mû'în a'dâ-ı şehâdet-i şer'îye iylediklerinde şehâdetleri ceyz?-i kabûlde vâkı'a olmağın mûcibince dükkân-ı mahdûd ve mezkûrî sâlifü'z-zikr Ali Bey Vakfı içün ba'de'l-hükkâm mezbûr El

hac Ali'nin kasr-ı yedi birle kâimakâm merkûm Ahmet Ağaya teslîme tenbîh ve şer'î olunmağın mâ hüve'l-vâkî' işbu vesîka bi'l-ibtigâ imlâ ve kâimakâm merkûm Ahmed Ağaya yedine i'tâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-seb'a ve'l-ışrîn min Rebi'ü'l-âhir li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Fî hicreten li'l gurre ve'ş-şerîf.

Karayunus İmamı Mustafa Efendi

Şa'banzâde İbrahim Efendi

Evliyâzâde İbrahim Efendi

Ayn-ı Ali imamı Ahmet Efendi

Babakapusu imamı Mahmud

Mısırcı Mabeyn MollaHalil

Kavukcu Esseyid Mustafa Çelebi

Şeyh Mehmed bin Halil Efendi

Muradiye imamı Osman Efendi

Esseyid Abdülbaki Hevâce

Ahmet Hevâcezâde Osman Efendi

Kayıkzâde Hüseyin Efendi

Nâzırzâde Mustafa Ağa

Osman bin Ömer

---

s.88-h.126

Kurratü'l-asıl Karahisâri olub medine-i Mağnisa'da Saz Mahallesi'nde ber-vech-i misâfiraten sâkin iken bundan akdem vefât iden Veliddin bin Yusuf'un zâhîrde vâris-i ma'rûf ve ma'rufesi olmayub cem'-i terakâtı cânib-i beytü'l-mâle â'îd ve ref' olduğu berat? zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellim ve beytü'l-mâl-

i amme ve hassâ mukatâ'ası emîni 'umdetü'l-ekâbir Mehmed Ağa tarafı vekili müsehhili dâ'îm Abdullah Ağa ma'rûf ve bâ ma'rifet-i şer' sûk-ı sultânîye ba'de'l mezîd fürûht ve emn mûmâ-ileyhim teslîm ol paşa? ---ber-vech-âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü's-seb'a min Şa'bânü'l-mu'azzâm li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Fürûht olan eşyâdır vehem nas?

Guruş yüzde 46.5

Minhe'l-İhracaat

Techiz ve Tekfîn ve Bera-yı vasiyet	Deyn-i Müsbet Mustafa	Duyun-u mütefevva
Guruş 15	guruş 5	guruş 1.5

Harc-ı mahkemede ---	resm-i beytü'l- mal	Harc-ı hazer?	Yekün
Guruş 5	guruş 5	guruş 3.5	guruş 36

Sahhül Baki

Guruş

10 Pâre Beytül mal

35

s.88-h.127

Medine-i Mağnisa Alaybeyi Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Veli İbrahim bin Abdullah zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rufesi olmayub cem'-i terekesi cânib -i beytü'l-mâle â'id ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l- enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi beytü'l-mâl-i âmme ve hassâ mukâta'ası Emîn

Mehmed Ağa tarafından vekil-i müstecli zamim Elhac Abdullah Ağa ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' sûk-ı sultâniyede fürûht ve emn mûmâ ileyhe teslîm olunan terekesi ----- ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü's-seb'a aşer min Şa'bân li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Elhac Süleyman ramide? Kara sığır ineği Hınta ölçek Şair ölçek hazîne-i berâ-yı te'addî

Guruş 60 guruş 16,ayak 1 45, guruş 31.5 32,guruş 15.5 guruş 3.5

Yekün

Guruş 122.5

Minhe'l- ihracaat

Teçhîz ve Tekfîn ve Berâ-yı vasiyet? Harc-ı mahkeme fî'l ----- resm-i beytü'l-mal

Guruş 15 guruş 22 guruş 22

Kâtibiye Kethüdâiye Çukadâriye Muhzırıye emîn çukadâriye Yekün

Guruş 3 Guruş 3 guruş 3 gururş 1 guruş 3 guruş 72

Sahhül Baki

Guruş 50 Beytül mal

s.88-h.128

Fî'l asıl mevcûden? olub Yoğurd bazarı hanında hâlik olan bânî zimmetin beytü'l-mâli Hacı Zâ'ime teslîm olan terekesi ba'de'l-müzâyede mefrû? emiridir ki zikr olunur. Hurrire fî on dokuz Şa'bân sene 1811

Cem' zikr sûk-ı sultânîde ferd ---------

Pâre 1871

Minhe'l-ihracat

Li-ebeveyn Seyid Mutasarrıf	Ve li-ebeveyn Hasan ?	Oda abası?	Harc-ı Mahkeme	
Pâre 180	Pâre 50	Pâre 80	Pâre 312	
Resm-i Beytü'l-mal	Kethüdâiye	Kâtibiye	Çukadâriye	Muhzırıye ----
Pâre 312	Pâre 40	Pâre 40	Pâre 40	Pâre 10 Pâre 40

Yekün

1108

Sahhü'l Baki

Pâre 767

s.89-h.129

İştirâ-ı temellük ve teslîm ve kabz ve kabûl iyledim didikte merkûm Abdurrahim Efendi ve dahî bâlâda besât ve beyân olunduğu vech üzere sâlifü'z-zikr bir mısra sû-yi kabûl ve meblâğ-ı mezbûru tamamen? ahz ve kabz ve tû'len arzan bî hisâb terbî' ol mikdâr arsasız Ağa-yı mûmâ-ileyh bey' ve teslîm ve temlîk idüb Ağa-yı mûmâ-ileyhi cem'-i teslimât-ı meşrûhesinde vecâhâ tahkîk ve şifâhen tasdîk idüb zikr olunan bir---- ber-vech-i muharrerin arsa-yı mezkûre Ağa-yı mûmâ ileyh mutasarrıf olub keyfîmâyeşâ' mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' hıfz li'l-makal işbu vesîka bî'l-ibtigâ imlâ olundu.

Hurrire fî'l yevmü'l-hamse aşer min Cemâziye'l-âhir li-sene sitte ve tis'în ve mi'e ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l- Müderrisînü'l-kirâm hakbatlü ? ---------- Mehmed Sami Efendi

Umdetü'l müderrisinü'l ağnam Eşşeyh Ali Efendi

Umdetül emâsil ve'l akrân livâ-yı mütesellim Saruhan Kara Osmanzâde Elhac Ahmed Efendi bin Elhac Mustafa

Fahrü'l-müderrisînü'l-kirâm Hatibzâde Elhac Hüseyin Efendi

Fahrü'l-müderrisin Kabl Mehmed Efendi

Fahrü's-sâdâtü'l-kirâm Çavuşzade Şeyh Hacı Mehmed

Sultâniye Hatibi Elhac Mustafa Efendi

Molla Fazullah bi'l-iffetlü Mehmed Emîn Efendi

Fahrü'l- müderrisinü'l -kirâm Katipzade Mehmed Efendi

Katipzâde Mehmed Efendi ibn İsmail Efendi

Gürhane İmamı Halil Efendi

Baş Katip Mustafa Efendi

s.90-h.130

Medine-i Mağnisa vâkî' Ali Bey binâ iylediği câmî'i- şerîf ve imâret-i âmiresi vakfının evlâdiyet ve meşrûtiyeti üzere bâ berât-ı şerîfe-i âlişân mütevellisi tarafından işbu bin yüz seksen altı senesinde kâimakâmı olan bâ'is-i hâzel-kitâb Ahmet Ağa? ibn Mehmed Ağa meclîs-i şer'i'l-enverde medine-i mezbûrede temurciyân sevkînde vâkî' sebilhâne ve kazânın mütevellisi olan Elhac Ali bin Mahmud nâm-ı kimesne mahzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb sâlifü'z-zikr Ali Bey Vakf-ı müsakkafâtından olub medine-i mezbûrede yoğurt pazarında vâkî' yine Ali Bey Vakfına bir taraf-ı muhzır başı kızı ve bir taraftan Hidâyetullah Paşa dükkan ve tarafını tarîk-i 'âmm ile mahdûd-ı mümtâz bir bab Helvacı Dükkanına câ'ib-i ahz-ı mezkûreden bâ temessük icâreteyn ile mutasarrıfa iken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kanûn münîf-i zımmetim olan Abdürrahimzâde zevcesi Aişe nam Hatûn mutasarrıfa iken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kanûn-ı münîf zımmiye mevkıf ve binâsı mülk olmak üzere sebilhâne-i mezkûreye vâkf itmekle mezbûr Elhac Ali sebilhâne-i mezkûr vakfından olmak üzere zabt iderken mezbûre Abdürrahimzâde zevcesi Aişe Hatun bilâ veled mütefevviye olub dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun ibnâ ve arsası vâkf olub icâreteyn ile sâlifü'z-zikr Ali Bey vakfına râcî' olmuşken mezbûr Elhac Ali bilâ ----- şer' zabt ider su'âl olunub kasr-ı yedi birle yedimde fetvâ-yı şerîfe mûcibince bâkî teslîme tenbîh olunmak bi't-tevliye matlubumdur. Gıbbe's-sû'âl mütevelli mezbûr Elhac Ali cevâbında dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun arsası

icâreteyn ile sâbıku'z-zikr Ali Bey Vâkfı ve binâsı mezbûre Abdürrâhimzâde zevcesi Aişe Hatunun mülkî olmak üzere mütevellisi olduğum salefü'z-zikr sebilhâneye vâkf itmekle binâ'en aleyh bi't-tevliye vaz'-ı yedini ikrâr lâkin dükkân-ı mezbûrun binâ ve arsası icâreteyn ile olub salefü'z-zikr Ali Bey Vakfının müsakkafâtından olduğunu inkâr idilecek Kâimakâm-ı merkûmdan sıdk-ı mekâlini mübeyyen

s.90-h.131

Medine-i Mağnisa'da Bölicek-i Atik Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Mahmut Paşa ibn-i Abdullah'ın zâhirde zevce-i mezkuresi Aişe bint Mehmedden gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i ab? rub zevc-i mezbûre ve sülüs ve erbâ'ı cânib asker-i beytü'l-malına â'id ve râci olduğu lede'ş-şer'i'l-enverde zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ medîne-i merkûme serdârı ve beytü'l-mâl Emîni fahrü'l-esbâh Esseyid Elhac İbrahim Ağa ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' tahrîr ba'de sûk-ı sultânîde fürûht ve emîn-i merkûme teslîm olunan terekesi mümzâ defteridir ki ber-vech-i- âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü'l-hamse aşer min şehr-i Cemâziye'l-evvel li-sene seb'a ve semânîn ve mi' e ve elf.

Müste'mel Yorgan guruş 3	Köhne cuka hibe guruş 2	Aba yağmurluk guruş 1.5	Döşek guruş 2	Tabe guruş buçuk	Don guruş 1
Ala Çaylık Guruş 1	Öküz hisb? Guruş 37.5	Yaz buğdayı Guruş 14	Tarlada mezrû' darı ve mısır guruş 15		

Yekün 77.5

Minhe'-ihracaat

Tevcîh ve	Tekfîn	Mihr-i Müeccel-i	Müsbit	Kethüdâiye	Kâtibiye	çukadâriye	Muhzırıye
Guruş 10	guruş 30		guruş 1	guruş 1	guruş 1	guruş buçuk	

Emîniye

Guruş 1

Yekün guruş 37 .5

Sahhü'l- Baki

Guruş 32

Hisse'tü'l- zevc Hissetü'l-beytü'l-mal

Guruş guruş 24 harc-ı mahkeme ve resm-i beytü'l-mal ihraç fî'l hamse?

?10 beytü'l-mâl

14

s.90-h.132

Medine-i Manisa'da Çekizâde Mahallesi'nde mütemekkin Anton veled-i Yorgaki nâm-ı zımmînin mahalle-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yani veledi Fırako veledi sertanın? hasr-ı verâset-i vâlidesi Mesine ve li-ebeveyn kız karındaşı Zefher? mahzarlarında hâlik mesfûr zimmetiyle cihet-i farz-ı şer'îden yüz altı guruş hakkı olduğu lede'ş-şer' ref' hüve? 'adûl ile ba'de ---- tereke hâlik-i mesfûrdan tahsîl olundukda kable'l-isti'fâ zarar ve gâyet idüb meblâğ-ı mezbûrdan ba'de ihrâc-ı rüsûmât ve masârıf-ı sâ'ire sahhü'l-bâkî yetmiş altı guruşu bir ayına vaz' lâzım ve mehâm olmağın --- mezbûr yetmiş altı guruş istikâmet ile mevsûf min külli'l-vücûh havt ve hirâsete sâhibü'l-iktidâr bâ'îs fî'l-küttâb 'umdetü'l-müderrisînü'l-kirâm Kâtibzâde Mehmed Efendi ibn Mustafa Efendi bi'l-amâne meclîs-i şer'i'l-enverde zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn huzûrunda teslîm olundukda olduğu meblâğ-ı mezbûr yetmiş altı guruşa bi'l-amâne gâ'ib ve gâ'ib zühûr Anton veled-i Yorgaki zımmînin zühûrunda teslîme ta'ahhüd itmeğin mâ hüve'l-vâkî' bi'l-ittibâ imlâ ve emn-i mûmâ ileyh yedine itâ olundu.

Tahrîren fî't-târih min Cemâziye'l-âhir li-sene seb'â ve semânîn ve mi'e ve elf

Şuhudü'l Hal

İmam Abdullah Ağa

Kâtip İsmail Efendi

Kâtip Hatipzâde Abdullah Efendi

Kâtip Nuri Efendi

Baş Katip Seyid? Mustafa Efendi

Mütesellim Saruhan ‘Umdetü’l-a’yân Mehmed Ağa

Molla Harun bi’l-ittifa ----- Mehmed Emânullah

s.91-h.133

Medine-i Mağnisa’da Bölicek-i Atik Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Elhac Hüseyin bin uzun Elhac Ali’nin verâset-i zevcesi Rabia bint Hamza ile sulbiye-i kebire kızları Alime ve Fatma’ya ve li-ebeveyn erkarındaşı oğulları Esseyid Mehmed Ali ve Ömer ve Aliye münhasır olduğu lede’ş-şer’i’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra bi’l-iltimas tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-fâriziyyeti’ş-şer’iyye tevzî’ ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr.

Hurrire fî’l-yevmü’s-seb’a min Recebü’l-ferd li-sene seb’a ve semânîn ve mi’e ve elf.

Menzil der mahalle-i Mezbure guruş 1000	Bağ dönüm 3 guruş 80	Camus İneği guruş 70	Merkeb guruş 15	Beştemal ve entari guruş 11
Döşek 3 guruş 9	Kilim 3 guruş 6	Yasdık 5 guruş 5	Köhne ----- 2 guruş 2.5	Leğen ibrik guruş 3
Adana halısı Guruş kıymet 25 guruş 29	Bekmez guruş 24, kıyye 160	Minder guruş 3	Köhne kalıca guruş 4	İnce Küpe ve Kazak guruş 40
Hırdavathane guruş 15				

Yekün

guruş 1416 .5

Mihne'l-İhracaat

Techîz ve Tekfîn Mihr-i Müeccel zevce-i mezbûre Sadıkzâde Atarca mahallesi avârız-ı deyn

Guruş 20 guruş 82.5 , Altun 30 guruş 70 guruş 50

Aydın zımmiye-yi deyn Çeşme vakfına deyn Elhac Hüseyin câmi-i şerîfî vakfına deyn

Guruş 12.5 guruş 5 guruş 20

Bölicek-i Atik avârızına deyn Mehmed Ali zevcesine deyn Resm-i kısmet

Guruş 40 guruş 80 guruş 35 .5

Kâtibiye Çukadâriye Kethüdâiye Muhzırıye Yekün

Guruş 5 guruş 5 guruş 5 guruş 1 guruş 309.5

Sıhha'l- Baki

Hissetü'l-zevce Hissetü'l bint Hissetü'l -bint Hissetü'l ibnü'l-ahili-ebeveyn

Guruş 132,meblağ 15 guruş 352, kıyye guruş 352, meblağ 40 guruş 73, kıyye 48

Hissetü'l- ibnü'l- ahi li-ebeveyn

Guruş 73, kıymet 48

s.91-h.134

Manisa'da Ayn-ı Ali Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffiye olan Aişe binti Mehmed'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rifesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle â'id ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ Saruhan mütesellimi ve beytü'l-mâl 'amme ve hassa mukâta'ası emîni 'umdetü'l-a'yân Mehmed Ağa tarafından vekil-i müstecli Elhac Za'im ağa ma'rifeti ve bâ ma'rifet-

i şer’-i sûk-ı sultâniyede fürûht ve emn-i mûmâ ileyh teslîm olunan terekesi temeyyüz defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî’l-hamse min şehr-i Şa’ban li-sene seb’a ve semânîn ve mi’e ve elf.

Menzil der mahle-i mezbure Pâre 1200	Yasdık Pâre 43	Döşek Pâre 43	Yorgan Pâre 160	Yasdık Pâre 45
Döşek Pâre 114	Entari Pâre 29	Çarşab Pâre 50	Köhne Esvab Pâre 61	Saz Pâre 10.5
Tencere Pâre 68	Selecik Pâre 38	Hasır Pâre 20	Tabe Pâre 45	Kilim Pâre 66

Sahan Yekün

Guruş 61 Pâre 2248

Minhe’l-İhracaat

Techîz ve tekfîn	Deyn-i Müsbet Evkaf Camii Şerîf	Harc-ı mahkeme ihraç fî’l-hamse
Pâre	Pâre	Pâre
300	260	260

Kethüdâiye	Kâtibiye	Çukadâriye	Muhzırıye	Delâliye me’a Hammâliye
Pâre	Pâre	Pâre	Pâre	Pâre
40	40	40	10	48

Resm-i Beytü’l-mal	Emîn Çukadarân	Yekün
Pâre	Pâre	Pâre
260	50	1647

Sahhül Baki

Pâre

200 Beytü’l-mal

s.92-h.135

Medine-i Mağnisa'da Dilşikâr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Sultan binti Abdullah nâm Hatun'un zâhirde zevce-i metrûkî Mehmed Emînden gayri vâris ma'rûf ve ma'rufesi olmayub terekesinin nısfı (tahrip olmuş)mezbûre ve nısf-ı ahirî cânib-i beytü'l-mâle â'id ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân Saruhan Sancağı mütesellimi ve beytü'l-mâl âmme ve hassa mukâta'ası emîni ve ser-bevvâbini dergâh-ı âlî 'umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Elhac Ahmed Ağa tarafından vekil -i sicili Za'im Elhac Abdullah ma'arifeti ve bâ ma'rifet-i şer' tahrîr ve sûk-ı sultânide ba'de'l-müzâyede fürûht ve emîn-i mûmâ-ileyh teslîm olunan terekesi temeyyüz defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-hamse aşer min şehr-i seferü'l-hayr li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mir-i der zimmet zevc mezbûr Pâre 400	Yorgan Pâre 123	Döşek Pâre 100	Minder Pâre 65	Yasdık Pâre 66
Çiçekli Entari Pâre 170	Şal cebe Pâre 91	Cuka Ferace Pâre 190	Kilim Pâre 123	Mest Babuc Pâre 30
Sanduka Pâre 30	Makad Pâre 25	İşleme Don Pâre 61	Kurada? Kazgan Pâre 66	Peçe ve Yaşmak guruş 32
Sim Kuşak Pâre 17	Sahan Pâre 90			

Yekün

Pâre

1640

Minhe'l- İhracaat

Kâtibiye Kethüdâiye Çukadâriye Muhzıriyye Emîn Çukadarân Delâliye me'a Hammâliye

Pâre	Pâre	Pâre	Pâre	Pâre	Pâre
40	40	40	20	40	60

Yekün

Pâre

240

Sahhül Baki

Pâre

1400

Hissetü’l-zevc Hissetü’l- beytü’l-mal

Pâre Pâre

700 700

300 Harc-ı mahkeme der resm beytü’l-mâl ihrâc fî’l-hamse?

400

s.92-h.136

Medine-i Mağnisa’da Câmî’-i Kebir Mahallesi sâkinelerinden Havva bint Mustafa nâm hatunun mahallesi ahâlileri kendüden Dilgir ---------- olub kendüye nâmahrem ricâlden adem-i ictinâbından nâşî fesâdi mü’eddi hareket-i şeni’ası cânib-i şer’le inhâ ve diyâr-ı âhire nefy olunmağla iltimâs itmeleriyle cümle ma’rifeti bâ ma’rifet mütesellim Saruhan mezbûre Havva diyâr-ı ahire nefy olunmağla mezbûrenin mahalle-i mezbûrda zevc-i müteveffâ Elhac Ömer’in menzilinde mevcûd-ı esvâb ve eşya-ı sâ’iresi tahrîr ve ---------- vaz’ olunduğu takrirce itlâf ve izâh olub yedimine? gurer olunacağı nümâyân olmağla mezbûre Havva’nın menzil-i mezkûrda mevcûd terekesi Sadri sagir oğlu

Mehmed'e vâsî nasb ve ta'yîn olunan kulakcı Esseyid Ali Çelebi ma'rifeti ve ahâli mahalle-i ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve merhûm Ali Çelebiye ber-vech-i emânet teslîm olunan eşyası defteridir ki ber-vech-i âtî zikr.

Hurrire fi'l-yevmü'l-hamse aşer min Seferü'l-hayr li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Şeridli Şalı cebe 1	Şeridli Şalı cebe 1	Beştemal 1	Havlu 1	Selecik 1
Yemeni 1	Tahta Sanduka 1	Necverdân me'a Kılâbdân? 1	Tobrak leğen ibrik 1	Sim kuşak me'a kulak
Çiçekli entari 1	Muhayyer? Ferace 1	Beyaz Koton Entari 1	Catarî Şalvar 1	Basma Bohca 1
İşleme Ocak --- 1	Billur Bardak 2	Billur Kandil 1	Suya sim kuşak me'a kulak 1	Gömlek 1
Ve Bohca 1	Kaba Kilim 1	Değirmen Kilimi 1	Def'a çiçekli entari 1	Köhne şalı cebe 1
Çuka Entari yağlık 1	Köhne Gömlek 1	Havlu 1	Mest Terlik 1	Şalı Ferace 1
Baş yemeniye	Yağlık 1	Sarı Kumaş Şalvar 1	Köhne Şalı Entari 1	Yaşmak 1
Def'a Sim kuşak 1	Koton Yorgan 1	Beledi Yasdık 1	Döşek 2	Minder 3
Sahan 6	Basma kırmızı Makad 4	Tencere 2	Güğüm 1	Beledi Yasdık 1
Çeki 1	Yaşmak 1	Def'a sim kuşak 1	Def'a Çiçekli Entari 1	Def' a sim kuşak yıldızlı ve kebirder 1

Kupa ? Bardak Dükkanı

1 1

s.93-h.137

Fî'l-asıl müteveffâdı olub Medine-i Mağnisa'da ber-vech-i misafereten mütemekkin olan İstefan veled-i Badisto? nâm-ı zımmi meclis-i şer'-i enverde işbu rafî'ü's-sefer-i şirket muhâvaza vechi üzere şerîki iken kat'-ı şirket iylediği Nikola veled-i Yovan mevâcidesinde ferik-i ahz-ı Mihail veled-i Niroz? mâhir bi'l-meclîs olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târih-i kitabda altı sene mukaddem mesfûrân Nikola ve Mihâil ile meyânemizde şirket mevcûd iken Medine-i Bursa'da Burnesiz? oğlu ---- meşhur Evrenos nâm dahî ile mesfûre ber-vech-i emânet bin otuz guruş irsâl itmiştim el-hâletü hâzihi meblâğ-ı mezbûru mesfûr Nikola'dan taleb ve da'vâ iylediğimde a'dâda ta'allül iderse sû'al olunub teslîme tenbîh olunmak matlubumdur didikte gıbbe's-sû'al mesfûr Nikola cevâbında meblâğ-ı mezbûrun mesfûr Evrenos dahî böyle vüsûlini ikrâr lâkin müdde'i-yi mesfûr ile meyânemizde şirket ----- mezkûr ve mevcûde iken târih-i kitabdan üç sene mukaddem kat'-ı şirket ma'lûmuna iylediğimizde beynimizde cârî olan ahz ve i'tâ ve mu'âmele -i şenî'aya? ve meblâğ-ı mezbûr bin otuz guruşa müte'allaka â'id -i de'âvi ve kâffe-i mütâlibattan zımmî ibrâ-ı 'âmm kat-ı iltizâmla ibrâ' ve ------ hak ve yedimize işbu mümzâ ve mühtedîm temessüki i'tâ iyledi deyü vaz'la mukâbele idecek gıbbe'l-istihkak mesfûr isti'fâde temessük mezbûru i'tâ iylediğiniz ikrâr idüb meblâğ-ı mezbûrun bin otuz guruş dâhil ibrâ' değildir deyü bi'l-külliye inkâr itmekle vâkî' mesfûr Nikola'dan vâkî' meşrûhi mübîn beyne'-t-taleb olundukda tâ'ife -i zımmîyandan Save veled-i Tuturi ve Örekin veled-i Anton nâm-ı zımmileri li-ecli'ş-şehâde meclîs-i şer'-de hâzırân olub eserü'l-istişhâd fî'l-hakîka müdde'i-yi mesfûr İstefa'nın mesfûrdan ile meyânelerinde şirket-i mezkûre-i mevcûde iken târih-i kitâbdan üç sene mukaddem kat'-ı şirket iylediklerinizde beyinlerinde cârî olan ahz ve i'tâ ve mu'âmele-i şenî'aya ve meblâğ-ı mezbûr bin otuz guruşa müte'allaka-ı 'amme de'avî ve kaffe-i mütâlebâttan mesfûr Nikola'nın zimmetini ibrâ' ve iskat-ı hak ve yedine işbu mümzâ ve mühtedîm temessüki i'tâ iyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyü her biri müttefikü'l-lâfz ol mu'ini şehâdet -i şer'iye iylediklerinde ba'de't-te'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibince müdde-i mesfûr İstefan zımmi-yi mesfûr Nikola üzerine bu vech-i mu'ârızadan men' ve def'-i baha işbu ve başka bi'l-ibtigâ imlâ olundu Hurrire fî'l- yevmü's-salis aşer min Rebi'ü'l-evvel li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Şuhudülhal:

Bostancı Hacı oğlu Ahmed Ali

Tahirzade Esseyid Ahmet ağa

Mahzar paşa Mehmed Ağa

Karagöz Elhac Mehmed

Akşehrî Elhac İbrahim

Cukacı Elhac Hasan Ağa

Hokka?zâde Elhac Mehmed Efendi

İmam Hâtuniye Vekili? Köbek Hafız Efendi

Ve gayrühüm

s.93-h.138

Medine-i Mağnisa'da Alaybey Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefat iden Mustafa bin İbrahim'in zâhirde varis-i ma'rûf ve ma'rufesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle â'id ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi 'umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Ağa tarafından vekil-i müstecli Elhac Zâ'im Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' tahrîr ba'de sûk-ı sultânide fürûht ve emn-i mûmâ-ileyh teslîm olunan temeyyüz defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur Tahrîren fî 'l-yevmü'l aşer min şehr-i Rebi'ü'l-âhir li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Menzil Der Mahle-i mezbûre guruş 20	Yorgan guruş 5.5	Müste'mel Kilim guruş 2.5	Yasdık Guruş 3	Döşek Yüzü guruş 1.5
Mücsem guruş 2.5	Çarşab guruş 1	Oya guruş 2	Sahan guruş 2.5	Tencere guruş 2.5

Saz guruş 2.5	Kazgan guruş 3	Der zimmet Karlı Halil guruş 15		

Yekün

guruş 63.5

Minhe'l- İhracacat

Teçhîz ve tekfîn Kethüdâiye Kâtibiye Çukadâriye Muhzıriyye Emîn Çukadaran Delâliye guruş5 Guruş1.5 Guruş1.5 Guruş1.5 Guruş1.5 Guruş1.5 Guruş 1

Delâliye

Guruş 1

Yekün

Guruş 13

Sahhü'l - Baki

Guruş 50.5 Harc-ı mahkeme resm-i beytü'l-mal ihraç

20 fî'l- hamse?

30.5

s.94-h.139

Elhamdülillâhi'l-melîki'l-gaffârü'l-vakıf-ı âlâ cemi'û'l-esrârü'l-lezi va'ade bu ibâdetü'l-muhsinîn cennâti'n-tecrî min tahtihe'l-enhâr ve's-salevât ve's-selâm âlâ resûlü'l-muhtar seyyidinâ muhammedü'l-müncî izâtullâh-ı te'alâ fî azâbü'n-nâr ve âlâ âlihu'l-izhâr ve ashâbihi'l- ahyâr ---- ba'de işbu kitâb-ı sıhhat-i nisâbın tahrîr ve imlâsına bâ'is ve bâdî oldur ki cennet-âsâ fîrdevs-i fersâ mahmiye-i Mağnisa hamiyyet ani'l-beliyyete ve ba'isa mahallâtından Derviş Ağa Mahallesi'nde sâkin işbu ba'i'sü'l-kitâb hatîb Elhac İbrahim Efendi ibn-i Ali Efendi tarafından ikrâr-ı 'atiyyü'l-beyâna vekîl olduğu ber-vech-i şer'iye sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'-i lâ-hak olan 'umdetü'l-

meşâyihü'l- kirâm Eşşeyh Muhammed Efendi ibn-i Elhac Halil meclîs-i şer' Mehmedî ve mahfî'l-i dîn-i Ahmedîde vakf-ı atiyyü'l-beyâna mütevelli nasb ve ta'yîn iylediği li-ebeveyn erkarındaşı oğlu Molla Ahmed'in Halil nâm kimesne mahzârında takrîr-i kelâm ve sebt-i merâm idüb müvekkil mezbûr Elhac İbrahim Efendi ve ------- cenâb-ı bârî celleşâne hazretleri kabl-i âlîlerinden vâsıl olan i'tâya-yı celîlenin tevârüdüne vâkıf ve lâ'in şekertüm lemmâ zeyyidenneküm mazmûn-ı münîfine ârif oldum ise bu dahî dünden çerh bukalemuna? 'ayn- ı ibret ve di'de? basiret ile nazar idüb mûkîmı racül ve devlet-i zâ'il olduğu yakînen ma'lûm olmağla e'd-dünyâ mezrâ'atü'l-âhire hadîs-i şerîfîne imtisâlen niyet hâlisâ-ı vâfiye ile vakf-ı âtiyyü'z-zikrin südûruna değin silk-i mülk-i sahîhamda münselik medine-i mezbûrede sûk-ı bezâzanda vâkî' bir taraftan Bestan Dede kızı mülki ve bir taraftan etmekçi Elhac Ahmed oğlu mülki ve bir tarafdan Rabia Hatun mülk-i taraf rabi'i-tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab bezzâz dükkanım ile medine-i mezbûrede namazgâh ittisâlinde vâkî' bir taraftan namazgâh bir taraftan müsterâh ve tarafını tarîk-i âm ile mahdûd-ı mümtâz bir bab çamaşırcı ve bir bab nalband dükkanlarını hibetulâhi'l-samedanî salefü'z-zikr namazgâh ittisâlinde vâkî' çeşme ve müsteraha vakf-ı sahîh mü'ebbet ve habs-ı sarîh mahaller ile vakf ve habs idüb şöyle şart iyledim ki ma'dam ki bin libas hayâti labîs ve nefs-i nefsim yedimde oldukça tevlisi yedimde olub ba mirallâh-ı te'âlâ dâr-ı dünyâdan sarâ-yı ukbâya intikal iylediğimde karındaşım oğlu mezbûr Molla Ahmed mütevelli ve ba'de'l- vefât ekber evlâd-ı evlâd-ı evlâd-ı batnan ba'de batın neslen ba'de nesl-i mütevelli ola ve ba'del inkırâz e'u'zûbilleh fî kahrü'l-feyyâz? rabb-i hâkim ile bir mütevelli nasb ve ta'yîn olanlarıyla sâlifü'z-zikr dekakîn âhîre îcâr ve hâsıl icârâtından Çeşme-i mezkûrenin medîne-i mezbûrede sevk-i hakkafanda? vâkî' arslan ağzında mevcûd mecrâsından Çeşme-i mezkûreye varınca mecrâ-yı siyah ve mahâl-i sa'yre ta'mîr ve termîmine ve sâbıku'z-zikr müsterâh ta'mîr ve tathîrine ba'de's-sarf fazluhû icârât-ı mütevelliye ve halife ola deyü farga gıbbe's-sevâ'il mütevelli-i mezbûre teslîm iylediğimde ol dahî vakfîyyet üzere teslîm idüb sa'ire evkâf mütevellileri tasarrûf iyledi didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' vâkf-ı mezbûr cânib-i vifakdan semt-i şakaka âzim olub vakf-ı mülk imam-ı'azâm Numan bin Sabit Efendimiz hazretleri mezheb-i şerîfînde gayr-ı sahîh ve rücû'-ı meşrû'olduğuna binâ'en vakf-ı mezkûrundan rücû've dekâkin-i mezkûrda kemâkân mülkime istirdâd murâd iderim didikde mütevelli-i mezbûr cevâbında fî'l-hakîka hâl-i minvâl muharrer üzeredir lâkin imam Yusuf Efendimiz

Hazretleri mezheb-i şerîflerinde vakf-ı mücerret vakfet dimekle vakf-ı sahîh lazîm olmağın bu kul şerîfîn sıhhât-ı lüzûmuna ve şurût-ı mezkûrenin cevâzına hükm-i taleb iderim dedikde hâkim-i mevkî' sadr-ı kitab Tuliba? ve Hasan nâm Efendi hazretleri ba'de'l-mürâfa'a 'ilmen bi'l-hilâfa beyne'l-----eslâf

s.95-h.140

Fî mesâ'ilü'l-evkâf cânib ve kaffe evlâ ve âhiri görmeğin İmam Yusuf hazretleri mezheb-i şer'iyye üzere vakt-i mezkûren sıhhat lüzûmuna hükm-i şer'î ve kazâ-ı mer'î itmeğin vakf-ı merkûm müebbet ve sahîh lâzım mimme'n-ba'de'l ba'de basma? Ka'im----Alâaddîn bedelüne inşâ'allah semî'û'l-alîm.

Hurrire fî'l-yevm gurre Zi'l-hiccetü'ş-şerîfe li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf

Şuhudü'l-hal:

Hüseyin bin Mustafa

Mahmud Efendi bin Süleyman

Seyid Mustafa Efendi ibn Süleyman

Cazak Mustafa Paşa

Hacı Süleyman Bin Mehmed

Halil bin Esseyid Mustafa

Kececi Seyid Elhac Mustafa çoban oğlu Ahmed

Hacı Himmet oğlu Elhac İbrahim

Mevlevi Şeyhi Bahattin Efendinin Oğullarının Vâsi' Hüccetidir .

s.95-h.141

Medine-i Mağnisa hamiyyet gıbbe'l-beliyyete ve'l-baisa? mahallâtından Göktaşlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem -----âlim kaffe iden Şeyh Mevlevi Mehmed Bahattin Efendi ibn Eşşeyh Osman Efendinin sulbî sagir oğulları Eşşeyh Ahmed Efendi ve Eşşeyh Mehmed Bahattin Efendi'nin kabl-i şer-i enverden mensûb ba hüccet-i şer'iyye vasîleri olan Eşşeyh Ahmed Efendi ibn Abdurrahman Efendinin târ? Eşşeyh hayâtına dest-i kazâ'-ı şikest idüb azîm-i tekye-i bekâ olmağla yerine bir vâsî nasb ve ta'yîni lazîm ve

mühim olmağın işbu rafî'ü'l-vesîka Abdurrahman Efendi ibn Eşşeyh el-mezbûr Ahmed Efendinin istikâmet ile mevsûf ve diyânet ile ma'rûf ve fî külli'l-vücûh umûr-ı vasîyet uhdesinden gelmeğe karar ittiğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi müslimîn ihbarıyla lede'ş-şer'i'l- enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâkim mevkî sadr-ı kitâb Tuliba? ve Hasan naib Efendi hazretleri sagîran mezbûrâne babaları müteveffâ-yı mezbûrdan bâlâde'ş-şer' isâbet ve intikal iden hisse-i irişelerin zabt ve rabt ve rüşd-i sedadlarına değin tesviye-i umûrlarına beher yevm yirmi dokuzar akçe vazife ile mezbûr Abdurrahman Efendi ile vâsî nasb ve ta'yîn buyurduklarında olduğu vasîyet-i mezbûresi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâhü hakka a'dâya ta'ahüd itmeğin me'mûrü'l-vâkî' işbu vesîka bi'l-ibtigâ imlâ olundu.

Hurrire fî'l-yevmü'l-hamse aşer min Muharrem li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf .

Şeyh Abdülaziz Efendi

Aydınlı Elhac Mehmed

Camii Kebir Hatîbi Esseyid Ömer Efendi

Şeyh Hüseyin Efendi

Cukacı Elhac Hasan bin Mustafa

Camii Kebir İmamı Hüseyin Efendi

İzmirlizâde Mehmed Efendi

Muradiye İmamı Hafız Ahmet Efendi

'Umdetü'l-meşâyih Ahmet Hevâce Efendi

Fahrü'l-müderrisîn Katibzâde Mehmed Efendi

Hüccet-i Nazarıyla Mezbûrattır.

s.95-h.142

Medine-i Mağnisa hemiyet gıbbe'l- beliyyete ve'l-ba'isa mahallâtından Göktaşlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem va'dâ'-ı âlem fânî iden şeyh Mevlevi Mehmed Bahaddin Efendi ibn Eşşeyh Osman Efendi'nin sulbi sagir oğulları Eşşeyh Ahmed Efendi

ve Şeyh Mehmed Bahaddin Efendinin kabl-i şer'-i enverden mensûb ba hüccet-i şer'iyye vasîleri olan Abdurrahman Efendi üzerine cânib-i şer'den bir nâzır nasb ve ta'yîni lâzım li-ebed olmağın işbu râfi'ü'l-vesîka umdetü'l-emacid ve'l-ekâbir sa'adetlü Polad Mehmed Ağanın umûr-ı nezâret uhdesinden gelmeğe sâhib-i iktidâr olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi müslimîn ihbârıyla lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra hâkim mevkî' sadr-ı kitâb Tuliba?ve Hasan Naib Efendi hazretleri sagiran mezbûrânın vâsileri merkûm Abdurrahman Efendi üzerine ber-vech-i hisse-i mûmâ-ileyh Polat Mehmed Ağa-yı nazar nasb ve ta'yîn buyurduklarında ol dahî ber-vech-i hissesini? nezâret-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini a'dâya ta'ahhüd itmeğin ba vâz' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî'l-yevmü'l-hamse aşer min Muharremü'l-harâm li-sene seb'a ve semânîn ve mi'e ve elf.

Ve gayrühûm

Fahrü'l-müderrisînü'l-kirâm Kâtibzâde Mehmed Efendi

Şehir Kethüdâsı Mustafa Ağa Şeyh Hüseyin Efendi

Balamutluzâde Mustafa Efendi Aydınlı Elhac Mehmed

Abbas ---- Mehmed Efendi İzmirlizâde Mehmed Efendi

Şeyh Abdülaziz Efendi Camii Kebir Hâfız Seyit Ömer Efendi

Murâdiye İmamı Hafız Ahmet Efendi 'Umdetü'l-meşâyih Ahmed Hevâce Efendi

s.95-h.143

Fî'l-asl Akşehir Kasabası'ndan olub medine-i Mağnisa'da Bektâşi-i Kebir Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Fatma bint-i İsmail'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rufesi olmayub terekesi cânib-i beytü'l-mâle â'it ve râci' olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra hâlâ Saruhan Sancağı mütesellim ve beytü'l-mâlı âmme ve hassa mukâta'ası emn-i ser-bevvabini dergâh-ı âlî umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Elhac Ahmed Ağa tarafından vekîl-i sicili Elhac Adem Ağa ma'rifeti ve bâ ma'rifet-i şer' tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l- müzâyede fürûht ve emn-i mûmâ-ileyh teslîm olunan terekesidir ki ber-vec-i âtî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-hamse aşer min Seferü'l-hayr li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf .

Nısf Menzil der mahle -i mezbûre Nakd Hâne zerdevat Sevk-i sultâniyede fürûht olunur

Guruş 20 guruş 38.5 guruş 5.5 elbise ve eşya

Guruş 27. Yekün guruş 90

Minhe'l -İhracaat

Techîz ve Tekfîn Kâtibiye Kethüdâiye Çukadâriye Muhzırıye Emîn çukadâri ve kolcu sene

Guruş 12 guruş 2 guruş 2 guruş 2 guruş buçuk guruş 2

Delâliye ve Hemâliye Yekün : guruş 21.5

Guruş 1

Sıhha'l Baki

Guruş 68.5

28 Harc-ı mahkeme resm-i ve beytü'l mal ihraç fî'l hamse?

Yekün

40.5

s.96

Mütezarrif guruş 15	Şerh tarîk hadîmî guruş 45	Nefemallah? guruş 2	Tarîk-i muhammediye guruş 5	Kanepe guruş 8
Camî'ü'ş-şâhid guruş 2	Mecmu'a guruş 2	Divân-ı kabz itti guruş 8.5	Suudi Hafız guruş 10	Mecmû'a gulûm şenâ? Guruş 1
Fusûl-i 'imâdi guruş 10	Vefk guruş 2	Divân-ı sâ'ib guruş 1.5	Hizâneti'l-faka guruş 1.5	Def'a mesnevî müşrîf guruş 5.5
Menin? 'ikâbe guruş 1	Mecmû'u'l-fetâvî guruş 2	Ahterî guruş 10	İhtiyârât bedî'i guruş 2	Şerh haysü'l-esmâ guruş buçuk
Kanunnâme cedîd guruş 2	Mersiyadü'l-fetâvî guruş 2	Tasdîkat ve Tasvîrat guruş 2	Risâle fi't-taleb guruş 1	Câmi'ü'l-sagir guruş 2
Münşe'at farîsî guruş 2	Hunu? Guruş 1	Divân-ı sâbit guruş 2	Barıh mısır guruş 1	Hizânetü'l-faka? guruş 8
Şerh camuğu guruş 2	Hisâmkânî Muhyiddin guruş 2	Ni'et -----farîsî guruş 2	Şerh Kahya guruş 1	Risâle guruş 1
-----Raşid Efendi guruş --	Tağsîr keşâf guruş 3	Şerh husûs guruş 2	Cevâhir sermiz? guruş 8	Mu'arreb din guruş 10
Şerh mecmû'l-mücerretin guruş 1	Şerh (tahrip olmuş)	Muhassenâtı guruş 12	İhtiyâr guruş 1	Şerh-i vekâya guruş 1
Risâle-i ----- guruş 1	Şerh Eşyâh guruş 2	Bastan guruş 2	Nefs müntehâb fârîsi guruş 1	Def'a mesnevî-i şerîf guruş 1
Bahar	Baharistan ----- guruş 2	Kanûnname guruş 2	Fikr-i bâkî guruş 4	Şerh Mesnevî guruş 2
Şerh mesnevi guruş 2	Şerh hunu? guruş buçuk	Risâle-i fârîsi guruş 1		Fi'il hitâb guruş 3

			guruş 2	
Hiyânet?-i hazîne guruş 3	(tahrip olmuş) hayvane guruş 10	Ve's-selâm guruş 2	Mecmû'a fârîsi âyât guruş 4	------ guruş 10
Evâ'il ve (tahrip olmuş) guruş 1	Küttâb fi't-taleb guruş 2	Pend asâr guruş buçuk	Tehâfi ? guruş 1	Dibâce-i şerîfi guruş buçuk
'alâ kuşçu guruş 1	Divân-ı 'arîfi guruş 3	------ guruş 2.5	Tahfe'l-mülûk guruş 3	Mevcû'---- guruş 1
Siyâsetnâme dede? Guruş 1	Ahvâl 'ibâd guruş 1	Ta'arrûzu'l-bünyân guruş 2	Küttâbü'l-heyl guruş 1	Minyetü'l-muslî guruş 1
Minhahü'l-? fukarâ guruş 1	Makâr----- ebyât guruş 1	Def'a fetâvî Ali Efendi guruş 10	Serâcebe? Ferâ'iz guruş 1	Mecmû'a guruş buçuk
Defâ'atü'l- ---- guruş 10	Divân Hafız guruş 2	Sâbit bi'z-zeki guruş 1	Şerh Hakk-ı Ekber guruş 1	Baharistan ----- guruş 1
--------- guruş 1	Menaf hazret-i Mevlâna guruş 2	Gülistan Sürûri guruş 3	Vesîletü'l-mekâsid guruş 1	Kuduri guruş 2
Şerh İkâbed? Guruş buçuk	Risâle-i (tahrip olmuş) guruş 1	Şerh Muhyiddîn guruş 1	İhtiyârât guruş 2	Mecmû'a-ı kavâ'îd guruş buçuk
Umdetü'l-mahiyye guruş buçuk	Risâle-i ---- guruş 2	Ruznâme guruş 1	Mecmû'a guruş 3	Habnâme Veysî guruş 1
İsti'af ? guruş buçuk	---------- guruş buçuk	Îzâh fî ilmü'l-kelâm guruş 1	Miftâhü'l-günz guruş 1	Hadise guruş 1
(tahrip olmuş) guruş buçuk	Fetâvî-i kudûrî? guruş buçuk	Küttâb-ı Farîsî guruş buçuk	Şerh-i ikâbed? guruş buçuk	Muhassıl kelâm ve iftâh guruş 1

Rüsâmâtü'l-mevlânâ-yı basi? guruş 15	Şifâ-ı menfûha-ı ibn duhuban? guruş 1	Mesnevî guruş buçuk	Kitâbü'l-kalh ve kasd guruş 1	Berdelhiye müdde'î? guruş 11
------- guruş buçuk	-------- guruş 1	Mecmû'a guruş 2	Gülistan guruş 1	Ruznâme mecmû'ası guruş 1
(tahrip olmuş) mecmû'a guruş 1.5	Ferde?i mecmû'a guruş buçuk	Orak guruş 2	Naks Küttâb adide guruş 20	Mütâbi' guruş 1
Def'a---- guruş 10	Müşâhidi guruş buçuk			

Yekün guruş 797 menzil der mahalle-i mezbûre guruş 5000

Kasr der mahalle -i Sakalar

Guruş 2000

Hisse-i hâne der karb-ı menzil

Guruş 950

Hisse-i Yahûdiyân

Guruş 95

Hisse gurre ----

Guruş 142

s.97

Balık pazarında Bakırcı dükkanından hisse guruş 85	Çanakcı kârhânesinden hisse guruş 95	Ekici dükkanından hisse guruş 19	def'a Ekici dükkanından hisse guruş 38	Seferü'l-ekende fırun ve değirman guruş 900

Menzil der mahle-iAli Ağa guruş 250	Dükkan mecled? guruş 200	Def'a menzil ve Sincan der mahle-i Ali Ağa guruş 350	Dükkan-ı seherci bâb? guruş 350	Dükkan-ı hakkak 2,guruş 100
Arz-ı Hâlî guruş 250	Karaoğlanlı Karyesinde rub hisse değirmen guruş 100	Karaoğlanlı Karyesinde guruş 100	Hadika kavaklı guruş 400	Kırmızı çeşme karyesinde vâkî' hadika hisse 75, guruş 130
Çencirci hadikasından sülüs rub hisse guruş 300	Seferü'l-ekende(tahrip olmuş)	Nazlızâdeden iştira olan Yağhâne bab guruş 812	Sim yıldızlı rahn guruş 150	Halc? guruş 50
------- guruş 30	Karaoğlanlı Selimşahlar Karyesinden mevcûd aded ve ağnam 375, guruş 11253	oğlunda zühurasından peynir ve mahan? guruş 70	Abdürrahim kızından alınan dükkan guruş 250	(tahrip olmuş) dermiyân (tahrip olmuş)--- guruş 200
Müteveffa-yı mezburun âm veledî Aişe hatun ----- mevcududur ki? guruş 1491	Mizancadan? Hâsıl olan guruş 175	Nağdûd bedestân guruş 7028	Bakayâ-yı aşer der zimmet Halil Ağa guruş 320	Ahâli-i Mağnisa zimmetinde Halil Ağa bedeliye tahsîl havâle olan guruş 1482
İbrahim Kethüdâ zimmetinde ba temessük guruş 126	-------- Ahmet Ağa zimmetinde olan tımar	Menemen? ve Bodan Mehmed Emîn Ağa	Menemenli Elhac ------ zimmetinde guruş 100	Sart Köy Ağası zimmetinde olan guruş 67

	akçeden guruş 185	zimmetinde guruş 315		
----- A'yânı Hasan Ağa zimmetinde guruş 312	Gördesli Sardeszâde guruş 47	Sarmasatçızâde zimmetinde guruş 50	Gündüz Bey zimmetinde guruş 620	Sabıka hassa ve Bodan Ali Ağa guruş 655
Kılıc ve Tüfenk bahasından Elhac Ahmedi zimmetinde Guruş 160				

Yekün

guruş 29251 âmm veled mezbûre Aişe'ye virilen bedel-i sulh ihraç

01200

Yekün

028051

Hissetü'l-ibnü'l-mezbûr Şeyh Ahmed

Guruş 11220, Pâre 16

Hissetü'l-ibnü'l-mezbûr Bahaddin

guruş 11220, Pâre 16

Hissetü'l-bintü'l-mezbûr Saime

Guruş 5610, Pâre 8

s.97-h.144

Ba'de-i mezbûre Sa'ime müteveffîye olub verâset-i vâlidesi mezbûre Aişe Hatun ile li-ebeveyn erkarındaşı mezbûrâne Şeyh Ahmed ve Şeyh Bahattin Efendiye münhasır olduğu lede'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra babasından müntekıl beyne'l-verese tevzî'-i refî'-i taksîm olunan hissesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî't-târihü'l-mezbûr

Hissetü'l- gaib?

Guruş 5610, Pâre 8

Minhe'l İhracaat

Techîz ve Tekfîn resm-i kısmet	Kâtibiye	kethüdâiye	Çukadâriye	Muhzıriyye	harc-ıhizme
Guruş 45	guruş 140	guruş 20	guruş 20	guruş 20	guruş 5	guruş 35

Yekün

Guruş 285

Sahhül Baki

Guruş 5325

Hissetü'l-ame'l-mezbûr Hissetü'l-ahiyyü'l-mezbûr şeyh Ahmed

Guruş 887 .5 guruş 2218.5 ,mebla 40

0100

Yekün harc-ı muhâsebe ve harc-ı sâ'ire ihraç

2118 .5

Tahte'l- ahiyyü'l-mezbûr Şeyh Bahaddin

Guruş 2218.5 meblağ 40

0100 harc-ı muhâsebe ve harc-ı sâ'ire ihraç

2118.5

s.98-h.145

Medine-i Mağnisa'da Aliağa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem Âsitâne-i aliyyede vefât eden Timur Kazakzâde Eşşeyh Mehmed Ağa'nın verâset-i zevceteyn metrûkiyesi Saliha kadın ibnet ali ve Aişe kadın ibnet kızı Emîneyle sulb-i sagir oğulları Mehmed ve Yakub ve Halil'e ve sulbiye-i kebire kızları Hatice ve Rukiye ve Aişe ve Ümmühani'ye ve sagire kızı Afîfe'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan müteveffâ-yı mezbûrun hâric ez ve defter-i zuhûr ve merkûmun yanlarında? bi'l-ferîzati'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü'l-hamseîn ve'l-ışrîn Cemâziye'l- evvel li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf

Müşterek mezrû' hıntadan hisse guruş 91	Gâşiye ve Şam çanağı guruş 15	Bağlı saplı nacak guruş 5	Cedid kadife yasdık 10, guruş 35	Kadife Top guruş 15
Mürekkeb guruş 5	-------- guruş 4	Hissetü'l-zevce guruş 10.5	Hissetü'l-zevce guruş 10.5	Hissetü'l-ibn guruş 27
Hissetü'l-ibn guruş 27	Hissetü'l-ibn guruş 27	Hissetü'l-bint guruş 12.5	Hissetü'l-bint guruş 12.5	Hissetü'l-bint guruş 13.5

Hissetü'l-bint

guruş 13.5

s.98-h.146

Ba'de mezbûr Mehmed vefât edüb verâset-i vâlidesi mezbûre Saliha kadın ile li-ebeveyn kız karındaşları mezbûrât Hatice ve Rukiye ve Aişe ve Ümmühâniye ve li-eb erkarındaşı mezbûrân Yakub ve Halil ve li-eb karındaşı Afîfe'ye münhasır olduğu mütehakkıkından sonra beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü't-târihü'l-mezbûr li-sene el merkûm

Hissegaib? mütevefâ-yı mezbûre guruş 266	Bilâd-ı mezkûr hâric ez kızdan? hisse guruş 27	Babası müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde bâ'is ve zâhir olan guruş 291	Mehmed mezbûr vâkî' menzil guruş 300	Çobanisa Karyesinde ----çiftlik guruş 85
Kara sığır öküzü guruş 45	Kısrak guruş 28	Kadife müste'mel yasdık Guruş 32	Kumaş yasdık guruş 4	Kebir minder guruş 16
Cuka makad Guruş 20	Cuka müste'mel kapud guruş 15	Beyaz şilte guruş 9	Barud kabağı guruş 4	Köhne keçe aded 1 guruş 8
Tiftik guruş 32	Fürûht olunan saplı eğer guruş (tahrip olmuş)	Fürûht olunan sim kabralı? eğer? Gaşiye guruş 120		

Yekün

Guruş 1310

Minhe'l İhracaat

Techîz ve Tekfîn tımar hissesi tevcîhinde olunan masârıf

Guruş 30 guruş 85

Bilâd mezkûr senetlik eşya ve ğul? ve beytü'l sebt Molla Efendi Tufan'a virilen resm

Guruş 50

Resm-i kısmet Kâtibiye kethüdâiye Çukadâriye Muhzıriyye Yekün

Guruş 32 Guruş 4 guruş 4 guruş 4 guruş 1 guruş 190

Sahhül Baki

Guruş 1120

Hissetü'l-amü'l-mezbure Saliha Hissetü'l ahta li-ebeveyn Hissetü'l ahta li-ebeveyn

Guruş 186.5, meblağ 20 guruş 182 .5 guruş 182.5

Hissetü'l ahta li-ebeveyn Hissetü'l ahta li-ebeveyn Hissetü'l-ahi li-ebü'l mezbûr Yakup

guruş 182 .5 guruş 182.5 guruş 74.5 ,meblağ 52

Hissetü'l-ahi li-ebü'l mezbur Halil Hissetü'l-ahi li-ebü'l mezbur Afîfe

Guruş 74.5 ,meblağ 52 guruş 37, meblağ 6

s.98-h.147

Ba'de mezbûre Ümmühan müteveffî olub verâset-i vâlidesi mezbûresi Saliha kadın ile li-ebeveyn kız karındaşları mezburât Hatice ve Rukiye ve Aişe'ye li-eb erkarındaşları mezbûrâne Yakup ve Halil ve li-eb kız karındaşı mezbûre-i Afîfe'ye münhasır olduğu tahkîkinden sonra merkûmun yanlarında tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî't-târih el-merkûm

Hisse gaib? müteveffâ-yı mezbûr guruş 132	Bilâd-ı mezkûr hâric ez ve defterden hisse guruş 13.5	Karındaş müteveffâ-yı mezbûr Mehmedten isabet iden hisse guruş 186.5	Tombak kuşak guruş 10	Sim kuşak guruş 3
Ayna guruş 3	Kutu na'lîn? guruş 9	Sahan guruş 5	Yüzük ve küpe guruş 4	İncili küpe guruş 5
Cuka işleme kapı perdesi guruş 7	çuka işleme gazlığı guruş 5	Sim gülabdan ve buhurdan guruş 53	Ve sim şamdan derm 213.5	Fürûht olunan entârî guruş 9
Kofûm kürek guruş 30	Cuka entârî cebe guruş 15	Köhne ferâce guruş 3	Müste'mel kumaş şalvar guruş 12	Baş --------- guruş 6
Müste'mel oya guruş 3.5				

Yekün

guruş 516.5

Minhe'l- İhracaat

Teçhîz ve tekfîn ve kefâret yemîn	resm-i kısmet	harc-ı hizme	Yekün
Guruş 50	guruş 13	guruş 6.5	guruş 69.5

Sahhül Baki

Hissetü'l am hissetü'l aht li-ebeveyn hissetü'l aht li-ebeveyn Hissetü'l-ihta li-ebeveyn

Guruş 74.5 guruş 99,mebla 40 guruş 99, mebla 40 guruş 99, mebla 40

Hissetü'l- aht li-eb Hissetü'l- aht li-eb Hissetü'l- ahte li-eb

Guruş 29.5 Guruş 29.5 guruş 14.5, mebla 28

s.99-h.148

Medine-i Mağnisa'da Göktaşlı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem ve dâ'ı âlem fânî iden Şeyh Mehmed Bahaddin Efendi ibn Eşşeyh Osman Efendi'nin verâset-i sulb-i sagir oğulları Ahmed Efendi ve Bahaddin Efendimle ve sagire kızı Sa'îmeye ve münhasır olduğu lede'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mûmâ ileyhin terekesinden defter-i sâbıkada ba'de ihrâc deyûn-ı müsbet sıhhü'l-bâkî sagirden mezbûrunun kabl-i şer'den mensûb vasî olan Şeyh Ahmed Efendi'nin bin yüz seksen dört senesi gurre Zi'l-kâ'desinden seksen altı senesi Ramazân-ı şerîfe varınca muhâsebesi rü'yet olundukda sâbıka-yı medine-i mezbûrede bi'n-niyâbe seccâde nişîn-i şerî'at-ı gazâ Elhac Salih Efendi zamânında derûn defter-i evvelde mevcûd han ve dekâkîn ve emlâk-ı sa'yreden müteveffâ-yı mezbûrun karındaşlarına babaları Şeyh Osman Efendi terekesinden zühûrine binâ'en fürunehada? olunan hisse ile tereke-i sa'ireden hisselerçün bedel-i sulh olmak üzere teslîmat ihrâc ve yine sagirden mezbûrunun vâlideleri müteveffâ-yı mezbûrun âmm veled-i Aişe nâm hatun mütevefâ-yı mezbûr Şeyh Mehmed Bahaddin Efendinin menkûhası olduğunun iddi'â? ve terekeden hisse da'vâ ve isbât sadrında iken sulh-ı sagirden mezbûrûna infâ' olduğuna binâ'en bedel-i sulh olmak üzere mezbûre Aişe hatuna teslîm olunan bin iki yüz guruş dahî ferunehada olundukda vâsıtâ-yı mezbûr Şeyh Ahmed Efendi zımnında zühûr idüb bi'l-iltimâs tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü's-sâlis aşer min Şevvâlü'l-mükerrem li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf

Kalemiye ----- şerîf takas guruş 3	Bî hüccetü'l-fetâvâ guruş 46	Fetâvâ-yı Abdurrâhim guruş 15	Kazbnehan? guruş 20	Fetâvâ-yı Ali Efendi Guruş
Şems ma'arif kebîr guruş 30	Târih -------2, guruş 35	Tercüme-i ----- guruş 15	Tezkeretü'ş-şû'râ' guruş 5	Târih--- guruş 10
Şerh Gülistân sudûrî guruş 4	Tuhfetü'l-ebrâr guruş 1	---------- guruş 5.5	Tevârih-i Âli Osman guruş 10	Câmi'ü'l-fetâvâ guruş 1
Şerh kaside berde 4	Câmi'ü'l-icâreteyn guruş 3	Şâkâyık-ı nu'mâniye 4	Şerh mesnevî-i şerîf guruş 4	Târîh-i Hindî guruş 1.5
'Âlî Kuddûsî guruş 1	Def'a şerh mesnevî guruş 1	Tercüme-i behçetü'l-esrâr guruş 3	Leb Âlâbâb? guruş 3	Câmî'ü'l-hurûf guruş 1
Mecmû'a-yı ferâ'iz guruş 1	Cihânnümâ-yı Kâtip Halil guruş 15	Üstürlob guruş buçuk	Molla Hüsrev guruş 1	Fetevâ-yı üskübî guruş 2
Mecmû'a arûz guruş buçuk	Harâc Ebu Yusuf guruş 2	Câmî'ü'l-cevâmî' guruş 1	Muhtasarzec guruş 1	Hâşiye keşâf guruş 4
---------- guruş 7	Hirât-ı eflâk guruş 1	Risâle-i ----- guruş 2	Cild-i sânî kazbnehân guruş 15	Müntehab guruş 1.5
Ebu's-Suûd guruş 15	Melhem guruş 1	Şerh Kâfiye guruş 1	Kitâbü'l-helâl ve'l-harâm guruş 2	İstibsâr guruş 1
Menâd? ibn mülk guruş 1	Mev'ıza guruş 2	Def'a deml? guruş 1	Muhâcir ve müşamer? guruş 3.5	Celed sânî Ebû's Suûd guruş 15

Fenar üzerine şerh guruş 15.5	Zec ‘ulû	Tezkere-i evliyâ’ guruş 2	Sart Elfetâvî guruş 10	İbrahim Çelebi guruş 2
Gâyetü’l-hükm guruş 2	Tevârih-i Âli Osman guruş 2	Sadrü’ş-şerî’a guruş 2	Müstetâb guruş 1	Mecmû’a-ı Risâ’il guruş 2

s.100-h.149

Husûs-ı atiyyü’l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîr içün taraf-ı şer’den bi’l- iltimâs irsâl olunan Mevlânâ Ahmed Efendi mahmiye-i İslâmbolda Sultan Selim Câmi’-i şerîf garbında gubur Subaşı Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem muvakkaten İzmir Kadısı olub esnâ-yı rahda Mağnisa merhâlesinde vefât iden mevâlî-i kirâmdan Calkındızâde Mustafa Arif Efendi merhûmun hayâtında olduğu menzîle varub zeyl-i vesîkada muharremü’l-esâmi müslimîn huzûrunda akd-ı meclîs-i şer’ âlâ ittikde merhûm (tahrip olmuş)Mustafa Arif Efendinin duyûn-ı terekesinden ezîd ve âher olduğu hâlde fevt olmağla meclîs-i şer’den ta’yîn-i dâ’vâ ve isbât-ı müdde’â iden ashâb-ı düyûnundan olub tereke-i kameresine dahî bi’l-vesâyete vaz’ yed iden zevce-i menkûhe-i metrûkesi zâtî ta’rîf-i şer’ ile ma’arîf olan Hâfıze Mollahânem ibnitü’l-merhûm kadıasker esbâk kadısı Mehmed Efendiyle Yağcı Elhac Halil Çelebi ibn Mustafa ve Kuruyemişçi Hâfız İsmail bin Abdullah ve Gümüş Mehmed Ağa bin Abdurrahman ve Elhac Mustafa bin Ahmet ve İsmail bin Mehmed veya Yağlıkçı Elhac Mehmed ve Kasap Mehmed Paşa nâm-ı kimesneler meclîs ma’kûd-ı mezkûrîde işbu bâ’isü’l-kitâbü’l-müstehâb Yorgânî İsmail Çelebi bin Abdullah mahzârında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûr-i medine-i İzmirde gider olduğu halde sâlifü’l-beyân Mağnisada fevt olub yanında mevcûd emvâl ve eşyâsından mukadder kürekleri ve bi’l-cümle ism-i mâl (tahrip olmuş) raht ve besât ve emvâl-i sâ’iresiz medîne-i Mağnisa Nâibi olan Efendinin defter ve ma’rifetiyle ol tarafta yed emîniye teslîm ve hâlâ mahfûz olmağla zikr olunan emvâl ve eşyâyı hâlâ medine-i Mağnisa Nâibi ahzının imzâsıyla mümzât ve hatmiyle mahdûm müfra’dât defteri mantûkınca ta’bîren ve kıtmîr ol tarafta vaz’ yed olanlardan taleb ve dâ’vâ ve tamâma ahz ve kabz ve ba a’yânhümâ Âsitâne-i sa’adete ihzâra vasî-i mezbûre Hâfız Mollahânem bâlâde isimleri mestûr-ı erbâb duyûn-ı mezbûr Yorgânî İsmail Çelebiyi tevkîl ve Nâib ve

menâb-ı nasb ve tâ'yîn iylediklerinde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve mahallinde merâsimini a'dâya te'ahhüd ve iltizâm iylediğini Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ba'de me'a meb'ûs emnâ-ı? şer'le meclîs-i şer'e gelüb âlî vukû'a inhâ ve takrîr itmeğin ba-hüve'l-vâkî' bi'l-ibtigâ-ı sebt ve imlâ olundu. Fî'l-yevmü's-sâbî' aşer min Muharremü'l-harâm li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mehmed Said bin Mehmed Abdullah bin Elhac Mehmed Abdullah bin Elhac Hasan

s.101-h.150

Hâzihi bi cümle ittihazet li-en yekteb? hüccetü'ş-şer'iye ve'l- defâ'tîrü'l-mer'iye? ve ahz-ı emîrü'l-aliye ve ânâ hadîmü'ş-şer'iyetü'l-Muhammediye ve nakîl-i ahkâmü'l-ahmedîye fî zaman 'umdetü'l-müderrisînü'l-kirâm Elhac Ahmet Şemseddin Efendi Eşşehid Mahmud Çavuşzâde el-mensûbu'l-icrâ-yı ahkâmü'ş-şer'iye fî beldetü'l- ma'hûre a'nî be bercü'l-bâkân ittikâya mahmîye-i Mağnisa hemîyet ani'l-beliyyete ve'l-baisa? min kabl-i âlemü'l-ulemâ' el-mütebahhirîn efdâlü'l-fuzalâ' el-müteverri'în nebeviü'l?-fezâ'il ve matbu'ü'l-efdâl Şeyhülislâm sillemedü's-selâm hazret Mirzazâde Esseyid Mehmed Sa'id Efendi Ademullâh-ı te'âlâ ma'damü'd-dünyâ bâ----vefkullâh-ı te'âlâ Ağaya ve Ağam gayruhû.

Hurrire fî gurre Cemâziye'l-evvel li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Mevlânâ fahrü'l-müderrisîn Ahmed Şemseddin Efendi Şerî'at------

s.101-h.151

Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye nümûd kılınur ki hâlâ ber-vech-i arpalık mutasarrıfı olduğumuz Mağnisa Kazâsı'nın umûr-ı niyâbını işbu bin yüz seksen altı senesi şehr-i Cemâziye'l-evvel gurresinden sana tefvîz ve ihâle olunmuştur gidermeğe kazâ-i mezbûru gurre merkûmeden best? ve beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'iye (tahrip olmuş) sa'y---- ve def'a olan müteveffâ-yı askerîye muhâllefâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farizati'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm iyleyüb câdde- şer'i enverde sermû-yı-ı inhirâf itmeyesin

Ve's-selâm

Seyid Mehmed Sa'îd

Mühr-i Şerîf Hazret-i Şeyhülislâm

s.101-h.152

Fî'l-asıl Mora Kazâsına tabi' Kaldırah Karyesi mütemekkininden olub medine-i Mağnisa'da Rumîyân Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Ataş veledi Dimitri'nin verâset-i zevcesi Marya bint Yani ile li-ebeveyn erkarındaşları Konstantin ve Yanaki ve Panayota inhisârî beytü'l-mâli âmme-i hassa emîn-i vekili müvâcehesinde şühûdu'l-adûl ile ba'de's-subût tahrîr ve beyne'l verese tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü's-sâlis min Cemâziye'l-âhir li-sene sitte ve semânîn ve mi'e ve elf.

Ağnam aded 30	Nakd	Tiftik	Bargir	rasile?	Yekün
Guruş 90	guruş 15	guruş 10	guruş 35		guruş 150

Mihne'l-İhracaat

Harc-ı mahkeme ve masârıf -ı sâire	Harc-ı Emîn beytü'l-mal	Kâtibiye	çukadâriye
Guruş 26	guruş 15	guruş 2	guruş 2

Kethüdâiye	Muhzıriyye	Emîn çukadâriye	yekün
guruş 2	guruş 1	guruş 2	guruş 50

Sahhü'l- Baki

Guruş 100

Hissetü'l zevce hissetü'l ahtı li-ebeveyn hissetü'l ahtı li-ebeveyn hissetü'l ahtı li-ebeveyn

Guruş 25 guruş 25 guruş 25 guruş 25

s.102-h.153

Mezbûre zeylinde vâkî'' sebze hadikası ve çanakçı kârhânesi ve Karaoğlanlı Karyesi'nde vâkî' esbâb-ı mâ'îden bi hükmü'l-münâsâhâti'ş-şer'iye isâbet iden hisselerini sagirden mezbûrunun babaları müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Bahaddin Efendi a'yân-ı beldeden ve kebir evlâdından olmağla bilâ ma'rifet-i şer'-i şerîf cevahir? üzere tevzî' ve taksîm ve herkese hisse ta'yîn ve tahsîs itmişdi. El-hâletü hâzihi verese-i ---- olan tereke-i müteveffânın bilâ ma'rifet-i şer' taksîm mûhidce ve mu'tebere olduğunu müte'aridimizde olan fetvâ-yı şerîfeye ba'de'l-nazar sâbikü'z-zikr imlâ-yı bünyemizde müşteri olub hâsıl icârât bihükmü'l-münâsâhât-ı sihâm-ı mezbûre mûcibince tevzî' ve taksîm olunmak matlûbumdur deyü hâlâ medine-i Mağnisa'da me'zûn bi'l-iftâ fazîletlü Celil Efendi imzâsıyla mümzâ takrîrine mütevâfık bir kıt'a fetevâ-yı şerîfe ibrâz idüb feth ve kırâ'at olundukda zîde müteveffânın veresesi câniblerinde müşterek olan akarların rızâlarıyla bilâ ma'rifet-i şer' iktisâm iyleseler elçilerinden sagir ve sagire bulunsa kısmet-i mezbûre sahîhâ olur ise cevâb memura? bendehü olmaz deyü buyrulmağın hal ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe olduğu musûnü'l?-kelâm kimesne ihbâriyle şer'an zâhir ve bâhir olmağla mûcibince sâlifü'z-zikr imlâ-yı verese-i müteveffîyûn bânîlerinde müşterek olub ve hâsıl icârât bihükmü'l-münâsâhâtü'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olunmak üzere bâ'de't-tenbîhü'ş-şer' işbû vesîka imlâ olundu.

Hurrire fî'l-yevmü'l-aşer min Recebü'l-hayr li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf.

Şuhudülhal:

Hâlâ me'zûn bilâfa faslalu Halil Efendi

Muradiye İmamı Esseyid Osman Efendi

Müderrisîn-i kirâmdan Esseyid Muhamrer? Seyid Efendi

Sakızâde Murâdiye Hatîbi Efendi

Hattat Çorumî Hüseyin Efendi ve Gayruhûm

s.103-h.154

Medine-i Mağnisa'da Serâbâd Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem duyûn-ı terekesinden ezid ve aher olduğu hâlde vefât iden Sarı Molla Ahmet bin Halil'in verese-i zevce-i metrukesi vâlidesi bint Aliyle sülbiye-i sagire kızları Saliha ve Fatma ve li-ebeveyn kız karındaşı Aişe'ye münhasır olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduğundan sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesi şey'î kalil ve duyûn-ı müsbitesi kesîr olub gurre mâ-ı iktizâ-yı itmekle beher guruşa yirmi vurûd pâre isâbet itmekle tahrîr ve bitarikü'l-gurre mâ-ı duyûn-ı müsbitesine tevzî' ve taksîm olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî'l-yevmü's-sânî şehr-i Recebü'l-ferd li-sene hamsee ve semânîn ve mi'e ve elf .

Sevk-i sultânide fürûht olunan menzil der mahle -i mezbûre guruş 237	Kazgan guruş 4	Sahan 4, guruş 2	Saz guruş 2	Tencere guruş 1
Şam alacası entârî guruş 3	Mağnisa alaca entârî guruş 2.5	------ guruş 1	Tüfenk guruş 1.5	Müste'mel sarık guruş 1.5
Köhne Şalvar guruş 1.5	Fincan guruş 1			

Yekün

Guruş

257

Mihne'l İhracaat

Teçhiz ve tekfîn harç-ı mahkeme fi'ş-şa'ir Kethüdâiye kâtibiye çukadâriye Muhzıriyye

Guruş 12 guruş 23 guruş 2 2 2 1

Delaliye Yekün

Guruş 3 guruş 36

Sahhül baki

Guruş 211

Mîr-i müeccel müsbet Deyn-i sebt Yusuf Avârız Deyn-i müsbet Yusuf Çeşme der mahalle-i

Guruş 92 der mahalle -i mezbûr mezbure guruş 15

Pâre an gurema guruş 8 an gurema Pâre 360 an gurema

2308 Pâre 192

s.103

Serâbâd Câmi'i Şerîfî Vakfına

Deyn-i müsbet Debacan ta'âmiyesi vakfına Deyn-i müsbet mevkûf mescîd-i şerîf

Guruş 5 deyn-i müsbet der mahle-i mezbûre

guruş 23 guruş 57.5

Pâre 120 hisse an gurre mâ' Pâre 552 hisse an gurre mâ' Pâre 1380 hisse an gurre mâ'

Hakakan? sefli ta'âmiyesi? vakfına ve deyn-i müsbet Kerime Hâtun'a deyn-i müsbet

guruş 20 guruş 27

Pâre 480 hisse an gurema Pâre 647 hisse an gurema

Müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Aişe deyn-i müsbet

guruş 100

Pâre 2400 hisse an gurre mâ'

----- Ferman

Guruş 211

s.103-h.155

Medine-i Mağnisa'da Deveciyân Mahallesi'nde sâkin Hasan Paşa ibn Elhac Mehmed nâm-ı kimesne meclîs-i şer' hatîr-ı lâzımü't-tevkirde işbu rafî'ü'l-vesîka Elhac Atarullah? Ağazâde Osman Ağa mahzârında ikrâr-ı tâm ve sebt-i merâm idüb akîdatü'z-zikrin südûruna değin silk-i mülk-i sahîhamızda müstemleke ve rüşte-i kabzına tasarrufumda mütezabbıt olub mahalle-i mezbûrda vâkî' bir tarafda Tatarlızâde Mustafa menzili ve bir taraftan müşteri mûmâ-ileyh menzili ve ----- Gülsüm Hâtun menzili taraf-ı rabî'-i tarîk-i âm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkânî oda ve bir bâb tahtânî oda bir tam ve bir mikdar Hulûsi müşte'mil mülk menzilleri tarafından îcâb ve müteveffâ hâvî ve şurût-ı mukaddimeden ari bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile üç yüz guruş mûmâ-ileyh Osman Ağaya bey' ve teslîm ve temlîk iylediğimde ol dahî iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabül iylediğinden sonra semeni olan meblâğ üç yüz guruş mûmâ ileyh Osman Ağa yedinden ahz ve istifâ iyledim ba'de'l-yevm menzil mahdûd-ı mezkûr bi'l-cümle tevabi ve levâhık ve kaffe-i hukûk ve'l-murâfık mûmâ-ileyh Osman Ağanın mülk-i müşterâ ve hakk-ı sarf olmuştur keyfîmâyeşâ ve tüccâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer' işbu ve şıbka bi'l-ibtigâ imlâ olundu.

Tahrîren fî'l-yevmü's-seb'â min Ramazânü'l-mübârek li-sene hamse semânîn ve mi'e ve elf

Mahalle-i mezbûr imamı

Hatipzâde Esseyid İbrahim Efendi

İmam İshak Ağa

Çelebizâde Mehmed Ağa

s.103-h.156

Fî'l-asl mahrûse-i İslâmbol sükkânından olub Medine İzmir Kadısı zımnında iken Medine-i Mağnisa'da fevt olan çukadar Elhac Ahmed Ağa ibn Abdullah'ın verâset-i mahrûse-i mezbûrede sâkin (tahrip olmuş) Ankarazâde Şeyh Mehmed Emîn Efendi inhisârı tahaffüfünden sonra müteveffâ-yı mezbûrun cümle merkûmesinde yanında mevcûd terekesini zabt ve mezbûr Şeyh Mehmed Efendiye îsâle vasî muhtâr nasb iylediği emn-i beytü'l-mâlî müvâcehesinde şuhûd-ı adûl ile sâbit olan Eser? Ağa ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' tahrîre vasî-i mezbûre teslîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Hurrire fî'l-yevmü's-sânî min Cemâziye'l-âhir li-sene hamse ve semânîn ve mi'e ve elf.

Tiftik guruş 8	Kılıc guruş 10	Cedid ----- guruş 1.5	Cedid mest pabuç guruş 1	Cuka cebe guruş 4
Müste'mel Şam alacası entârî guruş 2.5	Müste'mel cuka ----- guruş 2.5	Şemi' 'asl ve ---- guruş buçuk	Müste'mel sarık guruş 5	Yelek havlu ve peşkir guruş buçuk
Müste'mel --- kuşağı guruş 1.5	Simli tapusa ?guruş 10	Sim vezne guruş 6	Sim palaska ve en'am kesesi guruş 10	Tiftik Temürü guruş buçuk
Duhan kıymet buçuk,guruşbuçuk	Çanta ve file guruş buçuk	Lüle ve hilal guruş buçuk	Aba yağmurluk guruş 1.5	Köhne çuka entârî guruş 1.5
Köhne kürek guruş 2.5	Eğer ve gâşiye guruş 5	Köhne melbusan guruş 1.5	Nakd Guruş 106	

Yekün

Guruş179.5

Minhe'l-İhracaat

Tevhiz ve tekfîn Kable'l- veat ? müteveffâ-yı mezbûre dar düye ve ücret ve edavat

Guruş 15 guruş 11.5

Resm-i adî kethüdâiye kâtibiye çukadâriye Muhzıriyye emîn çukadaran

Guruş 4.5 guruş 2 guruş 2 guruş 2 guruş buçuk guruş 2.5

Yekün

Guruş 40

Sahhül baki

Guruş 139.5

s.104

Kılabdân işleme frenk pesend kadife kese aded 1	haydâri hilâlî rahn me'a reşme aded 1	Derun kutuda mikdar lüle	-------- frenkpesend işleme kese aded 1	İşleme sim kabzalı maşa aded 1
Yağmurluk Kiysesi aded 1	Çuka biniş aded 1	----işleme mâ'i kırmızı maşa aded 2	Köhne maşa aded 1	Cukat gömleği aded 4
Beden örtüsü aded 1	Müste'mel seccâde aded 2	Yedekdeş başlık aded 1	Âlâ ve evsat ve ednâ çamaşırı takım aded 21	İblik mak'ad sancağı aded derâ' 30
Çuka hil'at biniş aded 7	Minder? kezesi top 2	Haleb çitârisi top 1	Mâmûl? sepet ---- - aded 1	Sof ferâce aded 3
Mâ'i şalı cebe aded 1	Dülbend örtüsü aded 1	Sefer beygiri aded 1	Def'a Kılâbdân ve necverdân aded 1	Mecmû'a ve risâ'il aded 25

Kadife yasdık yüzü aded 9	Kotonî top aded 6.5	müste'mel dülbend kaftan aded 1	Def'a cedid ibâ'i ? aded 1	Mest babuc çift 1
İsmani cezve çift 1	Tapuz aded 1	Bağdâdî garare? aded 1	Sim kabzalı ve simli kulaglı kılıç aded 5	Tiftik aded 1
Kilim aded 10	Saf seccâdesi aded 1	Yağ ve bezesi? aded3,---- zevce	Kavuk kutusu aded 1, ----zevce	Seferi yemeni tası aded 1,---- zevce
Kehribâr imâmeli çıbık aded 12	Def'a kehribâr ve argan imâmeli kiraz çıbık aded 2	Kehribâr ağızlıklı silme çıbık kat'a aded 20	Def'a çuka niş aded 1	Ta'lık hat kat'ası aded 4
Ve def'a mezheb ta'lık kat'a aded 16	Mercan ve Kehribar sablı Hindistan cevizi kaşık deste 5	Kehribar sablı Hoşnebâb? kaşığı deste 3	Mercan baga hoşbâb kaşığı aded 1	Mercanlı ceviz yemek kaşığı aded 1
Mercanlı hoşab kaşığı aded 1	Ud ber-vech-i tahmin? derm 150	Sevâlî ve duhan kiysesi aded 1	Kehribar imâme aded 5	Fağfûr anberdan aded 1
İhlas üzerine işleme frenkî mercanlı duhan kiysesi aded 1	Urgan kutu aded 1	Sim suya kuşak küpesi aded 1	Anbar miskâl 11	Mütesebbek akçe kesesi aded 1
Naka tesbîh aded 1	Beş yüz mercan tesbîh aded 1	Kehribar kutu aded 1	Köbek meskî derm? 1	Şemsiye me'a takım aded 1, ---zevce

Simli eğer aded 4,---zevce	Sade eğer aded 1, ---zevce	Pirinç üzengi aded 1,----zevce	At re’s 8,---zevce	Bargir re’s 1,---zevce
Demir sanduka aded 1	Bakır şerbet tası aded 1	Ve tepsi aded 1	Masrafmercanlı Kelibeşekerkaşığı aded4	-----çift aded 2
Def’a ----çift aded 5,---zevce	Âlâ ve evsat kahve makarası fatası aded 2			

s.105

Beyaz İşleme Şerit Makraması aded 5, der yed-i zevce	Süzini işleme Aded 1	Beyaz kahve beşkiri aded 1	Boyama, carşab kuşak aded 1, de yed-i zevce	Urgan kabzalı bıçak aded 1, der yed-i zevce
Sim pandul saat aded1, der yed-i zevce	Taht-ı revân Aded 3, der yed-i zevce	Mahfe çift Aded 2, der yed-i zevce	Evâfi muhasebe sanduka aded 1, der yed-i zevce	Kebir sim kabzalı mum seferesi aded 4
Sim kabzalı duhan tablası Aded 10, der yed-i zevce	Sim kabzalı sagir mum seferesi aded 1, der yed-i zevce	Sagir kahve ıbrığı aded 2, der yed-i zevce	Kebir abdest leğeni aded 5, der yed-i zevce	Kebir tencere me’a kapak Aded 3, der yed-i zevce
Bakır süzgeç Aded 1, der yed-i zevce	----- Tepsisi aded 2, der yed-i zevce	Sagir tencere me’a kapak Aded 6, der yed-i zevce	Tabe Aded 1, der yed-i zevce	Leğen(tahrip olmuş) sagir sahan aded 1, der yed-i zevce

Kefgir ve kebçe aded 3, der yed-i zevce	Sagir sahan Aded 2, der yed-i zevce	Memlû ve ta'fîl iki minder ve karir seccadesi		

zevce-i mezbûru'l- mecîd deyü feth ve tahrîr ittirmeyüb ahz olmuştur.

s.105-h.157

Medine-i Mağnisa'da Göktaşlı Mahallesi'nde sâkin iken va'dâ-ı âlem fânî iden Şeyh Osman Efendi ibn Şeyh Mehmed Efendinin zevce-i metrûkesi Meryem Kadın bint Osman Ağa ile sulb-î kebir oğulları Şeyh Bahaddin Efendi ve Şeyh Mehmed Efendi ve kebire kızları Aişe Kadın Emetullah Kadın Neslihan Kadın münhasıran ba'de mezbûr Şeyh Mehmed Efendi vefat idüb verâset-i zevcesi Atike Kadın ibnit Elhac Mustafa Efendi sulbi sagir oğlu Osman Efendi sagire kızı Hatice ve Vâlidesi mezbûre Meryem Kadına münhasıran ba'de mezbûre Meryem Kadın dahî müteveffîye olup veraset-i sadr-ı kebir oğlu mûmâ-ileyh Şeyh Bahattin Efendi kızları mezburât Aişe Kadın ve Emetullah Kadın ve Neslihan kadına münhasıra ba'de mûmâ ileyh şeyh Bahattin Efendi dahi vefat idüp verâset-i sulbi sagir oğulları şeyh Ahmed Efendi ve Bahattin Efendi ve sagire kızı Sa'îmeye münhasıran ve tashîh mes'elesi bi hükmü'l-menasihati'ş-şer'iyye bin dört yüz kırk sehamdan itibar olunup seham-ı mezbureden iki yüz yirmi seham-ı mezburât Aişe ve Emetullah ve Neslihan Hatundan birbirine kırk beş sehamı mezbure Atike Hatuna ve yüz yetmiş seham sagir mezbûr Osman Efendiye ve seksen beş seham sagire mezbûre Hatice ve dört yüz elli altı seham sagirden mezbûrdan Şeyh Ahmed Efendi ve Bahattin Efendi ve Saime'ye ez-zikr-i mesel hatta'l---- sâbit ve intikali iylediği lede'ş-şer'il-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra bâ'isa hazretü'l-vesîka sagiren mezbûrâne Osman Efendi ve Hatice'nin gıbbe'ş-şer 'den mensûb vâsî ve min kable'l-âmm ceddleri Hatip Elhac Mustafa Efendi meclîs-i şer'-i enverde sagirden mezbûrun Şeyh Ahmet Efendi ve Bahattin Efendi bâ'is-i şer'iye vâsileri olan Şeyh Ahmed Efendi ibn-i Abdurrahman Efendi mahzarından takrîr-i kelâm ve basât-ı merâm idüb sagirden mezbûrunun bahaları müteveffâ-yı mûmâ ileyh Şeyh Bahattin Efendi tarihi kitaptan on sene mukaddem vâsileri olduğum sagirân mezbûrân Osman Efendi ve sagir Hatice mürselleri müteveffâ-yı evvel Şeyh Osman Efendiden isâbet iden mahalle-i mezbûre vâkî' Han ve Yağhâne ve Cami'-i

Kebîr Mahallesi'nde vâkî' buhurciyâna ve balık pazarında vâkî' at değirmanı ve medine-i

s.106-h.158

Ba'de't-tahiyyetü'l-vafîye inhâ olunur ki hala ber-vech-i-i arpalık mutasarrıf olduğum Manisa Kazâsı'nın umûr-ı hânesi işbu bin yüz seksen beş senesi cemâziye'l-evvelisi gurresinden sana ta'vîz ihâle verilmiştir gerektir ki kazâ-i mezbûrî gurre-i merkûmeden zabt ve beytü'l-mâlı icrâ-ı ahkâm-ı şer'iyede sa'y ihtimâm (tahrip olmuş) mütekâ'ide olan muvtâsına askeriye muhallefâtını dahî tehdîd ve terkîm dînü'l-verese (tahrip olmuş) eşşer'iye (tahrip olmuş)

Gurre ga'ib Şerefyâfte Mevlânâ Salih Efendi

s.106-h.159

Medine-i Mağnisada Saz Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem duyûn-ı terekesine müsâvî olduğu halde vefat eden muharremîn zâhir ve zevcesi Aişe binti Abdi Gazi vâris-i ma'arûf ve ma'arufesi olmamağla hâlâ Saruhan Sancağı mütesellimi ve beytü'l-mâl-ı âmme ve hassa mukâtâ'sı emn-i umdetü'l-a'yân Hacı Halil Ağa tarafından vekil-i sicil Hüseyin Ağa ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' tahrîr ve duyûn-ı müsbitesine a'dâ olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur gerektir fî'l-yevmü's-sânî min Cemaziye'l-evvel li-sene hamsee ve semânîn ve mi'e ve elf

Menzil der mahle -i mezbûr Bağ ve ------- Yekün guruş 50

Guruş 45 25

Pâre 5

Minhe'l ihracaat

Teçhiz ve tekfîn mir-i müeccel ber-vech-i-i mezbûre deyn-i müsbet ----mahalle-i mezbûre-

Guruş 5 guruş 17.5 guruş 23

kâtibiye Muhzıriyye çukadâriye emîn çukadaran kethüdâiye Yekün 50

Guruş 1 guruş 1 guruş 1 guruş 1 guruş 1

s.106-h.160

Mütevveffâ-yı mezbûrun terekesi duyûn-ı müsbitesine müsâvî olmağla zevce-i mezbûreye ve beytü'l-mâle isâbet itmediği işbu mahalle şerh verildi

s.106-h.161

Medine-i Mağnisa'da Bölücek-i cedîd Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden elhac İbrahim bin Hasan'ın verâset-i zevce-yi metrûkesi Aişe bint elhac Mehmed Ağa ile sülbiye-i kebiret kızı Fatma Vâlidesi İsmihan ve li-ebeveyn erkarındaşı Esseyid Mehmed'e tahaffüf olduğu lede'ş-şer'il-enver zâhir ve numâyân olduktan sonra bi'l-iltimas tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-fariziyeti'ş-şer'iye tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Tahrîren fî'l-yevmü'l-hamse ve'l-ışrin min Cemâziye'l-evvel li-sene hamsee ve semânîn ve mi'e ve elf

Mahalle-i mezbûrede vâkî' cümli odası mezra' yanya zevce mezbûre zimmetinde

Guruş 80 guruş 69 guruş 50

Boz Karyesi'nde sâkin Kerime oğlu zimmetinde guruş 53

s.107

Çelebi Mehmed guruş 18.5	Kazgan guruş 25, kıymet 25	Beyaz çuka cebe guruş 2	Aba yağmurluk guruş 3	Köhne çuka şalvar guruş 1.5
Köhne çuka entari guruş 1	Müste'mel çuka niş guruş 3	Şam alacası entari guruş 5	Gömlek guruş 1.5	Köhne guruş 1
Kuşak ve kemer guruş 1	Bağami don guruş 1	Müste'mel sarık guruş 3	Beyaz sarık guruş 5	Kavuk ve fes guruş 1

Peştir guruş 1.5	Kahve ıbrığı halatı guruş 1i aded 3	Saz ve sahan guruş 1	Bakır mangal guruş 2	Çıkrık ve sarık guruş 1.5
Merkeb re’s guruş 25	Desteka? Halatı guruş 10	Zerzevat oda guruş 2		

Yekün 348.5

Minhe’l-ihracaat

Techîz ve tekfîn	mir-i müeccel	müsbit	resm-i kısmet	kethüdâiye	kâtibiye	çukadâriye
Guruş 15.5	guruş 55	guruş 9	guruş 1.5	1.5	1.5	

Yekün guruş 84.5

Sahhül baki

Hissetü’l- zevce	Hissetü’l- bint	hissetü’ am	hissetü’l- ahi li-ebeveyn
Guruş 33	guruş 132	guruş 44	guruş 55

s.107-h.162

Umdetü’l- mevâliyyü’l-âzâm Calkındızâde Mustafa Arif Efendi Medine-i İzmir hukûmet-i şer’iye ------me’mûrân giderken ma’azallâh-ı te’ala medine-i Mağnisa’da âzâm ve erba’an olmağın zevce belde ve zevcesinin vekili Numan Efendi ve nâibi ve kethüdâsı vesa’îrleri müvâhecesinden bâ-ma’rifet-i şer’ mezîd olunan terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

fî’l-yevmü’s-salis ve’l-ışrîn min Cemâziye’l-âhir sene 1185

Pirinç yaldızlı leğen ve ıbrık çift 1	Cedid kahve ve ıbrığı aded 6	Bakır maşraba Aded 1	Köhne perde Aded 4	Yaldızlı lüle aded 80
----- Kıymet 1	Duhan Kıymet 24	Baş çukadar kiysesi aded1, der yed baş çukadar	Pirinç sabanı aded 1, der yed-i zevce	Bakır sabanı Aded 1, der yed-i zevce
Köhne şalına Aded 1	Bakır yaldızlı kebir fez Aded 1	Bakır yıldızlı sabanı aded 1	Bakır yaldızlı tepsi aded 1	-----kablo müste'mel ---- kürek aded 1
Güz sof aded 1	Cedid ---- tulum aded 2	Şalı kablu tenmin kuşak kürek aded 1	Sof kablu sir sencab kürek aded 1	Bol yünlü sammur küreği
Saçaklı aded 1	Sarmalı cedid abalı ---aded 1	Köhne --- aded 1	Müste'mel köşe şalnası? aded 1	Yaldızlı pirinç zengi çift 2
Fağfur kelbedan ve necverdan? Aded 1	Altun veznesi aded 1	Mecmu'a Aded 1	Hilâlî müderris rıhtı me'a ---- Aded 2	Sim kapulı peştir çift 2
Simli kapur çift 1	Hilâli (tahrip olmuş)çift 1	Sim cabgun aded 1	Tabkur kulağı aded 4	Frenk pesend kelbedan işleme aded 1

s.108-h.163

Medine-i Mağnisa'da Elhac İlyas-ı kebîr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan gemici oğlu Musa'nın Hacı Kebir Mahallesi sükkânından Emir oğlu Mehmed zimmetinde olan kırk guruş hakkını müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i mezbûre avârızını vakfına olan deyn içün eyyâm-ı sefâranın vasi'i(?) ma'rifetiyle yirmi guruşu avârıza olan

deyn içün mahalle-i mezbûre İmamı Mehmed Efendiye ma'rifet-i şer'iyle teslîm ve yirmi guruş def-i eyyâm-ı mesburun? vasiyine teslîm olunduğu işbu mahalle şerh virildi

Hurrire fî 14 Recebü'l-ferd sene 1185

Halıcıoğlu Mehmed yine Çarşu Mahallesi'nde vâkî''(tahrip olmuş)on guruş vakf-ı mütevellisi Mustafa Efendi teslîmi ta'ahhüd iyledi işbu mahalle

kayd şûd fî 15 ---- sene 88

s.108-h.164

Fî'l-asıl Eğriboz olup medine-i Manisa'da ber-vech-i sâferden mütemekkin olan Yorgaki şerîf-i islâm ile müşerrref olup Hasan ismiyle müsemmâ olduğu işbu mahalle kayd şûd fî 14 seferü'l-hayr sene 1191.

SONUÇ

Manisa, Eski Çağlardan günümüze kadar pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış kadim bir şehirdir. İlk Çağlarda ilk paranın basıldığı bölgeyi içine alan, verimli topraklarıyla birçok İlk Çağ Medeniyeti'ni ağırlayan Manisa ve çevresi, XIV. yüzyıl başlarında Türklerin eline geçmesiyle birlikte yeni bir döneme girmiştir. Türk İslam eserleri ile şehir değişime uğramıştır. Manisa şehri, Saruhanoğulları dönemînde beyliğin merkezi olmuş, ardından Osmanlı Devleti' nin hakimiyetine geçerek Saruhan Sancağı'nın merkez kazası olmuştur. Birçok şehzâde burada yetişmiş ve payitahta yakınlığından dolayı şehzâdelerin tahta giden yoldaki en önemli merkezi olmuştur.

Manisa, tarihiyle olduğu kadar coğrafi olarak da kıymeti haiz bir şehirdir. Spil Dağı eteğinde, Gediz Nehri'nin çevresindeki verimli topraklarıyla şehir, eski dönemlerden beri çeşitli tarım ürünlerinin yetiştirildiği bir bölge olmuştur.

Manisa Tarihi'ni günümüze aktaran pek çok arşiv kaynakları ve araştırma eserleri mevcuttur. Bunlardan biri dönemîn siyasî, sosyal, idarî, hukukî, adlî, malî durumunun ortaya konulmasında sıkça başvurulan şer'iyye sicilleridir. Çalışmamız da bu meyanda şer'iyye sicili temelli bir araştırmadan oluşmuştur.

Çalışmanın konusunu oluşturan 218 numaralı Manisa şer'iye sicili, milâdi 1771-1773 yıllarını içine almakta ve III. Mustafa dönemîne tekabül etmektedir.

Değerlendirme ve transkripsiyonu yapılan şer'iyye sicilinde sadece ilgili dönem değil, 18. yy.'ın son çeyreğinde Osmanlı Devleti'nde başta hukukî alan olmak üzere birçok konuda yaşanan hadiselerin aktarıldığı görülmektedir.

İncelenen sicil içerisinde mütesellimlik, kadılık, naiblik gibi görevliler ilgili belgeler yer almakta olup bu kişilerle ilgili bilgiler bugüne aktarılmıştır. Bunun dışında köy, kaza, nahiye, mahalle gibi idari taksimatın yer aldığı görülmüş ve transkripsiyonu yapılarak bir nebze de olsa dönemîn idari hayatına ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Sicilde eşkıyalık faaliyetlerinin olduğu kayıtlar tespit edilmiştir. Örneğin, başkentten gelen emirle Habeşiye namlı eşkıyalık hareketinin derhal son bulması istenmiştir. Bu

örnekten hareket ederek III.Mustafa Dönemi'nde bozgunculuk hareketlerinin yapıldığı ifade edilebilir.

Şer'iyye sicilinden elde edilen veriler bu kadarla sınırlı değildir, tereke kayıtlarının sicilde çokça yer alması ve dönemîn özellikle ekonomik hayatıyla ilgili sonuçlara ulaştırması sicillerin mühim kaynaklar olduğunu göstermektedir. Terekelerle ilgili veriler; sim kuşak, inci küpe, altun veznesi, bakır yaldızlı niş vb. gibi sıralanabilir.

İncelenen çalışmada yer alan, Osmanlı Dönemi şehirlerinin toplumsal, ekonomik, kültürel ve daha pek çok alanda gelişmesine fayda sağlayan vakıflar; hem şehirlerin hem de bunlardan faydalanan insanlar için önemli bir unsur olmuştur. Manisa'ya ait bugün birçok vakıf eseri bulunmakta olup bu vakıflar hâlâ insanların fayda sağladıkları tarihi eserler olarak şehirdeki önemîni korumaktadır.

Sicilin içinde, dönemîn ticari ve ekonomik hayatıyla ilgili bilgiler edinilen tereke kayıtları dışında vergi, dükkan ve meslekler ilgili belgeler de yer almaktadır. Bu belgelerden edinilen sonuçlara göre olağanüstü dönemlerde alınan avarız ve imdad-ı seferiyye vergilerinin alındığına ulaşılır. Bunun dışında hayvancılık ile uğraşıldığı ağnam vergisinden dolayı ifade edilebilir. Tarım ile ilgili bulgulara da rastlanılmıştır. Örneğin nacak, şair, hınta, çiftlik gibi vb. kelimeler sıralanabilir.

Manisa'nın ilgili dönemînde çeşitli ticaret ve meslek erbaplarının da olduğu görülmektedir. Helvacı, Bezzaz, Bardak Dükkanları gibi esnaf teşkilatı; Çukadar, Ekmekçi, Mimar, İmam gibi meslek grupları bu konuda verilebilecek örneklerdir.

İncelenen dönem Osmanlı Devleti'nin Gerileme Devirlerine tekabül etmektedir. III.Mustafa yıllarını kapsayan 218 numaralı Manisa şer'iyye sicili yukarıdaki sonuçlar dahilinde değerlendirilmiş ve bugüne ışık tutulmaya çalışılmıştır. Manisa ve Osmanlı Devleti'nin bu dönemleri üzerine yapılan çalışmalara katkı sağlamak amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

AYDIN Mehmet Akif , "Osmanlı Devleti'nde Mahkeme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C. 27, Ankara 2003, ss.341-344.

ARSLANTÜRK H. Ahmed, BOZKURT Fatih, "18. Yüzyılın İkinci Yarısına Dair Önemli Bir Osmanlı Tarihi: İbretnümâ-yı Devlet-i Câvîd", *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 3, 2016, ss.157-158.

ANBARLI BOZATAY Şeniz, Konur Alp Demir, "Osmanlı Adli ve İdari Sistemînde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme", *Mehmed Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , C.6, S.10 ,2014, ss.71-89.

ATAR Fahrettin, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.24, İstanbul 2001, ss. 66-69.

ATAR Fahrettin, "Kazâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.37, Ankara 2003, ss. 341-344.

AKTAN Hamza, "Miras", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C. 30, Ankara 2020, ss. 143-145.

AKTAŞ Yasemîn," Kadı Sicilleri Işığında Tereke Defterlerine Dair Bir İnceleme", *Genç Kalemler Tarih, Düşünce ve Kültür Dergisi*, S. 6, 2019, ss.140-141.

ARSOY Mehmet, "Köy Kanunu ve Tarihçesi "442 Sayılı Köy Kanunu'nun Tarihi ve Mevcut Durum Üzerine Bir Değerlendirme", *Türk İdare Dergisi,* S.493, 2021, ss.16-22.

BİLGİ Nejdet, "*Millî Mücadele Dönemînde Manisa, Milli Mücadelenin Yerel Tarihi 1918-1923: İzmir, Aydın, Manisa, Uşak, Kütahya, Afyonkarahisar, Eskişehir"*, Ed. Mustafa

GÖLEÇ, Zeynep Kevser ŞEREFOĞLU, İlhami DANIŞ", *Türkiye Bilimler Akademisi*, C.1, S.1, Ankara, 2023, ss.136-144.

CANSEL Erol, "Vakıf, Kuruluşu, İşleyişi ve Amacı", *Vakıflar Dergisi*, S. 20 ,1988, ss.321-327.

DEMİREL Elvan, "TBMM'nin İlk Kanunu: Ağnam Resmi", *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, S.5, 2020, ss.22-.23.

DÖŞEMETAŞ Ömer, "Osmanlı Devleti'nde Avarız Vergisi: XVIII. Yüzyılın İkinci Çeyreğinde Kastamonu", *Akademik Matbuat Dergisi*, C.3, S.2, 2019, ss.28-29.

DOĞAN Zeki, Seçkin Arslan, Ayberk Nuri Berkman, "Türkiye'de Tarım Sektörünün İktisadi Gelişimi ve Sorunları: Tarihsel Bir Bakış", *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.-S.8(1), 2015, ss.32-33.

DOĞAN Orhan "Tanzimat Sonrası Osmanlı Mahkemelerinde Görev Yapan Adliye Çalışanları", *Adalet Dergisi*, S.62-63, 2019, ss.530-541.

DEMİR Abdullah, "Osmanlı Devleti'nde Kadılar ve Naipler", *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi,* C.1, S.1, 2017, ss. 28-37.

DOĞANGÜZEL Betül, "Tanzimat Dönemînin Şeriyye Mahkemeleri ve Kadıların Değişim Sürecine Etkisi", *Adalet Dergisi,* S.62-63,2019, ss.49-66.

ERGENÇ Özer, "Osmanlı Şehrindeki Mahallenin İşlev ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi,* C.4, S.4, İstanbul, 1984, ss.70-76.

EMECEN Feridun M.,*16. Asırda Manisa Kazası,* Türk Tarih Kurumu, C.54, S.210, Ankara, 2013, s.15

EKİNCİ Ekrem Buğra, "Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Müesseseleri" *Türkiye Araştırmaları Litaratür Dergisi,* C.3, S.5, 2005, ss.418-420.

ENSARİ Yücel, "Osmanlı Dış Ticaretinin Analizi ve Osmanlı İktisat Anlayışındaki Değişimin Dış Ticaret Politikalarına Yansımaları" *Bilgi Ekonomisi ve Yönetim Dergisi,* C.18, S.1, 2023, ss. 34-35.

GÜMÜŞÇÜ Osman, Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Köy", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.2, Ankara, 2019, ss.85-87.

GÖKMEN Ertan, "211 Numaralı Manisa Şeriyye Sicilindeki Vakıf Muhasebe Kayıtları (1778-1795)", *Vakıflar Dergisi,* S.38, 2012, ss.114-115.

İNCİ İbrahim, GÖK Selahaddin, "Osmanlı'nın Son Dönemlerinde Manisa'da Sanayi ve Zanaatlara Dayalı Üretim", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.11, S.2, 2022, ss.717-721.

İSLAMOĞLU Abdullah, "Osmanlı Devleti'nde Kadılık Kurumunun Tarihi Gelişim Süreci", *Adalet Dergisi*, S.62-63, 2019, ss.68-69.

İNCE Zeynep, *Patrona İsyanının Gölgesinde (1730-1731) Batı Anadolu'da Sosyal Hayat ve Osmanlı Müesseseleri*,(Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014), ss.6-18.

KÜSKÜ GÜNDÜZ Sema, "Türk Dönemi Manisa Kenti ve Düşündürdükleri*"*, *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, C. 9, S.10, Ankara, 2014, ss.639-656.

KARAKUYU Mehmet, "Manisa Şehrinde Mahallelerin Tarihsel Gelişimi", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* , C.4, S. 2, 2007, ss. 5-7.

KÜTÜKOĞLU Mübahat, "Temessük", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.40, İstanbul, 2011, ss.413-414.

KÜTÜKOĞLU Mübahat, "Tezkere", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.41, İstanbul, 2012, ss.73-74.

KÖPRÜLÜ F. Orhan, "Çavuş", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C. 8, İstanbul 1993, ss. 236-238.

KENANOĞLU M. Macit, "Vergi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.43, İstanbul 2013, ss.52-58.

KALLEK Cengiz, "Ticaret", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C.41, İstanbul 2012, ss.144-147.

ORTAYLI İlber, "Kadı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.24, İstanbul 2001, ss. 69-73.

ORAL Özgür, "*Tarih İçinde Manisa*, *Osmanlı Araştırmaları"*, Ed. Halil İNALCIK, İsmail ERÜNSAL, Feridun EMECEN, Heath LOWRY, Klaus KREISER, *The Journal Of Ottoman Studıes*, S.29, İstanbul, 2007, ss.236-240.

ÖZTÜRK Mustafa, "Osmanlı Devleti'nde Hayvancılığın İktisadi Boyutu", *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Dergisi Uluslararası Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi,* C.1, S.1, 2019, ss.40-44.

ÖZKAYA Yücel, "Mütesellim", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.32, İstanbul, 2006, ss.203-204.

ÖZBEK EREN İmer, "Türkiye'de Dönüşen Kentlerin Son Kalesi: Kent Kurucu Öğe Olarak Osmanlı'dan Günümüze 'Mahalle'", *International Journal of Human Sciences*, İstanbul, 2012, C. 9, S. 2, ss.1547-1568.

ÖZKİRAZ Ahmet, İŞÇİ BAŞ Gül, "Osmanlıdan Günümüze Türk Toplumunda Aile Yapısı ve Boşanma", *Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, C. 18, S.30, 2016, ss. 87-95.

ÖZ Mehmed, "*Modernleşme Öncesinde Osmanlı Toplumunda Eşkıyalık Hareketlerinin Niteliği ve Özellikleri, Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör", Ed.Osman KÖSE,* Kültür Yayınları, Samsun, 2017:(2), ss.226-233.

SAYGAN Çağlar, "II. Murad ve II. Mehmed Arasındaki Mektuplaşma Hadisesine Bir Bakış", *Bitig Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 1, S. 2, 2021, ss.330-347.

ŞAHİN İlhan "Nahiye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.32, İstanbul, 2006, ss.306-308.

TEBER Ömer Faruk, "Osmanlı Devleti Adlî Yapısından Bir Kesit: "Şeriyye Sicilleri", *Erdem Dergisi*, C. 12, S.35 ,2000, ss.537-554.

TEBER Ömer Faruk, "Osmanlı Toplumunda Bir Sosyal Kurum Olarak Vakıf Çeşitleri ve İşleyişi", *Dini Araştırmalar Dergisi*, C.4, S.12, 2002 ss.197-205.

TABAKOĞLU Ahmet, "İmdadiye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.22 İstanbul, 2000, ss. 221-222.

UĞUR Yunus, "Şeriyye Sicilleri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopesidisi,* C.39, İstanbul, 2010, ss. 8-11.

ULUÇAY M. Çağatay, "Manisa Şeriyye Sicillerine Dair Bir Araştırma*", Türkiyat Mecmuası*, C.10, İstanbul, 2007, ss. 285-288.

ÜNVER Mustafa, "Osmanlı'da Eşkıyalık Meselesi ve Sözlü Tarih Işığında Bir Âlim Ailesinin İkamet Macerası", *İslami Araştırmalar Dergisi*, C.29, S.1, Ankara, 2018, ss.109-112.

YEL Ali Murat, KÜÇÜKKAŞÇI Sadri, "Mahalle*", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 27, Ankara, 2003, ss.323-326.

YILMAZ Savaş, "Osmanlıda Kuruluştan XVI. Yüzyıla Atamalar ve Aziller", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.58-59, Isparta, 2023, ss.59-83.

YAZICI ÖZDEMİR Ömür, "*Osmanlı Devri Denizli Tarihi Kaynakçası, Denizli Çalışmaları Birikim ve Yol Haritası",* Ed. Yasemîn BEYAZIT*,* Nobel Yayıncılık, Ankara, 2021, ss.365-406.

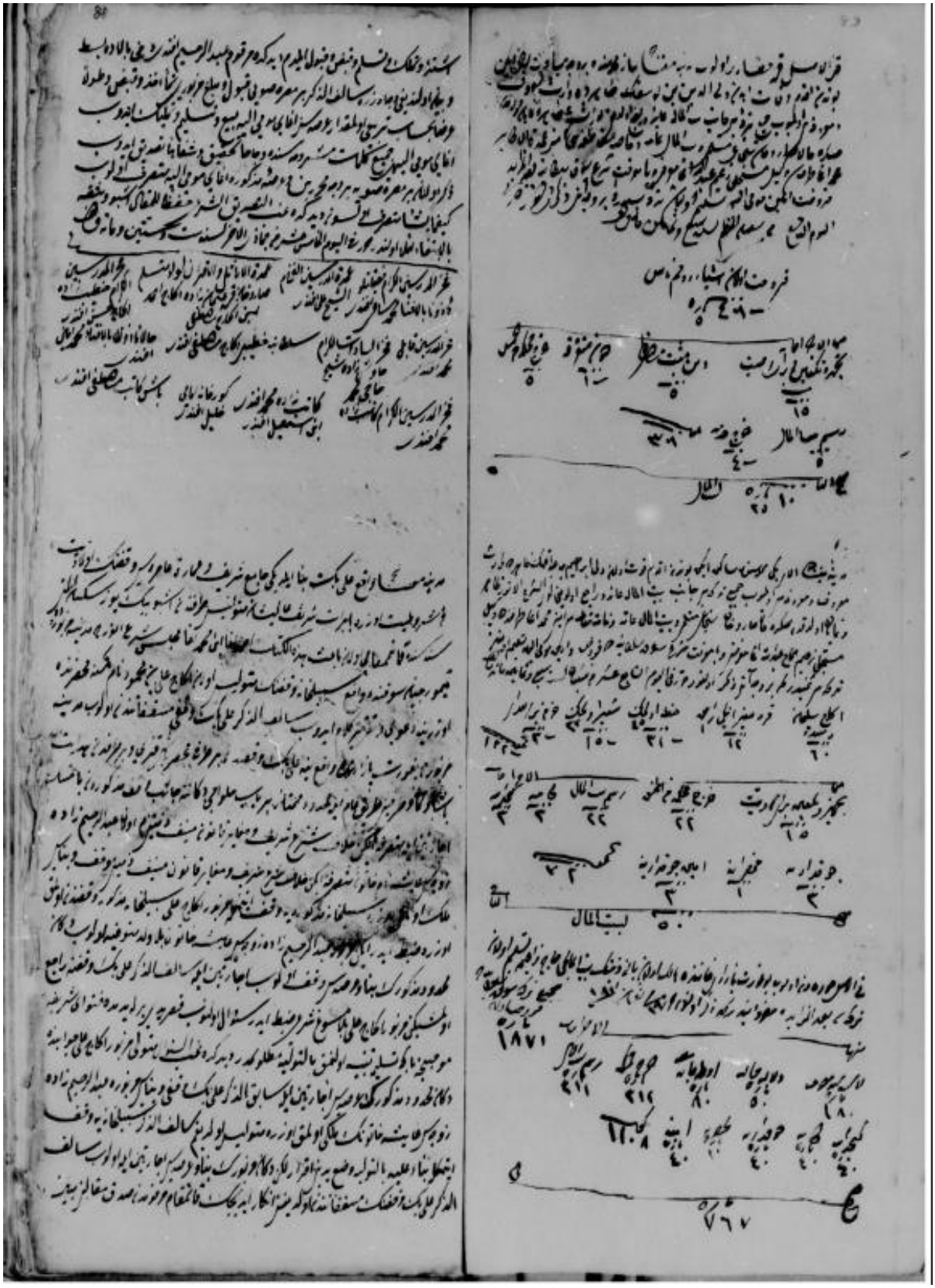

Ek 1:MŞS/s.88-89

Ek 2:MŞS/s.50-51

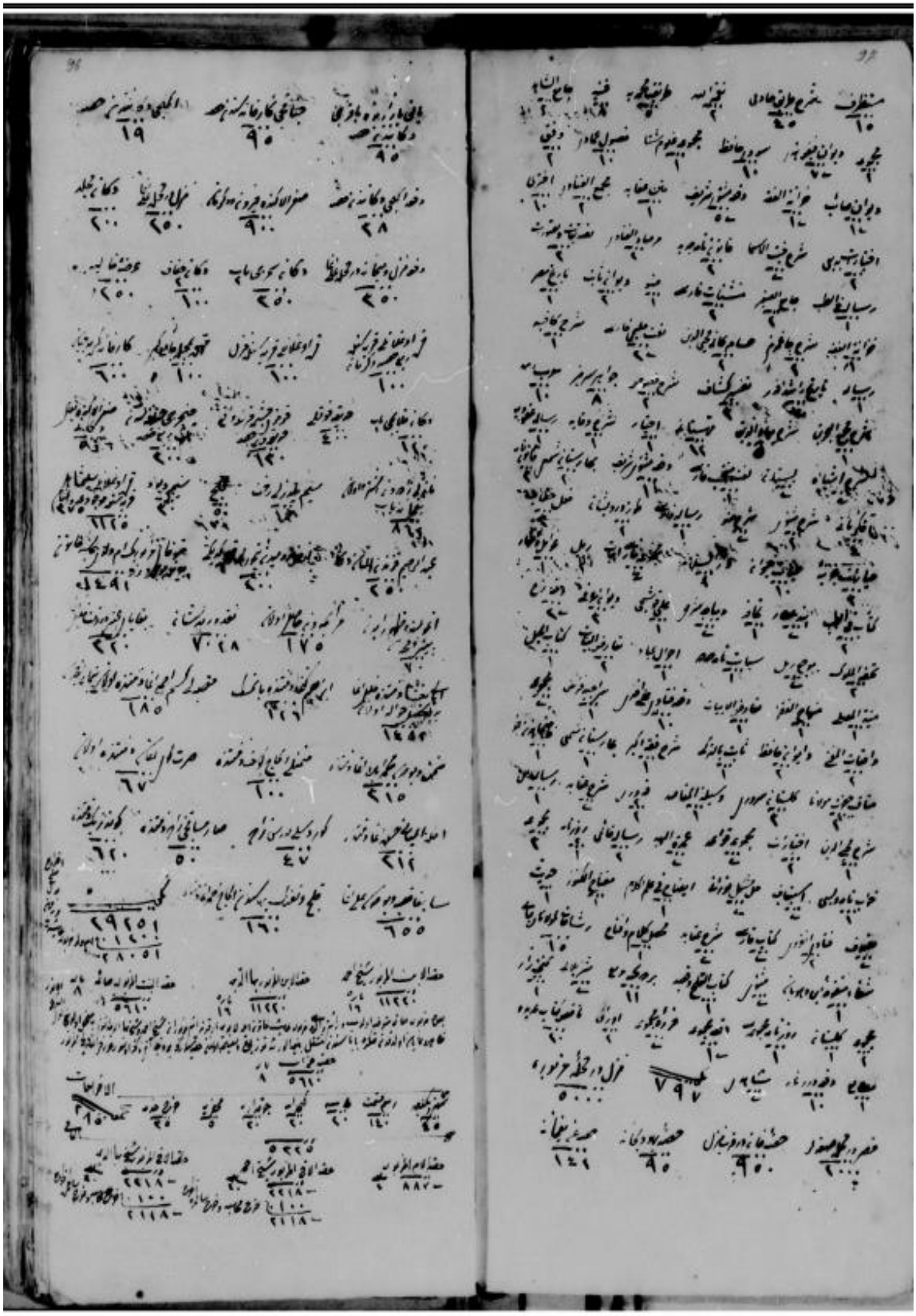

Ek 3:MŞS/s.96-97

Ek 4:MŞS/s.44-45